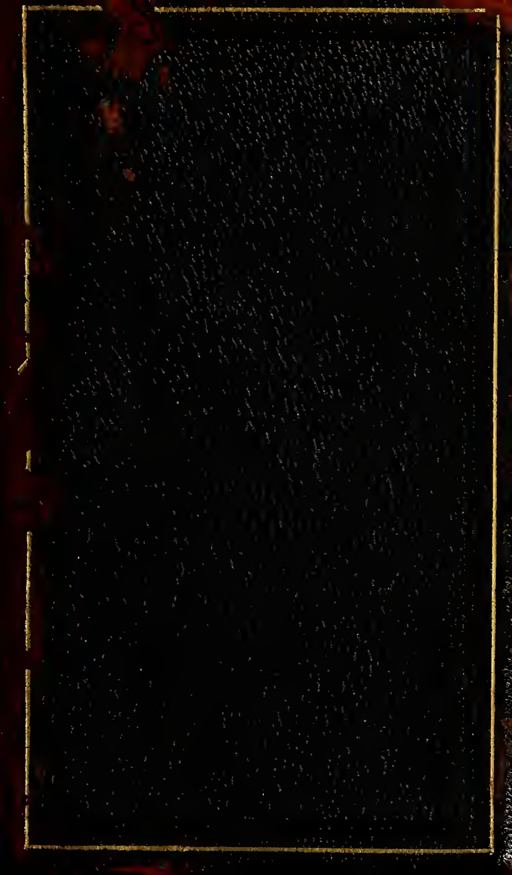
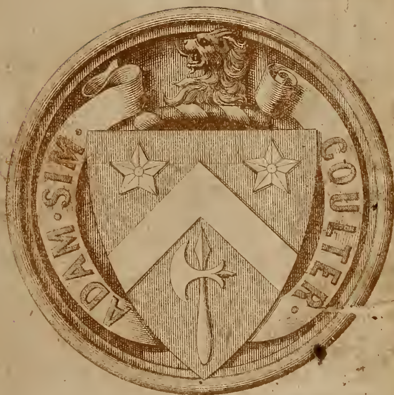

ADAM·SIM·COULTER.

CRAGGAN AN FHITHICH
PER MARE
PER TERRAS
PER
MACDONELL OF GLENGARY

James Wyllie Guild.

England. – Assembly of the Divines. – Confession of Faith with Catechisms

THE

CONFESSION of FAITH.

Larger and *Shorter*

CATECHISMS,

Agreed upon by
The Assembly of Divines at *Westminster*,
with the Assistance of Commissioners
from the CHURCH of *SCOTLAND*,

As a Part of the Covenanted Uniformity in Religion betwixt the Churches of CHRIST in the Three Kingdoms *Scotland*, *England*, and *Ireland*.

Translated into the ~~*Irish*~~ *Language by the Synod of* ARGYLE.

The Third EDITION,

Entred in Stationers Hall.

GLASGOW:
Printed for JOHN ORR Bookseller in the *Salt-mercat*. M, DCC, LVI.

Act anent the Catechiſms, Confeſſion of Faith, and Ratification thereof.

At *Edinburgh, February* 7. 1649.

THE Eſtates of Parliament now preſently conveened in this ſecond Seſſion of the ſecond Triennial Parliament, by vertue of an Act of the Commitee of Eſtates, who had power and Authority from the laſt Parliament for conveening the Parliament, having ſeriouſly conſidered the *Catechiſms*, viz. the *Larger* and *Shorter* Ones, with the *Confeſſion of Faith*, with three Acts of Approbation thereof, by the Commiſſioners of the General Aſſembly, preſſented unto them by the Commiſſioners of the ſaid General Aſſembly; Do ratifie and approve the ſaid *Catechiſms, Confeſſion of Faith*, and *Acts of Approbation* of the ſame, produced as it is; and ordains them to be recorded, publiſhed and practiſed.

ADMHAIL
AN
CHREIDIMH,
Air an do Reitigh air ttus
Coimhthionol na *nDiaghaireadh*
Aig *Niarmhoinister*, an
SASGAN;
Leis an Daontuighe
Ard-seanadh Eagluis na
HALBANN,
Chum na bheith na Chuid egin, do CHOIMHREITE CREIDIMH, edir Eaglaisaibh CHRIOSD annsna tri Rioghachdaibh.

Ar na chur a *Ngaoidheilg*, le *Seanadh* EARRAGHAOIDHEAL.

Clodh bhuailt' agus r'an Reic le JOIN ORR, Leabhair-reiceadoir. Ann GLAS-GHO. M, DCC, LVII.

****

Assembly at Edinburgh, Aug. 27. 1647. *Sess.* 23.

Act approving the Confession of Faith.

A *Confession* of *Faith* for the Kirks of God, in the Three Kingdoms, being the chiefest Part of that Uniformity in Religion, which, by the *Solemn League and Covenant*, we are bound to endeavour; and there being accordingly, a *Confession of Faith*, agreed upon by the Assembly of Divines sitting at *Westminster*, with the Assistance of Commissioners from the Kirk of *Scotland*; Which *Confession* was sent from our Commissioners at *London*, to the Commissioners of the Kirk met at *Edinburgh*, in *January* last, and hath been in this Assembly twice publickly read over, examined and considered; Copies thereof being also printed, that it might be particularly perused by all the Members of this Assembly, unto whom frequent Intimation was publickly made, to put in their Doubts and Objections, if they had any; and the said Confession being, upon due Examination thereof, found by the Assem-

bly, to be moſt agreeable to the Word of God, and in nothing contrary to the received Doctrine, Worſhip, Diſcipline and Government of this Kirk. And *laſtly*, It being ſo neceſſary, and ſo much longed for, that the ſaid *Confeſſion* be, with all poſſible Diligence and Expedition, approved and eſtabliſhed in both kingdoms, as a principal Part of the intended Uniformity in Religion, and as a ſpecial Means for the more effectual ſuppreſſing of the many dangerous Errors and Hereſies of theſe Times. The General Aſſembly doth therefore, after mature Deliberation, agree unto, and approve the ſaid *Confeſſion*, as to the Truth of the Matter (judging it to be moſt Orthodox, and grounded upon the Word of God) and alſo, as to the Point of Uniformiry, agreeing, for our Part, that it be a common *Confeſſion of Faith* for the Three Kingdoms. The Aſſembly doth alſo bleſs the Lord, and thankfully acknowledge his great Mercy, in that ſo excellent a *Confeſſion of Faith* is prepared, and thus far agreed upon in both Kingdoms, which we look upon, as a great ſtrengthning of the true Reformed Religion, againſt the common Enemies thereof. But leſt our Intention and Meaning be in ſome Particulars miſunderſtood, it is hereby expreſly declared and provided, That the not mentioning in this *Confeſſion*, the ſeveral

Sorts

Sorts of Ecclefiaftical Officers and Affemblies, fhall be no Prejudice to the Truth of Chrift, in thefe Particulars, to be expreffed fully in the *Directory* of *Government*. It is further declared, That the Affembly underftandeth fome Parts of the fecond Article of the Thirty one Chapter, only of Kirks not fettled, or conftituted in Point of Government; And that although, in fuch Kirks, a Synod of Minifters, and other fit Perfons may be called by the Magiftrates Authority and Nomination, without any other Call, to confult and advife with, about Matters of Religion; and although likewife, the Minifters of Chrift, without Delegation from their Churches, may of themfelves, and by vertue of their Office, meet together Synodically in fuch Kirks, not yet conftituted; yet neither of thefe ought to be done, in Kirks conftituted and fettled: It being always free to the Magiftrate to advife with Synods of Minifters and Ruling Elders, meeting upon Delegation from their Churches, either ordinarly, or being indicted by his Authority, occafionally and *pro re nata*; it being alfo free to affemble together Synodically, as well *pro re nata*, as at the ordinary Times, upon Delegation from the Churches, by the intrinfical Power received from Chrift, as often as it is necef-

ſary for the Good of the Church, ſo to aſſemble, in caſe the Magiſtrate, to the Detriment of the Church, withhold or deny his Conſent, the Neceſſity of occaſional Aſſemblies being firſt remonſtrate unto him, by humble Supplication.

A. KER.

ADMHAILL.

ADMHAIL AN CHREIDIMH,

Air an do Reitigh air ttus COIMHTHIONOL na nDIAGHAIREADH, aig *NIARMHOINISTER* a *SASGAN:*

Leis an Daontuighe Ard-Seanadh Eagluis na *HALBANN*, chum a bheith na Chuid egin, do CHOIMHREITE CREIDIMH, edir Eaglaisibh CHRIOSD, annsna Tri Rioghachdaibh.

CAIB. I

Man Scrioptuir Naomhtha.

I. GE go bhfuil Solus Naduire, agus Oibrighe an Chruthaigh agus an Fhreasdail, ag foillsiughadh Maitheas, Gliocas, agus Cumhachd DHE, ionnas gu bhfuilid ag fagbhail Dhaoine gun Lethsgeul *a;* gidheadh

a *Romh.* ii. 14, 15. *Romh.* i. *agus* 19, 20. *Salm* xix. 1, 2, 3. *Romh.* i. 32. *le Caib.* ii. 1.

dheadh ni hedir leo an Teolas ſin air DHIA agus air a Thoil, ata feudhmoil chum * Slainte, do thabhairt uatha *b*. Uime ſin chuncas don Tighearna, iomadh Uair, agus air iomdha Modh, e fein do fhoillſiughadh, agus a Thoil ud do thaiſbeunadh da Eagluis *c*; agus nna dhiaigh ſin, ſo do chur gu hiomlan ſios ann a Scriobhadh, chum an Fhirinn do choimhead agus do chraobhſgaoileadh ni is fearr, chum barrthachd Daingnighe agus Comhfhurtachd na Heagluiſe, anaghaidh Truailleadh na Feola, agus Mioruin † an Aidhbhirſeoir, agus an Tſaoghail *d*; agus do bhriogh ſo ata an Scriobtuir Naomhtha rofheudhmoil *e*, air ſgur anois do na ceudmhodhaibh ſin ina raibh DIA ag foillſiughadh a Thoile da Phobul *f*.

* *Sabhaladh*, no *Sabhaltus*, no *Sabhalachd*.

† *Shatain*.

b 1 *Ccor*. i. 21. 1 *Ccor*. ii. 13, 14. c *Eabhr*. i. 1. d *Sean-fhoc*. xxii. 19, 20, 21. *Luc*. i. 3, 4. *Romh*. xv. 4. *Matt*. iv. 4, 7, 10. *Iſaiah* viii. 19, 20. e 2 *Tim*. iii. 15. 2 *Phead*. i. 19. f *Eabhr*. i. 1, 2.

II. Faoi Ainm an Scriobtuir Naomhtha, no Fhocail ſcriobtha DHE, ata anois uile Leabhair an Tſeintiomna, agus an Tiomna Nuaidh, agus 'ſiad ſo iad.

LEABHAIR an TSEINTIOMNA.

Leabhar

na G *Eineolaigh*
na G *Himtheachd* no *Exodus*
na nLebhiteach
na Naireamha
Airis an Lagha no *Deuternomie*
Joshua
na mBreitheamhuin
Ruith
Ceud Leabhar Shamuel
Dara Leabhar Shamuel
Ceud Leabhar no Nrioghruidh
Dara Leabhar na Nrioghruidh
Ceud Leabhar an Tseanachais
Dara Leabhar an Tseanachais,
Esra
Nehemiah
Ester
Job

Leabhar

na nSalm
na nSeanfhocail
an Tseanmoruigh,
Laoidhna nLaoidhidh, no *Laoidh Sholaimh.*

Faidheadoireachd
Isaiah
Jeremiah
Caoi Jeremiah

Faidheadoireachd
Ezechieil
Dhanieil
Hosea
Joel
Amois
Obadiah
Jonah
Mhicah
Nahum
Habaccuc
Shephaniah
Haggai
Shechariah
Mhalachi.

LEABHAIR

LEABHAIR an TIOMNA NUAIDHE,
Eadhen,

An Soisgeul do reir

Matta
Mharc
Lucas
Eoin
Gniomhartha na Nabsdal.

Litir Phoil Absdail chum
na Romhanach
na Ccorintianach I
na Ccorintianach II
na nGalatianach
na nEphesianach
na Philippianach
na Ccolossianach
na dTessalonianach I
na dTessalonianach II
Cead Titir Phiol chum Timoteus
Dara Litir Phoil chum Timoteus
Litir Phoil chum Titus
Litir Phoil chum Phileamoin
An Litir cum na Nnabhrieghibh
Litir Sheamuis Absdail
Ceud Litir Pheadair Absdail
Dara Litir Pheadair
Ceud Litir Eoin Absdail
Dara Litir Eoin
Treas Litir Eoin
Litir Juid Absdail
Leabhar an Fhoillsiughaidh.

Agus do bheith na Leabhairse uile air na ndeachdadh le Spiorad DE, chum bheith na nRiaghail Creidimh agus Beathaidh *g*.

g *Luc.* xvi. 29, 31. *Ephes.* ii. 20. *Foillsiugh.* xxii. 18, 19. 2 *Tim.* iii. 16.

III. Na

III. Na Leabhair da ngoirthear gu coitchionna na Hapocripha, ni ceuid air bith do Riaghail an Scriobtuir iad, do bhriogh nach rabhadar air na nDeachdadh le Spiorad DE, agus uime ſin ni bhfuil Ughdarras air bith aca a Neagluis DE, agus ni gcoir a meas no a ngnathughadh, achd mar Scriobhthaidhe eile Dhaonna *h*.

h *Luc.* xxiv. 27, 44. *Romh.* iii. 2. 2 Phead. i. 21.

IV. Ni hann o Theiſtis Dhuine, no Eagluiſe, air bith, ata Ughdarras an Scriobtuir Naomhtha, ma gcoir Creidmheas agus Umhlachd a thabhairt do; ach gu hiomlan o DHIA, (neach a ſe an Fhirinn ſein) Ughdarr an Scriobtuir, uime ſin is coir gabhail ris an Scriobtuir air an Adhbhar gur e Focal DE *i*.

i 2 *Phead.* i. 19, 21. 2 *Timot.* iii. 16. 1 *Eoin* v. 9. 1 *dTeſſal.* ii. 13.

V. Feudfuidh Teiſteas na Heagluiſe ar mbroſnughadh agus ar ttaruing chum Meas mor agus urramach do bhith aguin air an Scriobtuir Naomhtha *k*. Agus ata Neamhthachd na Cuiſe, Eifeachd an Teagaiſg, Moralachd na mBriathar, Coimhſheirm gach cuid de re a cheile, an Chrioch gus a bhfuil ſe uile, (eadhon an uile Ghloir a thabhairt do DHIA) an Lanfhoillſiughadh ata ſe ag dean-amh

k 1 *Tim.* iii. 5.

amh air an aon Slighe ſin ata chum Slainte an Duine, na hiomdha Deadhbhuaidheadha oile gun choimeas, agus a Fhoirfidheachd iomlan, na nRiaſuin leir bhfuil ſe ag dearbhadh gu leor-ſhoilleir, gur e fein Focal DE; achd gidheadh 'ſann o Obair an Spioraid Naoimh, a dtaobh a ſtigh, ag togbhail Fiadhnuiſe trid an Fhocail, agus leis, ionar Gcroidhthaibh, ata ar lan Chinnte agus Dearbhbeachd air Firinn * Neamhmhearachdach agus Ughdarras Dhiadha an Scriobtuir *l*.

l *Eoin* ii. 20, 27. *Eoin* xvi. 13, 14. 1 *Cor.* ii. 10, 11, 12. *Iſai.* lix. 21.

VI. Ata uile Chomhairle DHE fa thimchioll na huile Neithibh ta feudhmoil chum a Ghloire fein, Slaint' an Duine, Creideamh agus Beatha, air a cur ſios gu ſoilleir direach ann ſa Scrioptuir, no ſedfir a tarruing le Deadhriaſunughadh daingionn on Scriobtuir; Ris nach coir einni do chur, uair air bhith, cia aca'ſann o Nuadhf hoillſiughadh Spioraid, no o * Thradiſioin Dhaoine,*m*.

* *Faic an Litir ſhuas.*

Gidheadh admhuighmid go bhfuil Soillſiughadh Spioraid DE a leth a ſtigh feudhmoil chum na neithe ſin ata air na mhfoillſiughadh 'ſan Fhocal do thuigſin gu Slainteamhuil *n*: Agus gu bhfuil neithe egin foiriomalach,

m 2 *Tim.* iii. 15, 16, 17. *Gala.* i. 8, 9. 2 *dTeſſ.* ii. n *Eoin* vi. 45. 1 *Cor.* ii. 9, 10, 11, 12.

foiriomalach, fathimchioll Adhradh DHE, agus Riaghailteachd na Heaglais, cumantado Ghniomharthaibh, agus do † Chomhchomunaibh Dhaonna, ata re na nriaghlughadh le Soilse Naduir, agus le Eagna Criosdamhoil, do reir Riaghailibh § choitchionda an Fhocail, ata do ghna re na ntabhairt fa dear *o*.

† *Chomhchuideachdaibh.*

§ *gheneralta.*

o 1 *Ccor.* xi. 13, 14. 1 *Ccor.* xiv. 26, 40.

VII, Ni bhfuil na huile neithe ata 'san Scriobtuir combhothuigsighe ionnta fein, na comhshoilleir do gach einneach *p*: Gidheadh na neithe sin as feudhmoil fios do bheith orra, a gcreidsin, agus a gcoimhead, chum Slainte, ataid comhshoilleir air na gcur fios agus air na mbfosgladh a nait egin'san Scriobtuir, as gu bhfeud ni amhain Daoine Foghlamtha, achd fos Daoine Neamhfhoghlomtha, a ntuigsin go diongmhalta, an a foghnamh dligheach a dheanamh dō na Meadhoine guathuighte *q*.

p 2 *Phead.* iii. 16. q *Salm.* cxix. 105, 130.

VIII. Air bheith don Tseintiomna 'san Eabhra (Canamhuin dhuthuighe Phobuil DE 'san Tseanaimsir) agus don Tiomna Nuadh a Ngreigis (an Chanamhuin air a mbeolaigh na Fineadhacha gu coitchiond, 'san am inar Scriobhadh e) air na ndeach-

dadh le DIA gu neimhmeadhoineach, agus trid a Churam agus a Fhreasdal airid air na gcoimhead fiorghlan air feadh gach uile Linn, ataid uime sin Priomh-Ughdarrach *r* ; ionnas gur coir don Eaglais gach connsboid mu Chreideamh do leigionn fadheireamh, gu hiomlan † fa Nraidhthe *s*. Achd air an Adhbhar nach bhfuil Eolas air na Ceadchanamhnaibh ud aig Pobul DE uile, aig a bhfuil coir air na Scrioptuiribh, agus da mbuin siad, agus da bhfuil air orddughadh iad da nleughthadh agus da nrannsughadh a Neagal DE *t* : Uime sin at coir a gcur a Ceanamhuin ghnathuighthe gach Duthcha gus a dtig siad *u*, chum air bheith do Fhocal DE na chomhnuidh gu Saidhbir annsna huilibh, go ndeanaidis Adhradh dho air mhodh taitneamhach *w* ; agus gu mbiodh Dochas aca trid Foighid agus Comhfhurtachd na Scrioptuiridh *x*.

† No *thabhairt fa mbreith*. Hibern. *Dol. air a Ccomhairce.*

r *Matt*. v. 18. s *Isa*. viii. 20. *Gniomh*. xv. 15. *Eoin* v. 39, 46. t *Eoin* v. 39. u 1 *Ccor*. xiv. 6, 9, 11, 12, 24, 27, 28. w *Coloss*. iii. 16. x *Romh*. xv. 14.

IX. A se an Scrioptuir fein, an Riaghail Neimhmhearachdach chum an Scrioptuir a Mhiniughhadh ; Agus uime sin an tando bhios Ceisd mu sheadh fior agus ioman

Scrioptuir air bhith (agus ni bhfuil iomad ſeadh aige, achd a haon amhain) as fhedir a rannſughadh, agus iſhioſrughadh o ionadaibh eile ata ag labhairt ni is ſoilleire *y*.

y 2 *Phead.* i. 20, 21. *Gniomh.* xv. 15, 16.

X. Ni hedir gur neach air bith eile, achd an Spiorad Naomh ag labhairt ann ſan Scrioptuir, as Ardbhreitheamh ann leis a bhfuil gach uile Chonnſboid mu Chreideamh re na Crioehnughadh, agus uile Orduighe na Nard-Seanaidhe, Baramhla Shein-Scriobhthairidh, Teagaſga Dhaoine, agus Spioraid dhiomhaire, re na ngceaſnughadh, noch fos 'ſann re na Bhreitheamhnas as coir dhuinn ſeaſamh *z*.

z *Matt.* xxii. 29, 31. *Epheſ.* ii. 20. *le Gniomh.* xxviii. 25.

CAIB. II.

Ma DHIA, agus an Trionild Naomh.

I. NI bhfuil achd aon DIA amhain ann *a*, an DIA beo ſior *b*, neach ata neimhchiochnuigheach ann a mBith agus a Bhfoirfeachd *c*, Spiorad Ro-fhiorghlan *d*, Neamhfhaicſinneach *e*, gun Chorp, gun Chodtchaibh

a *Deut.* vi. 4. 1 *Ccor.* viii. 4, 6. b 1 *Theſſ.* i. 9. *Jer.* x. 10: c *Job* xi. 7, 8, 9. *agus* xxvi. 14. d *Eoin* iv. 24, e 1 *Tim.* i. 17.

Chodtchaibh *f*, gun Fhulangthaibh *g*, Neamh-chlaochlodhach *h*, Neach nach fedir a thomhas *i* Biothbhuan *k*, Neach nach fedir gu hiomlan a thuigfin *l*, Uilechumhachdach *m*, Ro-ghlie *n*, Ro-naomh *o*, Lan-fhaor *p*, Ard-ughdarrach *q*, ag oibriughadh na huile neithe do reir Comhairle a Thoil neamhchlaochlodhach, agus ro-chomhthromach fein *r*, chum a Ghloire fein *f*; ro Ghradhach *t*, Ghrafmhur, Throcaireach, Fhadfhuilngtheach, pailt ann a Maitheas, agus a Bhfirinn; ag maitheamh Aingidheachd, Eafcontas, agus Peacaidh *u*; ag tabhairt Luidheachd don druing iarras e gu dithchiollach *w*, agus fos ro Cheart agus Uathbhafach iona Bhreitheamhnufaibh *x*, ag tabhairt Fuath do gach uile Pheacadh *y*, agus nach faortuidh air eunchor an Cciontach *z*.

f *Deut*. iv. 15, 16, *Eoin* iv. 24, *le Luc*. xxiv. 39. g *Gniomh*. xiv. 11, 15. h *Seam*. i. 17. *Mal*. iii. 6. i 1 *Riogh*. viii. 27. *Jer*. xxiii. 23. 24. k *Salm* xc. 2. 1 *Tim*. i. 27 l *Salm*. cxlv. 3. m *Geine*. xvii. 1. *Foills* i. 8. n *Romh*. xvi. 27. o *Ifai*. vi. 3. *Foills* iv. 8. p *Salm* cxv. 3. q *Exod*. iii. 14. r *Ephef*. i. 11. f *Seanfhoc* xvi. 4. *Romh*. xi. 36. t 1 *Eoin* iv. 8, 16. u *Exod*. xxxiv. 6, 7. w *Eabhr*. xi. 6. x *Neh*. ix. 32 33. y *Salm*. v. 5, 6. z *Nah*. i. 2, 3. *Exod*. xxxiv. 7.

II. Ata aig DIA gach uile Bheatha *a*, Ghloir *b*, Mhaitheas *c*, agus Bheannughadh *d*, ann fein

a *Eoin* v. 30. b *Gnoimh*. vii. 2. c *Salm*. cxix. 68. d 1 *Tim*. vi. 15. *Romh*. ix. 5.

fein agus uaidhe fein; Agus ata se na aonar Uile-dhiongmhalta ann fein, agus dho fein, gun fheum aige air Dhuilibh air bith do rinneadh leis *e*, is gun e ag tarruing Gloir air bith uatha *f*, achd amhain ag foillsiughadh a Ghloire fein ionta, leo, dhoibh, agus orra: A se aon Tobar gach uile Bhith, agus 'sann uaidhe, agus da thrid, agus air a shon, ata na huile neithe *g*, agus ata Uachdranachd Ardthighearnoil aige os a gcionn, chum gach einni is aill leis fein, do dheanamh leo, air anson, agus orra *h*, Iona Fhiaghnuis ata na huile neithe foscailte agus follas *i*, ata a Eolas neimhchriochnudhach, neimhmhearachdach, agus * neimhcheangailte ris an Chreatuir *k*, air chor as nach bhfuil ni air bith neimhchinnteach, no neimhdheirbhthe dho *l*. Ata se ro-naomh iona uile Chomharlaibh, iona uile Oibrighibh, agus iona uile Altheantaibh *m*, Dhosan a dhlighthear o Ainglibh agus o Dhaoinibh, agus o gach Creatuir eile, ge be air bith Adhradh, Seirbheis, no Umhlachd, a chiotfar dho iarruidh orra *n*. III. Ann

e *Gniomh*. xvii. 24, 15. f *Job* xxii. 30. g *Romh*. xi. 36. h *Foills*. iv. 11. 1 *Tim*. vi. 15. *Dan*. iv. 25, 35. i *Eabhr*. iv. 13. k *Romh*. xi. 33, 34. *Salm*. cxlvii. 5. l *Gniomh*. xv. 18. *Esech*. xi. 5. m *Salm*. cxlv. 17. *Romh*. vii. n *Foills*. v. 12, 13, 14.

III. Ann a Naonachd na Diadhachd at tri Pearsuin, d'aon Nadur, Chumhachd agu Bhiothbhuanachd; DIA an Tathair, DIA an Mac, agus DIA an Spiorad Naomh *o*. N bhfuil an Tathair o neach air bith, ni bhfui air na ghintinn, no ag teachd o neach: Ata an Mac air na ghintinn gu biothbhuan o Nathair *p*: Ata an Spiorad Naomh ag teachd gu biothbhuan o Nathair agus on Mhac *q*.

o 1 *Eoin* v. 7. *Matt.* iii. 16, 17: *agus* xxviii. 19. 2 *Ccor.* xiii. 14. p *Eoin* i. 14, 15. q *Eoin* xv. 26. *Gala.* iv. 6.

CAIB. III.

*Air * Orduighibh Siorruidh DHE.*

I. DO Orduigh DIA o uile bhiothbhuanachd, le Comhairle ro-ghlic agus naomhtha, a Thoile fein, gu saor, agus gu neamhchlaochlodhach gach einni do tharlas *a*, achd so air chor as nach e DIA Ughdarr an Pheacaidh *b*, agus nach bhfuil foirneart ga dheanamh air Toil na Gcreutuireadh, is ni mo ata saoirse no neimhchinnteachd na ndara Hadhbhara air na thabhairt uatha, achd 'sann is mo ata se air na dhaingniughadh *c*.

II. Ge

a *Ephes.* i. 12. *Ramh.* xi. 33. *Eabhr.* vi. 17. *Romh.* ix. 15, 18. b *Seam.* i. 13, 17. 1 *Eoin* i. 5. c *Gniomh.* ii. 23. *Matt.* xvii. 12. *Gniomh.* iv. 27, 28. *Eoin* xix. 11. *Sean-fhoc.* xvi. 33.

II. Ge gur fiofrach DIA air gach einni a ḣiucfas, no fheadfus teachd, chum crich, ſoi eunchumhnant air bith a dhfheudar a ḃreathnughadh *d*, gidheadh ni ndorduigh ſe einni chionn gu bhfaca fe romh laimh e mar ni re teachd, no mar ni a thigeadh chum crich air a ſhamhuil ſin do chumhnantaidh *e*.

d *Gniomh.* xv. 18. 1 *Samu.* xxiii. 11, 12. *Matt.* xi. 21, 23. e *Romh.* ix. 11, 13, 16, 18.

III. Trid Ordugh DHE, chum foillſiughadh a Ghloire, ata cuid egin do Dhaoine agus do na Haingil *f*, air * na ntagh-ordughadh roimh laimh chum Beatha ſhuthuain, agus cuid eile air na nreumh-ordughadh chum Bas ſiorruidh *g*.

* *Faic ſhuas ſan Litir.*

g *Romh.* ix. 22, 23. *Epheſ.* i, 5, 6. *Sean-ſhoc.* xvi. 4.

IV. Ata na Haingil agus na Daoine ſo do reumh-thaghthadh agus do reumh-orduigheadh mar ſo, air na ngcomharthughadh fa leth agus gu neamhchlaochladhach, agus a ta a Naireamh coimhchinnteach agus * comhchriochnuighte, as nach feudfuighthear a no mheadughadh no a lughdughadh *h*.

* *Co-ainmnighte, Co-ſhocraighte.*

V. An

h 2 *Tim.* ii. 19. *Eoin* xiii. 18.

V. An drong ata air na ntagh-ordughadh roimh laimh chum Beatha, do rinn DIA roimh thoſach an Tſaoghail, do reir a Run ſiorruidhe agus neamhchlaochlodhach, agus do reir Comhairle dhiomhair agus Gean-maith a Thoile fein a ntaghthadh ann a Gcrioſd chum Gloir ſhiorruidh *i*, o a ſhaor Ghras agus Ghradh, gun roimh-ſheallamh air Chreideamh, no air Dheaghoibrighthibh, no air Bhuan-mhairtheacduin a neuuchuid diobh, no air einni eile 'ſan Chreatuir, mar Chumhnantaibh no mar Adhbharaibh, da bhroſnughadh chuige ſo *k*; Agus ſo uile chum Cliu a Ghraſa glormhur *l*.

i *Ephes.* i. 4, 9, 11. *Romh.* viii. 30. 2 *Tim.* i. 9. 1 *Teſſal.* v. 9. k *Romh.* ix. 11, 13, 16. *Eph.* i. 4, 9. l *Epheſ.* i. 6, 12.

VI. Mar dhorduigh DIA na Daoine taghta chum Gloir, is amhluidh le Run ſiorruidh agus ro-ſhaor a Thaoile, do romhorduigh ſe na huile Mheadhoine ata chuige ſin *m*. Uime ſin iadſan ata air na ntoghthadh, air tuitim dhoibh at Nadhamh, ataid air na * nſaoradh le Crioſd *n*, air na ngairm go heifeachdach chum Creidimh a Gcrioſd le na Spiorad ag oibriughadh a nam iomchubhaidh, taid air na * mhſireunughadh, air na nuchdmhacughadh, air na naomhthughadh

m 1 *Phead.* i. 2. *Epheſ.* i. 4, 5. *Epheſ.* ii. 10. 2 *Teſſ.* ii. 13. n 1 *Teſſ.* v. 9, 10. *Tit.* ii. 14.

ghadh *o*, agus air na ngcoimhead le na Chumhachda trid Creidimh chum Slainte *p*. Agus ni bhfuil drong air bioth eile air na nſaoradh, le Crioſd, air na ngairm gu hei-feachdach, air na mhfireunughadh, air na nuchdmhacughadh, air na naomhthughadh, agus air na nſabhaladh, achd na Daoine taghta amhain *q*.

o Romh. viii. 30. *Epheſ.* i. 5. 2 *Teſſ.* ii. 13. p 1 *Phead.* i. 5. q *Eoin* xvii. 9. *Romh.* viii. 28. *ſios gu Crich an Chaibidil.* *Eoin* vi. 64, 65. *Eoin* xiii. 26. *Eoin* viii. 47. 1 *Eoin* ii. 19.

VII. Chuncas do DHIA a reir Comhairle dorannſuighthe a Thoile fein (leis an bhfuil ſe ag § leigionn amach, no ag cong-mhail air ais, a Throcaire mar chiotſar dho) chum Gloir a Airdthi-ghearnais oſcionn a Chreutuireadh, an chuid eile don Chinneadh Daonna do leigionn ſeachad, agus a nordughadh chum Eaſonoir agus Feirge, air ſon a Mbpeacaidhibh, chum Cliu a Cheartais ghlormhur *r*.

§ *ag toirbheirt a Throcaire.*

r *Matt.* xi. 25, 26. *Romh.* ix. 17, 18, 21, 22. 2 *Tim.* ii. 19, 20. *Jud.* 4. 1 *Phead.* ii. 8.

VIII. A ta Teagaſg na Haird-dhiomhaireachdſa an § Reumhorduigh, re na iamharcadh le Heagna agus Curam

§ no, *an reumh-thaghordugh.* *Scall ſan Litir.*

Curam airid *s*, chum air bheith do Dhaoinibh ag tabhairt fadear Toil DHE foillſighte iona Fhocal, agus ag tabhairt Umhlachd dhi, gu bhfeadfuid o Dheirbhtheachd a Ngairm eifeachdaich, bheith lan-bheachduigh ma Ntaghthadh ſiorruidh *t*. Agus mar ſin, do bheir an Teagaſgſa ſeachad Adhbhar Cliu agus Urram do DHIA, agus Iongàntuis uime *u*, agus Adhbhar Iriſleachd, Dichill, agus Solais lionmhuire do na huilidhibh ata gu trebhdhireach ag tabhairt Umhlachd don Tſoiſgeul *w*.

s *Romh.* ix. 20. *Romh.* xi. 33. *Deut.* xxix. 29. t 2 *Phead.* i. 10. u *Epheſ.* i. 6. *Romh.* xi. 33. w Romh. xi. 5, 6, 20. 2 *Phead.* i. 10. *Romh.* viii. 33. *Luc.* x. 20.

CAIB. IV.

Man Chruthughadh.

I. CHuncas do DHIA an Tathair, an Mac, agus an Spiorad Naomh *a*, chum foillſiughadh Gloire a Chumhachda, a Ghliocais, agus a Mhaithis ſhiorruidh *b*, ann ſan toſach, an Saoghal agus na huile neithe faicſinneach, agus neamhfhaicſinneach ata ann

a *Eabhr.* i. 2. *Eoin* i. 2, 3. *Geine.* i. 2. *Job* xxvi. 13. *agus Job* xxxiii. 4. b *Romh.* i. 20. *Jer.* x. 12. *Salm.* civ. 24. *Salm.* xxxiii. 5, 6.

ann, a chruthughadh, no an ndeanamh do neimhni, a nuine ſe Laethe, agus gach einni dhiobh ro-mhaith *c*.

c *Geine. an* 1 *Caib. Eabhr.* xi. 3. *Col.* iii: 16. *Gniomh.* xvii. 24.

II. Tar eis do DHIA na huile Chreutuircadha eile a dheanamh, do chruthaigh ſe an Duine, Fear agus Bean *d*, le Anmanaibh riaſunta agus neamhbhaſmhur *e*, le Heolas Fireuntachd, agus Fior-naomhthachd ionta, do reir Iomhaigh fein *f*, air bheith do Lagh DHE aca, ſcriobhtha iona Gcroidhthaibh *g*, agus Neart da choimhlionadh *h*, achd gidheadh gur ni do fheudfadh tarla, gu mbriſid e, bhriogh gu raibheadar air na mbfagbhail, gu ſaoirſe an Toile fein, do bheith claochlodhach *i*. A thuilleadh ajr an Laghſa ſcriobhtha iona Gcroidhthaibh, fuair ſiad Aithne gun ni air bith ithe don Chraoibh Eolais an mhaith agus uile, agus a bhfad do choimhedeadh an Aithneſi leo, do bheithid ſona iona Ccomhchomun re DIA *k*, agus do bheith Uachdranachd aca oſcionn na Gcreutuireadh *l*.

B CAIB.

d *Geine.* i. 27. e *Geine.* ii. 7. *le Seanmor.* xii. 7. *agus Luc.* xxiii. 43. *agus Matt.* x. 28. f *Geine.* i. 26. *Coloſſ.* iii. 10. *Ephes.* iv. 24. g *Romh.* ii. 14,15. h *Seanmor.* vii. 29. i *Geine.* iii. 6 *Seanmor.* vii. 29. k *Geine.* ii. 17. *agus Geine.* iii. 8, 9, 10,11, 23. l *Geine.* i. 26, 26.

CAIB. V.

Mu Fhreasdal DE.

I. ATa DIA Ard-chruthuightheoir na nuile neithe, ag congmhail suas, *a.* ag stiubhradh, ag § suighthiughadh, agus ag riaghladh, na nuile Chreutuireadh, Ghniomhartha, agus Neitheanna *b*, on Mhor gus an Bheag *c*, le na Fhreasdal ro-ghlic, agus ro-naomhtha *d*, do reir a Roimh-eolais neamhmhearachdach *e*, agus Comhairle shaor agus neamhchlaochladach a Thoile fein *f*, chum Cliu Gloire a Ghliocais, a Chumhachda, a Cheartuis, a Mhathais, agus a Throcaire *g*.

§ *no ag suighthiughadh amach.*

a *Eabhr*, i, 3, b *Dan*, iv, 34, 35, *Salm* 135, 6, *Gniomh*, xvii, 25, 26, 28, *na Caibidilse uile do Leabhar Job, eadhon* 38, 39, 40, *agus* 41, c *Matt*, x, 29, 30, 31. d *Seanfhoc*, xv, 3, *Salm* civ, 24, *agus Salm* cxlv, 17. e *Gniomh*; xv, 18, *Salm* xciv, 8, 9, 10, 11. f *Ephes*, i, 11, *Salm* xxxiii, 10, 11. g *Isai*, lxiii, 14, *Ephes*, iii, 10, *Romh*, ix, 17, *Geine*, xlv, 7, *Salm* cxlv, 7.

II. Ge gu bhfuil na huile neithe, thaobh Roimh-fhios agus Ordugh DHE an Ccead Adhbhar, ag teachd chum Crich, gu neamhchlaochladhach, agus gu neamhmearachdach

dach *h*; gidheadh ata ſe leis an Fhreaſdal cheudna, ag tabhairt orra tarla do reir Nadur na ndara Hadhbhara, gu neamhſheachnach, gu ſaor, no * gu teagmhuiſeach *i*.

h *Gniomh*, ii, 23. i *Geine*, viii, 22, *Jerem*, xxxi, 25, *Exod*, xxi, 13, *le Deut*, xix, 5. 1 *Riogh*, xxii, 28, 34, *Iſai*, x, 6, 7.

III. Ata DIA ag deanamh Foghnaimh do Mheadhoineadh iona Fhreaſdal ghnathuighthe *k*, gidheadh ata ſe ſaor chum Oibriughadh iona bhfeagmhuis *l*, os a gcionn *m*, agus iona naghaidh, mar is ail leis *n*.

k *Gniomh*, xxvii, 31, 44. *Iſa*, lv, 10, 11. *Hoſ*, ii, 21, 22. l *Hoſ*, i, 7. *Matt*, iv, 4. *Job* xxxiv, 10. m *Romh*, iv, 19, 20, 21. n 2 *Riogh*, vi, 6. *Dan*, iii, 27.

IV. Ata Neart uilechumhachdach, Gliocas doſcruduigh, agus Maitheas neimhchriochnuigheach DHE ga mhfoillſiughadh fein, comhur iona Fhreaſdail, as gu rig ſi, gu nuighe an chead Leagadh, agus uile Pheacaidhibh eile na Naingil, agus Dhaoine *o*, agus ſin ni hann le Lom-fhulannas *p*, achd le Fulannus aig a bhfuil cuimſiughadh ro-

o *Romh*, xi, 32, 33, 34. 2 *Sam*, xxiv, 1. *le* 2 *Seanachais* xxi, 1. 1 *Riogh*: xxii, 22, 23. 1 *Seanach*, x, 4, 13, 14. 2 *Sam*, xvi, 10. *Gniomh*, ii, 23. *agus Gniomh*: iv, 27, 28. p *Gniomh*, xiv, 16.

ghlic agus ro-chumhachdach maille ris *q*; Agus ata air mhodhaibh eile ga nſtiubhradh, agus ga nriaghladh, ann a Fritheoladh eugſamhuil, chum a Chriobhaibh naomhtha fein *r*; Gidheadh 'ſann air chor as go bhfuil a Mpeacaidheachd ag teachd on Chreutuir amhain, agus ni hann o DHIA, neach air bheith dho ro-naomh, agus ro-cheart, nach bhfuil agus nach feud a bheith na Ughdar Peacaidh, no na neach ris an taitin ſe *ſ*.

q *Salm* lxxvi, 10. 2 *Riogh*, xix, 28. r *Geine*, l, 20. *Iſa*, x, 6, 7, 12. ſ *Sheum*: i, 13, 14, 17: 1 *Eoin* ii, 16: *Salm* l, 21.

V. Ata an DIA ro-ghlic, ro cheart-bhreitheach, agus ro-ghraſmhur, gu minic ag ſagbhail a Chloinne fein, re ſeal gu hiomdha Buaireadh, agus Truaillidheachd a Ngcroidhthe fein, chum a nſmachd thughadh air ſon a Mpeacaidhaibh do rinneadar roimhe, no chum Neart foluighte na Truaillidheachd, agus Mealltoireachd a Ngcroidhe do nochdadh dhoibh, gcoinne gu mbithidis air na Nirifliughadh *t*; Agus fos da ndufgadh ſuas gu greamthughadh ni is teinne agus ni is cinntiche ris fein chum a gconghmhail ſuas; Agus da ndeanamh ni is furachaire anaghaidh gach uile Chionfa Peacuidh ſan aimſir re teachd; Agus chum iomdha

t 2 *Seanach*, xxxi, 25, 26, 31. 2 *Samu*, xxiv, 1.

iomdha Crioch eile ta ceart agus naomhtha *u*.

u 2 *Ccor*, xii, 7, 8, 9. *Salm* lxxiii, *gu hiomlan Salm* lxxvii, 1, 10, 12. *Marc:* xiv. *o rann* 66, *gu Crich an Chaibidil, le Eoin* xxi, 15, 16, 17.

VI. Mu na Daoinibh aingidh neimhdhiaghaidh ſin a ta DIA mar Bhreitheamh ceartbhreitheach ag dalladh agus ag cruadhthughadh air ſon Peacaidhibh do rinneadar roimhe *w*, uathaſan ata ſe ni amhain ag congmhail air ais a Ghras leis a bhfeidthe a nſoillſiughadh iona Ntuigſe agus druthadh air a Ngcroidhthibh *x* : Achd air uairibh fos, ag taruing air ais † *Giſtean*. na † Tiodhlaice do bhi aca *y*, Agus ga mhfagbhail ma choinne neithe da ndean an Truailleachdſan Cionſa Peacaidh *z*, agus le ſo uile ata ſe ga ntabhairt thairis da Nainmiannuibh fein, do Bhuaidhridhibh an Tſaoghail, agus do Chumhachd an Aidhbhirſeoir *a* : Leir tharla gu bhfuilid ga gcruadhthughadh fein, ſeadh faoi na Meadhonaibh ſin a ta Dia ag gnathughadh chum Daoine eile a mhaothughadh *b*.

w *Romh*, i, 24, 26, 28. *agus Romh*, xi, 7, 8. x *Deut*, xxix, 4. y *Mat*, xiii, 12: *agus Mat*, xxv, 29. z *Deut*, ii, 30. 2 *Riogh*, viii, 12, 13. a *Salm* lxxxi, 11, 12, 2 *Teſſal*, ii, 10, 11, 12. b *Exod*, vii, 3. *le Exod*, viii, 15, 32. 2 *Ccor*, ii, 15, 16. *Iſai*, viii. 14. 1 *Phead*: ii, 7, 8. *Iſai*, vi, 9, 10; *le Ginomh*: xxviii, 26, 27:

VII. Mar a rigeas Freaſdal DE, gu generalta gus na huile Chreutuiribh, is amhluidh ata ſir air mhodh ni is ſunnradhaigthe ag gabhail Curam da Eaglais, agus ag ſuighthiughadh na huile neithe chum a maith *c*.

c 1 *Tim:* iv, 10. *Amos* ix, 8, 9. *Romh:* viii, 28. *Iſai:* xliii, 3, 4, 5, 14.

CAIB. VI.

‡ Leagadh. *Ma ‡ Thuitim an Duine, man* § Dioghaltas. *Pheacaidh, agus mu § Pheanus air a ſhon.*

I. Air bheith dar gcead Sinnſearaibh air na mealladh le Aiſinntleachd agus Buaidhreadh an Aidbhirſeoir, do pheacuigheadar 'ſan Mheas toirmiſgthe do ithe *a*. Chuneas do DHIA do reir a Comhairle ghlic agus naomhtha, a Mpeacadhſa dfhulang, air bheith do Run aige, a † ordughadh chum a Ghloire fein *b*.

† *riaghladh,*

a *Geine:* iii. 13. 2 *Ccor:* xi, 3. b *Romh:* xi. 32.

II. Leis an Pheacadhſa do thuiteadar o a § Ngceudfhireuntachd, agus o a Ngcomh chomun re DIA *c*, agus mar ſin dfaſadar marbh a Bpeacadh

§ *Firenteachd gein,* no *Geinfhireuntachd.*

c *Geine:* iii, 6, 7, 8: *Seanmor,* vii, 29: *Romh:* iii, 23:

cadh *d*, agus truaillidh gu hiomlan, ann a nuille Chumhachdaibh a Nanmanna, agus Bhalluibh a Ngcuirp *e*.

d *Geine* ii, 17. *Ephes*, ii, 1. e *Tit*, i, 15. *Geine* vi, 5. *Jer*, xvii, 9. *Romh*, iii, 10. *gu nuig Rann* 19.

III. Bhrigh gu mbiadsan Freamhach an Chinnidh Daonna uile, do bheith Cionta an Pheacaidhse air no mheas *f*, agus an Bas ceadna san Pheacadh agus ann san Nadur thruaillidh air na iomchar, da Nsliochd uile ta ag teachd uatha tre Gineolughadh gnathaighte *g*.

f *Geine* i, 27, 28. *agus Geine* ii, 16, 17. *agus Gniomh* xvii, 26. *Romh*: v, 12, 15, 16, 17, 18, 19. *agus* 1 *Ccor*. xv, 21, 22, 45, 49. g *Salm* li, 5. *Geine* v, 3. *Job* xiv, 4. *agus Caib*. xv, *r*. 14.

IV. On Truaillidheachd gheinse, tre bhfuil sinn gu tur air ar gcur o Ghleus chum an uile Mhaith, air ar ndeanamh neamhchomasach chuige, agus conntrardha dho *h*, agus ag aomadh gu hiomlan chum an uile Olc *i*, ata na huile Pheacaidh Gniomhtha ag teachd *k*.

V. Re

h *Romh*: v, 6. *agus Romh*; viii, 7. *agus fos Romh*: vii, 18. *Colos*: i, 21. i *Geine* vi, 5. *agus Caib*. viii, *r*. 21, *Romh*: iii, 10, 11, 12. k *Sheam* i, 14, 15. *Ephes*; ii, 2, 3. *Mat*: xv, 19.

V. Re fad na Beathaſa, ata an Truaillidheachdſa a Naduire ag ſantin 'ſan Droing ata air na Nathghineamhuin *l*; Agus ge gu bhfuil ſi air a Maitheamh agus air a Claoidh trid Chrioſd, gidheadh is fior-pheacadh da rireamh i fein, agus a huile Ghluaſachd fos *m*

l 1 *Eoin* i, 8, 10, *Romh*, vii, 14, 17, 18, 23. *Sheam:* iii, 2. *Sean-fhoc:* xx, 9. *Seanmor:* vii, 20. *Romh:* vii, 5, 7, 8, 25. *Gala:* v, 17.

VI. Air bheith do gach aon Pheacadh, Gein agus Gniomhtha araon, na Bhriſeadh air Ceart-lagh DHE, agus conntrardh dho ſin *n*, ata ſe iona Nadur fein ag tarruing Cionta air an Pheacach *o*, tre a bhfuil ſe air na cheangal thairis do Fheirg DHE *p*, agus do Mhallachd an Lagha *q*, agus mar ſin ata an Bas *r*, agus gach uile Thrusighe (Spioradoil *ſ*,) ſaoghalta *t*, agus ſiorruidhe *u*, ina * aoradh.

n 1 *Eoin* iii, 4. o *Romh:* ii, 15. p *Epheſ:* ii. 3. q *Gala*: iii. 10. r *Romh*: vi, 23. *ſ Epheſ*: iv, 18. t *Romh*: viii, 20. *Caoi Jerem*: iii, 39. u *Mat:* xxv, 41. 2 *Teſſal:* i, 9.

CAIB. VII.

‡ Cunnradh, no Connartha. *Mu* ‡ *Choimhcheangal DE ris an Duine.*

I. ATa an Tedirdhealughadh edir DIA agus an Ccreutuir comhor as ge go dlighthear

dlighthear o Chreutuiribh riasúnta, Umhlachd dhosan, mar a Ngcruthuighteoir, gidheadh ni bhfeudfuid a mfeasda a Mhealtuin air chor ar bith mar a Nsonas agus a Nluidheachd, achd trid Aontughadh deonach egin, air taobh DHE, a chuncas do a chur a gceill air modh Comhcheangail *a.*

a *Isa*: xl, 13, 14, 15, 16. *Job* ix, 32, 33. 1 *Shamu*: ii, 25. *Salm* cxiii, 5, 6. *agus Salm* c, 2, 3. *Job* xxii, 2, 3. *agus Job* xxxv, 7, 8: *Luc*: xvii, 10: *Gniomh*: xvii, 24, 25.

II. An ccead Choimhcheangal do rinneadh ris an Duine, bu Choimhcheangal Oibrighe e *b*, ann a raibh Beatha air a gealladh do Adhamh, agus annsan da Shliochd *c*, air Chumhnant Umhlachda iomlain § phearsuinte *d*.

§ *Phearsunoil.*

b *Gala:* iii, 12. c *Romh*: x, 5. *agus Romh*: v, 12. *gu nuig rann*; 20. d *Geine* ii, 17. *Gala:* iii, 10.

III. Air bheith don Duine, trid a Leagaidh e fein dfhagbhail neamhchomasach chum righinn air Beatha trid an Choimhcheangal ud, chuncas don Tighearna Coimhcheangal eile do dheanamh *e*, da ngoirthear gu coitchionn, Coimhcheangal Grasa: ann a bhfuil se ag tairgse gu saor, Beatha agus Slainte

Gala: iii, 21. *Romh:* iii, 20, 21. *Geine* iii, 15 *Isai*: xlii, 6.

Slainte trid Josa Criosd, ag iarruidh orra Creideamh annsan, chum go mbiodh iad air na nsabhaladh *f*; agus ag gealltuin a Spiorad Naomh a thabhairt, do na huilidhibh ata air na Nordughadh chum Beatha, da ndeanamh deonach agus comasach chum creid sin *g*.

f *Marc*: xvi, 15, 16. *Eoin* iii, 16 *Romh*; x, 6, 9. *Gala*: iii, 11. g *Esech*: xxxvi, 26, 27. *Eoin* vi, 44, 45.

IV. Goirthear 'san Scriobtuir gu tric Tiomna mar Ainm don Choimhcheangalsa na Ngras, thaobh Bas Josa Criosd an Fear-tiomnaigh, agus thaobh na Hoidhreachd Shiorruidh, maille ris na huile Neithibh do bhoineas di, a ta air na mhfagbhail mar dhileab ann *h*.

h *Eabhr*: ix, 15, 16, 17. *Eabhr*: vii, 22. *Luc*: xxii, 20. 1 *Ccor*: xi. 25.

V. Do bhi an Coimhcheangalsa air na * fhritheoldah air mhodh eugsamhuil, re Linn an Lagha, agus re Linn an Tsoisgeil *i*: Faoi an Lagh do bhi se air na fhritheolughadh le Geallamhnaibh, Faidh-deireachdaibh, Iobarthaibh, Timchillghear-radh, † Uan Casg, agus le Samhludhaibh agus * Oir-dionannsuibh eile, a thugadh do Phobul na Niudaighe, is gach cinni dhiobh so

* *Mhiniosdralugh-adh*. no *Sheirbhis-cadhadh*.

† *Uan-Paschail*.

i 2 *Ccor*: iii, 6, 7, 8, 9.

so uile ag Ciallughadh roimh laimh Criosd do bheith re teachd *k*, agus do bheith na Neithesi ris an Linn ud diongmhalta agus eifeachdach, trid Oibriughadh an Spioraid, d'oileiniughadh agus do thogbhail suas na Ndaoine, Taghta, ann a Gcreideamh san Mhessiah a ghealladh *l*, tre raibh aca Lan-Mhaitheamhnus Peacaidhe, agus Slainte Shiorruidh; agus goirthear dhe an Sein-Tiomna *m*.

k E*abhr*: *Caib*. viii. *Caib*. ix. *agus Caib*. x. R*omh*: iv, 11. *Colos*: ii, 11, 12. 1 *Ccor*: v, 7. l 1 *Ccor*: x, 1, 2, 3, 4. E*abhr*: xi, 13. E*oin* viii, 56. m *Gala*: iii, 7, 8, 9, 14.

VI. Faoi an Tsoisgeul, an tan a thaisbein eadh Criosd, Briogh na neitheann ud *n*, a siad na Hoirdionannsaidh ann a bhfuil an Ccoimhcheangalsa air na fhritheoladh, Seanmoiriughadh an Fhocail, agus Fritheolughadh Sacramuinteadha, an Bhaistidh agus Shuipeir an Tighearna *o*; agus ge gur iadso as teirce ann aNaireamh, agus gu bhfuilid air na nfritheoladh le n'as mo do Shimplidheachd, agus le n'as lugha do Ghloir leth a muigh; gidheadh ata an Coimhcheangalsa air na thaisbeunadh ionntasan le barridheachd Iomlaine, Soilleireachda, agus Eifeachda *p*, do na huile Fhin-

n *Coloss*: ii, 17. o *Matt*: xxviii, 19, 20. 1 *Cor*: xi. 23, 24, 25. p E*abhr*: xii, 22. *gu nuig* 8. *Gerem*: xxxi. 33, 34.

Fhineadhachaibh, Iudaighibh agus Gheintilighibh araon *q*; Agus goirthear dhe an Tiomna Nuadh *r*. Ni bhfuil ann uime ſin da Choimhcheangal Graſa eidirdhealuighte thaobh ‡ Briogh; achd an Taon-Choimhcheangal ceudna, ſaoi § atharughadh Fritheolaidh *ſ*.

‡ *Subhſtaint.*
§ *Fhritheoladhuibh eugſamhla.*

q *Matt*: xxviii, 19. *Ephef*: ii, 15, 16, 17, 18, 19. r *Luc.* xxii, 20. ſ *Gala*: iii, 14, 16. *Romh*: iii, 21, 22, 23, 30. *Salm* xxxii, 1. *le Eabhr*: xiii, 8. *Gniomh*: xv, 11.

CAIB. VIII.

† aū Teidir mheadhonthoir. *Mu Chrioſd* † *an Fear-Meadhoin.*

I. CHuncas do DHIA, iona Run Siorruidhe, an Tighearna Ioſa, a Mhac aoin-ghein, do thaghadh agus ordughadh, chum bheith na Fhearmeadhoin edir DHIA agus Dhuine *a*, na Fhaidh *b*, na Shagairt *c*, agus na Riogh *d*, na Cheann agus na Shlanuightheoir da Eagluis *e*, na Oighre air na huile Neithibh *f*, agus na Bhreitheamh

a *Iſai*: xlii, 1. 1 *Phead*: i, 19, 20. *Eoin* iii, 16. 1 *Tim*: i. 5. b *Gniomh*. iii, 27. c *Eabhr*. v, 6. d *Salm* ii, 6. *Luc*. i, 33. e *Eph*. v, 23. f *Eabhr*. i, 2.

eamh air an Tſaoghal *g*: D'an dtug ſe o uile Bhiothbhuanachd Pobul re bith na * Nſliochd do *h*, agus * *Nſioi.* re huine gu bithidis leiſin air na Nſaoradh, air na Ngairm, air na Mhfireunughadh, air na Naomhughadh, agus air na Nglorughadh *i*.

g Gniomh xvii. 31 *h* Eoin xvii. 6. Salm xxii. 30. Iſai. liii. 10. *i* 1 Tim. ii. 6. Iſai. lv. 4, 5. 2 Ccor. i. 30.

II. Mac DHE, an Dara Pearſa 'ſan Trinoid; air bhith dho na Fhior DHIA Biothbhuan, d'aon ‡ Nadur ‡ *Subhſtaint.* ris an Athair, agus Coimhmeas do, do ghabh ſe air, nuair a thainig Iomlaine na Haimſire, Nadur an Duine *k*; le a huile Bhuaidhibh nadurdha agus a Hanmhuineachdaibh chumannta, gidheadh a bhfeugmhais Peacaidh *l*, air bheith dho air na gheineamhuin tre Cumhachd an Spioraid Naoimh a mbroinn Mhuire na Hoighe, da Subhſtainte *m*. Ar chor as gu raibh Da Nadur Iomlan, Fhoirfe, agus Edirdhealuighte, an Diadhachd agus an Daonnachd, air na ngcur go neamhſearthamhoil re a cheile a naon Phearſa * gun air a Natharughadh ionna cheile, * gun air a Ndeanamh ſuas

C na

k Eoin i. 1, 14. 1 Eoin v. 20. Philip. ii. 6. Gala. iv. 4. Eabhr. ii. 14, 16, 17. Eabhr. iv. 15. *m* Luc. i. 27, 31, 35, Gala. iv. 4.

na neinni le na cheile, no * air na Ngcoimeaſg thrid a cheile *n*. Agus an ſpearſaſo is Fior-Dhia e, agus Fior-Dhuine, gidheadh is Aon-Chrioſd e, an Taon-Fhearmeadhoin edir DIA agus Duine *o*.

n Luc i. 35. Coloſſ. ii. 9. Romh. ix. 5. 1 Phead. iii. 18. 1 Tim. iii 16. *o* Romh. i. 3, 4. 1 Tim. ii. 5.

III. Do bheith an Tighearna Ioſa Crioſd, iona Nadur Dhaonna * a chuireadh mar ſo ris an Nadur Dhiadha, air na Naomhthughadh, agus air Ungthadh, leis an Spiorad Naomh oſcionn ‡ Cuimſe *p*, air bheith dho aige, na huile Ionnmhuſa Gliocais argus Eolais ann fein *q*, ann a bhfocas don Athair gach uile Iomlaine a bheith ag Comhnuidhe *r*; a gcoinne air bheith dho Naomhtha, Neamhlochdach, Neamhthruailligh, agus lan do Ghras agus D'firinne *ſ*, go mbiodh ſe air na * Ian-fhuirniſiughadh chum Oifig Edirmheadhonthoir agus Urrais *t*: Agus nior ghlac ſe chuige fein i, achd do bhi ſe air na Ghairm da hionnſaidh le na Athair *u*, Neach do chuir gach uile Chomas agus Bhreitheamhnas

‡ *Tombas.*

p Salm xlv. 7. Eoin iii. 34. *q* Coloſſ. ii. 3. 1 Coloſſ. viii. 19. *ſ* Eabhr. vii. 26. Eoin i. 14. *t* Gniomh. x. 38. Eabhr. xii. 24, *agus Caib.* vii. *r.* 22. *u* Eabhr. v. 4, 5.

Bhreitheamhnas iona Laimh, agus thug Aithne dho ſin do chur a ngniomh *w*.

w Eoin vi. 22, 27. Matt. xxviii. 18. Gniomh. ii. 36.

IV. Do ghabh an Tighearna Ioſa an Oifigſe gu ro·thoileach os laimh *x*, agus chum gu ccuireadh ſe a ngniomh i, do rinneadh e faoi an Lagh *y*, agus do choimhlion ſin go hiomlan *z*, do fhuiling ſe ‡ Piantaidh ro·chraiteach ‡ *Doruinne*. go neimhmeadhonach iona Anam *a*, agus Fulangthaſa ro-dhoruineach iona Chorp *b*; do Cheuſadh e, fuair Bas *c*, do bhi air na Adhlacadh, agus dfan ſaoi Chumhachd an Bhais, gidheadh ni bhfaca ſe Truaillidheachd *d*, Air an treas Lo d'eirigh o na Marbhuibh *e*, leis an Chorp cheudna ann a ndfuiling ſe *f*, leir Chuaidh ſos ſuas air Neamh, agus ata ſe na ſhuidhe ann ſin air Deaſlaimh a Athar *g*, ag deanamh Eadarghuidhe *h*, agus tillſidh ſe a thabhairt

C 2 Breith

x Salm xl. 7, 8. le Eabhr. x. *r*. 5 gu nuig r. 10. Eoin x. 18. Philip. ii. 8. *y* Gala. iv. 4. *z* Matt. iii. 15. agus Matt. v. 17. *a* Mat. xxvi. 37, 38. Luc. xxii. 49. Matt. xxvii. 46. *b* Matt. Caib. xxvi. agus Caib. xxvii. *c* Philipp. ii. 8. *d* Gniomh. ii. 23, 24, 27. agus Gniomh. xiii. 37. Romh. vi. 9. *e* 1 Ccor. xv. 3, 4. f Eoin xx. 25, 27. *g* Marc. xvi. 19. h Romh. viii. 34. Eabhr. ix. 24. agus Eabhr. vii. 25.

Breith air Dhaoinibh agus Ainglibh a Ndeireadh an Tſaoghail *i*.

i Romh. xiv. 9, 10. Gniomh. i. 11. Gniomh. x. 42 Matt. xiii. 40, 41, 42. Jud. rann 6. 2 Phead. ii. 4.

V. Do rinn an Tighearna Ioſa, le na Umhlachd iomlan, agus leis an Iobairt ſin, *eadhon* e-fein, a thug ſe trid an Spioraid Shiorruidh, aonuair ſuas do DHIA, Ceartas a Athar do lan-dioladh *k*; Agus ni amhain Reite do choſnamh, achd mar a gceudna Oidhreachd Bhiothbhuan ann an Rioghachd Neamha, dhoibhſan uile, thug an Tathair dho *l*.

k Romh. v. 19. Eabhr. ix. 14, 16. agus Eabhr. x. 14. Epheſ. v. 2. Romh. iii. 25, 26. *l* Dan. ix. 24, 26. Coloſſ. i. 19, 20. Epheſ. i. 11, 14. Eoin xvii. 2. Eabhr. ix 12, 15.

VI. Ge nach d'oibrigheadh *‡ do rireamh Obair na Saoirſe le Chriosd, no go raibh ſe air na ghabhail 'ſan Fheoil, gidheadh do bh: a Fearta, a Heifeachd, agus a Sochaire, na a ngcomhpartughadh ris na Daoinibh Taghta, ann ſgach Al an diaigh a cheile, o Thoſach an Tſaoghail, leis agus annſna Geallambnuibh na Samhluidhbhaibh, agus na Hiobarthaibh ann a raibh air Fhoillſiughadh, agus air n Chiallughadh go be Siol na Mna e, a Bhrughadh Ceann na Nathrach; agus an Tuan d mharbhad

*‡ *cheana*, no *a lathair*, no *a ngniomh*.

nharbhadh o Thosach an Tsaoghail; air
)heith dho na aon ceadna, a Ne, a Niugh,
ıgus go Siorruidhe *m*.

m Gala. iv. 4, 5. Geine. iii. 15. Foills.
ĸiii. 8. Eabhr. xiii. 8.

VII. A ta Criosd, a Nobhair na Hedir-
nheadhonthoireachd, ag oibriughadh do
'eir an Da Nadur, ag deanamh, tre gach
Nadur dhiobh, an ni sin do bhuineas di
'ein *n*: gidheadh thaobh Aonachd an Phear-
ŭin, ata a ni sin a bhuineas
D'aon Nadur, ‡ air na
:hur air Ainm an Phearsuin
ıta air Ainmniughadh o'n
Nadur eile *o*.

‡ *air na luadh ris an Phearsa.*

n Eabhr. ix. 14. 1 Phead iii. 18. *o* Gniomh.
ĸx. 28. Eoin iii. 13 1 Eoin. iii. 16.

VIII. Ata Criosd ag cur, agus ag Comh-
partughadh, go dearbhtha agus go heifeach-
dach, na Saoirse sin do choisin se, riusan
uile dan do choisin se i *p*, ag deanamh
Eadarghuidhe air an son *q*, agus ag foill-
siughadh dhoibh ann san Fhocal, agus leis,
Diomhaireadha na Slainte *r*; ga * maothugh-
adh gu heifeachdach le na Spiorad, chum
Creidsin, agus bheith Umhal; ag Riaghladh
a Ngcroidhe, le na Fhocal, agus le na Spi-

p Eoin vi. 37, 39. Eoin x. 15, 16.
q 1 Eoin ii. 1, 2. Romh. viii. 34. *r* Eoin
ĸv. 13, 15. Ephes. i. 7, 8, Eoin xvii. 9.

orad *ſ*; ag Buadhthughadh thar a nuile Naimhdibh le na Neart Uilechumhachdach, agus le na Ghliocas, air an Doigh agus air na Modhaibh ſin as fearr do chòimhſhreagras re na Fheadhmantas Iongantach, agus ‡ Dorannſuighe *t*.

‡ *neamh-ſcruduigheach.*

ſ Eoin xiv. 16. Eabhr. xii. 2. 2 Ccor. iv. 13. Romh. viii. 9, 14. Romh. xv. 18, 19. Eoin xvii. 17. *t* Salm cxx. 1. 1 Ccor. xv. 25, 26. Mal. iv. 2, 3. Coloſſ. ii. 15.

CAIB. IX.

M'an Tſaor-Thoil.

I. DO chuir DIA ann an Toil an Duine, an Tſaoirſe Nadurdha ſin, air nach bhfuilis ag deanamh Aindheoin, agus nach bhfuil trid Daor-Eigiontas o Nadur ag Socrughadh air Maith no Olc do dheanamh *a*.

a Matt. xvii. 12. Seum. i. 14. Deut. xxx. 19.

II. Do bhi aig an Duine ann an Staid na Neimhchiontais, Saoirſe agus Comas, chum an Ni bu Mhaith, agus bu Thaitneamhach do DHIA, ‡ a Thogradh, agus a Dheanamh *b*, achd

‡ *a Thoileadh*, *faic ſhuas ſan Litir.*

b Sean-moir: vii. 29. Geine: i. 26.

achd gidheadh go Claochlodhach, air chor as go bhfeudfadh se tuitim uaidhe so *c*.

c Geine. ii. 16, 17. Geine iii. 6.

III. Do chaill an Duine go buileach trid a Leagadh ann an Staid an Pheacaidh, Uile Chomas na Toile, chum Maith Spioradalta air bith, ata ‡ a Gcomh-chuideachd na Slainte *d*: ‡ *ag Combailteachd Slainte.* Ionnus air bheith don Duine Nadurdha * a naghaidh an Mhaith ud *e*, agus Marbh a Bpeacach *f*, nach bhfuil se Comasach le na Neart fein, air e fein Iompodh, na air e fein do Ullmhughadh chuige sin *g*.

d Romh. v 6. Romh viii. 7. Eoin xv. 5. *e* Romh. iii. 10, 12. *f* Ephes. ii. 1. 5. Coloss. ii. 13. *g* Eoin vi. 44, 65 Ephes. ii. 2, 3, 4, 5. 1 Cor viii. 14. Tit. iii. 3, 4, 5.

IV. An tan do Iompoigheas DIA an Peacach, agus do Atharruigheas se e, chum Staid na Ngras, ata se ga Shaoradh o a Dhaoirse Nadurdha fan Pheacadh *h*; agus ga dheanamh Comasach le na Ghras amhain, chum an ni ata go Spioradalta Maith, do ‡ Thogradh go ‡ *Thoileadh.* Saor, agus do Dheanamh *i*; gidheadh 'san air chor as nach bhfuil Toil aige go foirfe, na fos amhain, chum a ni-

C 4 ta

h Coloss. iii. 13. Eoin viii. 34, 36. *i* Philipp. ii. 13. Romh. vi. 18, 22.

ta Maith, achd ata Toil aige mar an gceadna chum an ni ta Olc. Agus so thaobh na Truaillidheadh ata ag fantuinn an *k*.

k Gala. v. 17. Romh vii. 15, 19, 21, 22.

V. Ata Toil an Duine air na deanamh Saor go foirfe agus go neamhchlaochlodhach chum Maith na aonar, ann an Staid na Gloire amhain *l*.

l Ephef. iv. 13. Eabhr. xii. 23. Eoin iii. 2. Jud. r. 24.

CAIB X.

M'an Ghairm Eifeachdach.

I. NA huile Dhaoine fin do Romhorduigheadh le DIA chum Beatha, agus iad fin amhain, is Toil leis, iona Am Orduighte agus Thaitneamhach a Ngairm go heifeachdach *a*, le na Fhocal agus le na Spiorad *b*, as an Staid fin an Pheacaidh agus an Bhais ann a bhfuil fiad a thaobh Naduir, chum Gras agus Slainte trid Iofa Criofd *c*; ag Soillfiughadh a Ninntinne, chum Neithe DHE do thuigfin go Spioradoil agus go Slainteamhuil *d*; Ag tabhairt a Ngcroidhe

a Romh. viii. 30. agus C. xi. r. 7. Ephef. i. 10, 11. *b* 2 Teffal. ii. 13, 14. 2 Ccor. iii. 3, 6. *c* Romh. viii. 2. Ephef. ii. 1, 2, 3, 4, 5. 2 Tim. i. 9, 10. *d* Gniomh. xxvi. 18. 1 Ccor. ii. 10, 12. Ephef. i. 17, 18.

Ngcroidhe Cloiche uatha agus ag tabhairt Croidhe Feola dhoibh *e*; ag Athnuadhthughadh a Ntoile, agus le na Neart Uilechumhachdach * ag tabhairt orra Socrughadh air a ni ta Maith *f*, agus ga ntarruing go heifeachdach chum Iosa Criosd *g*: gidhcadh fann air chor as gu bhfuilid ag teachd gu ro-fhaor, air bheith dhoibh air na ndeanamh deonach le na Ghras *h*.

e Esech. xxxvi. 26. *f* Esech. xi. 19. agus Caib. xxxvi. r. 27. Philip. ii. 13. Dheut. xxx. 6. *g* Ephes. i. 19. Eoin vi. 44, 45. *h* Laoidh Shol. i. 4. Salm cx. 3. Eoin vi. 37. Romh. vi. 16, 17, 18.

II. 'Sann amhain o Ghras fhaor agus fhunnradhach DHE, ata an Ghairm Eifeachdachsa, is ni hann o ni air bith idir do chuncas roimh laimh 'san Duine *i*; neach ata go hiomlan Fulangthach innte, gus an bhfuil se, air bheith dho aithbheothaighte agus athnuadhthuighte leis an Spiorad Naomh *k*, air na dheanamh Ccmasach da thaoibh sin chum an Ghairmse do fhreagradh, agus an Gras ata air na thairgse agus air na iomchar ann, a dhlu ghabhail chuige *l*.

i 2 Tim. i. 9. Tit. iii. 4, 5. Ephes. ii. 4, 5, 8, 9. Romh. ix. 11. *k* 1 Ccor. ii. 14. Romh. viii. 7. Ephes. ii. 5. *l* Eoin vi. 37. Esech. xxxvi. 27. Eoin v. 25.

III. Naoidheana Taghta, ag basughadh re Haois an Naoidheantachd, ataid air na

Naithgheintin agus air na Nsabhaladh le Criosd trid an Spioraid *m*, neach ata ag oibriughadh a nuair as ail leis, far a nail leis, agus mar as ail leis *n*. As amhluidh fos ata gach uile neach Taghta eile nach fedfir a Ghairm a leith amuigh le Miniostralachd an Fhocail *o*.

m Luc. xviii. 15, 16. agus Gniomh. ii. 38, 39. agus Eoin iii. 3, 5. agus 1 Eoin v. 12. agus Romh. viii. 9, na haitesi uile maille re cheile. *n* Eoin iii. 8. *o* 1 Eoin v. 12. Gniomh. iv. 12.

IV. Ge gu bhfeud Daoine eile nach bhfuil Taghta, bheith air na Ngairm le Miniostralachd an Fhocail *p*, agus cuid d'oibriughaidhthe cumanta an Spioraid do bheith aca *q*, gidheadh ni bhfuil siad a chaoich ag teachd gu fior chum Criosd, agus uime sin ni bhfeudfuid bheith air na nsabhaladh *r*: As lugha na sin fheudfas Daoine nach bhfuil ag admhail an Chreidimh Chriosduighe, bheith air na nsabhladh ann a slighe air bith eile, da mhead an dithchill ‡ *chumadh.* iona Mbeathadh do ‡ chaitheamh a reir Solus Naduire, agus Reachd an Chreidimh sin ataid ag admhail *s*. Agus bheith ag radh agus ag seasamh ris, gu bhfeud siad bheith air na nsabhaladh,

p Mat. xxii. 14. *q* Mat. vii. 22. agus Mat. xiii. 20, 21. Eabhr. vi. 4, 5. *r* Eoin vi. 64, 65. 66. agus Eoin viii. 24. *s* Gniomh. vi. 12. Eoin 14. 6. agus Eoin iv. 22. agus Eoin 17 3. Ephes. ii. 12.

nſabhaiadh, as ni ro urchoideach agus graineamhail e *t*.

t 2 Eoin rann 9, 10, 11. 1 Cor. xvi. 22. Gala. i. 6, 7, 8.

C A I B. XI.

M'an * ‡ *Fhireunughadh*. ‡ Tſaoradh.

I. AN Drong ata DIA ag Gairm gu heifeachdach, ta ſe mar an gceadna ga Mhfireunughadh ‡ gu ſaor *a*, ni hann le Fireuntachd do chur ionta, achd le a Mbpeacaidhe do mhaitheamh dhoibh, agus le bheith ag meas, agus ag gabhail re a Mbpearſunaibh mar Fhireunaibh; ni hann, air ſon ni air bith ata air na oibriughadh ionta, no air na dheanamh leo, achd air ſon Chrioſd na aonar; ni mo is ann le bheith ag meas doibh mar a Mhfireuntachd, Creideamh fein, Gniomh a Ngcreidſine, no Umhlachd air bheith eile ‡ do reir an Tſoiſgeil; achd le Humhlachd agus Dioladh Chrioſd do mheas doibh *b*, air bheith dhoibh ag gabhail agus ag ſocrughadh air Chrioſd agus air Fhireuntachd trid Creidimh;

‡ *a naſgaidh*.

‡ *Soiſgeulach*.

a Romh. viii. 30. agus Romh. iii. 24. *b* Romh. iv. 5, 6, 7, 8. 2 Cor. v. 19, 21. Romh. iii. 22 24, 25, 27, 28. Tit. i. 5, 7. Epheſ. i. 7. Jerm xxiii. 6. 1 Cor. i. 30, 31. Romh. v. 17, 18, 19.

Creidimh; agus ni bhfuil an Gcreideamhſa aca uatha fein, is Tiodhlacadh o DHIA e *c*.

c Gniomh. x. 44. Gala. ii. 16. Philipp. iii. 9. Gniomh. xiii. 38, 39. Ephef. ii. 7, 8.

II. A ſe Creideamh ag gabhail agus ag ſocrughadh mar ſo air Chrioſd agus air Fhireuntachd, aon Ionſtrumaint an Fhireiniughaidh *d*: gidheadh ni bhfuil ſe na aonar leis fein ann ſan Ti ata air na Fhireiniughadh, achd ata na huile Ghraſa Slainteamhla eile, do ghna ina chomhchuideachd, agus ni Gcreideamh marbh idir e, achd ta ſe ag oibriughadh trid Graidh *e*.

d Eoin i. 12. Romh. iii. 28. agus Romh. v. 1. e Sheam. ii. 17, 22, 26. Gala. v. 6.

III. Do fhuaſgail Crioſd gu hiomlan o a Nainbhfiach, le na Umhlachd agus le na Bhas, an Drong ud uile ata mar ſo air na Mhfireiniughadh, agus dtug fior Dhioladh, iomlan, agus da rireadh, do Cheartas Athar na Naite *f*. Gidheadh a meud as gu raibh ſe air na thabhairt leis an Athair air an ſon *g*; agus gur ghabhadh re na Umlachd agus re na Dhioladh as a ‡ *a naſgaidh.* nleith *h*; agus iad ſo araon ‡ gu ſaor, ni hann air ſon ni air bith iontaſan; ata a Mhfireniughadh uime

f Romh. v. 8, 9, 10. 19. 1 Tim. ii. 5, 6. Eabhr. x. 10, 14. Dan. ix. 24, 26. Iſai. liii. 4, 5, 6, 10, 11, 12. g Romh. viii. 32. h 2 Ccor. v. 21. Mat. iii. 17. Ephef. v. 2.

uime ſin o ſhaor Ghras amhain *i*, a gcoinne gu mbiodh araon, Lan-Cheartas agus Graſa ſaidhbhir DHE, air na Nglorughadh ann a Bhfireunughadh na Bpeacach *k*.

i Romh. iii. 24. Epheſ. i. 7. k Romh. iii. 26. Epheſ. ii. 7.

IV. Do orduigh DIA o uile Bhiothbhuanachd, na Daoine Taghta uile d'fireniughadh *l*, agus a Niomlaine na Haimſire fuair Crioſd Bas air ſon a Mbpeacaidhibh, agus deirigh a-ris chum a Mhfireniughadh *m:* gidheadh, ni bhfuilid ſiad air na Mhfireniughadh gus an dean an Spiorad Naomh, a nam iomchubhaidh, Crioſd a chur riu ‡ do rireadh *n*.

‡ *cheana. a lathair*, &c.

l Gala. iii. 8. 1 Phead. i. 2, 19, 20. Romh. viii. 30. m Gala. iv. 4. 1 Tim. ii. 6. Romh. iv. 25. n Coloſſ. i. 21, 22. Gal. ii. 16. Tit. iii. 4, 5, 6, 7.

V. Ata DIA ag mairſeadh ann a bheith ag Maitheamh Peacaidhe na Druinge ta air na Mhfireunughadh *o:* Agus ge nach feudſuid a bhfeaſda tuitim o Staid na Fireunuighidh *p;* gidheadh feudfuid tuitim fa Dhiomadh Athaireoil DHE, agus gun Solus a Ghnuiſe bheith air na aiſigeadh aris doibh, no go deanuid iad fein do Iriſliughadh, a Mbpeacaidh do Admhail, Maitheamhnas do

o Matt. vi. 12. 1 Eoin i. 7, 9. 1 Eoin ii. 1, 2. p Luc. xxii. 32. Eoin x. 28. Eabhr. x. 14.

do Aflughadh a Ngcreideamh agus a Naithrighe D'athnuadhughadh *q*.

q Salm. lxxxix, 31, 32, 33. Salm li. 7, 8, 9, 10, 11, 12. Salm xxxii. 5 Mat. xxvi. 75. 1 Ccor. xi. 30, 22. Luc i. 20.

VI. B'ionann, air gach Doigh dh bh fud, Fireunughadh na Gcreidmhighe fan Tſeintiomna, agus Fireunughadh na Gcreidmhighe fan Tiomna Nuadh *r*.

r Gala. iii. 9, 13, 14. Romh. iv. 22, 23, 24. Eabhr. xii. 8.

CAIB. XII.

M'an Uchdmhacachd.

I. A Ta DIA ag Deonughadh, iona Aonmhac Iofa Criofd agus air a fhon, an Drong fin uile ata air na Mhfireunughadh, a dheanamh na Nluchd-comhpairt, do Ghras na Huchdmhacachd *a*: Tre a bhfuil fiad-air na ngabhail a Naireamh Chloinne DE, agus ag mealtuin gach uile Shaoirfe agus Shochair fhunnradhach bheanus doibh *b*; agus tre bhfuil a Ainmfin air na chur orra *c*, agus iad ag fághail Spiorad na Huchdmhacachd *d*, agus Cead teachd chum Cathair Rioghail na Ngras, le Danachd *e*, agus

a Ephef i. 5. b Gala. iv. 4, 5. Romh. viii. 17. Eoin i. 12. c Jerem. xiv, 9. 2 Cor. vii. 18. Foills iii. 12. d Romh. viii, 15. e Ephef. iii. 12. Romh. v.

agus air na ndeanamh Comalach chum *Abba Athair*, do eigheadh *f*: Agus tre bhfuil Truas air na ghabhail diobh, agus iad air na Ngcoimhed, Freasdal air na dheanamh dhoibh, agus iad air na Nsmachdughadh, leis, mar le Athair *k*, gidheadh ni bhfuilid idir air na nteilgeadh dhe *l*, achd ataid air na Nseulughadh chum La an Tsaoraidh *m*, agus ag sealbhughadh na Ngeallamhna *n*, mar Oidhrighe na Slainte Shiorruidhe *o*.

f Gala. iv. 6. g Salm ciii. 13. h Seanfhoc. xiv, 26. i Matt. vi. 30, 32. 1 Phead. v. 7. k Eabhr. xii. 6. l Caoi Jerem. iii. 31, m Ephes. iv, 30. n Eabhr. vi. 12. o 1 Phead. i. 3, 4. Eabhr. i 14.

CAIB. XIII.

M'an Naomhthughadh.

I. AN Drong ata air na Ngairm go heifeachdach, agus air na Naithgeineamhuin, air bheith do Chroidhe Nuadh, agus Spiorad Nuadh, air na ngcruthughadh ionnta, ataid ni is mo air na Naomhthughadh do rireadh agus ‡ iona Mbpearsuinibh fein, tre Fearta Bais agus Eiseirighe Chriosd *a*, le na Fhocal

‡ *gu Pearsunta. gu Pearsunoil.*

a 1 Ccor. vi, 11. Gniomh. xx. 32. Philipp. iii. 10. Romh. vi. 5, 6.

Fhocal agus le na Spiorad na ngcomhnuidh ionta *b*: Ata Uachdranachd Cuirp an Pheacaidhe go hiomlan air na ſgrios *c*, agus a uile Ainmianna air na nlagughadh, agus air na ngclaoidh, ni is ſmo agus ni is ſmo *d*, agus iad fein ni is ſmo agus ni is ſmo air na mbeothughadh agus air na neartughadh annſna huile Graſaibh Slainteamhla *e*, chum Fiornaomhthachd do chur a ngniomh, ni iona Fheugmhuis nach faic Duine air bith an Tighearna *f*.

b Eoin xvii. 17. Ephef. v. 26. 2 Teſſal ii. 13. c Romh. vi. 6, 14. d Gala. v. 24. Romh. viii. 13. e Coloſſ. i. 11. Ephef. iii. 16, 17, 18, 19. f 2 Ccor. vii. 1. Eabhr. xii. 14.

II. Ata an Naomhthachdſa air feadh an Duine go hiomlan *g*, gidheadh neamh-fhoirfe ſan Bheathſa, ata Fuighiol egin do Thruaillidheachd ag fantuin ann ſgach Ball *h*; agus as ſo ata Cogadh buanmhair-thionach agus neimhreitidheach ag eirigh air bheith don Fheoil ag Miannughadh anaghaidh an Spioraid, agus an Spiorad a naghaidh na Feola *i*

g 1 Teſſal. v. 23. h 1 Eoin i. 10. Romh. vii. 18, 23. Philipp. iii. 1. i Gala. v. 17. 1 Phead. ii. 11.

III. Ann ſan Chogadhſa, ge go bhfeud an Truaillidheachd ata air marthuin, lamh a nuachdar dfhaghail gu mor, re ſeal *k*; gid-

k Romh. vii. 23.

gidheadh tre Sior fhritheoladh Neirt doibh, o Spiorad Naomhthuighe Chriosd, ata an Chuid air na Aithgheintinn ag Buadhughadh *l*: agus mar sin ata na Naoimh ag fas a Ngras, ag comhlionadh Naomhthachd a Neagal DE *n*.

l Romh. vi. 14. 1 Eoin v. 4. Ephes. iv. 15, 16. m 2 Phead. iii. 18. 2 Ccor. iii. 18. n 2 Ccor. vii. 1.

CAIB. XIV.

Mu Chreideamh Slainteamhail.

I. GRas an Chreidimh tre bhfuil na Daoine Taghta air na ndeanamh comasach chum Creidsin, gu sabhaladh a Nanma *a*, is Obair Spioraid Chriosd iona Ngcroidhthibh e *b*; agus 'sann le Ministralachd an Fhocail is gnath leis bheith air na Oibriughadh *c*: leis so fos agus le Fritheoladh na Nsacramuinteadha, agus Urnuighe, ata se ag dul a Mead, agus air na Neartughadh *d*

a Eabhr. x. 39. b 2 Ccor. iv. 13. Ephes. i. 17, 18, 19. Ephes. ii. 8. c Romh. x. 14, 17. d 1 Phead. ii. 2. Gniomh. i. 16, 17.

II. Leis an Chreideamhsa ata Criosduidh ag creidsin, gur fior gach einni ata air na fhoillsiughadh san Fhocal, air son Ughdar-
dhas

† *ag gniomhadh.* dnas DHE fein ag labhairt ann *e*, agus ata se ag † oibriughadh gu heuglambhail air an ni ata air na chur sios ann sgach aite fa leth-dhe; *eadhon* ag tabhairt Umhlachd do na Haitheantaibh *f*, ag criothnughadh ris na Bagraidhibh *g*, agus ag dlughabhail Geallamhna DHE thaobh na Beathasa, agus na Beathaidh ata re teachd *h*. Achd siad Gniomha airid an Chreidimh Slainteamhail, Aontughadh do Chriosd, Gabhail ris, agus Socrughadh air, na aonar, chum Fireunughadh, Naomthughadh, agus Beatha Shuthain, bhrigh Coimhcheangail na Ngras *i*.

e Eoin iv. 42. 1 Tessal. iii. 13. 1 Eoin v. 10. Gniomh. xxiv. 14. f Romh. xvi. 26. g Isai. lxvi. 2. h Eabhr. xi. 13. 1 Tim. iv. 8. 1 Eoin i. 12. Gniomh. xvi. 31. Gala. ii. 20. Gniomh. xv. 11.

III Ata eidirdhealughadh san Creideamhsa thaobh Ceumanna, Lag no Laidir *k*; feudsar gu tric agus air iomdha Modh, Ionnsuighe do thabhairt air, agus a Lagughadh, ach gidheadh ata se ag faghail na Buaidhe *l*; ag fas a niomdha neach air chor as go urig siad air Lain-dearbh-beachd trid Iosa Criosd *m*, Ughdar agus Fear-criochnuighe fos ar Ccreidimh *n*. C A I B.

k Eabhr. v. 13 14. Romh. iv. 19 20. Mat. viii. 10. Mat. vi. 30. l Luc. xxii. 31 32. Ephes. vi. 16. Eoin v. 45. m Eabhr. vi. 11, 12. Eabhr. x. 22. Colos. ii. 2. n Eabhr. xii. 2.

CAIB. XV.

Mu Aithrighe chum Beatha.

I. AIthrighe chum na Beatha is Gras Soisgeulach i *a*, agus ata a Teagasg re na Sheanmoiriughadh le gach Ministeoir an Tsoisgeil, combmaith is an Teagasg ma Chreideamh a Gcriosd *b*.

a Sechar. xii. 10. Gniomh. xi. 18. b Luc. xxiv. 47. Marc. i. 15. Gniomh. xx. 21.

II. Trid Aithrighe, ata an Bpeacach (o Shealladh agus o Mhothughadh ni amhain air Cunntabhart, achd mar an cceadna air Salachar agus Fuathmbuireachd a Pheacaidhe, mar neithe ata a naghaidh Nadur Naomhtha, agus Lagh Comhthromach DHE agus air Breathnughadh dho do Throcaire DHE a Gcriosd don Droing ata Aithrigheach) faoi Dhoilghios air son a Pheacaidhibh agus ag tabhairt Fuath dhoibh, air chor as go bhfuil se ag iompodh uatha uile dionnsaighe DHE *c*, le Run agus Dithchioll chum gluasachd maille ris ann a nuile Shlighthibh Aitheanta d.

III. Ge

c Esech. xviii. 30, 31. agus Caib. xxxvi. r. 31. Isai. xxx. 22. Salm li. 4. Jerem. xxxi. 18, 19. Ioel ii 12, 13. Amos v 15. Salm cxix. 128. 2 Cor. vii. 11. d Salm cxix. 6, 59, 106. Luc. i. 27. Riogh. xxiii. 25.

III. Ge nach coir bun do dheanamh as an Aithreachus mar Dhioladh air bith airson Peacaidh, no mar Adhbhar air bith air Maitheamhnas ann. *e*, ni is Gniomh e do shaor Ghrasa DHE ann a Gcriosd *f*, gidheadh ata Aithreachas comfheudhmoil do ua huile Pheacachaibh, is nach dtig do neach air bith suil a bheith aige re Maitheamhnas iona fheugmhuis *g*.

e Esech. xxxvi. 30. 31. agus Esech. xvi. 61, 62. 63. f Hos. xiv. 2, 4. Romh. iii. 24. Ephes. i. 7. g Luc. xiii. 3, 5. Gniomh. xvii. 30, 31.

IV. Mar nach bhfuil Peacadh air bith coimhbeag as nach tuill se Damnadh *h*, as amhluidh ni bhfuil Peacadh air bith combhmor as gu bhfeud se Damnadh do tharruing air an druing ata ag deanamh Fior-Aithreachais *i*.

h Romh. vi. 23. Romh. v. 12. Matt. xii. 36. i Isai. lv. 7. Romh. viii. 1. Isai. i. 16, 18.

V. Ni gcoir do Dhaoinibh iad fein do thoiliughadh le Haithreachas gheneralta, achd a se Dleasdanas gach Duine, Dithchioll a chaiteamh chum Aithreachas fa leith do dheanamh air son a Pheacaidhibh fa leith *k*.

k Salm xix. 13. Luc. xix. 8. 1 Tim. i. 13, 15.

VI. Mar ata dfiachaibh air gach Duine Admhail diomhaire air a Pheacaidhibh a dheanamh do DHIA, ag aslughadh air, Maitheamhnas

Maitheamhnas a thabhairt ionnta *l;* agus air lorg dho ſo do dheanamh, agus a Pheacaidh do threigſin, gheibh ſe Trocair *m:* 'ſamhluidh is coir don ti bheir Oilbheim da Bhrathair no do Eaglais Chrioſd, bheith toileach, a Aithrighe do thaiſbeunadh don drong da dtug ſe Oilbheim, le Admhail diomhair no follus, agus le Dobron air ſon a Pheacaidh, agus is coir dhoibhſin na lorg ſo bheith reidh ris, agus gabhail ris ann a ngradh *o.*

l Salm li. 4, 5, 7, 9, 14. agus Salm xxxii. 5, 6. m Sean-fhoc. xxviii. 13. 1 Eoin i. 9. n Seam. v. 16. Luc. xvii. 3, 4. Joſhua vii. 19. Salm li. go hiomlan. o 2 Ccor. ii. 8.

CAIB. XVI.

Mu Dheaghoibrighibh.

I. IS Deaghoibrighe, iad ſin amhain do aithin DIA iona Fhocal Naomhtha *a,* agus ni Ndeaghoibrighe iad ſin ata a bhfeugmhuis Barantais an Fhocail, air na ndealbhadh le Daoinibh, o Eud dhall, no faoi ‡ Sgail air bith do ‡*Leithſceal.* Dheaghrun *b.*

a Mic. vi. 8. Romh. xii. 2. Eabhr. xiii. 21. b Matt. xxv. 9. Iſai. xxix. 13. 1 Phead. i. 18. Romh. x. 2. Eoin xvi. 2. 1 Samu. xv. 21, 22, 23.

II. Na Deaghoibhrighe ſin, air na ndeanamh a Numhlachd do DHIA, is Toradh

agus

agus is Comharthadha ſoilleir iad, air Chreideamh Fior agus Beodha *c*: agus leo, ata na Creidmhigh ag ta ſbeunadh a Mbuidheachais *d*, ag neartughadh a Ndeirbh-beachd *e*, * † ag togbhail ſuas a Mbraithre *f*, ag cur Maiſc air Admhail an Tſoſigeil *g*, ag druideadh Beul na Neaſcairde *h*, agus ag Glorughadh DHE *i*, da befuil ſiad na Nobair, air na ngcruthughadh a Nioſa Crioſd chuige ſo *k*; a gcoinne air bheith da Ntoradh aca chum Naomhthachd, go mbiodh an Chrioch aca, *eadhon* an Bheatha Shuthain *l*.

† *ag ollamhnughadh.*

c Seum. ii. 18, 22. d Salm cxvi. 12, 13. 1 Phead. ii. 9. e 1 Eoin ii. 3, 5. 2 Phead. i. rann 5 go nuig rann 10. f 2 Cor. ix. 2. Marc v. 16. g Tit. ii. 5, 9, 10, 11, 12. 1 Tim. i. 6. h 1 Phead. ii. 15. i 1 Phead. ii. 12. Philip. i. 11. Eoin xv. 1. k Epheſ. ii. 10. l Romh. vi. 22.

III. Ni hann uatha fein idir ata a Ngcomas air Deaghoibrighe do dheanamh, achd go hiomlan o Spiorad Chrioſd *m*. Agus chum go mbithid nir na ndeanamh comaſach chuige ſin, a bharr air na Graſa dfuair ſiad cheana, as feudhmoil * ſan cheart am * Feart an Spioraid Naoimh cheudna, chum, toileadh agus deanamh d'oibriughadh

m Eoin xv. 4, 6. Eſcch. xxxvi. 26, 27.

d'oibriughadh ionnta da Ghean maith *n*: Gidheadh, ni ngcoir dhoibhſin na lorg ſo fas Neimhghniomhach, mar nach budh dligheach dhoibh Dleaſdanas air bith a Choimhlionadh, achd an lorg Gluaſachd ſhunnradhach an Spioraid; achd as coir dhoibh bheith dithchiollach ann a Ngaſa DHE ta ionnta a † Chorrughadh ſuas *o*.

† *Bheodhughadh ſuas.*

n Philip. ii. 13. agus Caib. iv. r. 13. 2 Cor. iii. 5. o Philip. ii. 12. Eabhr. vi. 11, 12. 2 Thead. i, 3, 5, 10, 11. Iſai. lxiv. 7. 2 Tim. i. 6. Gniomh. xxvi. 6, 7. Jude rann 20, agus 21.

IV. An drong ata iona Numhlachd ag righionn air an Airde is mo air a bhfeidir righionn ſan Bheathaſa, comhfhada ghabh uatha bheith comaſach air ‡ dul oſcionn a Ndleaſdanais, agus tuilleadh a dheanamh is ata DIA ag iarruidh, as go bhfuil moran ta dfiachaibh orra mar Dhléaſdanas air nach bhfuilid a righionn *p*.

‡ *Bairgniomhadh, Bairdheanamh.*

p Luc. xvii. 10. Nehem. xiii. 22. Job ix. 2, 3. Gala. v. 17.

V. Ni hedir linn, Maitheamhnas Peacaidhe, no an Bheath Shuthainn. do thuilltin air Laimh DHE, le ar Noibrighibh is fearr, bhrigh an Neamhchoimeis ata edir iad ſo agus an Ghloir re teachd, agus an Tedirdhealadh neimhchriochnuigheach ata eidir ſinne

ſinne agus DIA, neach da nach feud ſinn bheith tarbhach, na Dioladh a thabhairt airſon Ainbhfiach ar Bpeacaidh do rinneamar cheana *q*; achd an tan do ni ſinn na huile neithe fhedſir linn do dheanamh, nior rinneamar achd ar Dleaſdanas, agus is Seribhciſigh neamhtharbhach ſinn *r*; Agus do bhrigh ſos mar is maith iad, gu bhfuilid ag teachd o a Spioradſon *ſ*; agus mar ataid air na ndeanamh linne ata ſiad air na ntruailleadh, agus air na ngcumaſg leis an mhead ſin do Laige, agus do Neamhfhoirfidheachd, as nach feud ſiad Teinnead Bhreitheamhnais DE do fhulang *t*.

q Romh. iii. 20. Romh. iv. 2, 4, 6. Eph. ii. 8, 9. Tit. iii. 5, 6, 7. Romh. viii. 18. Salm xvi. 2. Job xxii. 2, 3. agus Job. xxxv. 7, 8. r Luc. xvii. 10. ſ Gala. v. 22, 23. t Iſai. lxiv. 6. Gala. v. 17. Romh. vii. 15, 18. Salm cxliii. 2. Salm cxxx. 3.

VI. Achd gidheadh, air bheith do Phearſuinibh na Gcreidmheacha, air a ngabhail riu go taitneamhach trid Ioſa Crioſd, ataſa gabhail go taitneamhach annſan, re a Ndeaghoibrighibh mar an gceudna *u*, ni hann mar go mbiodh ſiad ſan Bheathaſa ‡ neimhchiontach, agus ‡ neamhthuilltionnach air Achmhuſan a Bhfiadhnuis DE

‡‡ *neamhchoiridheach, agus neamhchronuigigheach.*

u Eph. i. 6. 1 Phead. ii. 5. Exod. xxviii. 38. Geinc. iv. 4. maille re Eabhr. xi. 4.

DE *w*; achd gur Toil leifin, air bheith dho ag amhrac orra iona Mhac, gabhail go taitneamhach ris an ni ta trebhdhireach, agus Luaidheachd a thabhairt do, ge go bhfuil iomadh Anbhfainne agus neamhfhoirfidh-eachd iona chomhchuideachd *x*

w Job ix. 20. Salm cxliii. 2. x Eabhr. xiii. 20, 21. 2 Ccor. viii. 12. Eabhr. vi. 10. Matt. xxv. 21, 23.

VII. Oibrighe do niotar le Daoinibh nach bhfuil air na Naithghineamhuin, ge go bhfeudfuid thaoibh na Cuife man bhfuil fiad, bheith na neithe ata DIA ag aithine, agus do Dheaghfhoghnamh dhoibh fein agus do Dhaoinibh eile araon *y*: Gidheadh bhrigh nach bhfuilid ag teachd o Chroidhe air na ghlanadh le Creideamh *z*; na air na ndean-amh air Mhodh ceart, do reir an Fhocail *a*; na chum Crich cheart, *eadhon* Gloir DHE, uime fin ataid Peacaidheach, agus ni hedir leo taitnimh re DIA, na Duine a dheanamh iomchubhaidh chum Gras dfaghail o DHIA *c*. Achd gidheadh is peacuidhaiche dhoibhfin, agus is neamhthaitneamhaiche do

D DHIA

y 2 Riogh. x. 30, 31. 1 Riogh. xxi. 27, 29. Philipp. i. 15, 16, 18. 2 Geine. iv. 5. maille re Eabhr. xi. 4, 6. a 1 Ccor. xiii. 3. Isai. i. 12. b Matt. vi. 2, 3, 16. c Hagg. ii. 14. Tit. i. 15. Amos v. 21, 22. Hos. i. 4. Romh. ix. 16. Tit. iii. 5.

DHIA, na Hoibrighese do leigeadh dhiobh *d.*

d Salm xiv. 4. agus Salm xxxvi. 3. Job xxi. 14, 15. Mat. xxv. 41, 42, 43, 45. Mat. xxiii. 23.

CAIB. XVII.

† Shior-Bhuanas. *Mu † Bhuanmhaireachduin na Naomh [ann an Staid na Ngras.]*

I. AN drong ris an do Ghabh DIA go taitneamhach iona Mhac Ionmhuin, agus a Ghairm se go heifeachdach agus a Naomhuigh se le na Spiorad, ni bhfeidir leo tuitim go hiomlan, agus go criochnamhoil o Staid na Ngras; achd Buanmhairfidh siad ann go dearbh, go nuig na Criche, agus bithidh siad air na Nlabhaladh go Siorruidh *a.*

a Philipp. i. 6. 2 Phead. i. 10. Eoin x. 28, 29. 1 Eoin ii. 9. 1 Phead. i. 5, 9.

II. Cho ni a Nsaor-Thoil fein, is Bunachar don Bhuanmhairthionnachdsa na Naomh, achd Neamhclaochladhachd Orduigh na Taghtha, ata o Ghradh Shaor agus Neamhchlaochladhach DHE an Athar *b*; Eifeachd Tuilltionnais agus Edirghuidhe Josa Criosd *c*; Comhnuighe Spioraid agus Sil

b 2 Tim. ii. 18, 19. Jerem. xxxi. 3. c Eabhr. x. 10, 14. agus Eabhr. xiii. 20. 21. agus Eabhr. ix. 12, 13, 14, 15. Romh. viii. 33. go deireadh an Chaibidil. Eoin xvii. 11, 24. Luc. xxii. 32. Eabhr. vii. 25.

ſil DHE a dtaobh a Stigh dhiobh *d*; agus Nadur Choimhcheangail na Ngras *e*: Agus uatha ſo uile, § Neimh-ata Deirbhtheachd, agus § Neimh-mhealltanachd an Bhuain-mhairthionnachdſa ag teachd *f*.

§ *Neamhſhailligh-eachd.*

d Eoin xiv. 16, 17. 1 Eoin ii. 27. 1 Eoin ii. 9. e Jerem. xxxii. 40. f Eoin x. 28. 1 Teſſ. iii, 3. 1 Eoin ii. 19.

III. Achd gidheadh trid Buaidhridhibh an Aidhbhirſeoir agus an Tſaoghail, trid a Nſaruighidh on Truailleadh ata air marthuinn onnta, agus trid Diothgnathuighidh Meadhoine a Ngcoimhdaighe, feudfuidh ſiad tuitim a Bpeacaidhibb antroma *g*; agus antuinn ionnta re ſeal *h*; leis a bhfuil ſiad ag teachd faoi Chorruigh DHE *i*, agus ag cur Doilghios air a Spioradh Naomh *k*, ag call Tomhas egin da Ngraſa agus da Ngcombfhurtachda *l*, ag teachd faoi Chruas Croidhe *m*, agus a Ngcoguiſidh air na nlot *n*; agus, leis a bhfuil ſiad fos ag deanamh Dochuin do Dhaoinibh eile, agus ag tabh-

D 2 airt

g Mat. xxvi. 70, 72, 74. h Salm li. Tiodal an Tſailm, agus rann 14. i Iſai. lxiv. 5, 7, 9. 2 Samu. xi. 27. k Epheſ. iv. 30. l Salm li. 8, 10, 12. Foillſ. ii. 4. Laoidh Shol. v. 2, 3, 4, 6. m Iſai. xxxvi. 17. Marc. vi. 52, agus Marc xvi. 14. n Salm xxxii. 3, 4. agus Salm li. 8.

airt Oilbheim dhoibh *o*, agus ag tarrung Breitheamhnaſa ſaoghalta orra fein *p*.

o 2 Samu. xii. 14. p Salm lxxxix. 31, 32. 1 Ccor. xi. 32.

CAIB. XVIII.

Mu Dhearbh-Beachd air Gras agus Slainte.

I. GE go bhfeud Cealgoiridh agus Daoine eile, nach bhfuil air na Naithgheinamhuin, iad fein do mhealladh go faoin, le Dochas Fallſa agus Andanadas Feolmhur, go bhfuil ſiad ann a Fabhar DHE agus ann a Staid na Slainte *a;* agus is Dochas ſo theid a mugha *b:* gidheadh an drong ata ag creidſin do rireadh ann ſan Tighearna Ioſa, agus ata ga ghradhughadh le trebhdhireachd, ag deanamh dithchill air gluaſachd ann ſgach uile Dheaghchoinſias iona lathair, feudfuidh ſiad ſan Bheathaſa, Dearbh beachd deimhin a bheith aca go bhfuil ſiad ann a Staid na Ngras *c*, agus feudfuidh ſiad Gairdeachas a dheanamh tre Dochas Gloire DHE, agus ni ndean an Dochas ſo iadſana nairiughadh a choidhch *d*.

a Job viii. 13, 14. Mic. iii. 11. Deut. xxix. 19. Eoin viii, 41. b Mat. vii. 22, 23. c 1 Eoin ii. 3. agus Caib. iii, r. 14, 18, 19, 21, 24. agus Caib. v. r. 13. d Romh. v. 2. 5.

II. An Deirbhbeachdſa ni Mbeachd bharamhlach no choſamhlach amhain e air

na

na ſhuighiughadh air Dochas meallitamhuil *e;* achd Deirbhbeachd neimhmhealltamhuil Creidimh, air na ſhuighiughadh air Firinn Diadha Gheallamhna na Slainte *f,* agus air Soilleireachd ſan leith a ſtigh mu na Graſaibh ſin da bhſuil na Geallamhnaſa air na ndeanamh *g,* agus ſos air Teiſtios Spioraid na Huchdmhacachd ag deanamh Fiadhnuiſe le ar Spioruidne gur clann do DHIA ſinn *h:* agus a ſe an Spioradſa Geall-daingnighe ar Noidhreachd, tre a bhfuil ſinn air ar ſeulughadh chum Lo an Tſaoraidhe *i.*

e Eabhr. vi. 11, 19. f Eabhr. vi. 17, 18. g 2 Phead. i. 4, 5, 10, 11. 1 Eoin ii. 3. agus Caib. iii. r. 14. 2 Ccor. i. 12. h Romh. viii. 15, 16. i Ephef. iii. 13, 14. agus Ephef. iv. 30. 2 Ccor. i. 21, 22.

III. Ni mbuin an Deirbhbeachd neimhmhealltamhailſe do Nadur an Chreidimh mar nach feudfadh an Fior-Chreidmheach bheith go fada ag feitheamh, agus ag comhrac re iomdha Cruadal ſuil ſan rig ſe air *k:* gidheadh air bheith dho air na dheanamh comaſach leis an Spiorad chum Fios do bheith aige air na neitheanna thug DIA a naiſgidh dho, feudfuidh ſe a bhfeugmhuis Foilliſiughaidh neamhghnathuighte righionn air an Deirbhbeachdſa, ann a Foghnamh ceart

k 1 Eoin v. 13. Iſai. l. 10. Marc ix. 24. Salm lxxxviii. go hiomlan, agus Salm lxxvii. o rann 1, go nuige rann 12.

ceart a dheanamh do na Meadhoine gnath-
ach *l*. Agus uime ſin a ſe Dleaſdanas gach
einneach, uile Dhithchioll do dheanamh
chum a Ghairm agus a Thaghtha dſagbhail
dearbhtha *m* ; chum thrid ſo go mbiodh a
Chroidhe air fhairſiniughadh ann a Sith
agus Aoibhneas ſan Spiorad Naomh, ann
a Ngradh agus Buidheachas do DHIA, agus
ann a Neart agus Suilbhireachd a Ndleaſ-
danaſaibh na Humhlachda, agus a ſiad na
neithe ſo Fiorthoradh an Deirbheachda *n* :
as comhfhadh ghabh uaidhe bheith ag ao-
madh Dhaoine go Mibheus *o*.

l 1 Cor. ii. 12. 1 Eoin iv. 13. Eabhr. vi. 11, 12. Ephef. iii. 17, 18, 19. m 2 Phead. i. 10. n Romh. v. 1, 2, 5. Romh. xiv. 17. agus Romh. xv. 13. Ephef. i. 3, 4. Salm iv. 6, 7. agus Salm cxix. 32. o 1 Eoin ii. 1, 2. Romh. vi, 1, 2, Tit. ii. 11, 12, 14. 2 Cor. vii. 1. Romh. viii. 1, 12. 1 Eoin iii. 2, 3. Salm cxxx, 4. 1 Eoin i. 6, 7.

IV. Feudfuidh Deirbhbheachd na Bhfior-
chreidmheacha na Nſlainte, bheith air iomadh
Mobh air na chrathadh, air
na lughdughadh, agus †
a dhul air ; eadhon tre
Neamhchuram iona choi-
mhead ; tre tuitim a Bpeacadh airid egin a
loitfeas an Coguis, agus chuireas Doilghio
air an Spiorad ; tre Buaidhreadh egin grai
agus dian ; tre Solus Gnuiſe DHE bheith ai
na tharruing leis air ais uatha, agus e bheith

† *edirleigeadh a theachd air.*

a

ag fulang dhoibhſin fein air an bhfuil Eagalſan gluaſachd a Ndorchadas agus gun Solus air bith do bheith aca *p :* gidheadh ni bhfuilidh ſiad idir ſolamh go hiomlan do Shiol ſin DE, agus don Bheatha ſin an Chreidimh, don Ghradh ſin do Chrioſd agus na Braithribh, don Trebhdhireachd Croidhe ſin, agus do Choinſias mu Dhleaſdanas; as a bhfeud, trid oibriughadh an Spioraid, an Deirbhbheachdſa bheith a nam iomchubhaidh air aithbheodhughadh *q*, agus leis a bhfuil ſiad ſan am ata a lathair air na ngcongmhail ſuas o Eadochas tur *r*.

p Laoidh Shol. v. 2, 3, 6. Salm li. 8, 12, 14. Epheſ. iv. 30, 31. Salm lxxvii. o rann 1, gu nuige rann 10. Matt. xxvi, o rann 69, go nuige rann 72. Salm xxxi. 22. agus Salm lxxxviii. go hiomlan. Iſai. l. 10. q 1 Eoin iii. 9. Luc. xxii. 32. Job xiii. 15. Salm lxxiii. 15. agus Salm li. 8, 12. r Micah vii. 7, 8, 9. Jerem. xxxii. 40. Iſai. xlv. 7, 8, 9, 10. Salm xxii. 1. agus Salm lxxxviii. go hiomlan.

CAIB. XIX.

Mu Lagh DHE.

I. THug DIA do Adhamh Lagh mar Choimhcheangal Oibrighe, ler cheangail ſe eſin agus a Shliochd uile, re Humhlachd Phearſunta, Iomlan, Fhoirſe, agus Ghnathmhairthionach; ag gealladh Beatha an lorg a Choimhlionaidh, agus ag bagradh

bagradh Bais an lorg a Bhrisidh; agus thug se Neart agus Comas do chum an Laghsa do choimhead *a*.

a Geine i. 26, 27. maille re Geine. ii. 17. Romh. ii. 14, 15. agus Romh. x. 5. agus Romh. v. 12. 19. Gala. iii. 10, 12. Seanmoir. vii. 29. Job xxviii. 28.

II. An diaigh don Duine tuitim, do mhair an Laghsa bheith na Riaghail iomlan air * † Fireantachd, agus sann mar sin thug DIA seachad e, air Sliabh Sinai, ann an Deich Aitheantaibh, agus do scriobhadh e air da Chlar *b*; air bheith ann sna Ceithir Aitheantaibh is tosaighe ar Dleasdanas do DHIA, agus ann sna Se Aitheantaibh is deirionnaighe ar Dleasdanas do Dhuine *c*.

† *Iqnracus.*

b Seam. i. 25. agus Seam. ii. 8, 10, 11. 12. Romh. xiii. 8, 9. Deut. v. 52. agus Deut. x. 4. Exod. xxxiv. 1 c Matt. ii. 37, 38, 39, 40.

III. A thuilleadh air an Laghsa, da ngiorthear go coitcheann Lagh na Modhannaidh, chuncas do DHIA go dtug se do Phobul Israel, mar Eaglais ann a Noige, Reachda Seireamoincealta ann a raibh iomadh Oirdionnansaidh Somplaireach, cuid diobh mu Adhradh, Fioghuiriughadh roimh laimh, Grasa, Gnsomhartha, Fulannthasa, agus Sochaire Chriosd *d*; agus cuid diobh ag taisbeineadh iomadh

d Eabhr. Caibideal ix. Eabhr. x. 1. Gala. iv. 1, 2, 3. Coloss. ii. 17.

omadh gne Theagaifg mu Dhleafdanafaibh Moralta *e*. Agus ata na Reachda Seireamhinealtafa uile air na ngcur air gcul anois, an Tiomna Nuadh *f*

e 1 Cor. v. 7. 2 Cor. vi. 17. Jud. rann 23. f Coloff. ii. 14, 16, 17, Dan. ix. 27. Ephef. i. 15, 16.

IV. Dhoibhfan fos mar * † Stata * § Choimhriaghalta thug fe iomadh Reachd Breitheamhail, do chriochnuigh maille re Stat an Phobuilfin, gun iad a ceangal einneach eile anois, ni is faide na ata a Ngcertas gheneralta ag iarruidh *g*.

† *Chomh chorp.*
§ *Riaghalta.*

g Exod. xxi. go hiomlan. Exod. xxii. 1, go nuige rann 29. Geine. xlix. 10. maille re 1 Phead. ii. 13, 14. Matt. v. 17. maille re rann 38, agus rann 39. 1 Cor. ix. 8, 9, 10.

V. A ta § Lagh na Modhannaidh ag ceangal a bhfeafda re Humhlachd dho, na huile Dhaoine ata air na Mhfireannughadh, agus gach einneach eile *h*; Agus fo ni amhain a thaoibh na Neitheann ata air na ngcur fios ann, achd fos a thaoibh Ughdardhais DE an Ccruthuigheoir, a thug feachad e *i*. Agus ann fan Tfoifgeul, ni bhfuil Criofd ag fuafgladh an Cheangailfe air mhodh

§ *an Lagh Moralta.*

h Romh. xiii. 8, 9. Ephef. vi. 2. 1 Seam. ii. 10, 11.

mbodh air bith, achd ſann ata ſe gu mor ga dhaingniughadh *k*.

k Matt. v. 17, 18, 19. Seam. ii. S. Romh. iii. 31.

VI. Ge nach bhfuil Fiorchreidmhigh ſaoi an Lagh mar Choimhcheangal Oibrighe, chum bheith air na Mhfireunughadh no air na Ndideadh da thrid *l*; gidheadh ata Foghnamh mor ann doibhſan, amhluidh is do Dhaoinibh eile; a mead as go bhfuil ſe, mar Riaghail Beathaidh ata ag cur Toil DE agus an Dleaſdanas fein a gceill doibh, ga nſtiubhradh agus ga ngceangal chum gluaſachd do reir ſin *m*; ag nochdadh fos Truaillidheachd pheacach a Naduire, a Ngcroidhthidh, agus a Mbeathaidh *n*; air chor as air bheith dhoibh ga ngceaſnughadh fein leis, go feud ſiad teachd chum tuileadh Mothughaidh do Pheacadh, tuileadh Iriſliughaidh air a ſhon, agus tuileadh Fuath dho *o*, maille re Sealladh ni is ſoilleire air an Fheidhm ata aca air Chrioſd, agus air Iomlaine Umhlachdſan *p*. Ata Foghnamh ann mar an gceudna don drong ata air na Naithgheineamhuin, chum coſg do chur air a

l Romh. vi. 14. Gala. ii. 16. Gala. v. 13. Gala. iv. 4, 5. Gniomh. xiii. 39. Romh. viii. 1. Romh. vii. 12, 22, 25. Salm cxix. 4, 5, 6. 1 Cor. vii. 19. Gala. v. 14, 16, 18, 19. 20, 21, 22, 23. n Romh. vii. 7. Romh. iii. 20. o Seam. i. 23, 24, 25. Romh. vii. 9, 14, 24.

ı Ntruaillidheachd, a mead as go bhfuil e ag toirmeasg Peacaidh *q* : [r] Agus ata Foghnamh iona Bhagraidhibh, a thaisbeineadh an ni ata a Mbpeacaidhsin fein ag tuilltinn, agus creud na Hamhghair san Bheathasa as ion doibh suil a bheith aca riu air an son, ge taid air na nsaoradh o a Mallachd, ata air na bhagradh san Lagh *r*. Ata a Gheallamhna mar an gceudna ag taisbeineadh dhoibh go bhfuil Umhlachd ag taitneamh re DIA, agus creud na Sochair beannuighte ris a bhfud siad suil a bheith aca, a lorg a Coimhlionaidh *ſ*, ge nach hann mar neitheanna air a bhfuil Coir aca thaobh an Lagh mar Choimhcheangal Oibrighe *t*. Air chor as nach Comhartha idir air Dhuine bheith san Lagh, agus gun e bheith faoi Ghras, gu bhfuil se ag deanamh Maith chionn go bhfuil an Lagh ag tabhairt Misnigh dho chuige agus ag seachnadh Uile chionn go bhfuil an Lagh ag cur Sga air roimhe *u*.

q Seam. ii. 11. Salm cxix. 101, 104, 128. r Ezra. ix. 13, 14. Salm lxxxix. 30, 31, 32, 33 34. ſ Lebhit. xxvi. o rann 1, go nuig rann 14, maille re 2 Cor. vi. 16. Ephes vi. 2, 3. Salm xxxvii. 11. Matt. v. 5. Salm xix. 11. t Gala. ii. 16. Luc. xvii. 10. u R[illegible] vi. 12, 14. 1 Phead. [illegible] re Salm xxxiv [illegible] 8. 9, 10, 11, 12. maille xii. 28. [illegible] 12, 13, 14, 15, 16. Eabhr. [illegible] 29.

VII. Agus do gach Foghnamh dhiobh sud

ata ſan Lagh, ni bhfuil a haon anaghaidh Gras an Tſoiſgeil, achd ataid uile gu milis ag gabhhail leis *w*, air bheith do Spiorad Chrioſd ag ceannſughadh agus ag neartughadh Toile an Daine chum an ni ſin do dheanamh gu milis agus gu ſoilbhir, ata Toil DE do fhoillſighear ſan Lagh ag iarruidh a dheanamh *x*.

w Gala. iii. 21. x Eſek. xxxvi. 27. Eabhr. viii. 10. maille re Jerem. xxxi. 33.

C A I B. XX.

M'an Thaoirſe Chrioſdaidhe agus mu Shaoirſe an Choinſias.

I. A Si an Tſaoirſe do choiſin Crioſd do Chreidmheachaibh faoi an Tſoiſgeul, a Nſaoirſe o Chionta an Pheacaidh, o Fheir DHE a dhamnuigheas, o Mhallachd Lagh na Modhannaidh *a*; agus go bhfuil ſiad air na nteaſairgin on Drochſhaoghalſa ata a lathar, o Bhruid an Aidhbhirſeoir, agus o Uachdranachd an Pheacaidh *b*, o Olc Amhgharaidhe, o Ghath an Bhais, o Bhoaidh na Huaighe, agus o Dhamnadh ſiorruidh *c*; agus mar an gceadna go bhfuil Slighe reidh aca diodhnſuighe DHIA *d*, agus gu

[illegible] T[illegible]Tal. i. 10. Gala. iii.
a [illegible] [illegible]. Gniomh. xxvi.
13. b Gala. i. 4. Coloſ. i. 1[illegible] [illegible] 18. Salm
18. Romh. vi. 14. c Romh. viii. [illegible] Romh.
cxix. 71. I Cor. xv. 54, 55, 56, 57. Romh.
viii. 1. Romh. v. 1, 2.

u bhfuilid ag tabhairt Umhlachd dho, ni ann o Eagal Traillеamhoil, achd o Ghradh Macamhoil agus le Aigneadh thoileach *e*. Agus do rabhadar iad so uile aig na Creidmhigh faoi an Lagh mar an gceadna *f*. Achd faoi an Tiomna Nuadh ata Saoirse na Gcriosduighe air na deanamh ni is farsuinghe, thaobh a Nsaoirse o chuinge Lagh na Nseireamoinidh, san raibh an Eaglais Judaigheach *g*; agus thaobh Danachda ni is mo, 'e teachd chum Cathair Rioghamhail na Ngras *h*, agus Compartughadh Shaor-Spioraid DE dhoibh ni is iomlaine na bu ghnath le Creidmheachaibh faoi an Lagh bheith ag fagbhail *i*.

e Romh. viii. 14, 15. 1 Eoin iv. 18. f Gala. ii. 9, 14. g Gala. iv. 1, 2, 3, 6, 7. agus Gala. v. 1. Gniomh. xv. 10, 11. h Eabhr. iv. 14, 16. agus Eabhr. x. 19, 20, 21, 22. i Eoin vii. 38, 39. 2 Cor. iii. 13, 17, 18.

II. A se DIA amhain is Uachdaran air an Choinsias *k*, agus dfag se saor e o Theagasgaibh agus o Aitheantaibh Dhaoine, ata ann a ni air bith anaghaidh Fhocail; no fos a thuileadh an Fhocail, ma sann a Ccuisibh Creidimh, no Adhraidh *l*. Agus mar sin a bheith ag creidsin a nleithide so do Theagasga agus a bheith ag tabhairt Umhlachd do

k Seam. iv. 12. Romh. xiv. 4. l Gniomh. iv. 19. agus Gniomh. v. 29. 1 Cor. vii. 23. Mat. xxiii. 8, 9, 10. 2 Cor. i. 24. Matt. xv. 9.

nleithide fo d'Aitheantaibh, thaobh Coinfias, a fe fin Fior-Shaoirfe an Choinfias do thabhairt thairis *m*: agus bheith ag iarruidh * Dallchreideamh, agus Umhlachd dhall * agus iomlan gun agadh, a fe fin Saoirfe an Choinfias agus Riafuin fos do fgrios *n*.

m Coloff. ii. 20, 22, 23. Gala. i. 10. agus Gala. ii. 4, 5. agus Gala. v. 1. n Romh. x. 17. agus Romh. xiv. 23. Ifai. viii. 20. Gniomh. xvii. 11. Eoin iv. 22. Hof. v. 11. Foillf. xiii. 12, 16, 17. Jerem. viii. 9.

III. An drong ata ag cur Peacaidh air bith a ngniomh, no ag altrumughadh Ainmiann air bith, faoi fgail Shaoirfe Chriofdaidhe ataid thrid fin ag fgrios Crich an Tfaoirfe Chriofdaidhe, eadhon air bheith dhuinn air ar dteafairgin o Laimh ar Naimhde, go ndeanamaoid Seirbheis don Tighearna gun Eagal, ann a Naomhthachd, agus a Bhfireuntachd, iona Lathair, re fad uile Laethe ar Mbeatha *o*.

o Gala. v. 13. 1 Phead. ii. 16. 2 Phead. ii. 19. Eoin viii. 34. Luc. i. 74, 75.

IV. Agus do bhrigh nach he bu Run do DHIA, go deanamh na Cumhachda a d'orduigh fefin, agus an Tfaoirfe do choifin Criofd, a cheile do fgrios, achd go mbiodh fiad ag congbhail fuas, agus ag coimhead a cheile; Uime fin an drong a bhios, faoi fgail Saoirfe Chriofdaidhe, ag cothughadh anaghaidh Cumhachd Laghamhoil air bith, no

a-

naghaidh Gnathughadh Laghamhoil an Chumhachda ſin, cia aca is Cumhachd ſhaoghalta no Eaglaſda, ataid ag cur anaghaidh Orduigh DHE *p*. Agus feudſar go Laghamhoil Daoine a tharruing go Cunntas agus a nleanamhuin le * Smachdadhaibh na Heaglaiſe *q*, agus le Cumhachd an Nachdarain Shaoghalta *r*, chionn bheith ag ſcraobhſgaoileadh a nleithide ſin do Bharamhla, no ag Seaſamh a nleithide ſin do Dheandais, ſa ta a naghaidh Soluis Naduire, no a naghaidh Cinn ſhoilleir an * Chreidimh Chrioſdaidhe, mu Chreideamh, mu Adhradh, no mu Chaitheamhbeatha, no anaghaidh Cumhachd na Diaghachda; No fos a nleithide ſin do Bharamhla no do Dheanadaſa mear-

E 2 ach-

p Matt. xii. 25. 1 Phead. ii. 13, 14, 16. Romh. xiii. o rann 1. go nuig rann 9. Eabhr. xiii. 17. q Romh. i. 32. maille re 1 Cor. v. 1, 5, 11, 13. 2 Eoin rann 10 agus 11. 2 Teſſal. iii. 14. agus 1 Tim. vi. 3, 4, 5. agus Titus i. 10, 11, 13. agus Titus iii. 10. maille re Matt. xviii. 15, 16, 17. 1 Tim. i. 19, 20. Foillſ. ii. 2, 14, 15, 20. agus Foillſ. iii. 9. r Deut. iii 6. go nuige rann 12. Romh. xiii. 3, 4. maille re 2 Eoin rann 10, agus rann 11. Eſra vii. 23, 25, 26, 27, 28. Foillſ xvii. 12, 16, 17. Nehem. xiii. 15, 17, 21, 22, 25, 30. 2 Riogh. xiii. 5, 6 9, 20, 21. 2 Seanchas xxxiv. 33. agus Caibideal xv. rann 12, 13, 16. Dan. iii. 29. 1 Tim. ii. 1. Iſai. xlix. 23. Sechar. xiii. 2, 3.

achdacha, sa ta, ionna Nadur fein, no thaobh an Mhodh air a bhfuilid ga Ngcraobhsgaoileadh no ga Nseasamh, ag cur as don Tsiothchain agus don Riaghail an leith a muigh do shuighthigh Criosd san Eaglais *f.*

f *na haite ceudna ata ag q agus r.*

C A I B. XXI.

Mu Adhradh Crabhthach, agus mu La na Sabbaide.

I. ATa Solus Naduire ag taisbeunadh go bhfuil DIA ann aig a bhfuil Ard Thighearnas, agus Uachdranachd osciomh na nuilidh, ata Maith, agus ag deanamh Maith do na huilidhibh, agus uime sin gur coir, Eagalsan do bheith oirnn, a Ghradhughadh, a Mholadh, Gairm air, Earbsas, agus Seirbheis a dheanamh dho, leis an Chroidh uile, agus leis an Anam uile, agus leis a Neart uile *a*. Achd ata an Modh taitneamhach chum an DIA fior do Adhradh, air n ordughadh le DIA fein agus a Chriocha si air na nsuighthiughadh, le na Thoil Fhoillsighte fein chum nach biodh Adhradh a na dheanamh dho d reir Breathnughadh agus ‡ Cumadoireachd Dhaoin

‡ *Inntleachdaibh.*

a Romh. i. 20. Gniomh. xvii. 24. Salm cxix. 68. Jerem. x. 7. Salm xxxi: 23. agus Salm xviii. 3. Romh. x. 12. Salm lxii. Josua xxiv. 14. Marc xii. 33.

o Cogaraibh an Aidhbhearſoir, faoi Shamhughadhaibh faicſionnach ar bith, no air mhodh ar bith eile, nach bhfuil orduighte an Scrioptuir Naomhtha *b*.

b Deut. xii. 32. Mat. xv. 9. Gniomh xvii. 25. Mat. iv. 9, 10. Deut. iv. rann 15, go nuige 20. Exod. xx. 4, 5, 6. Coloſſ. ii. 23.

II. Is coir Adhradh Crabhthach a thabhairt do DHIA, an Tathair, an Mac, agus an Spiorad Naomh, agus dhoſan amhain *c*; ni hann d'Ainglibh, do Naoimhibh, no do Chreutuir ar bith eile *d*: Agus o Thuitim an Duine, ni hann a bhfeugmhuis Edirmheadhonthoir, no trid Edirmheadhointhoireachd neach air bith eile, achd Ioſa Crioſd na aonar *e*.

c Mat. iv. 10. maille re Eoin v. 23. agus 2 Cor. xiii. 14. d Coloſſ. ii. 18. Foillſ. xix. 10. Romh. i. 25. e Eoin xiv. 6. 1 Tim. ii. 5. Epheſ. ii. 18. Coloſſ. iii. 17.

III. Air bheith don Urnuigh (maille re Buidheachas) na cuid airid don Adhradh Crabhthach *f*, ata DIA ga hiarruidh air na huile Dhaoinibh *g*; agus a gcoinne gu mbiodh ſi taitneamhach, ata ſi re na deanamh a Nainm an Mhic *h*, tre Congnamh an Spioraid *i*, do reir a Thoile *k*, le Tuigſe, Urram, Iriſleachd, Duthrachd, Creideamh,

f Philip. iv. 6. g Salm lxv. 2. h 1 Eoin xiv. 13, 14. 1 Phead. ii. 5. i Romh. viii. 26. k 1 Eoin v. 14.

Gradh, agus Buan-mhaireochduin *l*, agus a Gcanamhuin a Thuigear, mas Urnuighe le Guth bhios ann *m*.

l Salm xlvii. 7. Seanmoir. v. 1, 2. Eabhr. xii. 28. Geine. xviii. 27. Seam. v. 16. Seam. i. 6, 7. Marc xi. 24. Matt. vi. 12, 14, 15. Coloſſ. iv. 2. Epheſ. vi. 18. m 1 Cor. xiv. 2.

IV. Is coir Urnuigh do dheanamh air ſon Neithe Laghamhoil *n*, agus air ſon gach uile ſheorſa Dhaoine, ata beo, no bhios beo na dhiaigh ſo *o*: Achd ni hann air ſon na marbh *p*, no air ſon na druinge ma bhfuil fios, gun do pheacuigh ſiad, an Bpeacadh ata chum Bais *q*.

n 1 Eoin v. 14. o 1 Tim. ii. 1, 2. Eoin xvii. 20. 2 Samu. vii. 29. Ruit iv. 12. p 2 Samu. xii. 21, 22, 23, maille re Luc. xvi. 25, 26. Foillſ. xiv. 12. q 1 Eoin v. 16.

V. Leughadh na Nſcriobtuiridhe le Heagal Diaghaidh *r*, Seanmoiriughadh fallain *ſ*, agus Eiſteachd choguiſeach, an Fhocail, ann a Numhlachd do DHIA, le Tuigſe, Creideamh, agus Urram *t*; Seinm Salma le Gras ſan Chroidhe *u*; agus mar an gceadna, Fritheoladh iomchubhaidh agus Gabhail dhligheach na Nſacramuinteadh a dorduigh Crioſd; ataid ſo uile na

nccodtcha

r Gniomh. xv. 21. Foillſ. i. 3. ſ 2 Tim. iv. 2. t Seam. i. 22. Gniomh. x. 33. Mat. xiii. 19. Eabhr. iv. 2. Iſai. lxvi. 2. u Coloſſ. iii. 16. Epheſ. v. 19. Seam. v. 13.

ccodtcha do Adhradh Crabhthach gnathahc DE *w*: A thuileadh air Mionna *x* agus Moide Crabhthach *y*, Trosgadh *z* agus Guidheachas sholamanta, air Chionfatha ‡ sunnradhach *a*, ‡ *Faic shuas ta iona Naimsiribh agus san Litir.* ona Namannaibh fein, re na Gnathughadh, air Mhodh Naomhtha, Crabhthach *b*.

w Mat. xxviii. 19. 1 Cor. xi. 33, go nuig ann 20. Gniomh. ii. 42. x Deut. vi. 13. maille re Nehem. x. 29. y Isai. xix. 21. maille re Seanmoir v. 4, 5. z Joel ii. 12. Ester. iv. 16. Matt. ix. 15. 1 Cor. vii. 5. a Salm cvii. go hiomlan. Ester. ix. 22. b Eabhr. xii. 28.

VI. Ni bhfuil Urnuighe no aonchuid eile don Adhradh Crabhthach, air na Cheangal anois faoi an Tsoisgeul, re hait air bith, ann a bhfuil se air na dheanamh, na gus a bhfuil se air na stiubhradh, is ni mo ata se air na dheanamh ni is taitneamhaighe da thaoibh *c*; achd ata Adhradh re na dheanamh do DHIA ann sgach eunaite *d*, ann a Spiorad agus a Bhfirinn *e*; agus mar ata so re na dheanamh a Dteaghlachaibh *f*, gach La *g*; agus ann an Diomhaireachd, le gach aon air leth leis fein *h*; as amhluidh ata

c Eoin iv. 21. d Mala. i. 11. 1 Tim. ii. 8. e Eoin iv. 23, 24. f Jerem. x. 25. Dan. vi. 6, 7. Job i. 5. 2 Samu. vi. 18, 20 1 Phead. iii. 7. Gniomh x. 2. g Mat. vi. 11. h Mat. vi. 6. Ephes. vi. 18.

ſe re na dhe anamh hi as ſolamaınte, ann ſna Coimhthionolaibh ſollaſcha, agus ni gcoir dhuinn iad ſo do leigeadh tharruin, no do threigſin, gu neamhchuramach, no gu toileoil; an tan ata DIA le na Fhocal no le na Fhreaſdal ag gairm Dhaoine da nionnſaighe *i.*

i Iſai. lvi. 6, 7. Eabhr. x. 25. Scanfhoc. i. 20, 21, 24. agus Caib viii. rann 34. Gniomh xiii. 42. Luc iv 16. Gniomh. ii. 42.

VII. Mar ata o Lagh Naduire, gu mbi go generalta cuimhreann iomchubhaidh d'Aimſire air na chur air leth, chum Aoradh DHE; as amhluidh, iona Fhocal, le aithne * Dhireach, Mhoralta, Shiormhairthionnach, ata ag Ceangal na nuile Dhaoine, ann ſgach linn, do orduigh ſe gu ſunnraighte, Aon La ann a Seachd, mar Shabbaid, a bheith air na Choimhead Naomhtha dho *k*; Agus be ſo o Thoſach an Tſaoghail, gu nuig Eiſeirighe Chrioſd, La deighionnach na ſeachdmhuine: Agus do bhi ſe, o Eiſeirighe Chrioſd, air na atharughadh gus an Chead La don Tſeachdmhuin *l*, da ngoirthear ſan Scriobtuir, LA an TIGHEARNA *m*, agus ata ſe re mair theochduin, go Deireadh an Tſaoghail, mar an Tſaibbaid Chrioſdaidhe *n*.

VIII.

k Exod. xx. 8, 10, 11. Iſai. lvi. 2, 4, 6, 7. l Geine. ii. 2, 3. 1 Cor. xvi. 1, 2. Gniomh xx. 7. m Foillſ. i. 10. n Exod. xx. 8, 10, maille re Matt. v. 17, 18.

VIII. Ata an Tſabboidſe, an ſin air a coimhead naomhtha do DHIA, an tan ata Daoine (tar eis doibh roimh laimh deaſughadh iomchubhaidh a dheanamh air a Ngcroidhthe agus a Ngnothaigheadh ſaoghalta do chur ann Riaghail,) ni amhain, ag gabhail Tamh naomhtha, re ſad an La, o a Noibrighibh, o a Mbriathraibh, agus o a Nimuainteadhaibh fein, fathiomchioll a Ngnothuigheadh ſaoghalta agus a Naigher *o*, achd mar an gceudna, a caitheamh na huine ſin go hiomlan, ann a Ngniomharthaibh Adhraidh Fhollus agus Dhiomhaire DE, agus ann an Dleaſdanaſaibh na Heginn agus na Trocaire *p*.

o Exod. xx. 8. Exod. xvi, 23, 25, 26, 29, 30. Exod. xxxi. 15, 16, 17. Iſai. lviii. 13. Nehem. xiii. 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22. p Iſai. lviii, 13. Mat. xii, 1, go nuig rann 13.

C A I B. XXII.

Mu Mhionnaibh agus Mhoidibh Laghamhla.

I. MIonna Laghamhoil is cuid don Adhradh Crabhach iad *a* ann a bhfuil air Chionfath Ceart, an Ti a mhionnuigheas, go ſolamainte ag gairm DHIA bheith mar Fhiaghnuis air a ni ata ſe ag radh, no ag gealladh; agus chum Breith a thabhairt air, do reir Firinn no Breig a mhionna *b*.

 II. A

a Deut. x. 20. b Exod. xx. 7. Lebhit. xix. 12. 2 Cor. i. 23. 2 Seanch. vi. 22, 23.

II. A se Ainm DHE amhain, a ni air an gcoir do Dhaoine Mionnughadh, agus ann sin do dheanamh is coir a ghnathughadh le gach uile Eagal agus Urram naomhtha *c.* Uime sin is ni peacach agus grainea mhoil, Mionna a thabhairt go diomhaoineach, no go hobann, air an Ainm Ghlormhar Uathbhasach sin; no Mionna a thabhairt idir air einni air bith eile *d.* Gidheadh mar ata Mionna, a Ccuisibh mora tromdha, air na mbarantughadh le Focal DE san Tiomna Nuadh, amhuil is san Tseintiomna *e*; as amhluidh is coir Mionna Laghamhoil do thabhairt, a chuirfear ‡ d'ualach oruinn, ionna nleithidibh sin do Chuisibh, le Ughdarras Laghamhoil *f.*

‡ *mar gcomhair.*

c Deut. vi. 13. d Exod. xx. 7. Jerem. v. 7. Matt. v. 34, 37. Seam. v. 12. e Eabhr. vi. 16. 2 Cor. i. 23. Isai. lxv. 16. f 1 Riogh. viii. 31. Nehem. xiii. 25. Esra x. 5.

III. Gidh be air bith neach do bheir Mionna, is coir dho Truime Ghniomh comhsholomanta is sin do thabhairt go hiomchubhaidh sa deara; agus iona Mhionnaibh, gun ni air bith a chur roimhe, achd ni ma bhfuil se laindeimhin gur Firinne *g.* Agus ni gcoir do Dhuine air bith, e fein do cheangal le Mionnaibh re ni air bith achd ni ata maith agus ceart; agus ni ma bhfuil

g Exod. xx. 7. Jerem. iv. 2.

bhfuil se fein ag creidsin gur maith agus ceart e; agus ni, ata Comas agus Run aige a choimhlionadh *h.* Gidheadh is Peacadh, Mionna do dhiultadh fathimchioll einni ata maith agus ceart, an tan do chuirfear sin d'ualach oruinn le Ughdarras Laghamhoil *i.*

h Geine xxiv. 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9. i Aireamh. v. 19, 21. Nehem. v. 12. Exod. xxii. 7, 8, 9, 10, 11.

IV. Is coir Mionna do thabhairt ann a Seagh shoiller agus ghnathach na Mbriathar, a bhfeugmhuis ‡ Atharrach Seagha, no * Taisg-Ion-tine *k*. Ni bhfeud Mionna ar gceangal chum Peacadh do dheanamh; achd an tan do bheirthear iad, ann a ni air bith nach bhfuil peacach, ataid ag ceangal Dhuine, re a ngcoimhlionadh, ge go bann le Caill do fein *l*: Agus ni gcoir a mbriseadh ge go bann do Eiriceachaibh, agus do Aincreidmheachaibh a bhiodh siad air na ntabhairt *m*.

‡ *Saobhsheagh.*
* *Seachnadh* no *SeachrodInntine.*

k Jerem. iv. 2. Salm xxiv. 4. l 1 Samu. xxv. 22, 32, 33, 34. Salm xv. 4. m Esech. xvii. 16, 18, 19, Josh. ix. 18, 19, maille re 2 Samu. xxii. 1.

V. Ata Nadur na Moide agus Nadur Mhionn geallaidhe cosmhuil re a cheile, agus sann leis an Churam Crabhthach cheadna is

ccir

coir a tabhairt, agus leis an Dilſeachd cheadna is coir a hiocadh *n*.

n Iſai. xix. 21. Seanmoir, v. 4, 5, 6. Salm lxi. 8. Salm lxvi. 13. 14.

VI. Sann do DHIA amhain, agus ni l ann do Chreutuir air bith, is coir Moid do thabhairt *o*: Agus chum go mbiodh ſi taitneamhach dho, is coir a tabhairt go toileach, o Chreideamh, agus o Choinſias ar Dleaſdanais, air mhodh Buidheachais air ſon Sochar a bhfuaramar, no chum go fuighimid a ni ata d'eaſbhaidh oruinn; thrid ſo fos atamaoid gar cceangal fein ni is teinne re Dleaſdanaſaibh riachdanacha; no re Neithibh eile, an meid, agus an ſad, do fheudſas ſiad congnamh a dheanamh leo go hiomchubhaidh *p*.

o Salm lxxvi. 11. Jerem. xliv. 25, 26. p Deut. xxiii. 21, 22, 23. Salm l. 14. Geine. xxviii. 20, 21, 22. 1 Samu. i. 11. Salm lxvi. 13, 14. Salm cxxxii. 2, 3, 4, 5.

VII. Ni gcoir do Dhuine air bith, Moid do thabhairt chum einni idir do dheanamh ata air na thoirmeaſg a Bhfocal DE, no a bhacas Dleaſdanas air bith ata air na aithne ann; no einni ma nach bhfuil Geallamh air bith aige, air Comas dfaghail o DHIA da choimhlionadh *q*. Agus da thaobh ſo ata Móide Manachamhla na Bpapanacha mu

Bheatha

q Gniomh. xxiii. 12, 14. Marc vi. 26. Aireamh. xxx. 5, 8, 12, 13.

r Exod. xx. 7.

Bheatha ‡ neamhphosda a chóidch, mu Bhochduin admhailte, agus Umhlachd riaghalta, comhfhada o bheith na Ngceimeadh do thuileadh Foirfidheachd, as gur Painteireadh chum Saobhchreideamh agus Peacadh iad, ann nach coir do Chriosduigh air bith e fein do chur an fas *r*.

‡ *na Sior-Oghdhachd.*

r Matt. xix. 11, 12. 1 Cor. vii. 2, 9. Ephes. iv. 28. 1 Phead. iv. 2. 1 Cor. vii. 23.

C A I B. XXIII.

M'an Uachdaran Shaoghalta.

I. DO orduigh DIA (Ard-Thighearna, agus Riogh an Tsaoighail uile) Uachdarain Saoghalta fa Laimh, ofcionn an Phobuil, chum a Ghloire fein, agus chum an Mhaith ‡ Cumanta: agus chum na Criche so, do Armuigh se iad le Comas an Chloidheamh chum Tearmunn agus Meisneach don drong ata Maith, agus chum Dioghaltas air luchd deanaidh Uilc *a*.

‡ *Puibligh. Coitchionn.*

a Romh. xiii. 1, 2, 3, 4. 1 Phead ii. 13, 14.

II. As Laghamhoil do Chroisduighibh Oifig Uachdaraine a ghabhail, agus a cur a ngniomh, an tan do ghairmear chuige sin iad *b*; agus iona Marasglughadh, mar is coir dhoibh bheith go hairid ag congbhail suas

b Seanfhoc. viii. 15, 16. Romh. xiii. 1, 2, 3, 4.

ſuas Diaghachd, Comhthrom, agus Siothchain, do reir Reachdaibh fallana gach Stata *c*, as amhluidh chum na Criche ſin, feudfuid go laghamhoil anois ſan Tiomna Nuadh, Cogadh do dheanamh, air Adhbaraibh cearta agus riachdanacha *d*.

c Salm ii. 10, 11, 12. 1 Tim. ii. 2. Salm lxxxii. 3, 4. 2 Samu. xxiii. 3. 1 Phead. ii. 13. d Luc. iii. 14. Romh. xiii. 4. Matt. viii. 9, 10. Gniomh. x. 1, 2. Foillſ. xvii. 14, 16.

III. Ni gcoir don Uachdaran Shaoghalta, Fritheoladh an Fhocail agus na Nſacramuinteadh, no Comas Eochracha Rioghachd Neamha, a ghabhail chuige fein *e*; gidheadh, ata Ughdarras aige, agus a ſe a Dhleaſdanas, Curam a ghabhail go mbi Aonachd agus Siothchain air na ngcoimhead ſan Eaglais, go mbi Firinn DE air a coimhead fiorghlan agus iomlan, go mbi Blaiſpheim agus Eiriceachd air na ngoſg, go mbi gach uile Thruailleadh agus Mhiodhghnathughadh ann an Adhradh no ann an * Dioſſuiplinn air na mbacadh no air na nleaſughadh, agus go mbi uile Oirdionnanſaidh DHE go hiomchubhaidh air na nſuidhiughadh, air na mfritheoladh, agus air na ntabhairt

e 2 Seanch. xxvi. 18, maille re Mat. xviii. 17. agus Matt. xvi. 19. 1 Cor. xii. 28, 29. Epheſ. iv. 11, 12. 1 Cor. iv. 1, 2. Romh. x. 15. Eabhr. v. 4.

airt fa deara *f*. Agus chum na Criche ſo, ata Comas aige Seannaidh do ghairm, bheith a lathair ionnta, agus Curam a ghabhail go mbi gach einni a chriochnuighear ionnta, do reir Inntin DE *g*.

f Iſai. xlix. 23. Salm cxxii. 9. Eſra vii. 23, 25, 26, 27, 28. Lebhit. xxiv. 16. Deut. xiii. 5, 6, 12. 2 Riogh. xviii. 4. 1 Seanch. xiii. rann 1, go nuige rann 9. 2 Riogh. xxiii. o rann 1, go nuige rann 26. 2 Seanch xxxiv. 33. 2 Seanch. xv. 12, 13. g 2 Seanch. xix. 8, 9, 10, 11. 2 Seanch. Caibideal xxix. agus Caibideal xxx. Matt. ii. 4, 5.

IV. A ſe Dleaſdanas an Phobuil Urnuighe do dheanamh air ſon Uachdaranaibh *h*, Onoir do thabhairt da Mbpearſunnaibh *i*, Cios agus Dlighidh eile do dhiol doibh *k*, bheith ſreagrach da Naitheantaibh laghamhla, agus ſaoi Umhlachd da Nughdarras air ſon Coinſias *l*. Ni bſuil Neimhchreideamh no Difir a Gcreideamh, ag deanamh Ughdarras cheart agus laghamhoil an Uachdaraine neamhthabhachdach, no ag ſaoradh an Phobuil o a Numhlachd dhlightheach dho *m*; Ni o nach bhfuil Oiſigeacha Eaglaſda air na mhfuaſgladh; agus as lugha na ſin ata Comas no Uachdranachd aig an Phapa

h 1 Tim. ii. 1, 2. i 1 Phead. ii. 17. k Rom. xiii. 6, 7. l Rom. xiii. 5. Tit. iii. 1. m 1 Phead. ii. 13, 14, 16. n Rom. xiii. 1. 1 Riogh ii. 35. Gniomh. xxv. 9, 10, 11. 2 Phead ii. 1, 10, 11. Jude rann 8, 9, 10, 11.

Phapa os a ngcionn iona Nduthchadhaibh, no ofcionn einneach da Mpobul; agus as lugha na fin uile ata Comas aige, a Nduthaigheadh, no a Nanma, do thabhairt uatha, ma mheasfas efin gur Eiricigh iad, no faoi Leithfgeul air bith eile *o*.

o 2 Teffal. ii. 4. Foillf. xiii. 15, 16, 17.

CAIB. XXIV.

Mu Phofadh agus Dhealughadh.

I. ATa an Bpofadh edir aon Fhear agus aon Bhean; agus ni nlaghamhoil go mbi fan aon Aimfir, tuileadh is aon Bheanphofda aig an Fhear, no tuileadh is aon Fhear pofda ris an Mhnaoi *a*.

a Geine. ii. 24. Matt. xix. 5, 6. Seanfhoc. ii. 17.

II. Do bhi an Bpofadh air na ordughadh chum comhchuidiughadh an Fhir agus na Mna pofda araon *b*, chum Cinneas an Chinnidh Daonna le Sliochd laghamhoil, agus Cinneas na Heaglaife le Siol naomhtha, *c*, agus chum Neamhghloine do bhacadh *d*.

b Geine. ii. 18. c Malachi ii. 15. d 1 Cor. vii. 2, 9.

III. As laghamhoil do gach feorfa Dhaoine bheith air na mpofadh, da naithne le tuigfe aontughadh re Pofadh *e*: Gidheadh as dleafdanach

e Eabhr. xiii. 4. 1 Tim. iv. 3. 1 Cor. vii. 36, 37, 38. Geine. xxiv. 57, 58.

ianach do Chriosduidhibh Posadh amhain
san Tighearna *f*: Agus uime sin ni gcoir
dhoibhsin ata ag admhail an Fhior-Creidimh
aithleasuighte, Posadh do dheanamh re
Aincreidmheachaibh, re Papanachaibh, no re
Luchd Iodholadhraidh eile: Ni mo is coir
dhoibhsin ata Diaghaidh bheith air na
ngcuingreadh go neamhchomhthromach,
le Posadh do dheanamh riusan ata go
hionchomharthaighthe Aindiaghaidh iona
Mbeatha, no ata ag seasamh Eiriceachda
damnamhla *g*.

f 1 Cor. vii. 39. g Geine. xxxiv. 14. Exod. xxxiv. 16. Deut. vii. 3, 4. 1 Riogh. xi. 4. Nehem. xiii. 25, 26, 27, Malachi ii. 11, 12. 2 Cor. vi. 14.

IV. Ni gcoir don Phosadh bheith an taobh a stigh, do Cheimeadh Daimhe Comhfhola, no Cleamhnuis, ata air na ntoirmeasg san Fhocal *h*: ni mo fheudsas na Posaidhe colnacha sin bheith air na ndeanamh laghamhoil a bhfeasda le Lagh air bith Dhuine, no le Aontughadh no Bpairtidhe, air chor as go bhfeud an aitimsin a Mbeatha do chairheamh maille re a cheile mar Fhear agus mar Mhnaoi phosda *i*. Ni bhfeud an Fear einneach a phosadh do Chinneach a Mhna, ni is dluithe dho thaobh Fola, na fheudsas se da Chinneach fein: no an Bhean einneach a phosadh

h Lebhit. Caibideal xviii. go hiomlan. 1 Cor. v. 1. Amos ii. 7. i Marc vi. 18. Lebhit. xviii. 24, 25, 26, 27, 28.

phoſadh do Chinneach a Fir, ni is dluithe dhi thaobh Fola na ſheudfas ſi da Cinneach fein *k*.

k Lebhit. xx. 19, 20, 21.

‡ *Diolanas.* V. Adhaltranas no ‡ Striopachas do niotar an diaigh Comhcheangail reitigh, air bheith dho air na ſhoillſiughadh roimh an Phoſadh, ata ſin ag tabhairt Adhbhar ceart don Phartidh neimhchiontach an Ccoimhcheangal reitigh do ſgaoileadh *l*. Ann a Ccuis Adhaltranais an diaigh Poſaidh as laghamhoil don Phairtidh neimhchiontach, dealughadh a thagradh agus dſaghail *m*: agus an diaigh Deilighidh, neach eile do phoſadh, amhuil mar go biodh an Phairtidh ata ciontach marbh *n*.

l Matt. i, 18, 19, 20. m Matt. v. 31, 32. n Matt. xix. 9, Romh. vii. 2, 3.

VI Ge ta an Truaillidheachd ſin ſan Duine as gur bullamh leis bheith ag ſireadh Riaſuin chum an aitim ſin do chur o a cheile go neimhdhligheach, a chuir DIA re a cheile ſan Phoſadh, gidheadh ni bhfuil ni air bith achd Adhaltranas, no an Treigeadh diothraſach ſin nach feidir a leaſughadh air mhodh air bith, leis an Eaglais, no leis an Uachdaran Shaoghalta, na Adhbhar diongmhalta chum Ceangal an Phoſaidh dfuaſgladh *o*; agus ann ſo do dheanamh, ſann air Mhodh follas agus riaghailteach is coir don Chuis

o Mat. xix. 8, 9. 1 Cor. vi. 15. Mat. xix. 6.

Chuis dul air a thaghaidh; agus gun an aitim da mbuin si, dfagbhail ga Ntoil agus ga Mein fein, iona Ngcuis fein *p*.

p Deut. xxiv. 1, 2, 3, 4.

CAIB. XXV.

M'an Eaglais.

I. AN Esglais Chaiteoiliceach no Uilechoitcheann, ta Neamhfhaicsionnach, ata si air a deanamh suas, don Aireamh iomlan sin na Ndaoine Taghta, do bhi, ata, no a bhios air na ntional a naon faoi Chriosd, a Ceann; agus a si Ceile, Corp, agus Iomlaine an Ti ata ag lionadh na nuilidh ann sna huilidhibh *a*.

a Ephes. i. 10, 22, 23. Ephes. v. 23, 27, 32. Coloss. i. 18.

II. An Eaglais Fhaicsionnach, ata mar an gceadna Caiteoiliceach no Uilechoitcheann (faoi an Tsoisgeul gun i ceangailte re aon Fhineach, mar do bhi si roimhe faoi an Lagh, ata si air a deanamh suas, dhiobhsin uile air feadh an Dombain, ata ag admhail an Fhiorchreidimh *b*, agus da Ngclann *c*; agus a si Rioghachd an Tighearna Iosa Criosd

b 1 Cor. i. 2. 1 Cor. xii. 12, 13. Salm ii. 8. Foills. vii. 9. Romh. xv. 9, 10, 11, 12. c 1 Cor. vii. 14. Gniomh. ii. 39. Esek. xvi. 20, 21. Romh. xi. 16. Geine. iii. 15. Geine. xvii. 7.

Criosd *d*, Tigh agus Teaghlach DHE *e*, agus ni bhfeidir idir an taobh a muigh dhi righionn go gnathuighte air Slainte *f*.

d Matt. xiii. 47. Isai. ix. 7. e Ephes. ii. 19. Ephes. iii. 15. f Gniomh. ii. 47.

III. Don Eaglais Chaiteoiliceach Fhaicsionnach so, thug Criosd an Mhiniosdralachd, Oracail, agus Oirdionnansaidh DHE, chum na Naoimh a thional agus a dheanamh foirse, san Bheathasa, go Deireadh an Tsaoghail; agus ata se le na Lathair, agus le na Spiorad, do reir a Ghreallaimh, ga ndeanamh eifeachdach chuige sin *g*.

g 1 Cor. xii. 28. Ephes. iv. 11, 12, 13. Matt. xxviii. 19, 20. Isai. lix. 21.

IV. Do bhi an Eaglais Chaitliceachsa air uairibh ni B'faicsionnuighe, agus air uairibh ni bu Neamhfhaicsionnuighe *h*: Agus Eaglaiseadh air leith, ta na Mbuill di, ataid Glan ni is mo no ni is lugha, do reir mar ata Teagasg an Tsoisgeil air na theagasgadh agus air na ghabhail, na Hoirdionnansaidh air na mfritheoladh, agus Adhradh follas air na dheanamh le ni is mo no le ni is lugha do Ghlaine ionta *i*.

h Romh. xi. 3, 4. Foills. xii. 6, 14. i Foills. Caibideal ii. agus Caibideal iii. 2 Cor. v. 6, 7.

V. Feudfuidh na Heaglaiseadh as glaine faoi Neamh teachd faoi Chumasg agus

Earroid

Earroid *k:* agus do chlaon Eaglaiſeadh egin air a nais comhmor as go dfag ſiad bheith na Neaglaiſeadh do Chrioſd, agus dfas ſiad na Nſineagoga don Aidhbhirſeoir *l.* Gidheadh bithidh do ghna air Thalamh, Eaglais re Adhradh a dheanamh do DHIA, do reir a Thoile *m.*

k 1 Cor. xiii. 12. Foillſ. Caibideal ii. agus Caibideal 3. Matt. xiii. 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 47. l Foillſ. xviii. 2. Romh. xi. 18, 19, 20, 21, 22. m Matt. xvi. 18. Salm lxxii. 17. Salm cii. 28. Matt. xxviii. 19, 20.

VI. Ni bhfuil Ceann air bith eile aig an Eaglais achd an Tighearna Ioſa Crioſd *n.* Ni mo fheudfas Papa na Roimhe bheith na Cheann di ann a Seagh air bith, achd a ſe an Tainticrioſd ſin, Duine, ſin an Pheacaidh, agus ‡ *an Damnuighe.* Mac ‡ na Sgrioſa, ata ga ardughadh fein ann ſan Eaglais, an aghaidh Chrioſd, agus an aghaidh na nuilidh da ngoirthear DIA *o.*

n Coloſſ. i. 18. Epheſ. i. 22. o Mat. xxiii. 8, 9, 10. 2 Teſſal. ii. 3, 4, 8, 9. Foillſ. xiii. 6.

C A I B. XXVI.

Mu Chomhchomunn na Naomh.

I. A Ta aig na huile Naoimh, † do dhluthchuireadh re Ioſa

† *a d'aonuighadh.*

Criosd a Ngceann le na Spiorad agus le Creideamh, Comhchomunn ris iona Ghrasaibh, iona Fhulannasaibh, iona Bhas, iona Eiseirigh, agus iona Ghloir *a*: Agus air bheith dhoibh air na ndluthchur re a cheile ann a Ngradh, ata Comhchomunn aca a Ngibhtibh agus a Ngrasaibh a cheile *b*, agus ata dfiachaibh orra na Dleasdanasa follas agus diomhaire sin do dheanamh, a bhios chum Maith a cheile, araon san Duine an leith a stigh agus san Duine an leith a muigh *c*.

a 1 Eoin i. 3. Ephes. iii. 16, 17, 18, 19. Eoin i. 16. Ephes. ii. 5, 6. Philip. iii. 10. Romh. vi. 5, 6. 2 Tim. ii. 12. b Ephes. iv. 15, 16. 1 Cor. xii. 7. 1 Cor. iii. 21, 22, 23. Colos. ii. 19. c 1 Tessal. v. 11, 14. Romh. i. 11, 12, 14. 1 Eoin iii. 16, 17, 18. Gala. vi. 10.

II. Ata dfiachaibh air an droug ata na Naoimh thaobh Admhala, Companas agus Comhchomunn naomhtha do chongbhail suas ann an Adhradh DHE, agus ann a gcoimhlionadh gach Seirbheis Spioradalta eile, * ‡ leis a bhfeud siad Maith Spioradalta a cheile do chur air aghaidh *d*; agus mar an gceadna ann a bheith ag deanamh Fuasglaidh da cheile, a neithibh an leith a muigh, do reir a Ngçomais agus a Nriachdanais fa leith. Agus mar

‡ *ata chum cur-suas a cheile.*

d Eabhr. x. 24. 25. Gniomh. ii. 42, 46. Isai. ii. 3. 1 Cor. xi. 20.

mar bheir DIA Fath iomchubhaidh ſeachad ata an Ccomhchomunnſa re na chongbhail riuſan uile ata a nait air bith ag gairm air Ainm an Tighearna Ioſa *e*.

e Gniomh. ii. 44, 45. 1 Eoin iii. 17. 2 Cor. Caib. viii, agus Caib. ix. Gniomh. xi. 29, 30.

III. Ni bhfuil an Ccomhchomunnſa ata aig na Naoimh re Crioſd, ga ndeanamh air chor air bith na nluchd-combpairt do Shubhſtaint a Dhiadhachd, no air modh air bith a gcoimeas do Chrioſd; agus is Midhſagbaidh agus Blaiſpheimeach, euochuid diobh ſin do radh *f*. Ni mo ata a Ngomhchomunn re a cheile mar Naoimh, ag ſuaſgladh no ag lughdughadh an Choir ata aig gach Duine air a Mhaoin, agus air na neithibh ata air a Sheilbh *g*.

f Coloſ. i. 18, 19. 1 Cor. viii. 6. Iſai. xlii. 8. 1 Tim. vi. 15, 16. Salm xiv. 7. maille re Eabbr. i. 8, 9. g Exod, xx. 15. Eph. iv. 28. Gniomh. v. 4.

C A I B. XXVII.

Mu na Sacramaintibh.

I. ATa Sacramainteadha na Ngcomhartha-dha agus na Nſeula naomhtha air Choimhcheangal na Ngras *a*, air na nordughadh go neimhmeadhonach le DIA *b*, chum Crioſd agus a Shochaire do thaisbeunadh; agus

a Romh. iv. 11. Geine. xvii. 7, 10. b Matt. xxviii. 19. 1 Cor. 11. 23.

agus chum ar Gcoir air do dhaingniughadh *c;* chum mar an gceadna Eidirdhealadh soilleir do chur edir an drong a bhuineas don Eaglais, agus an chuid eile don Tsaoghal *d;* agus chum a ngceangal go solamanta re Seirbheis DE a Gcriosd, do reir Fhocail *e.*

c 1 Cor. x. 16. 1 Cor. xi. 25, 26. Gala. iii. 27. d Romh. xv. 8. Exod. xii. 48. Geine. xxxiv. 14. e Romh. vi. 3, 4. 1 Cor. x. 16, 21.

II. Ata ann sgach Sacramaint Daimh Spioradalta, no Aonadh Sacramainteoil, edir an Ccomhartha agus a Ni ata air na chomharthughadh leis, agus da thaobh so ata Ainmeanna agus Toradh an dara aoin, air na ainmniughadh air an aon eile *f.*

f Geine. xvii. 10. Matt. xxvi. 27, 28. Tit. iii. 5.

III. An Gras ata air na * thabhairt seachad trid na Sacramaintibh, no ionnta, air na ngnathughadh go ceart, ni bhfuil se air na thabhairt duinn bhrigh Cumhachd air bith ata ionnta; ni mo ata Eifeachd ‡ Sacramainte, ‡ ceangailte re Diaghaidheachd no re Run an ti ata ga fritheoladh *g;* achd re Obair an Spioraid *h,* agus re Focal an Orduighidh, ann a bhfuil Geallamh air Sochair don drong a ghabhas chuca i go hiomchubhaidh, agus Aithne fos ata ag tabhairt Ughdarrais duinn a ngnathughadh *i.*

‡ *a nearbsa.*

g Romh. ii. 28, 29. 1 Phead. i. 21. h Mat. iii. 11. 1 Cor. xii. 13. i Mat. xxvi. 27, 28. Mat. xxviii. 19, 20.

IV. Ata da Shacramaint amhain air na nordughadh le ar Dtighearna Iosa Criosd san Tsoisgeul, eadhon, Baisdeadh agus Suipeir an Tighearna; Agus ni gcoir a haon diobh so do Fhritheoladh lè neach air bith achd Minisdeir an Fhocail, ata go Laghamhoil air na Ordughadh *k*.

k Matt. xxviii. 19. 1 Cor. xi. 10, 23. 1 Cor. iv. 1. Eabhr. v. 4.

V. Thaobh na neithe Spioradalta do bhi air na ngciallughadh agus air na ntabhairt le Sacramaintibh an Tseintiomna, bionunn Brigh dhoibh is do Shacramaintibh an Tiomna Nuaidhe *l*.

l 1 Cor. x. 1, 2, 3, 4.

CAIB. XXVIII.

M'an Bhaisdeath.

I. AN Baisdeadh is Sacramaint an Tiomna Nuaidhe *e*, air na ordughadh le Iosa Criosd *a*, ni amhain chum an ti do bhaisdear, a ghabhail a stigh go solamanta don Eaglais Fhaicsionnach *b*; achd mar an gceadna go mbiodh se dho na Chomhartha agus na Sheul, air Coimhcheangal na Ngras *c*, air a shuidhiughadh a Gcriosd *d*, air an Aithgheineamhuin *e*, air Maitheamh-

 nas

a Mat. xxviii. 19. b 1 Cor. xii. 13. c Romh. iv. 11. maille re Colos. ii. 11, 12. d Gala. iii. 27. Romh. v. 5. e Tit. iii. 5.

nas Peacaidhe *f*, agus air e bheith air na thabhairt ſuas do DHIA trid Ioſa Crioſd, chum gluaſachd a Nuaidheachd Beatha *g*. Agus ata an Tſacramaintſe tre Ordugh Chrioſd fein re na congbhail air marthuinn iona Eaglais, go nuige Deireadh an Tſaoghail *h*.

f Marc i. 4. g Romh. vi. 3, 4. h Matt. xxviii. 19, 20.

II. A ſe is Elemeintan leith a muigh, rena ghnathughadh ſan Tſacramaintſe, an Tuiſge; leis a bhfuil an ti do bhaiſtear, re na bhaiſteadh a Nainm an Athar, an Mhic, agus an Spioraid Naomh, le Miniſdeir an Tſoiſgeil air na ghairm go laghamhoil chuige ſin *i*.

i Matt. iii. 11. Eoin i. 33. Matt. xxviii. 19, 20.

III Ni bhfeudhomoil an ti do bhaiſtear a Thumadh ſan Uiſge; achd ata an Baiſdeadh air na fhritheoladh go ceart le Uiſge a dhortadh, no a chrothadh air *k*.

k Eabhr. ix. 10, 19, 20, 21, 22. Gniomh ii. 41. Gniomh. xvi. 33. Marc vii. 4.

IV. Ni hiad amhain an Drong ata cheana ag admhail Creidimh a Gcrioſd, agus Umhlachda dho is coir a Bhaiſtead *l*, achd mar an gceadna Naoidheana thig o Pharaintibh ata araon, no einneach dhiobh, ag creidſin *m*.

V. Ge

l Marc xvi. 15, 16. Gniomh. viii. 37, 38. m Geine. xvii. 7, 9. maille re Gala iii. 9, 14. agus Coloſ. ii. 11, 12. agus Gniomh. ii. 38, 39. agus Romh. iv. 11, 12. 1 Cor. vii. 14. Mat. xxviii. 19. Marc x. 13, 14, 15, 16. Luç. xviii. 15.

V. Ge gur mor an Bpeacadh Dimeas a heanamh air an Orduinnse nō a leigeadh ioruinn *n*, gidheadh ni bhfuil Gras agus lainte, air na ngceangal ris, comhdhoithhealuighthe as nach feud einneach bheith ir na Aithgheineamhuin no air na Shabhaldh iona fheugmhuis *o*; no as go bhfuil ach einneach do bhaistear, air na Aithgheinamhuin gun amharus *p*.

n Luc. vii. 30. maille re Exod. iv. 24, 25, 6. o Romh. 4. 11. Gniomh. 10. 2, 4, 22, 1, 45, 47. p Gniomh. 8. 13, 23.

VI. Ni bhfuil Eifeachd an Bhaisdidh eangailte ris an Mbionuidsin D'aimsire ann bhfuil se air na fhritheoladh *q*, achd gidhadh tre gnathughadh ceart an Orduinse, ta an Gras do ghealladh, ni amhain air a thairgse, achd do rireadh air na thabhairt achad leis an Spiorad Naomh, don drong ma thangadar go Haois, no mas Naoidhana iad,) da mbuin an Gras sin, do reir Comhairle Thoile DHE fein, iona Am oruighte *r*.

q Eoin iii. 5, 8. r Gala. iii. 27. Tit. iii. 5. Ephes. v. 25, 26. Gniomh. 2. 38, 41.

VII. Ni bhfuil Sacramaint an Bhaisdidh e na fritheoladh achd aon Uair do neach ar bith *f*.

F 2 CAIB

f Tit. 3. 5.

CAIB. XXIX.

Mu Shuipeir an Tighearna.

I. DO Orduigh ar Dtighearna Iosa Crioſd ſan Oidhche ionar bhraitheadh e, Sacramaint a Chuirp agus Fhola, da ngoirthear, SUIPEIR an TIGHEARNA, re na gnathughadh iona Eaglais go nuige Deireadh an Tſaoghail, chum Cuimhniughadh gnath-mhairthionnach air an Iobairt ſin de fein, iona Bhas; chum a huile Shochaire do ſheulughadh do na Fiorchreidmheachaibh; chum a Mbeathughadh agus a Ngcinneas Spioradalta annſan, chum tuileadh Ceangail orra ann ſna huile Dhleaſdanaſaibh agus riu, a dhlighthear dho uatha; agus chum bheith na Bann agus na Geall-daingnighe air a Ngcomhchomunn riſin, agus re a cheile, mar Bhuill a Chuirp Dhiomhairſin *a*.

a 1 Cor. xi. 23, 24, 25, 26. 1 Cor. x. 16, 17, 21. 1 Cor. xii. 13.

II. Ann ſan Tſacramaintſe ni bhfuil Crioſd air na offraileadh ſuas da Athair, no Fior-Iobairt air Bith air na dheanamh idir, chum Maitheamhnas Peacaidh na Mbeo no na Marbh *b*; achd amhain, Cumhniughadh air an aon offrailead ſin de fein a rinn ſe fein, air an † Chrann Cheuſuighe eunuair amhain agu

† *Chrois.*

b Eabhr. ix. 22, 25, 26, 28.

agus offrail Spioradalta gach uile Mholaidh ata ionar Ccomas a thabhairt do DHIA, air a ſhon ſin *c*: Air chor as go bhfuil Iobairt Phapanach na Haifrin (mar a deirid ria) ag deanamh Eugcoir ro-ſhuadhmhar, d'aon Iodhbairt Chrioſd, an taonReidhteach ſin air ſon uile Pheacaidhibh na Ndaoine Taghta *d*.

c 1 Cor. xi. 24, 25, 26. Mat. xxvi. 26, 27. d Eabhr. vii. 23, 24, 27. Eabhr. x. 11, 12, 14, 18.

III. Ann ſan Orduinnſe, do orduigh an Tighearna Ioſa da Mhiniſdribh, Focal an Orduighidh do thaiſbeunadh da Phobul, Urnuighe do dheanamh, agus Elemeinteadha an Arain agus an Fhiona do bheannughadh, agus thrid ſin a ngcur air leith o Fhoghnamh gnathach, chum Foghnamh naomhtha; agus an Taran do ghlacadh, agus do bhriſeadh, an Cupan do ghlacadh, agus (iad ſein ag comunnughadh mar an gceudna) iad ſo araon do thabhairt don Luchdcomunnuighidh *e*; achd gan a ntabhairt do neach air bith nach bhfuil an ſin a lathair ſan Choimhthionol *f*.

e Matt. xxvi. 26, 27, 28, agus Marc xiv. 22, 23, 24. agus Luc. xxii. 19, 20. maille re 1 Cor. xi. 23, 24, 25, 26. f Gniomh. xx. 7. 1 Cor. xi. 20.

IV. Aifriona diomhair, no gabhail na Sacramaintſe le Sagairt no le einneach eile na

?onar *g*, agus mar an gceadna an Cupan do chongmhail air ais on Phobul *h*, Adhradh a dheanamh do na Helemeintibh, a ntogbhail a naird no a niomchradh ma gcuairt chum Adhradh dhoibh, agus a ntaſgadh chum Foghnamh Crabhthach air bith bhios Daoine ag cur rompa, ataid iad ſo uile conntrardha do Nadur na Sacramaintſe, agus D'ordugh Chriosd *i*.

g 1 Cor. x. 6. h Marc xiv. 23. 1 Cor. xi. 25, 26, 27, 28, 29. i Matt. xv. 9.

V. Na Helemeinteadha an leith a muigh ſan Tſacramaintſe, air na ngcur air leith go hiomchubhaidh chum na Foghnaibh a d'orduigh Criosd, ata an Daimh ſin aca riſin air na cheuſadh, as go naimnighthear iad air uairibh, go ſior, gidheadh ſann go Sacramainteoil amhain, le Ainmnibh na neithe ataid ag taisbeunadh, eadhon Chuirp agus Fola Chriosd *k*, ge taid thaobh a Nſubhſtainte agus a Naduire ag ſantuin do ghna na Narar agus na Mhſion amhain, agus go ſior mar do bhi ſiad roimhe *l*.

k Mat. xxvi. 26, 27, 28, l 1 Cor. xi. 26 27, 28. Mat. xxvi. 29.

VI. An Teagaſg ſin ata *ag cur roimhe go bhfuil Subhſtaint a Narain agus an Fhion air atharrughadh go Subhſtaint Cuirp agus Fola Chriosd (ni da ngoirthear go coitchionn, Tranſubſtanſion) tre Coiſregead Sagairt, no air modh air bith eile, ata ſe r amhain

mhain an aghaidh an Scrioptuir, achd fos an ghaidh Riasuin agus Tuigse chumanta, agus g cur as do Nadur na Sacramaint, agus nar an gceadna do bhi agus ata se na Adh-bhar do iomadh Saobhchrabhadh agus Iodholadhradh fhuadhmhartha *m*.

m Gniomh. iii. 21. maille re 1 Cor. xi 24, 25, 26. Luc, xxiv. 9, 39.

VII. An tan ata Luchd-comunnuighidh Iomchubhaidh ag gabhail san leith a muigh, na Nelemeinteadha faicsionnacha, ann san Tsacramaintse *n*, ataid an sin mar an gceadna an leith a stigh trid Creidimh, go fior agus do rireadh, gidheadh ni hann go Feol-mhar agus go Corpordha, achd go Spiorad-alta, ag gabhail agus ag beathughadh a Nanmanna air Chriosd agus uile Shochair-ibh a Bhais. Air bheith do Chorp agus Dfuil Chriosd san am sin, ni hann a lathair go Corpordha no go Feolmhar faoi an Aran agus an Fhion, no ionnta, no maille riu, achd gidheadh a lathair do Chreideamh na Gcriedmhcacha ann san Orduinnse, comh-fhior, achd sann go Spioradalta, is ata na Helemeinteadha sein a lathair da Ngcead-faidhibh Corpordha an leith a muigh *o*.

n 1 Cor. xi. 28. o 1 Cor. x. 16.

VIII. Ge go ngabh Daoine aineolach agus aingidh na Helemeinteadha an leith a muigh san Tsacramaintse, gidheadh ni bhfuilid ag gabhail an ni ata air na Chiallughadh leo; achd

achd le a ntcachd da hionnſuidhe go neamhiomchubhaidh, ataid ciontach do Chorp agus Dfuil an Tighearna chum an Damnuighe fein. Uime ſin mar as neimhiomchubhaidh na huile Dhaoine aineolacha agus neimhdhiaghaidh air Comhchomunn riſin do mhealtuin, as amhluidh ni airigh iad air Bord an Tighearna; agus an fheadh do mhairfeas ſiad mar ſin, ni bhfeud ſiad, gun Pheacadh mor an aghaidh Chrioſd, na Diomhaireadha naomhthaſa do ghabhail *p*, no bheith air na nleigeadh da nionnſuidhe *q*.

p 1 Cor. xi. 27, 28, 29. 2 Cor. vi. 14, 15, 16. q 1 Cor. v. 6, 7, 13. 2 Teſſal. iii. 6, 14, 15. Matt. vii. 5.

CAIB. XXX.

Mu Smachdadhaibh na Heaglaiſe.

I. DO orduigh an Tighearna Ioſa, mar Riogh agus Cheann na Heaglaiſe, * Riaghailteachd innte, ann Laimhibh Oifigeacha Eaglaſda, eidirdhealuighte o Nuachdaran Shaoghalta *a*.

a Iſai. ix. 7. 1 Tim. v. 17. 1 Teſſal. v. 12. Gniomh. xx. 17, 28. Eabhr. xiii. 7, 17, 24. 1 Cor. xii. 28. Matt. xxviii. 18, 19, 20.

II. Ris na Hoifigeachaibhſe ata Eochracha na Rioghachd Neamhdha air a nearbſa; agus da thaoibh ſo ata Comas aca Peacaidh do chongmhail, no do Mhaitheamh, fa leith;

n Rioghachd ud do dhruideadh an aghaidh a Ndaoine neamhaithrigheach, leis an 'hocal agus le Smachdadhaibh Eaglafda raon; agus a fofgladh do Pheacachaibh ithrigheach, le Miniofdralachd an Tfoifgeil, gus le fuafgladh o Smachdadhaibh Eaglafda, iar do iarras an-Chuis *b:*

b Matt. xvi. 19. Matt. xviii. 17, 18. Eoin x. 21, 22, 23. 2 Cor. ii. 6, 7, 8.

III. Ata Smachdaidh Eaglafda feudhmoil chum Braithre oilbheimeacha do thabhairt ir a nais agus do chofnadh; chum fga do chur oir Dhaoinibh eile o a namhuil fin do Oilbheimidh; chum an Laibhin fin leis a ohfedir an Taos uile a thruailleadh, do ghlanadh amach; chum Onoir Chriofd, agus Admhail naomhtha an Tfoifgeil do fhaoradh; chum Fearg DHE do chongmhail air a hais, a dhfeudfadh tuitim go ceartbhreathach air an Eaglais, ma fe is go bh[illegible]ingeadh fiad Choimhcheangalfan agus [illegible]a an Choimhcheangail fin, bheith air na miodhnaomhthughadh le Luchd-oilbheim fhollus agus ionchomharthaighthe *c,*

c 1 Cor. Caib. v, go hiomlan. 1 Tim. v. 20. Matt. vii. 6. 1 Tim. i. 20. 1 Cor. xi. 27, go deireadh an Chaibidil: maille re Jude rann 23.

IV. Chum go rigte ni is fearr air na Criochafo, ata Oifigeacha na Heaglaife re dul air a naghaidh le Earoil, le Druideadh amach

o Shacramaint Suipeire an Tighearna re feal agus le‡Teilgeadh amac o Chombchomunn na Heaglaife, do reir Nadu na Cionta, agus Tuilltion nas an Chiontaigh *d.*

‡ *Carn-Eaglaife. Excommunicafion:*

d 1 Teffal. v. 12. 2 Teffal. iii. 6, 14, 15 1 Cor. v. 4, 5, 13. Matt. xvi. 17. Tit. iii. 10

CAIB. XXXI.

Mu Sheanaidhibh, agus Ard-chomharlaibh

I. CHum go mbiodh an Eaglais ni is fear air a Riaghladh, agus ni is mo ai * a cur fuas, as coir na Coimhthionaladh fin do bheith ann da ngoirthear go coitchiont Seanaigh agus Ard-Chomharladha *a.*

a Gniomh. 15. 2 4, 6.

II. Mar fheudfa. Uachdarain Saoghalt go l ghamhaig, Seanadh do Mhinifdridh agus do Dhaoine iomchubhaidh eile, d ghairm chum dul a Gcombairle riu, mu Gnothaighibh an Chreidimh *b*; as amhluid ma bhios na Huachdarain Saoghalta n Naimhde follafa don Eaglais, feudfuidh Minifdridh Chriofd diobh fein bhrigh Noifige, no iadfan maille re Daoinibh iomchubhaidh

b Ifai. xlix. 23. 1 Tim. ii. 1, 2, 2 Seanch. xix. 8, 9, 10, 11. 2 Seanch. Caibideal xxix agus Caibideal xxx, go hiomlan. Matt. 2. 4 5. Seanfhoc. 11. 14

ubhaidh eile, air bheith dhoibh Comas
aghail o a Neaglaisibh, comhdhalughadh
a cheile iona nleithidibh sin do Choimh-
ionoladha *c*.

c Gniomh. xv. 2, 4, 22, 23, 25.

III. Buinidh do Sheanadharbh agus Dard-
iomharlaibh go Miniosdralta Connspoid-
dha Creidimh agus Ceisdean Coinsiasa do
tiughadh ; Riaghaileadha agus Seolaidh
chur sios chum Adhradh follas DE, agus
aghailteachd na Heaglaise ; Casoideadha
Ccuisibh Droichfhritheolaidh deisteachd,
us go Hughdarrach a ntabhairt go Crich:
gus ma se is go bhfuil na Horduighe agus
Breatha so, do reir Focal DE, as coir
bhail riu le Hurram agus le Humhlachd;
amhain air son a Ngcoimhfhreagradh ris
Fhocal, achd mar an gceudna air son an
iumhachd leir rinneadh iad, bhrigh gur
duinn le DIA e, air na ordughadh chuige
i iona Fhocal *d*

d Gniomh. xxv. 15, 19, 24, 27, 28, 29. 30,
. Gniomh. xvi. 4. Matt. xviii. 17. 18. 19, 20,

IV. Feudfuidh na huile Sheanaidh no
d Chomharladha, o Aimsiribh na Nab-
al, mas uilechoitcheanna iad, no ma is
gha, dul air Mearachd ; agus do chuaidh
oran diobh air Mearachd : Uime sin ni
oir Riaghail Creidimh no Deanadais a
eanamh dhiobh, ach as coir a ngnath-
ughadh

ughadh mar Chuidiughadh ionta so araon c
e Ephes. ii. 20. Gniomh. xvii. 11. 1 Cor
ii. 5. 2 Cor. i. 24.

V. Ni bhfuil Seancidh no Ard-Chomh-
arladha re einni do laimhsiughadh no
do chriochnughadh, achd n
† *Eaglasda.* † a bhuineas don Eaglais
agus ni bhfuilid re beantair
re Cuisibh Saoghalta * an Stata choitchinn
muna hann mar le Hiartas umhal a Ccuisibl
airid, no le a Ngcomhairle chum Toil
iughadh don Choinsias, ma ghairmear chuig
sin iad leis an Uachdaran Shaoghalta *f*.

f Luc. xii. 13, 14. Eoin xviii. 36.

CAIB. XXXII.

Mu Staid Dhaoine an diaigh Bais, agus m
Eiseirighe na Marbh.

I. A Ta Cuirp Dhaoine an diaigh Bais a
tilleadh chum Uir, agus ag faicsi
Truaillidheachd *a*; achd air bheith da Nan
mannaibh (nach fuigh Ba
† *Suibhsisteint.* agus nach coidil) * † Seas
mhuidheachd neamhbha
mhur do bheith aca, ataid air ball ag tillead
dionnsuigh DE do thug uaidhe e *b*. Ai
bheith do Anmannaibh na Bhfireunacha, a
sin air na ndeanamh foirfe ann Naomh
thach

a Geine. iii. 19. Gniomh. xiii. 36. b Lu
xxiii. 43. Seanmer. xii. 7.

aachd, ataid air na ngabhail a ſtigh chum na Neamhaibh is airde, ann a bhfuilid ag faicſin Gnuis DE ann a Solus agus ann a Gloir, ag feitheamh re Lan-Shaoirſe a Ngcuirp *c*: Agus ata Anmanna na Naingidh air na nteilgeadh a Nifriono, far a bhfan iad ann a Bpiantaibh agus an Dorchadas iomalach, air na ngleitheadh chum Breithamhnas an Lae Mhoir *d* A thuileadh air an da Aite ſo, do Anmannaibh air na nſcarthadh re a Ncorpaibh, ni bhfuil an Scriptuir ag admhail Ait air bith eile.

c d Eabhr. xii. 23. 2 Cor. v. 1, 6, 8. Philip. i. 23. maille re Gniomh. iii. 21. agus Ephes. iv. 10. d Luc. xvi. 23, 24. Gniomh. i. 25. Jude rann 6, agus 7. 1 Phead. iii. 19.

II. Ni bhfuigh iadſan do gheabhthar beo an La Dheighionach Bas, achd bithid air a Natharrughadh *e*: agus bithidh na Mairbh uile air na nduſgadh ſuas, leis na Corpaibh ceadna, agus ni hann le Corpaibh air bith eile, ge gur hann le atharrach
[illegible] Buaidheadh, agus bithidh na ‡ *Cail.* Cuirpſe aris air na ngcur re a Nanmannaibh go ſiorruidhe *f*.

e 1 Teſſal. iv. 17. 1 Cor. xv. 51, 52. f Job xix. 26, 27. 1 Cor. xv. 42, 43, 44.

III. Bithidh Cuirp na Neimhfhireunacha air na ndufgadh ſuas le Cumhachd Chrioſd chum Eaſonoir; agus Cuirp na Bhfireunacha air na duſgadh ſuas le na Spiorad chum

Onoir, agus air na ndeanamh combchosmhuil re na Chorp Glormhar fein *g*.

g Gniomh. xxiv. 15. Eoin v. 28, 29. 1 Cor. xv. 43. Philip. iii. 21.

CAIB. XXXIII.

M'an Bhreitheamhnas Dheighionach.

I. DO orduigh DIA La ann a dtabhair se Breith air an Tsaoghal a Ccear-tas, le Iosa Criosd *a*, da dtug an Tathair gach uile Chomas agus Bhreitheamhnus *b*. Agus ann san La sin, bheirthear Breith, ni amhain air na Hainglibh a thuit o a ngcead Staid *c*, achd mar an gceadna thig na huile Dhaoine a lathair Chathire Bhreitheamhnuis Chriosd, chum Cunntas do thabhairt uatha iona Nsinuaintighibh, iona Mbriathraibh, agus iona Ngiomharthaibh; agus chum go bhfaigheadh siad do reir na rinneadh leo san Cholann, mas Maith no Olc *d*.

a Gniomh xvii. 31. b Eoin v. 22, 27. c 1 Cor. vi. 3. Jude rann 6. 2 Phead. ii. 4. d 2 Cor. v. 10. Seanmor. xii. 14. Romh. ii. 16. Romh. xiv. 10, 12. Matt. xii. 36, 37.

II. A si an Chrioch man dorduigh DIA an La so, Foillsiughadh Gloire a Throcaire ann an Slainte Shiorruidhe na Ndaoine Taghta: agus Gloire a Cheartais ann an Damnadhuna druinge rer chuireadh cul, an drong sin ata aingidh agus easumhal. Oir an sin imeochaid na Fireunuigh chum na Beatha

eatha Suthainn, agus gheabh siad an Iomine sin Daoibhneas agus Dfionnfhuaradh, thiuefas o Lathair an Tighearna: Achd thidh na Haingidh, do nach aithne DIA, gus nach bhfuil umhal do Shoisgeul Iosa riosd, air na nteilgeadh ann a Bpianntaibh orruidhe, agus bheirthear Peanus orra le grios shiorruidh o Lathair an Tighearna, gus o Ghloir a Chumhachd *e*.

e Matt. xxv. 31, go deireadh an Chaibidil. omh. ii. 5, 6. Romh. ix. 22, 23. Matt. xxv. 1. Gniomh. iii. 29. 2 Tessal. i. 7, 8, 9, 10.

III. Mar is ail le Criosd sinne do bheith indeimhin go mbi La Breitheamhnais ann, raon chum sga do chur air na huile Dhaoinbh roimh Pheacaidh; agus chum tuileadh olais do na Daoinibh Diaghaidh iona lamhghar *f*: As amhluidh is ail leis, an a ud do bheith a Nainbhfios do Dhaoidibh, hum go ngcrothadh siad diobh ach uile ‡ Neamhchuram Fheolthar, agus go mbiod siad do hnath ag faire, bhrigh nach bhfuil Fios ca cia an Uair ann a dtig an Tighearna; gus chum go mbiodh siad do ghnath ullhaighte do radh, *Tig a* THIGHEARNA OSA, *Tig go haithghear*, *AMEN g*.

‡ *Shocair.*

f 2 Phead. iii. 11, 14. 2 Cor. v. 10, 11. Tessal. i. 5, 6, 7. Luc. xxi. 27, 28. Romh. iii. 23, 24, 25. g Matt. xxiv. 36, 42, 43, 4. Marc xiii. 35, 36, 37. Luc. xii. 35, 36. ailis. xxii. 20.

F I N I D.

A N

CATAICHIOSM

FOIRLEATHAN,

No an LEABHAR CEAST-
NUIGHE IS Mo;

Air an do Reitigh air ttus COIMH-
THIONOL na NDIAGHAIREADH,
aig *NIARMHOINISTER* ann
SASGAN:

Leis an Daontuigh ARD-SEANADH
EAGLAISE na *HALBANN*,

Chum a bheith na Chuid egin, do
Choimhreitigh Creidimh, edir Eaglaisibh
CHRIOSD annsna Tri Rioghachdaibh.

Clod bhuailt' agus r'an Reic le JOHN
ORR, Leabhair-reiceadoir. Ann
GAS-GHO. M, DCC, LVII.

ACT of the General Aſſembly, Ap-proving of the Larger Catechiſm.

THe general aſſembly, having exactl examined, and ſeriouſly conſidered th larger catechiſm, agreed upon by the aſſembl of divines, ſitting at *Weſtminſter*, with aſſi ſtance of commiſſioners from this kirk, copie thereof being printed, and ſent to preſbyte ries for the more exact trial thereof, an publick intimation being frequently made i this aſſembly, that every one that had an doubts or objections upon it, might pu them in; Do find, upon due examinatior thereof, that the ſaid catechiſm is agreeabl to the word of God, and in nothing con-trary to the received doctrine, worſhip, diſ-cipline and government of this kirk, a ne-ceſſary part of the intended uniformity in religion, and a rich treaſure for increaſing of knowledge among the people of GOD: And therefore the aſſembly, as they bleſs the LORD, that ſo excellent a catechiſm is prepared, ſo they approve the ſame as a part of uniformity; agreeing for their part, that it be a common catechiſm for the three kingdoms, and a directory for catechiſing ſuch as have made ſome proficiency in the knowledge of the grounds of religion.

A. KER.

A N

****

AN

CATAICHIOSM FOIRLEATHAN,

No an LEABHAR CEASTNUIGHE IS Mo;

Air an do Reitigh air attus COIMHTHIONOL na NDIAGHAIREADH, aig *NIARMHOINISTER* ann *SASGAN*:

Leis an Daontuigh ARD-SEANADH EAGLAISE na *HALBANN*, Chum a bheith na Chuid cigin, do *Choimhreitigh Creidimh*, edir Eaglaisibh CHRIOSD annsna Tri Rioghachdaibh.

Ceisd 1. CReud i Ard-Chrioch Afrid an Duine?

Freagradh. A si Ard-Chrioch Airid an Duine DIA a ghlorughadh *a*, agus a lan-Mhealtuin go suthain *b*.

a Romh xi. 36. 1 Cor. x. 31. b Salm lxxiii. 24, go deireadh an Tsailm. Eoin 17. 21, 22, 23.

C. 2 Creud iad na neithe sin ata ag taisbeineadh go soilleir go bhfuil DIA ann?

F. Ata an Solus Nadurdha fein ta san

Duine, agus Oibrighe DE, ag taiſbeineadh go ſoilleir go bhfuil DIA an *c* : achd a ſiad Fhocal agus a Spiorad amhain, ata ag foillſiughadh DHE go diongmhalta agus go heifeachdach do Dhaoinibh chum aNſlainte *d*.

c Romh. i. 19, 20. Salm xix. 1, 2, 3. Gniomh. xvii. 28. d 1 Cor. ii. 9, 10. 2 Tim. iii. 15, 16, 17. Iſai. lix. 21.

C. 3. Creud e Focal DE?

F. A ſiad Scriobtuiridhe Naomhtha an Tſeintiomna agus an Tiomna Nuaidhe Focal DE *e*, an taon Riaghail Creidimh agus Umhlachda *f*.

e 2 Tim. iii. 16. 2 Phead. i. 19, 20. 21. f Eph. ii. 20. Foillſ. xxii. 18, 19. Iſai. viii. 20. Luc. xviii. 29, 31. Gala. i. 8, 9. 2 Tim. iii. 15, 16, 17.

C. 4. Creud iad na neithe ata ag ſoilleiriughadh, gur hiad na Scriobtuiridhe Focal DE?

F. Ataid na Scriobtuiridhe ſein ag ſoilleiriuighadh gur hiad Focol DE, trid a Mordhachd *g*, a Mhfiorghlaine *h*, Coimhreite gach Cuid diobh re a cheile *i*, an Crioch gus an bhſuil ſiad uile, cadhon, an Uile Chloir a thabhairt do DHIA *k*; agus mar an gceadna trid aNſolus agus aNgcumhachd chum Peacacha * do thabhairt faoi Mhothughadh,

g Hoſ. viii. 12. 1 Cor. ii. 6, 7, 13. Salm cxix. 18, 129. h Salm xii. 6. Salm cxix. 140. i Gniomh. x. 43. Gniomh. xxvi. 22. k Romh. iii. 19, 27.

ighadh agus do iompodh, chum Comhfhur-
achd a thabhairt do Chreidmheachaibh,
gus * a ngcur suas chum Slainte *l*: achd
i se Spiorad DE amhain, ag deanamh Fiagh-
uise tre na Scriobtuiribh agus leo, ann a
Gcroidhe Dhuine, ata comasach air a lainbh-
achdughadh gur hiad Focal DE fein *m*.

l Gniomh. xviii. 28. Eabhr. iv. 12. Seam i.
18. Salm xix. 7, 8, 9. Romh. xv. 4. Gniomh.
xx. 32. m Eoin xvi. 13, 14. 1 Eoin ii. 27.
Eoin. xx. 31.

C. 5. Creud ata na Scriobtuiridhe ag tea-
gasg go hairid?

F. Ataid na Scriobtuiridhe ag teagasg go
hairid, na neithe is coir don Duine a
chreidsin mu DHIA, agus na Dleasdanasa
ata DIA ag iarruidh air an Duine *n*.

n 2 Tim. i. 13.

C. 6. Creud ata na Scriobtuiridhe ag foill-
siughadh mu DHIA?

F. Ataid na Scriobtuiridhe ag foillsiugh-
dh mu DHIA, creud e DIA *o*, Pearsuin na
DIADHACHD *p*, Orduighe DE *q*, agus
Coimhlionadh na Norduighe sin *r*.

o Eabhr. xi. 6. p 1 Eoin v. 5, 7. q Gniomh.
v, 14, 15, 18. r Gniomh. iv. 27, 28.

C. 7. Creud e DIA?

F. DIA is Spiorad e *s*, ann fein agus de
ein Neimhchriochnuigheach ann a Mbioth *t*,

s Eoin iv. 24. t Exod. iii. 14. Job xi. 7,
, 9.

ann a Ngloir *u*, ann a Nsonas *w*, agus ann a Niomlaine *x*; Uiledhiongmhalta *y*, Biothbhuan *z*, Neamhchlaochlaidheach *a*, * nach fedsir go hiomlan a thuigsin *b*, Uilelathaireach *c*, Uilechumhachdach *d*, Uilfhiosrach *e*, Roighlic *f*, Ronaomh *g*, Roicheirtbhreathach *h*, Rothrocaireach agus Roghrasmhur, Fadfhuilngtheach, agus Iomlan do Mhaitheas agus Dfirinne *i*.

u Gniomh. vii. 2. w 1 Tim. vi. 15. x Mat. v. 48. y Geine. xvii. 1. z Salm xc. 2. a Mal. iii. 6. Seam. i. 17. b 1 Riogh. viii. 27. c Salm cxxxix, o rann 1, go rann 14. d Foillf. iv. 8. e Eabhr. iv. 13. Salm cxlvii. 5. f Romh. xvi. 27. g Isai. vi. 3. Foillf. xv. 4. h Deut. xxxii. 4. i Exod. xxxiv. 6.

C. 8. An bhfuilid tuile Dee an ach Aon ?

F. Ni bhfuil ann achd Aon amhain, an DIA Beo Fior *k*.

k Deut. vi. 4. 1 Cor. viii. 4, 6. Jerem. x. 10.

C. 9. Cia lion Pearsa ata san DIADHACHD ?

F. Ataid Tri Pearsa san DIADHACHD an Tathair, an Mac, agus an Spiorad Naomh agus an Triarsa is Aon DIA Fior Biothbhuan iad, d'aon Nadur, coimhmeas a Ncumhachd agus a Ngloir, ge go bhfuil Eidirdhealadh thaobh ‡ a Mbuaidhibh Pearsunta *l*

‡ na bhuineas do gach Pearsa fa leith.

C. 10

l 1 Eoin v. 7. Matt. iii. 16, 17. Matt xxviii. 19. 2 Cor. xiii. 14. Eoin v. 30.

C. 10. Creud iad Buaidheadha Pearfunta n Triar Pearfa fan DIADHACHD ?

F. Buinidh fa leth don Athair an Mac a heineamhuin *m*, agus don Mhac bheith air a gheinamhuin leis an Athair *n*, agus don piorad Naomh teachd on Athair agus on Ahac o uile Bhiothbhuanachd *o*.

m Eabhr. i. 5, 6, 8. n Eoin. i. 14, 18. Eoin xv. 26. Gala. iv. 6.

C. 11. Cia as is foilleir go bhfuil an Mac gus an Spiorad Naomh na NDIA, coimhmeas is an Athair ?

F. Ataid na Scriobtuiridhe ag foilleiriughdh go bhfuil an Mac agus an Spiorad Naomh na NDIA, coimhmeas ris an Athair, e bheith ag tabhairt doibh

a Hainmeanna *p*, ‡ na ‡no, *agus againm*- ' Buaidheadha *q*, na *nuighadh orra*. Ioibrighe *r*, agus an Cadhradh fin a bhuineas do DHIA amhain *f*.

p Ifai. vi. 3, 5, 8. maille re Eoin xii. 41, gus Gniomh. xxviii. 25. 1 Eoin v. 20. Gniomh. . 3, 4. q Eoin i. 1. Ifai. ix. 6. Eoin ii. 24, 5. 1 Cor. ii. 10, 11. r Coloff. i. 16. Geine. . 2. f Mat. xxviii. 19. 2 Cor. xiii. 14.

C. 12. Creud iad Orduigh DE ?

F. A fiad Orduigh DE Gniomha glic, aor, agus naomhtha, do Chomhairle a Thoile *t*, le ndo romhorduigh fe go neamhhlaochlaidheach, o uile Bhiothbhuanachd, chum

t Ephef. i. 11. Romh. xi. 33. Romh. xi. 4, 15, 18.

chum a Ghloire fein gach einni ata tarla, ‡ san Tsaoghalsa *u*, go ‡*ann a Naimsir.* hairid mu Ainglibh agus Dhaoinibh.

u Ephes. i. 4, 11. Romh. ix. 22, 23. Salm xxxiii. 11.

C. 13. Creud sin a dorduigh DIA go hairid mu Ainglibh agus Dhaoinibh ?

F. Do thagh DIA le Ordugh Shiorruidh neamhchlaochlaidheach, o a Shaor-Ghradh fein, chum Cliu a Ghras Glormhar (re beith air na dheanamh follus a Nam iomchubhaidh) cuid do na Haingil chum Gloire *w*; agus do thagh se ann a Gcriosd cuid do Dhaoine chum na Beatha Suthain agus chum Meadhoinibh na Beatha sin *x*; Agus mar an gceudna do reir a Chomas Ard-Uachdarach agus Comhairle neamh scrudaigheach a Thoile (leis a bhfuil se ag leigeadh Fhabhur amach no ga chongmhail air ais mar is ail leis) do leig se seachad agus do romhorduigh se an chuid eile chum Easonoir agus Feirg, re na ndtabhairt orra air son a Mbpeacaidh chum Cliu Gloire a Cheartais *y*.

w 1 Tim. v. 21. x Ephes. i. 4, 5, 6. 2 Tessal. ii. 13, 14. y Romh. ix. 17, 18, 21, 22. Matt. xi. 25, 26. 2 Tim. ii. 20. Jude rann 4. 1 Phead. ii. 8.

C. 14. Cionnas ata DIA ag cur a Orduigheadh a ngniomh ?

F. Ata DIA ag cur a Orduigheadh a ngniomh

gniomh ann a Noibrighibh an Chruthaighidh, agus an Fhreasdail, do reir a Roimh-Eolas ‡ nach feud dul a mearachd, agus Comhairle shaor agus neamhchlaochladhach a Thoile fein *z*.

‡ *Neimhmheall-tuigheach.*

z Ephes. i. 11.

C. 15. Creud i Obair an Cruthaighidh?

F. A si sin Obair an Chruthaighidh, leir rinn DIA san Tosach, do Neimhni, le Focal a Chumhachda an Saoghal agus na huile Neithe ata ann, air a shon fein, a nuine Se Laethe, agus iad uile ro-mhaith *a*.

a Geine. caibideal 1, go hiomlan. Eabhr. xi. 3. Seanfhoc. xvi. 4.

C. 16. Cionnas do chruthaigh DIA na Haingil?

F. Do chruthaigh DIA na Haingil uile *b*, na Nspiorada *c*, Neamhbhasmhur *d*, Naomhtha *e*, ag tabhairt barr ann a Neolas *f*, Cumhachdacha ann a Neart *g*, chum Aitheantasan do chur a ngniomh, agus Ainmsin do mholadh *h*, † Sochlaochachd gidheadh † Claochladhach *i*.

† *Sochlaochladhach.*

b Colos. i. 16. c Salm civ. 4. d Matt. xxii. 30. e Matt. xxv. 31. f 2 Samu. xiv. 17. Matt. xxiv. 36. g 2 Tessal. i, 7. h Salm ciii. 20, 21. i 2 Phead ii. 4.

C. 17. Cionnas do chruthaigh DIA an Duine?

F. An

F. An diaigh do DHIA na huile Chreutuireadh eile a dheanamh, do chruthaigh se an Duine Fear agus Bean *k*, do dhealbh se Corp an Fhir do Uir na Talmhann *l*, agus Corp na Mna do Asna an Fhir *m*, agus do chuir se ionnta Anmanna Beodha, Riasunta, agus Neamhbhasmhur *n*, do rinn se iad do reir Iomhaigh fein *o*, ann a Neolas *p*, Fireuntachd, agus Naomhthachd *q*, air bheith do Lagh DHE aca sciobhtha iona Ngcroidhibh *r*, agus Comas da choimhlionadh *s*, maille re Uachdranachd osciono na Gcreutuireadh *t*, gidheadh do fheudfadh siad tuitim *u*.

k Geine. i. 27. l Geine. ii. 7. m Geine. ii. 22. n Geine. ii. 7, maille re Job xxxv. 11. agus Seanmoir xii. 7, agus Matt. x. 28, agus Luc. xxiii. 43. o Geine. i. 27. p Colos. iii. 10. q Eph. iv. 24. r Romh. ii. 14, 15. s Seanmoir. vii. 29. t Geine. i. 28. u Geine. iii. 6. Seanmoir. vii. 29.

C. 18. Creud iad Oibrighe Freasdail DE ?

F. A siad Oibrighe Freasdail DE go bhfuil se go Ronaomhtha *w*, go Roighlic *x*, agus go Rochumhachdach ag Coimhead *y*, agus ag Riaghladh, na nuile Chreutuireadh *z*, ga Nstiubhradh uile agus a nuile Gniomhartha fos *a*, chum a Ghloire fein.

w Salm cxlv. 17. x Salm civ. 24. Isai. xxviii. 29. y Eabhr. i. 3. z Salm ciii. 19. a Mat. x. 29, 30, 31. Geine. xlv. 7. b Romh. xi. 36. Isai. lxiii. 14.

C. 19. Creud e Freasdal DE thaobh 'na Naingeal ?

F. Do

F. Do fhuiling DIA le na Fhreaſdal cuid egin do na Haingil a thuitim ann a Bpeacadh agus ann Damnadh, go toileoil agus gun aca teachd uaidhe a bhfeaſd *c*; air bheith dho ag cuimſiughadh agus ag riaghladh ſo agus a Mbpeacaidh uile, chum a Ghloire fein *d*; agus do dhaingnigh ſe an chuid eile dhiobh ann Naomhthachd agus Sonas *e*, ag deanamh Foghnaimh dhiobh uile *f*, mar is ail leis, ann a Fritheoladh a Chumhachda, a Throcaire, agus a Cheartais *g*.

c Jude rann 6. 2 Phead. ii. 4. Eabhr. ii. 16. Eoin viii. 44. d Job i. 12. Mat. viii. 31. e 1 Tim. v. 21. Marc viii. 30. Eabhr. xii. 22. f Salm civ. 4. g 2 Riogh. xix. 35. Eabhr. i. 14.

C. 20. Creud bu Fhreaſdal DE ann, thaobh an Duine, ſan Staid ann do chruthaigheadh e?

F. Be Freaſdal DE thaobh an Duine ſan Staid ann do chruthaigheadh e, gur ſhuidhigheadh e ann a Bparrdhas; go dorduigheadh dho, ſin do dheaſughadh; go dtugadh dho Comas ithidh do Thoradh na Talmhann *h*; gur chuireadh na Creutuireadha fa na Uachdranachd *i*; agus go dorduigheadh an Bpoſadh chum a Chuidighe *k*; go dtug ſe dho Comhchomunn reis fein *l*; go dorduigheadh an Tſabbaid *m*; gur rinneadh Coimhcheangal Beatha ris air Chumhnant go

h Geine. ii. 8, 15, 16. i Geine. i. 28. k Geine. ii. 18. l Geine. i. 26, 27, 28. Geine. iii. 8. m Geine. ii. 3.

go dtugadh ſe iona Phearſa ſein Umhlachd Iomlan Shiorbhuan do DHIA *n*, ni air an raibh Craobh na Beatha mar Chomhartha Daingnighe *o*; agus gur thoirmiſgeadh einni ithe do Chraoibh Eolais an Mhaith agus Uilc faoi Phainneachas Bais *p*.

n Gala. iii. 12, Romh. x. 5. o Geine. ii. 9. p Geine. ii. 17.

C. 21. An dſan an Duine ſan chead Staid ſin ann do chruthaigh DIA e?

F. Air bheith dar gcead Sinnſearaibh air na mbfagbhail go Saoirſe a Ntoile fein, do bhris ſiad Aithne DHE, tre Buaidhreadh an Aidhbhirſeoir, ſan Mheas toirmiſgthe ithe, agus thrid ſin do thuiteadar o Staid na Neimhchiontachd ann do chruthaigheadh iad *q*.

q Geine. iii. 6, 7, 8, 13. Seanmoir. vii. 29. 2 Cor. xi. 3.

C. 22. An do thuit an Cinneadh Daonna uile ann ſan chead Sheachran ſin?

F. Air bheith don Choimhcheangal air no dheanamh re *Adhamh* mar Dhuine ‡ Coitcheann, ni amhain air a ſhon fein, achd fos air ſon a Shliochd, an Cinneadh Daonna uile do thainig a nuas uaidhe tre Geineolughadh gnathuighte *r* do pheacuigh ſiad annſan, agus do thuit ſiad maille ris, ann ſan chead Sheachran ud *ſ*.

‡ *Puibligh.*

C. 23.

r Gniomh. xvii. 26. ſ Geine. ii. 16, 17, maille re Romh. v. 12, go nuige rann 20, agus 1 Cor. xv. 21, 22.

C. 23. Creud an Staid ann dtug an Leagadh an an Cinneadh Daonna?

F. Do thug an Leagadh ud an Cinneadh Daonna go Staid Peacaidh agus Truaighe *t*.

t Romh. v. 12. Romh. iii. 23.

C. 24. Creud e Peacadh?

F. A se an Peacadh Easbhadh air bith o theith do reir Lagh air bith DHE a thug se mar Riaghail don Chreutuir Riasunta, no Briseadh air bith air an Lagh in *u*. ‡ *Dithreite air bith re Lagh air bith DHE*, &c.

u 1 Eoin iii. 4. Gala. iii. 10, 12.

C. 25. Creud e Peacthuidheachd na Staide sin ann do thuit an Duine?

F. A se Peacthuidheachd na Staide sin ann do thuit an Duine, Cionta chead Pheacaidh *Adhaimh w*, Easbhadh na Fireuntachd sin ann do chruthaigheadh e, agus Truaillidheachd a Nadur, tre a bhfuil se air na dheanamh go tur neimhiomchubhaidh, neamhchomasach, agus conntrardhach, do gach einni ata Maith go Spioradalta, agus go hiomlan air aomadh chum an uile Olc, agus sin do ghnath *x*; da ngoirthear go coitchionn *Peacadh Gein*, agus o a bhfuil na huile *Pheacaidh Gniombtha* ag teachd *y*.

C. 26.

w Romh. v. 12, 19. x Romh. iii. 10, go nuig rann 20. Ephes. ii. 1, 2, 3. Romh. v. 6. Romh. viii. 7, 8. Geine. vi. 5. y Seam. i. 14, 15. Matt. xv. 19.

C. 26. Cionnas ata an Peacadh Gein air na iomchradh o ar Ccead Sinnsearaibh d'ionnsuighe a Nsliochd ?

F Ata an Peacadh Gein air na iomchradh o ar Ccead Sinnsearaibh d'ionnsuighe a Nsliochd, tre Geineolughadh Nadurdha, air chor as go bhfuil a lion is ata ag teachd uatha air an doigh so, air na ngeineamhuin agus air na mbreath ann a Bpeacadh *z*.

z Salm li. 5. Job xiv. 4. Job. xv. 14. Eoin iii. 6.

C. 27. Creud Truaighe a thughadh trid an Leagadh sin air an Chinneadh Daonna ?

F. Thug an Leagadh ud air an Chinneadh Daonna Caill a Ncomhchomuinn re DIA *a*, a Dhiomdha agus a Mhallachd, air chor as a thaobh Naduir gur Clann na Feirge sinn *b*, agus Daorthrailiidhe don Aidhbhirseoir *c*, agus go bhfeudfar ann a Cceartas, gach uile Pheanus san Tsaoghalsa, agus san Tsaoghal ata re teachd, a thabhairt oruinn *d*.

a Geine iii. 8, 10, 24. b Ephes. ii. 2, 3. c 2 Tim. ii. 26. d Geine. ii. 17. Caoi Jerem. iii. 39. Romh. vi. 23. Matt. xxv. 41, 46. Jude rann 7.

C. 28. Creud iad Peanuisidh an Pheacaidh san Tsaoghalsa ?

F. Ataid Peanuisidh an Pheacaidh san Tsaoghalsa, cuid diobh a dtaobh a stigh, eadh on Daille Intinne *e*, Tuigse neimhcheillidh *f*, Meall-

e Ephes. iv. 18. f Romh. i. 28.

Mealltoireachda chumhachdacha *g*, Cruas Croidhe *h*, Uathbhas Coguise *i*, agus Mianna graineamhla *k*; agus cuid eile dhiobh a dtaobh a muigh, eadhon Mallachd DHE air na Creutuireadha air ar soinne *l*, agus na huile Uilc eile ata ag tarla dhuinn ionar Gcorpaibh, Ainmnibh, Maoin, Daimhibh, agus Gnothuighibh *m*, agus maille riu so an Bas fein *n*.

g 2 Tessal. ii. 11. h Romh. ii. 5. i Isai. xxxiii. 14. Geine. iv. 13. Matt. xxvii. 4. k Romh. i. 26. l Geine. iii. 17. m Deut. xxviii. 15. go nuig Crioch an Chaibidil. n Romh. vi. 21. 23.

C. 29. Creud iad Peanuisidh an Pheacaidh san Tsaoghal ata re teachd?

F. A siad Peanuisidh an Pheacaidh san Tsaoghal ata re teachd, Scarthadh siorruidhe oLathair sholasach DHE, agus Piantaidh rodhoruineach ‡ gan stad, ann a Nanam agus a Gcorp, a Nifrionn go siorruidhe *o*.

‡ *gan edirleigeadh*, no, *gan fhois*.

o 2 Tessal. i. 9. Marc ix. 44, 46, 48. Luc. xvi. 24.

C. 30. An bhfuil DIA ag fagbhail an Chinneadh Daonna uile da mbeith caillte ann a Staid an Pheacaidh agus na Truaighe?

F. Ni bhfuil DIA ag fagbhail an Chinneadh Daonna uile da mbeith caillte ann a Staid an Pheacaidh agus na Truaighe *p*, ann do

p 1 Tessal. v. 9.

do thuit siad trid Briseadh an chead Choimhcheangail, da ngoirthear go coitchionn *Coimhcheangal Oibrighe q;* achd ata se o a shaor Ghradh agus Throcair ag teasairgin a Dhaoine taghta as an Staid sin, agus ga ntabhairt chum Staid Slainte, trid an dara Coimhcheangal, da ngoirthear go coitchionn *Coimhcheangal an Ghras r.*

q Gala. iii. 10, 12. r Tit. iii. 4, 5, 6, 7. Gala. iii. 21. Romh. iii. 20, 21, 22.

C. 31. Cia ris do rinneadh Coimhcheangal an Ghras?

F. Do bhi Coimhcheangal an Ghras air na dheanamh re Criosd mar an dara *Adhamh*, agus annsan ris na Daoinibh taghta uile mar Shliochd dho *s*.

s Gala. iii. 16 Romh. v. 15, go deireadh an Chaibidil. Isai. liii. 10, 12.

C. 2. Cionnas at Gras DHE air na fhoillsiughadh san dara Coimhcheangal?

F. Ata Gras DHE air na fhoillsiughadh san dara Coimhcheangal, thaobh go bhfuil se go saor ag freasdladh agus ag tairgse do Pheacachaibh Eidirmeadhonthoir *t*, agus Beatha agus Slainte da thridsin *u*; agus ag iarraidh Creidimh mar Chumhnant chum Coir do bheith aca air *w*; ag gealladh agus ag tabhairt a Spiorad Naomh *x*, da Dhaoinibh Taghta uile, chum an GCreideamh sin *a*, maille

t Geine. iii. 15. Isai. xlii. 6. Eoin vi. 27. u 1 Eoin i. 11, 12. w Eoin iii. 16. Eoin i. 12. x Scanfhoc. i. 23. a 2 Cor. iv. 13.

maille ris na huile ghrasaibh slainteamhuil eile *b*, oibriughadh ionta, agus a ndeanamh Comasach chum gach uile Umhlachd naomhtha *c*, mar dhearbhthadh soilleir air firinn a nGcreidimh *d*, & a mbuidheachois do DHIA *e*, agus mar an tslighe, a dorduigh esin chum Slainte *f*.

b Gala. v. 22, 23. c Esek. xxxvi. 27. d Shem. ii. 8, 22. e 2 Cor. v. 14, 15. f Eph. ii. 10.

C. 33. An raibh Comhcheangal an Ghrais air na Fhritheoladh do ghna, air Eindoigh?

F. Ni nraibh Comhcheangal an Ghrais air na fhritheoladh air eindoigh, Achd do bheith a fhritheolaidhthe faoi ntseintiomna, do ghne eile seach mar ataid faoi ntiomna Nuaidhe *g*.

g 2 Cor. iii. 6, 7, 8, 9.

C. 34. Cionnas do bheith Comhcheangal an Ghrais, air na Fhritheoladh faoi 'ntsein Tiomna?

F. Do bheith Comhcheangal na nGras, air na Fhritheoladh faoi 'ntseintiomna, trid Geallomhnaibh *h*, Faighideoireachdaibh *i*, Iodhbairteadh *k*, Tiomchillghearradh *l*, Uan Paschail *m*, & Samhludhaibh & Ordunansa eile, do bheith uile ag Ciallughadh roimhlaimh Criosd an sin re teachd, & do bheith san aimsir ud diongmhalta chum cur suas na Daoine Taghta, anna an Ccreideamh san Mhessiah

h Romh. xv. 8. i Gniomh. iii. 20, 24. k Eabhr, x. 1. l Romh. iv. 11. m 1 Cor. v. 7.

Mhessiah a' Ghealladh *n*, tre a nraibh san Uair ud aca, lan Mhaitheamhnas Peacaidh, & Slainte Shiorruidh *o*.

n Eabhr. caib. viii. 9, 10. Eabhr. xi. 13. o Gala. iii. 7, 8, 9, 14.

C. 35. Cionnas ata Comhcheangal an Ghrais air na fhritheoladh faoi nTiomna Nuadh ?

F. Faoi an Tiomna Nuadh, an tan a d' foillsigheadh Criosd, Briogh na Neithe ud, do bheith,agus ata doghna an Comhcheangal Grais ud fein, air na fhritheoladh, & re na fhritheoladh, ann a nSeanmoiriughadh an Fhocail *n*, & a bhfritheoladh Sacraimuinteadh an Bhaistidh *o*, & Suipeir an Tighearna *p*, iona bhfuil Gras & Slainte, air na ntaisbeunadh, ann tuilleadh Iomlaineachd, Soilleireachd, & Eifeachd, do na huile Fhineachaibh *q*.

n Maith. x. 7. o Maith. xxviii. 19, 20. p 1 Cor. xi. 23, 24, 25. q 2 Cor. iii. 6. gu hiomlan. Eabhr. viii. 6, 10, 11. Maith. 28. 19.

C. 36. Cia e Edir Mheadhointheoir Choimhcheangail an ghrasa ?

F. As e Edirmheadhonthoir Choimcheangail an ghrasa an Tighearna Iosa Criosd Amhain *r*, Neach air bheith dho na Mhac siorruidh do DHIA, d'aon ‡ Nadur ris an Athair, & Coimhmeas do *s*, A Niomlaineachd na Haimsire, do rinneadh e na

‡ *Substaint.*

r 1 Tim. ii. 5. s Eoin i. 1, 14. & x. 30. Phil. ii. 6.

Dhuine *t*, & mar ſin do bheith & ata ſe
g Maireachduin na DHIA & na Dhuine
inn da Nadur iomlan, Edirdhealuighte, &
i nein Phearſain a mfeaſda *u*.

t Gala. iv. 4. u Luc. i. 33. Roimh ix. 5.
Col. ii. 9. Eabhr. vii. 14.

C. 37. Air bheith do Chrioſd na DHIA,
Cionnas do rinneadh e na Duine ?

F. Do rinneadh Crioſd Mac DHE na
Dhuine, le Corp fior agus Anam riaſunta
i Ghabhail chuige fein *w*, Air bheith dho
ir na ghineamhuin trid Cumhachd an Spio-
raid Naoimh, a mbroin *Mhuire* na Hoighe,
da ſubſtaint agus air na bhreith le *x*, gid-
headh a fheugmhuis peacaidh *y*.

w Eoin i. 14. Maith. xxvi. 38. x Luc. i. 31,
35, 42. Gal. iv. 4. y Eabhr. iv. 15. & vii. 26.

C. 38. Cia air ſon a bfeudhmoil, gu mbiodh
an TEdir-Mheadhonthoir na DHIA.

F. Bfeudhmoil gu mbiodh an t'Edir-
Mheadhonthoir na DHIA, chum gu cong-
nbhadh ſe ſuas, agus gu coimhdeadh ſe a
Nadur Dhaonna O bheith air a Claoidh faoi
Theirg Neamh-chriochnudhach DHE, agus
Cumhachd an Bhais *z*, chum Diongmhal-
tas agus Eiſeachd, a chur iona fhullaingthi-
ibh, Umhlacdh, agus Eadarghuidhe *a*, agus
mar ſin chum Ceartas De a Dhioladh *b*,
fhabhur

z Gniomh. ii. 24, 25. Roimh. i. 4. le iv.
25. Eabhr. ix. 15. a Gniomh. xx. 28. Eabhr.
x. 14. & 7. 25, 26, 27, 28. b Roimh. iii.
24, 25, 29.

fhabhur fhaghail dhuinn *c*, Pobul sumrad hach a Chosnadh *d*, a Spiorad a thabhair doibh *e*, Buadhughadh thar a nuile naimhde *f* agus a ntabhairt chum Slainte s'hiorruidh *g*

c Eph. i. 6. Maith. iii. 17. d Tit. ii. 13 14. e Gal. iv. 6. f Luc. i. 68. 69, 71, 74 g Eabhr. v. 8, 9. & 9. 11, gu 16.

C. 39. Cia ar son a bfeudhmoil gu mbiodh an tEdir-Mheadhonthoir na Dhuine?

F. Bfeadhmoil gu mbu Daine an tEdir Mheadhonthoir, chum gu Nairduigheadh se ar Nadur *h*, gu gcoimhlionadh se Umh lachd don Lagh *i*, gu bhfuiliongadh se agus gu ndeanadh se eadarghuidhe air ar son iona Nadur *k*; gu mbiodh Comhmhothughadh aige dar Nanbhuineachda *l*, gu bhfui ghmid Uchdmhacachd Cloinnne *m*, agus gu mbiodh aguinn Comhfhurtachd, agus Cead dol le danachd chum Cathair Rioghoi na nGras *n*.

h Eabhr. ii. 16. i Gal. iv. 4. k Eabhr. ii 14. & 7. 24, 25. l Eabhr. iv. 15. m Gal. iv 5. n Eabhr. iv. 16.

C. 40. Cia air son a Bfeudhmoil, gu mbiodh an tEdir-mheadhonthoir na DHIA agus na Dhuine, nein-Phearsa?

F. An tEdir-mheadhonthoir do bheith n DIA agus Duine a reitiughadh, bfeudhmoi gu mbiodh se fein na DHIA agus na Dhuine agus sin fos a nein-Phearsa, ngcoinne gu mbiodh oibrighe sunraidhach gach Nadui dhiobh, ar na ngabhail gu taitenainhach l

DIA

ɪIA air ar foinne *o*, agus gu ndeanadhmoid un afda mar oibrighibh an Phearfa uile *p*.

o Maith. i. 21, 23. Maith. iii. 17. Eabhr. , 14. p 1 Phead. ii. 6.

C. 41. Cia ar fon do Ghoirtheadh, Iofa, ar nEdir-Mheadhonthoir?

F. Do Ghoirtheadh Iofa dar nEdir-Mheadhonthoir, bhrigh gu bhfuil fe ag teafairgin a hobuil o a mbpeacaidhibh *q*.

q Maith. i. 21.

C. 42. Cia air fon a ghoirheadh Criofd ar Nedir-Mheadhonthoir?

F. Do Ghoirtheadh Criofd dar Nedir-Mheadhonthoir, brigh gu raibh fe air na Ungadh, leis an Spiorad Naomh, thar tomhis *r*, agus mar fin air na chur air leth, gus air a lan fgeudughadh le uile Ughdaras agus Comas *s*, chum Oifigeadha Faigh *t*, agairt *u*, agus Riogh Eagluife fein, a chur ngniomh *w*, araon ann a Staidan Irifluighe ıgus an Arduighe.

r Phil. iii. 34. Sailm xlv. 7. s Eoin vi. 27. Maith. xxviii. 18, 19, 20. t Gniomh. 3. 21, 22. Luc. iv. 18, 21. u Eabhr. v. 5, 6, 7. & 4. 14, 15. w Sailm ii. 6. Maith. xxi. 5. Ifa. x. 6, 7. Phil. ii. 8, 9, 10, 11.

C. 43. Cionnas ata Criofd ag cur Oifig Faigh a ngniomh?

F. Ata Criofd ag cur Oifig Faigh a ngniomh, iona bheith ag foillfiughadh da Eagluis *x*, ann fgach uile linn, le na fhocal

x Eoin i. 18.

agus le na Spiorad *y*, air mhodhaibh eugsamhuil fritheolaidh z. Toile iomlan DHE *a*, ann sna neithibh, a bhuineas da n'tairbh Spiorad Galta, agus da nSlainte *b*.

y 1 Phead. i. 10, 11, 12. z Eabhr. i. 12. a Eoin xv. 15. b Gniomh. xx. 32. Eph. iv. 11, 12, 13. Eoin xx. 21.

C. 44. Cionnas ata Criosd ag cur Oifig Sagairt a ngniomh ?

F. Ata Criosd ag cur Oifig Sagairt a ngniomh, ann e fein, a thabhairt suas, aon uair na Iodhbairt, gun chaidh Do DHIA *c*, chum bheith na Reite air son peacaidha a Phobuil *d*, agus ann bheith a gna-eadarghuidhe air an son *e*.

c Eabhr. ix. 14. 28. d Eabhr. xxvii. e Eabhr. vii. 25.

C. 45. Cionnas ata Criosd ag cur Oifig Riogh a ngniomh ?

F. Ata Criosd ag cur Oifig Riogh a ngniomh, ann a bheith ag Gairm o ntsaoghal, Pobuil dho fein *f*, agus ag tabhairt dhoibh, Oifigeacha *g*, Reachda *h*, agus Comas Smachduighthe, tre a bhfuil se gu faicsinneach ga nRiaghladh *i*; ann a bheith ag tabhairt grasa Slainteamhuil da Dhaoinibh Taghta *k*, ag tabhairt luigheachd da Numhlachd *l*, agus

f Gniomh. xv. 14, 15, 16. Isa. lv. 4, 5. Gein. xlix. 19. Sailm cx. 3. g Eph. iv. 11, 12. 1 Cor. xii. 28. h Isa. xxxiii. 22. i Maith. xviii. 17, 18. 1 Cor. v. 4, 5. k Gniomh. v. 31. l Foills xxii. 12. & ii. 10.

gus ga n'Achmhasanughadh air son a mbpeaaidha *m*, ga gcoimhed, agus ga gcongbhail ias fa Nuile Bhuaidhribh, agus fhullaingasaibh *n*, ag Cosg & ag tabhairt buaidh ir a nuile Naimhde *o*, agus ag ordughadhe u cumhachdach na huile neithe, chum a hloire fein *p*, agus a Maithlin *q*; Agus iar ann gceudna ann a ndioghaltas dheaamh air an chuid eile, aig nach bhfuil olas air DHIA, agus nach bhfuil Umhal on Tsoisgeul *r*.

m Foills, iii. 19. n Isa. lxiii. 9. o 1 Cor. v. 25. Psal. cx. gu hiomlan. p Roimh. xiv. o, 11. q Roimh. viii. 20. r 2 Tessal. i. 8, . Sailm ii. 8, 9.

*C.*46. Creud ha staid Iriasluighe do Chriosd nn?

F. Bi staib Irislighe Chriosd, an staid Isiol d ann do rinn se air ar soinne, air bheith ho e fein de fholmhughadh o a Ghloir, iochd Seirbheisigh a ghabhail air fein, iona hineamhuin iona Bhreith, iona bheatha, ona bhas, agus an diaigh a bhais gu nuige n Eiserighe *s*.

s Phil. ii. 7, 8. Luc. i. 33. 2 Cor. viii. 9. niomh. ii. 24.

C. 47. Cionnas do Irisligh Crioid e fein anna Ghineamhan & ann Bhreith?

F. Dirisligh Criosd e fein anna Ghineamhain agus anna Bhreath, Le, air bheith dho uile Bhiothbhuanachd, na Mhac do DHIA, an Nuchd an Athar, gu bhfacas do,

an Niomlaineachd na Haimsire, bheith n'
Mhac an Duine, air na dheanamh do mhnaoi
bheag-Inmheach, & bheith air na bhreith
lea le iomadh gne no Ceum Irislighe, thuil-
leadh sa ta gnathaighte *t*.

t Eoin i. 14, 18, Gala. iv. 4. Luc. ii. 7.

C. 48. Ciennas do Irisligh Criosd e fein
an na Bheatha ?

F. D'irisligh Criosd e fein anna Bheatha,
le e fein a chor faoi an Lagh *u*, a Choimhli-
on se gu foirfe *w*, Agus le bheith ag Comh-
rac re Tarcuisnibh an tsaoghail *x*, Buaidh-
ribh an Aidhbhirseoir *y*, agus anbhuineach-
daibh iona fheoil, araon iad sin a bhennas
gu coithchionda do Nadur an Duine, no iad-
san do bheith gu sunnraighte a n'Comhchui-
deachd na staid isiol ud iona raibh esin *z*.

u Gala. iv. 4. w Maith. iv. 17. Roimh. v.
19. x Salm xxii. 6. Eabhr. xii. 2, 3. y Maith.
iv. 1, gu 12. Luc. iv. 13. z Eabhr. ii. 17, 18.
& iv. 15. Isa. lii. 13, 14.

C 49. Cionnas D'irisligh Criosd e fein anna
Bhais ?

F. D'irisligh Criosd e fein anna Bhas; le,
air bheith dho air na Bhrath le *Judas a*, air
na threigsin le na Dheisciob laibh *b*, air don
tsaoghal fanoid do a dheanamh air, agus
Cul a chur ris *c*, air bheith dho air na dhi-
deadh le *Pilait*, air na Phianadh le a luchd
geir-leanamhain *d*, air bheith dho fos Comh-
rac

a Maith. xxvii. 4. b Maith. xxvi. 56. c Isa.
liii. 2, 3. d Maith. xxvii. 26, 50. Eoin xix. 34.

ıc a dheanamh re uathbhafaibh an Bhais, gus Cumhachdaibh na Dorchadais, agus ruime cudtrom feirge De a mhothughadh gus Jomchradh *e*, gur ndo leig fe fios ınam na ofrail, air fon peacaidhe *f*, ag ullang Bais Chraiteach, mhafludhach, agus ıhailliught, na Croiche *g*.

e Luc. xxii. 44. Maith. xxvii. 46. f Ifa. liii. o. g. Phil. ii. 8. Eabhr. xii. 2. Gal. iii. 13.

C. 50. Cia iad no neithe iona raibh Criofd ir Irifliughadh an diaigh a bhais?

F. Be iad, na oithe iona raibh Criofd air ıa Irifliughadh an diaigh a bhais, gur raibh : air na Adhlacadh *h*, agus ag fantin ann ftaid na marbh, agus faoi chumhachd an ;hais, gu nuig an treas la *i*, ni do chuieadh air mhodh eile, fios ann fna briathaibh fo, eadhon, Chuaidh fe fios a n'Ifrionn.

h 1 Cor. xv. 3, 4. i Sailm. 16. 10. ;niomh. ii. 24, 25, 26, 27, 31. Romh. vi. 9. 'aith. xii. 40.

C. 51. Creud bu ftaid Arduighe do Chriofd ın?

F. Ata ftaid Arduighe Chriofd, iona Eiferigh *k*, a Dhul fuas *l*, na fhuighe aig)eaflaimh an Athair *m*, agus iona theachd ris, chum Breith a Thabhairt air an tfao-;hal *n*.

k 1 Cor. xv. 4. l Marc xvi. 19. Luç. xxiv. 51. ıEph. i. 20. n Gniomh. i. 11. Gniomh. xvii. 31.

C. 52. Cionnas do bheith Criofd air na Ardughab roimh Eiferighe?

F. Do bheith Criosd air ardughadh iona Eiserigh, le anna meud as, air bheith dho gur truailleadhfhaicsin san bhas leis nach feudsadh se bheith air na Chongbhail *o*, agus air bheith don Chorp sin fein iona ndfuilling se, air na chur gu fior re na Anam le a bhuaidhibh nadurdha *p*; achd gidheadh as fheagmhais basamhlachd agus anbhuineachdaibh Coitchionda eile, a bheanas don Bheathasa: Gu ndeirigh se aris, O na Marbhuibh, air an treas la, le a Chumhachd fein *q*, leis a ndo thaisbein se gu mbe fein Mac DHE *r*, gu ndo Dhiol Ceartas DE, gu ndo Bhuaidhthigh se air an Bhas, agus air an'ti aig an raibh cumhachd an Bhais *t*. Agus gur e Tighearna na mbeo agus na Marbh *u*, Agus do rinn se na neithesi uile mar neach puiblidh Cean Eagluise fein *x* chum a mfireunughadh *y*, a mbeothughadh an ngras *z*, angcongbhail suas naghaidh naimhde *a*, agus a ndeanamh deimhin a m Neiserigh fein o na marbhuibh ann san l Dheighionuach *b*.

o Gniomh. ii. 24, 27. p Luc. xxiv. 30. Romh. vi. 9. Foills. i. 18. r Eoin x. 18 Romh. i. 4. t Romh. viii. 34. u Eabhr. ii 14. w Romh. xiv. 9. x 1 Cor. xv. 21, 22 y Eph. i. 20, 22, 23. Col. i. 18. z Romh iv. 25. a Eph. ii, 1, 2, 5, 6. Col. ii. 12. 1 Cor. xv. 25, 26, 27. c 1 Cor. 15. 20.

C. 53. Cionnas do bheith Criosd air n Ardughadh iona dhul suas?

F. D

F. Do bheith Crioſd air ardughadh iona ſhuidhe fuas, le, air bheith dho, gu tric air na thaisbeunadh da Abſdolaibh, agus ag Comhluadar leo, ag tabhairt riu mu na neithaibh a bheanas do Rioghachd DHE *d*, agus ag tabhairt Ughdarrais doibh, chum an Soiſgeul a Sheanmoiriughadh do na huile Fhineachaibh *d*, Da fhichead lo an diaigh Eiſerigh gu ndo Chuaidh ſe, ionar Nadur, agus mar ar gCeann *e*, ag tabhairt buaidh le Luathgaire oſcionn Naimhde *f*, gu follus ſuas chum na neamhaibh is airde, ngcoinne an ſin tiodhlaice fhaghail do Dhaoinibh *g*, ar naignidh a thogbhail ſuas gus a ſin *h*, agus chum Aite d'ullmhuchadh Dhuinne *i*, far a bhfuil agus a bhfan ſe fein, gu nuig a dhara theachd, ann a ndeireadh an tſaoghail *k*.

d Gniomh. i. 2, 3. e Maith. ii. 18, 19, 20. Eabhr. vi. 20. g Eph. iv. 8. h Gniomh. i. 9, 10, 11. Eph. iv. 10. Salm. lxviii. 18. i Col. iii. 1, 2. k Eoin xiv. 3. l Gniomh. iii. 21.

C. 54. Cionnas ata Crioſd air na Ardughadh iona ſhiudhe aig deaſlaimh DHE ?

F. Ata Crioſd air na Ardughadh iona ſhuidhe, aig Deaſlaimh DHE, iona bheith mar DHIA-DHUINE air na ardughadh gus an ſhabhur is mo, o DHIA an T'athar maille re uile Iomlaineachd aoibhnis *m*, Gloire *n*, agus Cumhachda oſcionn na

m Phil ii. 9. n Gniomh. 2. 28. Salm. xvi. 11.

na huile neithibh air Neamh agus air Thalamh *o*, Agus ag Tionol, agus ag feasamh a Eagluise agus ag Ceannsughadh a Naimhde, ag fuirnesughadh a Mhinisdreadh agus a phobuil, le gifteibh agus le Grasaibh *q*, agus ag deanamh eadarghiudhe air an son *r*.

o Eoin xvii. 5- p Ephes. i. 22. 1 Phead. iii. 22. q Eph. iv. 10, 11, 12. Salm cx. go Hiomlan r Romh. viii. 34.

C. 55. Cionnas ata Criosd ag deanamh Eadarghiudhe?

F. Ata Criosd ag deanamh Eadarghuidhe, le e fein a thaisbeunadh do ghna, ionar Nadur, a bhfiadhnuis an Athar air Neamh *s*, ann a nToiltionnas a Umhlachda, agus Jodhbairt, air thalamh *t*, le bheith ag taisbeunadh, gur toil leis so a bheith air na chur ris na huile Chreidmheachaibh *u*, ag freagradh gach uile Agartas ata na naghaidh *w*, ag faghail doibh, suaimhneas Coguis, ge ta faillniughaidh laetheamhuil ionta *x*, agus Ceud dul le danachd chum Cathair Rioghoil na n Gras, agus *y* gabhuil re a mpearsaidhe agus a nseirbheis gu taitneach z.

s Eabhr. ix. 12, 24. t Eabhr. i. 3. u Eoin iii. 16. Eoin xvii. 9, 20, 27. w Romh. viii. 33, 34. x Romh. v. 1, 2. 1 Eoin ii. 1, 2. y Eabhr. iv. 16. z 1 Phead. ii. 5. Eph. i. 6.

C. 56. Cionnas ata Criosd re bhith air na Ardughadh, iona theachd aris, chum breith a thabhairt air an tsaoghal?

F. Ata

F. Ata Criosd re bheith air na Ardughadh, ɔna theachd aris a thabhairt breith air an saoghal, Anna meud as esin air a ndtugadh ɔreith, agus a dhideadh, gu heugcorach le Daoinibh Aingidh *b*, Gu dtigse a ris san la Dheighionnach ann a Ccumhachd mhoir *c*: Agus ann a nlan-fhoilsiughadh a Ghloire ein agus Athar, le a uile Anglibh naomhha *d*, le gartha, le guth an Ard-Angil, gus le Trompait DHE *e*, a Thabhairt Breith air an tsaoghal, ann a gceartas *f*.

b Gniomh. iii. 14, 15. c Maith. xxiv. 3. d Maith. xxv. 31. Luc. ix. 26. e 1 Tessal. v. 16. f Gniomh. xvii. 31.

C. 57. Creud iad na Sochair, do Choisin Criosd, le na Edirmheadhonthoireachd?

F. Do Choisin Criosd, le na Edirmheadhonthoireachd, Saoirse *g*; maille re uile shocharaibh eile Choimhcheangail na nGras *h*.

g Eabhr. ix. 12. h 2 Cor. i. 20.

C. 58. Cionnas Atamoid air ar ndeanamh nar luchd Comhpairt do na sochaire do Choisin Criosd?

F. Atamoid air ar ndeanamh nar Luchd Compairt do na Sochaire do Choisin Criosd, trid a ngcur rinn *i*, agus as i so obair DHE an Spioraid Naoimh gu harid *k*.

i Eoin i. 11, 12. k Tit. iii. 5, 6.

C 59. Cia iad ata air na ndeanamh na nluchd Comhpairt don Tsaoirse sein trid Chriosd?

F. Ata

F. Ata an tsaoirse gu dearbh air a cur, agus gu heiseachdach air a comhpartughadh, ris an Drong sin uile da n'do Choisin Chriosd i *l*, agus ataid ann san bheathasa, air na ndeanamh Comasach leis an Spiorad Naomh, chum Creidsm a Geriosd do reir an tsoisgeil *m*.

l Eph. i. 13, 14. Eoin vi. 37, 39. Eoin x. 15, 16. m Eph. ii. 8. 2 Cor. iv. 13.

C. 60. An feud iadsan nach Cuala riamh an soisgeul do nach Aithne Josa Criosd, agus nach bhfuil ag Creidsin ann, bheith air an Teasairgin, le na mbeatha Chaitheamh, do reir solus an Naduir ?

F. Ni mfeud iadsan nach cuala raimh an soisgeul *n*, agus mar sin do nach Aithin Josa Criosd *o*, agus nach bhfuil ag Creidsin ann, bheith air na nteasairgin *p*, ge be air bith dithchioll leis a ndean siad a mbeatha a riaghladh, do reir soluis an Naduir *q*, no Reachd an Chreidimh sin, ataid ag Admhail; Ni mo ata slainte ann a neach air bith eile, achd ann an Criosd amhain *s*, Neach as e amhain, Slanuightheoir a Chuirp, eadhon na Heagluise *t*.

C. 61.

n Romh. x. 14. o 2 Tess. i. 8, 9. Eph. ii. 12. Eoin i. 10, 11, 12. p Eoin viii. 24. Marc xvi. 16. q 1 Cor. i. 20. gu nuig 24. r Eoin iv. 22. Roimh. ix. 31, 32. Phil. iii 4, 5, 6, 7, 8, 9. s Gniomh. iv. 12. t Eph. v. 23.

C. 61. An bhfuil iadsan uile air na nteaairgin ata ag eisteachd an tsoisgeil; agus ata a naoibh a stigh don Eagluis?

F. Ni bhfuil iadsan uile air na nteasairgin, ata ag eisteachd an tsoisgeil, agus a ntaobh a stigh don Eagluis: Achd iadsan amhain ata na mfior bhuill don Eagluis neamh-fhaicsionnuigh *u*.

u Eoin xii. 38, 39, 40. Romh. ix. 6. Maith. xxii, 14. Maith. vii. 21. Romh. xi. 7.

C. 62. Creud i an Eagluis Fhaicsinneach?

F. As i an Eagluis Fhaicsinneach, Buighonn air na ndeanamh suas dhiobhsan uile ata ann sgach uile al agus aite don tsaoghal, ag admhail an fhior-Chreidimh *w*, agus fos da ngclainn *x*.

w 1 Cor. i. 2. agus 12, 13. Romh. xv. 9, 10, 11, 12. Foilis. vii. 9. Salm ii. 8. agus 22. 17, 28, 29 30, 31. agus 45. 17. Maith. xxviii. 19, 20. Isai. lix. 21. x 1 Cor. vii. 14. Gniomh. i. 39. Romh. xi. 16. Gein. xvii. 7.

C. 63. Creud iad Sochair Sunraighte na Heagluis Fhaicsionnuigh?

F. Ata do Shochair aig an Eagluis Fhaicsionnuigh, gu bhfuil si faoi churam agus Righail shunraighte DHE *y*, gu bhfuil si air a dion agus air a Coimheud, ann sgach uile linn, a dhaindheoin Cothughadh a huile Naimhde na haghaidh *z*: Agus gu bhfuil si ag

y Isai. iv. 5, 6. 1 Tim. iv. 10. z Salm cxv. uile. Isai. xxxi. 4, 5. Zach. xii. 2, 3, 4, 8, 9.

ag Mealtuin Comhchomun na Naoimh Meadhona Gnathuighte na slainte *a*, Tairgse na nGras le Criosd, da Balluibh uile, an a Miniosdralachd an tsoisgeil, ag togbhail siaighnuis gu mbeith gach einneach a chreidmhas ann, air na theasairgin *b*, Agus gur e Druideadh amach einneach air bith a thig da ionnsaidh *c*.

a Gniomh. ii. 39, 42. b Salm cxlvii. 19, 20. Romh. ix. 4. Eph. iv. 11, 12. Marc. xvi. 15, 16. Eoin vi. 37.

C. 64. Creud i an Eagluis Neamh-Fhaicsinneach?

F. As i an Eagluis Neamh-fhaicsinneach, Aireamh na ndaoine Taghta, do bheith, ata, no a bhios, air a Gcruinniughadh a naon faoi Chriosd, an Ceann *d*.

d Eph. i. 10, 22, 23. Eoin x. 16. agus xi. 52.

C. 65. Creud iad na sochair arid, ata Buill na Heagluis neamhfhaicsionnuigh, ag mealtuin trid Chriosd?

F. Ata Buill na Heagluis Neamhfhaicsionnuigh, ag mealtuin trid Chriosd, Aonadh agus Comhchomun ris, ann a nGras agus ann a nGloir *e*.

e Eoin xvii. 21. Ephes. ii. 5, 6. Eoin xvii. 24.

C. 66. Creud e an t' Aonadh sin re Criosd ata aig na Daoine Taghta?

F. A n'taonadh ud ata aig na Daoine Taghta, re Criosd as obair ghrasa DE e *f*, leis

is a bhfuil siad, gu spioradoil, agus gu iomharthach Gidheadh gu fior agus gu ɛamh sgarthoil, air a ndlu-chur re Criosd, ar a ngceann agus a mfear-posda *g*, Agus a so air na Dheanamh iona nGairm Eifeachdach *h*.

f Eph. i. 22. agus ii. 6, 7, 8. g 1 Cor. vi. 7. Eoin x. 28. Eph. v. 23, 30. h 1 Phead. 10. 1 Cor. i. 9.

C. 67. Creud as Gairm Eifeachdach ann?

F. As i an Ghairm Eifeachdach, obair hrasa agus neart uile chumhachdach DHE *i*, leis a bhfuil se o a Ghradh shaor gus shunraighte da Dhaoinibh Taghta, agus i hann o ni ar bhith iontasan, ga bhrosughadh chuige *k*, iona Am Thaitneamach, ga ngcuireadh agus ga ntarruing, hum Josa Criosd le Fhocal agus le na Spioad *l*, gu slainteamhuil ag soilsuighadh a Jinntine *m*, ag ath-nuadhthughádh, agus gu ımhachdach ag sochruhadh a nd Toile *n*; ir chor as, ge taid ionta fein marbh a peacadh, gu bhfuil siad thrid so, air na deanamh Toileach agus Comasach air a hairm sin a threagradh gu saor; Agus

I gab-

i Eoin v. 25. Ephes. i. 18, 19, 20. 2 Tim. 8, 9. k Tit. iii. 4, 5. Ephes. ii. 4, 5, 7, 8, . Romh. ix. 11. l 2 Cor. v. 20. agus caib. i. 1, 2. Eoin vi. 44 2 Tessal. ii. 13, 14. Gniomh. xxvi. 18. 1 Cor. ii. 10, 12. Esek. xi. 19. agus xxxvi, 26, 27. Eoin i. 45.

gabhal ris an Ghras ata air na thairgie ag air na iomchradh ann, agus a dhlu ghabh chuca *o*.

o Eph. ii. 5. Phil. ii. 13. Deut. xxx. 6.

C. 68. An iad na Daoine Taghta amha ata air na ngairm gu heifeachdach?

F. Ataid na Daoine Taghta uile, ag iadsan amhain, air na nGairm gu heifeac dach *p*, ge gu mseud Daoine eile a bheit agus gur minic ataid, air na nGairm a ulc muigh, le miniosdralachd an Fhocail agus oibriughadh coithchionda an Spiorai a bheith aca *r*; Ach ni bhfuilid a mseas ag teachd ga dhionnsaidh Josa Criosd, a bheith dhoibh air na mfaghail, gu cear breitheach iona Neimh-Chreidiamh, air sc a neimhdhithchioll thoileoil, agus a nd meas air an Ghras ata air na thairgse dh ibh *f*.

p Gniomh. xiii. 48. q Maith. xxii. 14. Maith. vii. 22. agus xiii. 20. 21. Eabhr. vi. 5. f Eoin xii. 38, 39, 40. Gniomh. xxviii. 2 26, 27. Eoin. vi. 64, 95. Salm lxxxi. 1 12.

C. 69. Creud e, an Comhchomun an a nGras ata aig buill na Heagluis neim Fhaicsiounuigh, re Criosd?

F. As e an Comhchomun ann a nGra a'a aig buill na Heagluis neimh Fhaicsion nuigh re Criosd, gu bhfuil siad ag fag hail do thairbhe, Edir-mheadhon thaoirachd

sar

n, iona mfireunughadh *t*, Uchdmhac-
ıdh *u*, Naomhthughadh, agus ge be air
th ni eile, ata ag foillsiughadh ann san
ıeathasa, a Naonadh ris *w*.

t Romh. viii 30. u Eph. i. 5. w 1 Cor. i.
9.

C. 70. Creud as Fireunuchadh ann ?

F. Fireunuchadh as Gniomh saor Ghra-
DE, do Pheacachaibh e *x*, ann a bhfuil se
; Maitheamh a nuile Pheacuidhe, ag meas
ıus ag Gabhail re a mpearsaibh, mar fhi-
unaigh, iona fhiaghnuis *y*, ni hann air
ın einni, ata air oibruighadh ionta, no air
a Dheanamh Leo *z*, achd amhain air son
ımhlachd Iomlan agus Lan Dioladh Chri-
sd, air a ngcur as a nleth le DIA *a*, agus
r na ngabhail le Creideamh amhain *b*.

x Romh. iii. 22, 24, 25. Romh. iv. 5.
2 Cor. v. 19, 21. Romh. iii. 22, 24, 25,
7, 28. z Tit. iii. 5, 7. Eph. i. 7. a Romh.
. 17, 18, 19. Romh. iv. 6, 7, 8. b Gniomh.
. 43. Gala. ii. 16. Phil. iii. 9.

C. 71. Cionnas ata an bhfireunughadh
a Ghniomh saor Ghrasa DE ?

F. Ge do Thug Criosd le na Umhlachd
gus le na Bhas, Dioladh fior Iomlan, agus
a rireamh, do Cheartas DE, a leth na
)roinge sin ata air na mfireunughadh *c*,
ıidheadh ann a meud gu bhfuil DIA ag
ıabhail Diolaidh O Urras, a dhfheadadh

I 2 e

c Romh. v. 8, 9, 10, 19.

e Jarruidh orrasan, gu ndo fhreasdail se fe[illegible] an T'urras so, eadhon ein-Mhac fein *d*, [illegible] Cur f'hireuntachdsan as a nleith *e*, ag[illegible] gun e ag Jarruidh einni orra, chum a mfireu[illegible] nughadh, achd Creideamh *f*, Ni fos as e[illegible] thiodhlacadh e *g*, Uime sin, ata a mfireu[illegible] nughadh dhoibhsan O shaor Ghras *h*.

d 1 Tim. ii. 5, 6. Eabhr. x. 10. Maith[illegible] xx. 28. Dan. ix. 24, 26. Isai. liii. 4, 5, [illegible] 10, 11, 12. Eabhr. vii. 22. Romh. viii. 32[illegible] 1 Phead. i. 18, 19. e 2 Cor. v. 21. f Romh[illegible] iii. 24, 25. g Ephes. ii. 8. h Ephes. i. 7.

C. 72. Creud e an Creidimh ata [illegible] Fireunughadh?

F. An Creideamh ata a Fireunughadh, a[illegible] Gras Slainteamhuil e *i*, air na oibruighadh ann a Geroidhe an Pheacaighe le Spiorad *k* agus le Fhocal DE *l*, Leis an bhfuil an Pea[illegible] cach, air bheith dho air na fhagbhail ris ion[illegible] pheacaidh agus na thruaighe, an san Neamh[illegible] Chomas ata annfein agus ann sna huil[illegible] Chreutuiribh eile, air a theasairgin as an staid Chaillte *m*, ni amhain ag tabhairt Creid[illegible] eas, do fhirinn Geallaimh an Tsoisgeil *n*, Achd a Gabhail agus ag socrughadh ai[illegible] Chriosd agus air fhireuntachd air na ntais[illegible] beunadh ann, chum Maitheamhnas pea[illegible] caidh

i Eabhr. x. 39. k 2 Cor. iv. 13. Ephes. i. 17, 18, 19. l Romh. x. 14, 17. m Gniomh ii. 37. & xvi. 30. Eoin xvi. 8, 9. Romh v. 6. Ephes. ii. 1. Gniomh. iv. 12. n Ephes i. 13.

idh *o*, agus Gabhail re na Phearsa agus a
heas, mar Phearsa fhireunach a bhfiagnuis
HE, chum Slainte *p*.

o Eoin i. 12. Gniomh. xvi. 31. & x. 43.
Phil. iii. 9. Gniomh. xv. 11.

C. 73. Cionnas ata Creideamh a fireunugh-
h peacaigh a bhfiaghnuis DHE ?

F. Ata Creideamh ag Fireunughadh Pea-
igh a nlathair DHE, ni hann air son na
Grasa sin eile, ata do ghna na Chomhchuid-
chd, no na ndeadhoibrighe, ata na ntoir-
lh air *q*, no mar gu mbiodh Gras an
hreidimh, no gniomh air bith dheth, air
chur as a leth mar fhireunughadh dho *r*,
chd amhain, mar ata Creideamh na Ionn-
rumaint leis an bhfuilse ag Gabhail Chriosd,
gus fhireuntachdsan agus ga ngur ris *s*.

q Gala. iii. 11. Romh. iii. 28. r Romh.
. 5. & x. 10. s Eoin i. 12. Phil. iii. 9. Gala.
. 16.

C. 74. Creud is Uchdmhacachd ann ?

F. Uchdmhacachd as Gniomh da shaor-
hrasa DE *t*, iona ein-Mhac Iosa Criosd,
gus air a shonsan e *u*, leis an bhfuil iadsan
ile ata air na mfireunughadh ; air na nga-
hail a steach a Naireamh a Chloinne *w*,
gus ainmsin air na chur orra *x*, agus Spio-
ad a Mhic air na thabhairt doibh *y*, agus
id faoi a Churam agus a fhritheolaidhibh

I 3 A-

t 1 Eoin iii. 1. u Ephes. i. 5. Gala. iv. 4,
. w Eoin i. 12. x 2 Cor. vi. 18. Foills. iii.
2. y Gala. iv. 6.

Athaireoil z, gach uile Shaoirse agus Shochair Chloinne DE, a'r a nluigheasughad orra, Air na ndeanamh na Noidhrighe air na Geallamhnaibh uile agus na Ccomhoidhrighe do Chriosd ann a nGloir *a*.

z Salm ciii. 13. Sean raite xiv. 26. Maith vi. 32. a Eabhr. vi. 12. Romh. viii. 17.

C. 75. Creud as Naomhthachadh ann?

F. An Naomhthachadh, as obair Ghras DE i, leis a bhfuil an Drong do thaghad le DIA roimh thosach an tsaoghail, chur bheith Naomhtha; annsan bheathasa, tri oibriughadh Cumhachdach a Spioraid *b*, at ag Cur Bais agus Eiseirigh Chriosd riu *c*, ai a Nathnuadhthughadh ann san Duine g hiomlan do reir Iomhaigh DHE *d*, air bheit do Shiol na Haithrigh chum Beatha, agu na Nuile Ghrasa Slainteamhuil oile, air Chur iona nGcroidhthibh *e*, Agus na Gra sa sin, air na mbrosnughadh, air na Mea dughadh agus air na Neartughadh *f*, Ai chor as gu bhfuil an Drong ud, ni as m agus ni as mo ag Basughadh do Pheacadh agus ag Eirigh chum Nuadhthachd Bea thaidh *g*.

b Ephes. i. 4. 1 Cor. vi. 11. 2 Tess. ii. 13 c Romh. vi. 4, 5, 6. d Ephes. iv. 23, 24 e Gniomh. xi. 18. 1 Eoin iii. 9. f Jude r. 20 Eabhr. vi. 11, 12. Ephes. iii. 16. gu nui 19. Col. i. 10, 11. g Romh. vi. 4, 6, 14 Gal. v. 24.

C. 76. Creud i Aithrighe Chum Beatha

F. Ai

F. Aithrigh chum Beatha is Gras Slaintehuil i *h*, air na hoibriughadh anna a roidhe an Pheacaigh le Spiorad *i*, agus ... cal DE *k*, leis an bhfuilse o shealladh, agus ... hothughadh, ni amhain do Chunntabhart ... a pheacaidhe achd mar an gceudna da ... alachar agus duathmhurachd, a pheacaidhe *m*, agus a nlorg dho trocair DHE ann GCriosd dhoibhsan ata aithrigheach, a ... reathnughadh *n*, faoi dhoilghios air son ... Pheacaidhe *o*, agus ag tabhairt fuath dhoibh air Chor as gu bhfuilse ag Iompodh uaduile, gu DIA *q*, ag Cur roimhe agus Deanamh ditchill do ghna a bheith ag uasachd maille ris ann a nuile shlighthibh ... Nuadh-Umhlachd *r*.

h 2 Tim. ii. 25. i Zach. xii. 10. k Gniomh. ... 18, 20, 21. l Esek. xviii. 28, 30, 32. Luc. ... 17, 18. Hos. ii. 6, 7. m Esek. xxxvi. 31. ... a. xxx. 22. n Joel ii. 12, 13. o Jer. xxxi. ... 19. p 2 Cor. vii. 11. q Gniomh. xxvi. 18. ... sek. xiv. 6. 1 Riogh. viii. 47, 48. r Salm ... xix. 6, 59, 128. Luc. i. 6. 2 Riogh. xxiii. 25.

C. 77. Creud iad na Neithe ina bhfuil dirdheallughadh edir Fireunughadh agus ... laomhthuchadh ?

F. Ge nach fedir Fireunughadh agus ... laomhthughadh, a Sgarachduin idir O a ... heile *s*, Gidheadh ata Edirgheallughadh ... adtora ann a meud as gu bhfuil, Ann a ... hfireunughadh, DIA ag meas Dhuinne Fireun-

s 1 Cor. vi. 11. & i. 30.

reuntachd Chriosd *t*, Ann san Naomhtha-chadh ata a Spiorad ag Cur Gras ionnuin agus gar deanamh Comasah air a chur a ngniomh *u*, Ann san Fhireunughadh ata an bpeacadh air na Mhaitheamh *w*, Ann san Naomhthachadh, ata an bpeacadh air na Cheannsughadh *x*; Ata Fireunachadh ag saoradh na Gcreidmheacha uile, ionan re a cheile, O fheirg Dhioghaltaigh DHE, Agus sin gu hiomlan fos, ann san bheathasa a chor as nach tuit siad, a chaoidch faoi * Bhreith damnuighe *y*, Achd an Naomhthachadh ni hionnan e, ann sna huile dhaoinibh Naomhtha *z*, Ni mo ata se Iomlan ann a Neach air bhith san bheathasa *a*, Achd aig fas suas chum foirfid-heachd *b*.

* *dhideadh.*

t Romh. iv. 6, 8. u Esek. xxxvi. 27. w Romh. iii. 24, 25. x Romh. vi. 6, 15. y Romh. viii. 33, 34. z 1 Eoin ii. 12, 13, 14. Eabhr. v. 12, 13, 14. a 1 Eoin i. 8, 10. b 2 Cor. vii. 1. Phil. iii. 12, 13, 14.

C. 78. Cia as ata Neimh-Iomlaineachd a Naomhtachuidh ann a nCreidmheachaibh ag teachd?

F. Ata Neamh-Iomlaineachd an Naomh-thachaidh an sna Creidmheachaibh ag teachd O fhuighioll an Pheacaidh, ata ag fantin ann sgach ball diobh, Agus O Shior-mhian-nughadh na feola anaghaidh an Spioraid, leis an bhfuil iad air an sarughadh le buaidhribh,

uaidhribh, agus iad ag tuitim a Niomadh eacadh *c*, agus air a mbacadh, iona nuile ieirbheis Spioradoil *d*, agus a N'oibrighe ; fearr, neamh-iomlan agus truailligh a hfiaghnuis DHE *e*.

c Romh. vii. 18, 23. Marc xiv. 66, ga heiribh. Gala. ii. 11, 12. d Eabhr. xxi. 1. Isai. lxiv. 6. Exod. xxviii. 38.

C, 79. Nach feud fior Chreidmheacha, uitim O staid na nGras thaoibh a Neamh-hoirfidheachd, agus na hiomadh Buaidhridhe gus Peacaidhe, ata ag breith orra ?

F. Bhrigh Graidh Neamhchaochladhach DHE *f*, agus bhrigh orduigh agus a Chomh-heangal, chum buan-Mhairionnthachd a habhairt doibh *g*, agus bhrigh a Naonadh Neamh sgarthoil re Criosd *h*, a ghna-eadar-huidhe air an son *i*, agus Spiorad agus Siol DHE ag comhnuighe ionta *k* : Ni mfeud or-Chreidmheacha tuitim gu hion lan no os gu criochnudhach, O staid na nGras *l*, chd ataid air na ngcoimhed le Cumhachda DHE, trid Creidimh chum Slainte *m*.

f Jer. xxxi. 3. g 2 Tim. ii. 19. Eabhr. xiii. 0, 21. 2 Sam. xxiii. 5. h 1 Cor. i. 8, 9. Eabhr. vii. 25. Luc. xxii. 32. k 1 Eoin iii. , & ii. 27. l Jer. xxxii. 40. Eoin x 28. n 1 Phead. i. 5.

C. 80. A mfeud fior-Chreidmhighe, heith gu neamh-mhearachdach dearbhtha, gu bhfuil siad ann a staid na nGras, agus gu mbuanuigh siad ann chum Slainte ?

F. An drong ata ag fior-Chreidsin a Gcriosd, agus ag deanamh ditchill air Gluasachd ann a Nuile dheadh-Choinsias na Lathar *n*, feudfuid a bhfeugmhais fhoillsiughaidh neamh-ghnathuighte, tre Creidimh, air na Shuidhthuighadh, air firinn Gheallamhna DHE, agus trid an Spiorad ga ndeanamh Comasach chum aithne dheanamh ionta fein, air na Grasa sin dan bhfuil Geallamhna na Beatha air na ndeanamh *o*, agus ag togbhail fiaghnuis le a nSpioradaibh gur iad Clann DE *p*; Bheith gu Neamhmhearachdoil dearbtha, gu bhfuil siad ann a staid na nGras, agus gu m'buanuigh siad ann chum Slainte *q*.

n 1 Eoin ii. 3. o 1 Cor. ii. 12. 1 Eoin iii. 14, 18, 19, 21, 24. 1 Eoin iv. 13, 16. Eabhr. vi. 11, 12. p Romh. viii. 16. q 1 Eoin v. 13.

C. 81. An bhfuil na fior-Chreidmhighe uile, gach uile Uair dearbhtha, gu bhfuil siad san cheart am ann a staid no nGras: agus gu mbi siad air na Sabhaladh ?

F. O nach bann do Cheart-Naduir an Chreidimh, Dearbh-beachd ar Gras agus Slainte *r*, feudfuidh fior-Chreidmhighe feitheamh fada sol fa nruigh siad air *s*, agus an diaigh dhoibh ruighiachd air, feudfuidh se bheith air na Anbhuininghadh aca, agus

siad

r Eph. i. 13. s Isa. l. 10. Salm. lxxxviii. gu hiomlan.

:ad a bheith ag dal air trid
ɔmadh gne * Amhluaidh, pea- * *buaireas.*
aidhe Buaidhriuh, agus Dto-
ıairidh *t*: Gidheadh ni bhfuil siad idir air
ıa mfagbhail, gun a shanthuil sin do Chong-
ıamh agus do lathaireachd Spioraid DE
s a ni a ngcoimhed O thuitim an Miodh-
dhochas tur *u*.

t Salm lxxvii. 1, gu nuig 12. Caint. v. 2, 3, 6. Salm li. 8. 12. & xxxi. 22. & xxii. 1. a 1 Eoin iii. 9. Job xiii. 15. Salm lxxiii. 15, 23. Salm liv. 7, gu nuig 10.

C. 82. Creud an comhchomun ‡ Gloire ata ag huill na Heagluis neamh Fhaicsionnuigh re Criosd? ‡ *thaobh gloir.*

F. An Comchomun Gloire ata aig buill na Heagluis neamh Fhaicsionnuigh, re Chriosd, ata se ann san Bheathasa *w*, agus air ball an-diaigh an Bhais *x*, agus fa dheireadh air na dheanamh Iomlan ann san Eiserighe, a-gus a nla a Bhreitheamhnais *y*.

w 2 Cor. iii. 18. x Luc. xxiii. 43. y 1 dTess. iv. 17.

C 83. Creud an Gcomhchomun Gloire, re Criosd, ata Buill na Heagluis neamh-shaicsion-nuigh ag Meultuin ann san Bheathasa?

F. Ata Ceud thorraidh Gloire, Maille re Criosd air na ngcompartughadh, re buill na Heagluis Neam-fhaicsionnuigh, san Bhea-thasa, mar ataid na Mbuill dhosan, a nGceann; Agus mar sin annsan ata coir aca

air

air an Ghloir sin, ata esin a Lan shealbhughadh *z*; Agus mar chamhartha Daingnighthe air sin, ta mothughadh aca do ghradh DHE *a*, ata sithchain Choguis aca, Aaibhneas san Spiorad Naomh, agus Dochas Gloire *b*: Mar air an Laimh eile, do na Haingidhibh, ata Mothughadh do fheirg Dhioghaltaigh DE, Uathbhas Coguis, agus‡Duil uathbhuasach re Breitheamhnas, na ntionsgnadh air a mpianibh a dhfuilingeas siad an diaigh Bais *c*.

‡ *Jeitheamh.*

z Eph. ii. 5, 6. a Romh. v 5. 2 Cor. i. 22. b Romh. 5. 1, 2. & xiv. 17. c Gein. iv. 13. Maith. xxvii. 4. Eabhr. x. 27. Romh. ii. 9. Marc ix. 44.

C. 84. An suigh na huile Dhaoine Bas?

F. Ar bheith don Bhas air na Bhagradh, mar Luaidheachd an Pheacaidh *d*, ata air orddughadh do na huile Dhaoinibh, aon uair bas fhaghail *e*, air son gur Pheacaigheadar uile *f*.

d Romh. vi. 23. e Eabhr. ix. 27. f Romh. v. 12.

C. 85. Air bheith don Bhas, na Luaidheachd don Pheacadh, creud ma nach bhfuil na Fireunaigh air na ntcasairgin an Bhas, o ata a mpeacaidhe uile air na Maitheadh ann a Gcriosd?

F. Bithidh na Fireunaigh air na nteasairgin on Bhas fein san la Dheighionnach, Agus

gus ann san Bhas fos, ataid air na nteasairgin o a Ghatn, agus o a Mhallughadh *g*; Ar chor as, ge go taid ag faghail Bais, Gidheach sann o Ghradh DHE ata sin *h*, chum a nsaoradh gu hiomlan, o Pheacadh, agus o Thruaighe *i*, agus a ndeanamh Comasach air tuilleadh Comhchomuin bheith aca re Criosd anna nGloir, air an bhfuil an sin siad ag tionsgnadh *k*.

g 1 Cor. xv. 26, 55, 56, 57. Eabhr. ii. 15. h Isa. lvii. 1, 2, 2 Riogh. 22. 20. i Foills. xiv. 13. Eph. v. 27. k Luc. xxiii. 43. Phil. i. 23.

C 86. Creud an Ccomhchomum Gloire, re Criosd, ata Buill na Heagluis Neamh-fhaicsionnuigh, ag Mealtuin, air ball an diaigh Bais?

F. A se an Gcomhchomun Gloire, maille re Criosd, ata buill na Heagluis Neamh-Fhaicsionnuigh ag Mealtuin, air ball an diaigh Bais, Gu bhfuil a Nanmuna an sin, air na ndeanamh foirfe ann a Naomhthachd *l*, Agus air na ngabhail a steach, do na Neamhibh is airde *m*, Far a bhfuil siad ag faicsin Gnuis DHE ann a solus agus a nGloir *n*, ag feitheamh re lan Shaoradh a nGcuirp *o*, ata san bhas fein gna-cheangailte re Criosd *p*, Agus ag gabhail tamh iona Nuaidhibh mar iona nleabuidhibh *q*, Gus a mbi siad ann

san

l Eabhr. xii. 23. m 2 Cor. v. 1, 6, 8. Phil. i. 23. le Gniomh. iii. 20. & Eph. iv. 10. n 1 Eoin 3. 2. 1 Cor. xiii. 12. o romh. viii. 23. Salm xvi. 9. p 1 Teff. iv. 14. q Isa. lvii. 2.

san la dheighionnah air na ngcur a ris re a nanmanaibh *r*; Achd san a bhios anmana na Naingidh a nam an bhais air na nteilgeadh a Nifrionn, iona san siad anna bpianuibh agus dorchadas Iomalach, agus a nGcuirp air na ngcoimhead iona Nuaidmhibh, mar iona mpriosuinibh, gu nuig Eiserigh agus Breitheamhnus an la Mhoir *s*.

r Job xix. 26, 27. s Luc. xvi. 23, 24. Gniomh. i. 25. Jude r. 6, 7.

C. 87. Creud as Coir Dhuinne a Chreidsin ma'n Eiserigh?

F. As coir Dhuinn a Chreidsin gu mbi ann san la Dheighionnach, Eiserigh gheneralt na marbh araon do na Fireuna agus na Neimh-fhireuna *t*, An tan a bhios iadsan a gheibhthear beo an sin, air na gclaochladh ann a Mionoidh, Agus air bheith an sin do Cuirp cheudna na marbh a Chuireadh san naimh, air a ngcur aris re a Nanmanaibh a Chaoich, bithidh siad ar na ndusgadh as a nuaimhibh le Cumhachda Chriosd *u*, Bithidh cuirp na mfireuna, le Spiorad Chriosd agus trid Eiseachd Eiserighsin mar a ngceann, air na ndusgadh, ann a gcumhachd, na ngcuirp Spioradoil, † *nach fedir* † Neamh-thruaillidh, Agus *athruailleadh*. air na ndeanamh Cosmhuil re

na

t Gniomh. xxiv. 25. u 1 Cor. xv. 51, 52, 53. 1 dTess. iv. 15, 16, 17. Eoin v. 28, 29.

na Chorp Ghlormhar san *w*, Agus bithidh Cuirp na Naingidhe air na ndusgadh ann a N'eaionoir, leisin mar Bhreitheamh air ndo Chuireadh Corruigh *x*.

w 1 Cor. xv. 21, 22, 23, 42, 43, 44. Phil. iii. 21. x Eoin v. 27, 28, 29. Maith. xxv. 33.

C. 88. Creud a tharla ar ball an diaigh na H'eisereigh?

F. Air ball a ndiaigh na H'eiserigh, tarlaidgh, Brietheamhnus ‡ gheneralt agus Dheirionnach Aingle agus Dhaoine *y*, ni nach fiosrach Duine air bith, air a la, no air uair, gcoinne gu ndeanadh na huile Dhaoine faire agus urnuigh, agus gu mbiodh iad ullamh do ghna, fa Chomhthair, teachd an Tighearna *z*.

‡ *iomlan.*

y 2 Phead. ii. 4. Jude r. vi, 7, 14, 15. Maith. xxv. 56. z Maith. xxiv. 36, 42, 44. Luc. xxi. 35, 36.

C. 89. Creud do Niotar ris na Haingidhe a nla a Bhreitheamhnuis?

F. A nla a Bhreitheamhnuis, Cuirfear na Haingidh air Laimh chli Chriosd *a*, Agus an lorg Dearbhaidh soilleir, agus air bheith dhoibh air na nlan fhagbhail ris iona ngcoguisibh fein *b*, Bithidh Breithnathbhasach Achd Gidheadh Breith Cheart, Damnuigh, air na thabhairt, amach iona Naghaidh *c*. Agus na Lorg sin, bithid air

na

a Maith. xxv. 33. b Romh. ii. 15, 16. c Maith. xxv. 41, 42 43.

na nteilgeadh amach o Lathair fhabhurach DHE, agus on Chomun ghlormhar sin re Criosd, a naoimhibh, agus a Ainglibh naomhtha uile, gu Hifrionn, chum gu nbiodh dioghaltas air na dheanamh orra, le pianaibh Cuirp agus Anama nach fedfir a chur agceill, Maille ris an Diabhal agus Ainglibh, gu siorruidh *d*.

d Luc. xvi. 26. 2 Tess. i. 8, 9.

C. 90. Creud do niothar ris na Fireunaibh a nla a Bhreitheamhnuis?

F. An n'la a Bhreitheamnais, air bheith do na fireunaibh air na Glacadh suas, a Dhionnsaidh Chriosd ann sna neulaibh *e*, siudhthig heat iad air na laimh Dheis, agus air bheith dhoibh an sin air a naithnuighadh agus air a nlan-saoradh gu follus *f*, bithidh siad ag tabhairt Breith maille ris, air na Hainglibh agus na Daoinibh ris a ndo chuireadh cul *g*, agus air na ngabhail a Steach air neamh *h*, far a mbi siad saor gu hiomlan agus a mfeasda, o uile pheacadh agus thruaighe *i*, Air na nlionodh le Haoibhneas, nach fedir a sinuaintuighadh *k*, Air na ndeanamh iomlan naomhtha agus sona, ann ngcorp sa Nanam araon, Ann a gcomun na Naoimh, agus naomh-Aingil nach fedir Ai-

e 1 Tess. iv 17. f Maith. xxv. 33. Maith. x. 32. g 1 Cor. vi. 2, 3. h Maith. xxv. 34, 36. i Eph. v. 27. Foills. xiv. 13. k Salm. xvi. 11.

Aireamh *l*, Achd gu harid, ann a bheith gu neamh-meadhonach, ag faicsin agus ag mealtuin DHE an Athar, agus ar Tighearna Iosa Criosd, agus an Spioradh Naomh, gu Siorruidh suthain *m*. Agus as e so an Gcombchoman foirfe agus iomlan, a Mhealfuidheas Buill na Heagluis Neamh-fhaiesionnuigh, maille re Criosd anna a nGloir ann ían Eiserigh agus a nla a Bhreitheamhnuis

l Eabhr. xii. 22, 23. m 1 Eoin 3. 2. 1 Cor. xiii. 12. 1 dTess, iv. 17, 18.

Air fhaicsin Duin, Cred ata na Scriobtuireadh, gu harid ag teagasg Dhuinn a Chreidsin mu DHIA, Ata a nios aguin re na thabhairt fadear, Creud ataid ag Jarruidh mar Dhleasdanas an Duine

C. 63. CReud an Dleasdanas, ata DIA ag Jarruidh air an Duine?

F. As e an Dleasdanas ata DIA ag Jarruidh air an Duine, Um lachd da Thoil fhoillsighte *n*.

n Romh. xii, 1, 2. Mica. 6. 8. 1 Sam. xv. 22,

C. 62. Creud d'foillsigh DIA, ar Ttus don Duine Mar Riaghail a Umhlachd?

F. Be

F. Be Lagh na Modhanna an Riaghail Umhlachd d'foillsighe DIA do *Adhamha* a nstaid na Neimh-chiontais, agus don Chinneadh Daonna uile ann san, a thuilleadh air Aithne shunnraighte, gun ni ithe do mheas na Craoibh eolais mhaith agus uile *o*.

o Gein. i. 26, 27. Romh ii. 14, 15. Romh. x. 5. Gein. ii. 17.

C. 93. Creud e Lagh na Modhanna?

F. As e Lagh na Modhanna, Taisbeunadh Toile DHE don Chinneadh Daonna, ag stiubhradh agus ag Ceangal gach einneach re comhchosamhlachd agus Umhlachd, Iomlan agus Shior-bhuan, iona phearsa fein, Dho, ann a ngleus agus gne an Duine gu hiomlan edir Anam agus Chorp *p*; Agus ann a gcomhlionadh uile dhleasdanais sia na Naomhthachd agus na Fireuntachd, a dhlidheas se do DHIA agus do Dhuine *q*; ag Gealladh Beatha a norg a Chomhlionadh, agus a Bagradh Bais a nlorg a Bhrisidh *z*

p Deut. v 1, 2, 3, 31 32, 33. Luc. x, 26. 27. Gal. iii. 10. 1 Tessal. v. 23. q Luc. i. 75. Gniomh. xxv. 16. r Romh. x. 5. Gal. iii. 10, 12.

C. 94. An bhfuil fognamh air bith ann a nlaghna Modhanna, don Duine, O thuitim ar gceud sinnseara?

F. Ge nachfeud Duine, air bith, o thuitim ar gceud sinnseara, ruigheachd air Fireuntachd agus Beatha, trid Lagh na Modhan-

hannuidh *s*, Gidheadh as mor; Fhoghnamh do na huile Dhaoinibh a gcumantae, agus fhognamh sunnraighte, araon do na Daoinibh nach bhfuil air a naithghineamhain, agus do na Daoinibh ata air a naithghineamhuin *t*.

s Romh. viii. 3. Gal. ii. 16. t 1 Tim. i. 8.

C. 95. Creud e fognamh Lagh na Modhannuidh, do na huile Dhaoinibh?

F. Ata fognamh ann a nLagh na Modhanuidh do na huile Dhaoinibh, chum fios a thabhairt doibh air Nadur agus Toill Naomhtha DHE *u*, air an Dleasdanas, ag cur Ceangal orra re Gluasachd da reir *w*, Chum a mfagbhail ris ionta fein ma Miodhchomas air a Choimhed, agus mu Shalachar pheacach a Naduir, a ngcroidhthe, agus a mbeathaidh *x*, chum a'Nirisluighadh trid Mothughadh a mpeacaidhe agus a ntruaighe *y*, agus da thaoibh so, chum a ngcuiduighadh gu fealladh ni as soilleire, air a Nfheum ata aca air Chriosd *z*, agus air iomlaine Umhlachdsan *a*.

u Lebh. xi. 44, 45. Lebh. xx. 7, 8. Romh. vii. 12. w Mica vi. 8. Sheum. ii. 10, 11. x Salm. xix. 11, 12. Romh. iii. 20. Romh. vii 7. y Romh. iii. 9, 23. z Gal. iii. 21, 22. a Romh. x. 4.

C 96. Creud an bhfoghnamh sunnraighte ata a nlagh na Modhannuidh do na Daoinibh nach bhfuil, air a Naithghineamhuin?

F. Ata

F. Ata foghnamh ann a nlagh na Modhannuidh, do na Daoinibh nach bhfuil air a Naithghineamhuin, Chum a ngcoguise do Dhusgadh, gu teitheamh on fheirg re teachd *b*, agus chum a Niomain gu Criosd *c*, no ma bhuanuigheas siad ann a staid agus slighe an Pheacaidh, a mfagbhail gun leithsgeul *d*, agus faoi a Mhallughadh *e*.

b 1 Tim. i. 9, 10. c Gal. iii. 24. d Romh. i. 20. air Choimeas re Romh. ii. 15. e Gal. iii. 10.

C. 97. Creud an foghnamh sunnraighte ata ann a nlagh na Modhannuidh, do na Daoinibh ata air a Naithghineamhuin?

F. Ge gu bhfuil na Daoine ata air a naithghineamhuin, agus ata ag Creidsin a Gcriosd, air na nSaordh o Lagh na Modhannuidh, mar as Coimhcheangal Oibrighe *e f*, Air chor as da thaoibh nach bhfuil siad air na mfireunughadh *g*, no air na fagbhail faoi bhine *h*, Gidheadh a thuilleadh ar gach foghnamh generalt ata ann, a bhuineas dhoibhsan, mar do Dhaoinibh eile, ata foghnamh sunnraighte ann, a Thaisbeunadh dhoibh mead an Chomain do Chiur Criosd orra, air son a choimhlionadh agus a Mhallughadh fhulann iona Naite, agus chum a Maith *i*, Agus thrid so a mbrosnughadh gu tuil-

f Romh. vi. 14. & vii. 4. 6. Gal. iv. 4, 5. g Romh. iii. 10. h Gal. v. 23. Romh. viii. 1. i Romh. vii. 24, 25. Gal. iii. 13, 14. Romh. viii. 3, 4.

tuilleadh buidheachais *k*, agus sin a Chur a ngeill, le a ntuilleadh Curam air iad fein a Chumadh ris, mar Riaghail a Numhlachd *l*.

k Luc. i. 68, 69, 74, 75. Col. i. 12, 13, 14. l Romh. vii. 22. & xii. 2. Tit. ii. 11, gu nuig 14.

C. 98. Caite a bhfuil Lagh na Modhannuidh air na chur sios gu haithghearr Iomlan?

F. Ata Lagh na Modhannuidh air na chur sios gu haithghearr Iomlan, ann sna Deich Aitheantaibh, a thughadh seachad le guth DHE air Sliabh *Sinai*, agus a Scriobhadh Leis, air da chlar cloiche *m*, agus ataid air na ngcur sios ann sa nfhicheadadh Caibidil do leabhar *Exodus* (no na Himric) Ar dleasdanas do DHIA air a chur sios ann sna Ceitheir Aitheantaibh is tosaighe, agus ar nDleasdanas do Dhuine ann sna se Aitheantaibh eile *n*.

m Deut. x. 4. Exod. xxxiv. 1, 2, 3, 4. n Maith. xxii. 37, gu nuig 40.

C. 90 Creud na Riaghaile ata re na ntabhairt fa dear chum na Deich Aitheanta a thuigsin gu Ceart?

F. Chum gu n'tuigte na Deich Aitheanta gu ceart, ataid na Riaghaile so re na ntabhairt fa dear Eadon.

I. Gu bhfuil an Lagh Iomlan, agus ag ceangal gach einneach gu lan comhchosamhlachd onn san Duine gu hiomlan re a fhireuntachd, agus gu h'umhlachd iomlan do

do a chaoich, Air chor as gu bhfuil ſe ag Jarruidh, an'fhoirfeachd is airde ann ſgach uile Dhleaſdanas, Agus ag toirmeaſg an chum is lugha do gach ein pheacadh *o*.

o Salm xix. 7. Sheum. ii. 19. Maith. v. 21. ga dheiridh.

II. Gu bhfuil ſe ſpioradoil, agus mar ſin a ruighteachd na tuigſe, na Toil, na Mianna, agus uile chumhachdaibhe eile * *Ionan* a nanama * comh-mhaith is air Braithra, oibrighe, agus Iomcharap *p*.

p Romh. vii. 14. Deut. vi. 5. air choimeas re Maith. xxii. 37, 38, 39. Maith. v. 21, 22, 27, 28, 39. ga dheiridh.

III. Gu bhfuil an einni Ceudna, ann ſeadh eagſamhuil air na Jarruidh, no air an Thoirmeaſg, ann a ntuilleadh Aitheantaibh ſa h'aon *q*.

q Col. iii. 5. Amos viii. 3. Seanraite i. 19. 1 Tim. vi. 10.

IV. Amhuil as far a bhfuil Dleaſdanas air na Aithneadh, gu bhfuil an bpeacadh ata na aghaidh, air na Thoirmeaſg *r*; Agus far a bhfuil Peacadh air na Thoirmeaſg, gu bhfuil an dleaſdanas ata na Aghaidh, air na Aithneadh *ſ*: Mar ſin far a bhfuil Gealladh air na Cheangal re h'Aithne, ta an

r Iſa. lviii. 13. Deut. vi. 13. air choimeas re Maith. iv. 9, 10. Maith. xv. 4, 5, 6. Maith. v. 21, gu nuig 25. Eph. iv. 28.

ta an Bagradh ata na ‡ aghaidh, fillte, ann *t*, Agus sar ‡ *contrardhadh* a bhfuil Bagradh air na *fa chombair*. Cheangal re Aithne, ta an Geallamh ata na aghaidh, fillte ann *u*.

t Exod. xx. 12. le Seanraite xxx. 17. u Jer. xviii. 7, 8. Exod. xx. 7. air choimeas re Salm xv. 1, 4, 5. & Salm xxiv. 4, 5.

V. A ni ata DIA ag toirmeasg ni ngcoir a Dheanamh, Uair air bhith *w*, A Ni ata se ag Aithneadh, as e air Dleasdanas do ghnath e *x*, Agus Gidheadh ni ncoir gach ein dleasdanas a dheanamh gach ein Uair *y*.

w Job xiii. 7, 8. Romh. iii. 8. Job xxxvi. 21. Eabhr. xi. 25. x Deut. iv. 8, 9. y Maith. xii. 7.

VI. Faoi einpheacadh no eindleasdanas, ata na huile pheacaidhe no dhleasdanais don tseorsa sin, air na ntoirmeasg no air na Jarruidh maille re a nuile Adhbharaibh mheadhoinibh, Chinsath, chosamhlachdaibh, agus gach uile bhrosnuhadh chuca *z*.

z Maith. v. 21, 22, 27, 28. Maith. xv. 4, 5, 6. Eabhr. x. 24, 25. 1 dTess. v. 22. Jude r. xxiii. Gal. v. 26. Col. iii. 21.

VII. A ni ata air na thoirmeasg no air Aithneadh Dhuinn fein, gu bhfuil a dhfhiachaibh oruinn, ar nDithchioll, do reir ar Ninmhe chum e bheith air na Sheachnadh, no air na Choimhlionadh le Daoinibh eile, do reir Dleasdanas a Ninmhe *a*. VIII.

a Exod. xx. 10. Lebh. xix. 26. Gein. xviii. 19. Josh. xxiv. 15. Deut. vi. 6, 7.

VIII. Ann san ni ata air na Aitheneadh do Dhaoinibh eile, ata a d'fhiachaibh oruinn, do reir air Ninmhe agus ar nGairm, Congnamh a dheanamh leo *b*, Agus aire thabhairt nach bi Comun aguin re Daoinibh eile, an san Ni ata air na thoirmeasg dhoibh *c*.

b 2 Cor. i. 24. c 1 Tim. v. 22. Ephes. v 11.

C. 100. Creud iad na Neithe Sonnraighte, ata aguinn re thabhairt sadear, ann sna Deich Aitheantaibh?

F. Ata aguinn re a thabhairt sadear ann sna Deich Aitheantaibh, an Romh-raidh, Briogh na Naitheanta fein, agus na Riasuine eag amhuil ata Ceangailte re Cuid Dhiobh, chum a nteannadh oruinn ni as mo.

C. 101. Creud is Romh-raite do na Deich Aitheantaibh?

F. Ata Romh-raite do na Deich Aitheanta, air a chur sios ann sna Briathraibse [As mise an Tighearna do DHIA a thug thusa Amach as talamh na *Heghiphts*, as Tigh na Daoirse *d*.] Ann a bhfuil DIA ag foillsiughadh, Ardthighearnas, mar a nti as e Jehovah, an DIA bioth-bhuan, neamh-chlaochladhach, agus Uile Chumhachdach *e*, aige a bhfuil, a Bhith ann fein agus Uaidhe fein *f*, agus ag tabhairt bith, da uile Bhriathraibh

d Exod. xx. 2 e Isa. xliv. 6. f Exod. iii. 14.

aibh *g*, agus Oibrighibh *h*, agus gur DIA
nna Comhcheangal e, mar re *Israel* o shean,
is a mhluidh re na Phobul uile *i*, Neach
nar thug se iad as a mbruid san *Eighipte*, as
amhuil, ata se gar fuasgladh
ar ‡ bruid Spioradoil *k*, a- ‡ *daoir se trait-*
;us Uime sin gur bhfuil a *leoileachd.*
hfiachaibh oruinn, Esin Am-
ain a ghabhail mar ar nDIA, agus a uile
aitheantasan do Choimhead *l*.

g Exod. vi. 3. h Gniomh. xvii. 24, 28. i.
Gein. xvii 7. le Romh. iii. 39. k Luc. i. 74,
5. l 1 Phead. i. 15, 16, 17, 18. Lebh. xviii.
o. & xix. 37.

C. 102. Creud is Suim do na ceithir Ai-
heanta iona bhfuil ar Dleasdanas do DHIA,
air na chur fios ?

F. As e Suim na nceithir Aitheanta, iona
bhfuil ar Dleasdanas do DHIA, air na chur
ios, An Tighearna ar DIA a ghradhughadh,
e ar nuile Chroidhe, agus le ar nuile Anam,
e ar nuile Neart, agus le ar nuile Inntinn *m*.

m Luc. x. 27.

C. 103. Creud i an Cheud Aithne ?

F. As i an Cheud Aithne, [Na biodh Dee
eile air bith agad am fhiagnuise *n*.]

n Exod. xx. 3.

C. 104. Creud iad na Dleasdanais ata air
in Jarriudh san Cheud Aithne ?

F. As iad na Dleasdanais ata air na nJarru-
dh ann san cheud Aithne, Aithniughadh
gus Admhail, gur, e DIA amhain, an fior

DHIA agus ar Diaine *i*, agus Adhradh agu Gloir a thabhairt do, da reir sin *p*, le bheit ag Smuaintiughadh *q*; agus a Beachdu ghadh air *r*, ga Chuimhniughadh *s*, mor mheas a bheith aguin air *t*, ga Onorughad *u*, geill agus Urram a thabhairt do *w*, g Raoghnughadh *x*, ga ghradhughadh *y*, g mbiannughadh *z*, eagalsan do bheith oruin *a*, bheith ag Creidsin ann *b*, ag Earbsa as *c* ag cur Dochais ann *d*, ag gabhail tlach dheth *e*, ag deanamh Gairdeachas ann *f* bheith Eudmhur air a shon *g*, ag Gairm ai ag tabhairt gach uile Mholadh agus Bhui dheachas *h*, agus ag tiobhradh gach uil Umhlachd agus Striocadh dho, leis an Duin gu hiomlan *i*, le bheith Curamach air thoilluighadh ann sna huile Neithibh *k*, agu faoi Dhoilghios, an tan a mhiodh-thoili ghear e ann a ni'air bith *l*, agus le bheith a Gluasachd gu H'iriosol leis *m*.

C. 105

o 1 Chron. xxviii. 9. Deut. xxvi. 17. Isa xliii. 10. Jer. xiv. 22. p Salm xcv. 6, 7. Maith iv. 10. Salm xxix. 2. q Mal. iii. 16. r Salr lxiii. 6. s Seanm xii. 1. t Salm lxxi. 19. Mal. i. 6. w Isa. xlv. 23. x Josh. xxiv. 15 22. y Deut. vi. 5. z Salm lxxiii. 25. a Isa. viii 13. b Exod. xiv. 31. c Isa. xxvi. 4. d Saln cxxx. 7. e Salm xxxvii. 4. f Salm xxxii. 11. Romh. xii. 11. air a choimeas re Uibhir. xxv 11. h Phil. iv. 6. i Jer. 7. 23. Sheum. iv. 7 k 1 Eoin iii. 22. l Jer xxxi. 18. Salm cxix 136. m Mica vi. 8.

C. 105. Creud iad na Peacaidhe ata air a ntoirmeasg san cheud Aithne ?

F. As iad na Peacaidhe ata air na ntoirmeasg an san cheud Aithne, Neimh-Dheachd, thaobh DIA a Shenuadh, no gun DIA a bheith aguin *n*, Iodhal-adhradh, thaobh Dia eille Dee thar a haon, no ein Dia maille ris an DIA fhior, no na aite, a bhheith aguin, no do Adhradh *o* : Gun esin a bheith aguine, agus a lan-admhughadh, mar DHIA, agus mar ar Diaine *p* ; neamh-churam mu Einni a dligheat Dhosan, ata air Iarruidh ann san Aithnese, no sin a ligeadh tharruin *q* ; Ain-eolas *r*, Diothchuimhna *s*, Mi-bhreathnughadh *t*, Baroile fallsa *u*, Smuaintidh neimh-thomchubhadh agus Aingidh air *w* ; Scrudughadh dana agus Meanchusach air a Neithibh Diomhair *x* ; Gach Miodh-Naomhthachadh *y*, Fuath ar DHIA *z*, Fein Ghradh *a*, Fein Iarruidh *b* ; agus gach Seorsa eile do shocrughadh Inntinne, Toile, no Mianna, air Neithe eile, gu neamh-chnest, agus neamh-chuimseach, agus a ntogbhail dheth-

 sin,

n Salm xiv. 1. Eph. ii. 12. o Jer. ii. 27, 28. air choimeas re 1 dThess. i. 9. p Salm lxxxi. 11. q Isa. xliii. 22, 23, 24. r Jer. iv. 22. Hos. iv. 1, 6. s Jer. ii, 32. t Gniomh. xvii. 23, 29. u Isa. xl. 18. w Salm l. 21. x Deut. xxix. 29. y Tit. i. 16. Eabhr. xii. 16. z Romh. i. 30. a 2 Tim. iii. 2. b Phil. ii. 21.

sin, gu huilidh, no ann a Gcuid *c*, Bao chreideamh Diomhain *d*, Neimh-Chreideamh *e*, Eiriceachd *f*, Mi-chreideamh *g*, Mi earbsa *h*, Miodh-dhochas *i*, doth smach duightheachd *k* Dioth-Mothughaidh fao Bhreitheamhnuis *l*, Cruas-Croidhe

‡ *neamh-churam.*

m, Ardan *n*, An danadas *o*, ‡ Suaimhneas fheolmhur *p*, Bheith ag Buaidh readh DHE *q*, ag deanamh foghnaimh do Mheadhona neamhlaghoil *r*, agus ag earbsa a Meadhonibh laghoil *f*, Saimhe agus

* *Subhachas.*

* aoibhneas fheolmhui

Eud thruaillidh, dhall, agus eigcesllidh *u*, Meadh-bhlas *w*, Marbhantas ann a Neithibh DHE *x*, bhith gan ndeamh fein nar ‡ Gcoigrigh do DHIA, agus a tuitim air ar nais Uaidhe *y*, ag deanamh Urnuigh re Naoimhibh, Ainglibh, no Creaturibh air bhith eile, No ag

‡ *Gcomhthe-achaidh.*

ta-

c 1 Eoin ii. 15, 16. 1 Sam. ii. 29. Col. iii 2, 3. d 1 Eoin iv. 1. e Eabhr. iii. 12. f Gal. v. 20. Tit. iii. 10. g Gnìomh xxvi. 9. h Salm lxxviii. 22. i Gein. iv. 13. k Jer. v. 3. l Isa. xlii. 25. m Romh. ii. 5. n Jer. xiii. 15. o Salm xix. 13. p Zeph. i. 12. q Maith. iv. 7. r Romh. iii. 8. f Jer. 17. 5. t 2 Tim. iii. 4. u Gal. iv. 17. Eoin xvi. 2. Romh. x. 2. Luc. ix. 54, 55. w Foills. iii. 16. x Foills. iii. 1. y Esek. xiv. 5. Isa. i. 4, 5.

bhairt cun Adhradh crabhach dhoibh *z*; ach uile Chomcheangal ris an Diabhal, no ul a Gcomhairle ris *a*, agus Eisteachd do a chuireas se ionar Naire *b*, bheith ag Deaamh Dhaoine na Ntighearnuidh air ar Ccreideamh, agus air ar Gconsias; ag Deaamh tailcios & Dimeas ar DHIA, agus ir Aithcantaibh *d*, rg seasamh anaghaidh gus gcur doilghios air a Spioraid *e*; Ainedas agus Miodh-fhoighidin e a ‡ Mharasclachd, ga A- ‡ *fhroasdal* radh gu haimideach air son *fheadhmentas*. a n'olca ata se ag tabhairt rruinn *f*, agus ag tiobhradh cliu einmhaith air bith ata Ionnuin, aguin, no a dhfelir linn a dheanamh, don Fortun *g*, Do odholaibh *h*, dhuinn fein *i*, no do Chreauir air bith eile *k*.

z Romh. x. 13, 14. Hos. iv. 12. Gniomh. x. 25, 26. Foills. xix. 10. Maith. iv. 10. Col. i. 18. Romh. i. 25. a Lebh. xx. 6. 1 Sam. xxviii. 7, 11. air choimeas re 1 Chron. x. 13, 14. b Gniomh. v. 3. c 2 Cor. i. 14. Maith. xxiii. 9. d Deut. xxxii. 15. 2 Sam. xii. 9. Seanraite xiii. 13. e Gniomh. vii. 51. Eph. v. 30. f Salm lxxiii. 2, 3, 13, 14, 15, 22. Job i. 22. g 1 Sam. vi. 7, 8. 9. h Dan. v. 23. i Deut. viii. 17. Dan. iv. 30. k Eabhr. i. 16.

C. 106. Creud ata gu Sunnradhach air na theagasg dhuinn Leis na Briathraibhsin san Cheud Aithne, Eadhon, Am Fhiaghnuis?

F. Ataid na Briathrasa san cheud Aithne, Eadhon, *Am Fhiaghnuis*; ‡ ag teagasg dhuinn, gu bhfuil DIA do chi na huile neithe, ag tabhairt aire arid don Pheacadhsa, eadhon, Dia air bith eile a bheith aguin, agus gu bhfuil se ro-dhiombuidheach Dheth, Chum mar so gu mbiodh iad nan-Argumaint dar gcongbhal o Pheacadhsa agus da anntromughadh, mar bhrosnughadh ro-mhiodhnarach *l*, Agus mar an gceudna chum a thabhairt oruinn bheith ag deanamh, mar iona Fhiaghnuis, gach einni a'niotar linn iona Sheirbheis *m*.

‡ *A bhfiaghnuis magbaidh, mo ghnuis.*

l Ezek. viii 5. ga dheiridh Salm xliv. 20, 21. m 1 Chron. xxviii. 9.

C. 107. Creud i an Darah Aithne?

F. As I an Dara Haithne, [Na Dean duit fein Jomhaigh ‡ Snoighte,no Chosamhlachd air bith d'einni, ata air neamh, shuas, no air talamh a bhos, no sa nuisge faoi an talamh; na lub thu fein sios doibh, agus na dean seirbheis doibh, Oir is mise Jehovah do DHIA, DIA Eudmhar leanas aingidhachd da NAithreadh air an chloinn, gu nuige an treas agus an Ceathramhadh sliochd, don druing shuathuigheas me, agus ag deanamh trocair air miltibh don druing a Ghradhui-

‡ *grabhalta*

uigheas me, agus a Choimheadas Maitheanta *n*.]

n Exod. xx. 4, 5, 6.

C. 180. Creud iad na Dleasdanais, ata air a nIarruidh san dara Haithne?

F. As iad na Dleasdanais, ata air a nIarruidh san Dara Haithne, thabhairt fa dear Gach uile Ahdradh Crabhach agus ordunansa, Dhorduigh DIA iona Fhocal, a Ghabhail, agus Chongmhail, agus a choimhead, fiorghlan Iomlan *o*, Gu lunnradhach Urnuigh agus Buidheachas, a'nainm Chriosd *p*, Leughadh, Seanmoiriughadh, agus Eisteachd an Fhocail *q*, Fritheoladh agus Gabhail na nSacramuinteadh *r*, Riaghailt Eaglais, agus Reachd smachdughaidh ann *s*, Oiffig, agus Beathachadh na Minisdreadha *t*: Troisgadh Crabhach *u*, Moinnughadh air Ainm DHE *w*, agus Moidughadh dho *x*, Mar an gceudna, bheith diombuidheach do gach uile Adhradh fallsa, ag gabhail grain deth

o Deut. xxxii. 46, 47. Maith. xxviii. 20. Gniomh. ii. 42. 1 Tim. vi. 13, 14. p Phil. iv. 6. Eph. v. 20. q Deut xvii. 18, 19. Gniomh. xv. 21. 2Tim. iv. 2. Sheum. 1. 21. 22. Gniomh. x. 23. r Maith. xxviii. 19. 1 Cor. xi. 23, gu nuig 30. s Maith. xviii. 15. 16, 17. Maith. xvi. 19. 1 Cor. v. Caib. & xii. 28. t Eph. iv. 11, 12. 1 Tim. v. 17, 18. 1 Cor. ix. 7. gu nuig 15. u Joel ii. 12, 13. 1 Cor vii. 5. w Deut. vi. 13. x Isa. xix. 21. Salm lxxvi. 11.

deth, agus ag cur na aghaidh *y*, Agus do reir ‡ Aite agus Gairm gach einneach ga chur so as, agus fos uile Chomhartha Cuimhnuighthe na Hiodholadhraidh *z*.

‡ *Inmhe*

y Gniomh xvii. 16, 17. Salm xvi. 4. z Deut. vii. 5. Isa. xxx. 22.

C. 109. Creud iad na peacaidhe ata air an nToirmeasg san Dar Haithne?

F. As iad na Peacaidhe ata air na nToirmeasg annsan Dar Haithne, bheith idir, ag Dealbhadh *a*, ag Coimhairluighadh *b*, ag Aithneadh *c*, ag Gnathughadh *d*, agus air mhodh air bith, ag aontughadh re eun Adhradh Crabhach air bith nach dorduigheadh le DIA fein *e*, A Bheith ag fullang Creidimh fallsa *f*, ag Deanamh einni mar Shamhlughadh air DHIA, air na Tripearsuine uile, no air eunphearsa dhiobh cia aca sann a ntaobh a stigh ionar ninntinn, no antaobh a muigh, le gne air bhith do dhealbh no do Chosamhlachd Creutur air bhith *g*, Gach uile Adhradh dha so *h*, no do DHIA ann, no da thrid *i*; Samhlughadh air bith

a Uibher. xv. 39. h Deut. xiii. 6, 7, 8. c Hos. v. 11. Mica vi. 16. d 1 Riogh. xi. 33. & xii. 33. e Deut. xii. 30, 31, 32. f Deut. xiii. 6. gu nuig 12. Zech. xiii. 2, 3. Foills. ii. 2, 14, 15, 20. & xvii. 12, 16. 17. g Deut. iv. 15, gu nuig 19. Gniomh xvii. 29 Romh. i. 22, 23, 25. h Dan. iii. 18. Gal. iv. 8. i Exod. 32. 5.

bhith air Dhee breige a Dheanamh *k*, agus gach uile Adhradh dhoibh, no seirbhis air bith a bhuineas doibh *l*, Gach uile chumadoireachd Saobh-Chrabhach *m*, ag Truailleadh adhraidh DHE *n*, ag cur ris, ag tabhairt uaidhe *o*, cia aca a dhealbhadh is a thogbhadh suas as ar gceann fein e *p*, no dfuaras e thaobh ‡ Tradision o dhaoinibh eile *q*, ge gu bann faoi Ainm Seinid *r*, Cleachduin *s*, Crabhaidh *t*, Deagherun, no ein leith sgeil eile, ge be air bith e *u* Simoineachd *w*, * Slad-cheall *x*; Gach uile neamhchuram *y*, mu nAdhradh agus na Horduinansa, D'orduigh DIA, gach tailcios *z*, agus Bacadh orra *a*, agus gach cothughadh iona Naghaidh *b*.

‡ *Teagasg dhaoine o laimh gu liaimh.Confid.* Cap. I. § 6.

* *Sacrileid.*

k Exod. xxxii. 8. l 1 Riogh. xviii. 26, 28. Isa. lxv. 11. m Gniomh. xvii. 22. Col. ii. 21, 22, 23. n Mal. i. 7, 8, 14. o Deut. iv. 2. p Salm cvi. 39. q Maith. xv. 9. r 1 Phead. i. 18. s Jer. xliv. 17. t Isa lxv. 3, 4, 5. Gal. i. 13, 14. u 1 Sam. xii. 11, 12. & xv. 21. w Gniomh. viii. 18. x Romh. ii. 22. Mal. iii. 8 y Exod. iv. 24, 25, 26. z Maith. xxii. 5. Mal. i. 7, 13. a Maith. xxiii. 13. b Gniomh. xiii. 44, 45. 1 dTess. ii. 15, 16.

C. 110. Creud iad na Riasuine, ata Ceangailte ris an dara Haithne, da teannadh oruin ni is mo ?

F. Na Riasuine Ceangailte ris an Dara Haithne, da teannadh oruinn ni is mo, air a ngcur sios ann sna Briathraibhse, eadhon [Oir is mise Jehovah do DHIA, DIA Eud'mhar, Leanas Aingidheachd na Naithreadh air an Chloinn, gu nuig an treas no an ceathramhadh sliochd, don druing fhuathaigheas me, agus ag deanamh Trocair air Mhiltibh don druing a Ghradl uigheas me, agus a Choimhead as Maitheanta *c*] As iad, a thuilleadh air Thighearnas DHE os air cionn, a Shelabh-choir ionnuin *d*, Eud laiste do Adhradh fein *e*, agus a fhearg Dhioghaltach a naghaidh gach Adhradh fallsa mar ni ata na Striopachus Spioradalt *f*, agus gu bhfuil se ag meas luchd Brisidh na Haithnese na nluchd fuath dho, agus ag Bagradh Dioghaltais a thabhairt orra gu nuige ‡ Linnteadh eugsamhuil *g*, agus ag meas luchd Coimhead na Haithnese na ndrong ata ag tabhairt Graidh dho, agus ag Coimhed Aitheanta, agus ag Gealtuin trocaire dhoibh gu nuig Iomadh Linn *h*.

‡ *cuid do linntebh.*

c Exod. xx. 5, 6. d Salm xlv. 11. Foills. xv. 3, 4. e Exod. xxxiv. 13, 14. f 1 Cor. x. 20, 21, 22. Jer. vii. 18, 19, 20. Esek. xvi. 26, 27 Deut. xxxii. 16, gu nuig 20. g Hos. ii. 1, 3, 4. h Deut. v. 29.

C. 111. Creud i an Treas Aithne?

F. As i an Treas Aithne, [Na Tabhair Ainm an Tighearna do DHIA, diomhain-

haineas, Oir ni a mheasfiudh an Tighearna neamhchiontach, an ti bheir a Ainm an Diomhaineas *i*.]

i Exod. xx. 7.

C. 112. Creud ata air na Iarruidh an ſan Treas Aitne?

F. Ata an Treas Aithne ag Iarruidh, Ainm DHE, a Thiodail, a Bhuaidheadh *k*, Orduinanſaidh *l*, An Fhocal *m*, na Sacramuinteadh *n*, Urnuigh *o*, Mionna *p*, Moide *q*, Crannchaire *r*, a Oibrighe *ſ*, Agus ge be air bith ni eile, leis an bhfuil ſe ga fhoillſiughadh fein, bheith air na ngnathughadh gu Naomhtha, urramich an a nSmuaintidhibh *t*, Beachdughadh Inntinn *u*, Briathar *w*, Scriobhadh *x*, le Admhail naomhtha *y*, agus Iomchar da reir ſin *z*, chum Gloir DHE *a*, ar maith fein *b*, agus Maith Dhaoine eile *c*.

k Maith. vi. 9. Deut. xxviii. 58. Salm xxix. 2. & lxviii. 4. Foills. xv. 3. 4. l Mal. i. 14. Seanm. v. 1. m Salm cxxxviii. 2. n 1 Cor. xi. 24, 25, 28, 29. o 1 Tim. ii. 8. p Jer. iv. 2. q Seanm. v. 2, 4, 5, 6. r Gniomh i. 24, 26. ſ Job. xxxvi. 24. t Mal. iii. 16. u Salm viii. gu deiridh. w Col. iii. 17. Salm cv. 2, 5. x Salm cii. 18. y 1 Pheadr. iii. 15. Mica iv. 5. z Phil. i. 27. a 1 Cor. x. 31. b Jer. xxxii. 39. c 1 Pheadr. ii. 12.

C. 113. Creud iad na Peacaidhe ata air na ntoirmeaſg ſan Treas Aithne?

F. As iad na Peacaidhe ata air na ntoirmeaſg ſan Treas Aithne, Gun Ainm DHE a

ghna-

ghnathughadh mar ata air Iarruidh *d*, Agus miodh-ghnathughadh a dheanamh air, le Iomradh no Gnathughadh eile, Aineolach *e*, Diomhain *f*, neam-urramach, Miodh-naomhtha *g*, ſaobh Chrabhach *h*, no Aingidh; Air a Thiodolaibh, Bhuaidhibh *i*, Orduinanſaibh *k*, Oibrighibh e *l*, ‡ eitheachd trid Blaiſpheum *m*, ‡ Eitheachas *n*, Gach uile Mhallughadh *o*, Mhionn *p*, mhoid *q*, agus chrannchar Pheacach *r*, Briſcadh ar mionna agus moide mas Laghoil iad *ſ*, agus a gcoimhlionadh, mas ann a neithibh neamhlaghail ataid: Ag Monmthar *t*, anaghaidh orduighe agus Freaſdal DE, ag faghail cron doibh *u*, ag deanamh Mion-ſcruddadh meancuſach orra *w*, agus ga * ngcur, re neithibh gu mearachdach *x*; Bheith a Mi-mhiniughadh

‡ *eitheachd eitheadh.*

* *miodh chur gu cearr.*

d Mal. ii. 2. Gniomh. xvii. 23. f Seanraite xxx. 9. g Mal. i. 6, 7, 12. & iii. 14. h 1 Sam. iii. 3, 4, 5. Jer. vii. 4, 9, 10, 14, 31. Col. ii. 20, 21, 22. i 2Riogh. xviii. 30, 35. Exod. v. 2. Salm cxxxix. 20. k Salm l. 16, 17. l Iſa. v. 12. m 2Riogh. xix. 22. Lebh. xxiv. 11. n Zech. v. 4. & viii. 17. o 1 Sam. xvii. 43. 2 Sam. xvi. 5. p Jer. v. 7. & xxiii. 10. q Deut. xxiii. 18. Gniomh. xxiii. 12, 14. r Eſth. iii. 7. & ix. 24. Salm xxii. 18. ſ Salm xxiv. 4. Eſek. xvii. 16, 18, 19. t Marc vi. 26. 1 Sam. xxv. 22, 32, 33, 34. u Romh. ix. 14, 19, 20. w Deut. xxix. 29. x Romh. iii. 5, 7. & vi. 1.

dh *y*, no a miodh-chur *z*, no air mhodh
m bith, ag fiaradh *a*, an Fhocal, no ein-
uid air bith, dheth *b*, chum ‡ *cnaid.*
fugradh miodh-naomhtha *c*,
ifdeadh Meancufach agus neamh-tharb-
.ch, Calloide Diombain, no chum teagaifge
allfa do fheafamh *d*, Bheith ag Mighna-
ughadh an Fhocail, na gcreutuireadh, no
nni eile ata ag dul faoi Ainm DHE, chum
raoidheachd *e*, no ainmiannaibh agus
eanadais Pheacach *f*, Bheith ag labhairt gu
tingidh air firinn, Gras, agus flighthibh
HE *g*, ag deanamh fochaid orra *h*, ga
gcaineadh *i*, no air mhodh air bith ag Co-
ughadh iona Naghaidh *k*, ag Admhail
reidimh le gcealgoireachd, no chum crio-
naibh fiara *l*, Naire Ghabhail deth *m*, no
heith mar adhbhar Naire dho le Iomchar

L neamh-

y Seanm. viii. 11. & ix. 3. Salm xxxix. trid.
Mait. v. 21, ga dheiridh. a Efek. xiii. 22.
1 Phead. iii. 16. Maith. xxii 24, gu nuig
1. c Ifa. xxii. 13. Jer. xxiii. 34, 36, 38. d
Tim. i. 4, 6, 7. 1 Tim. vi. 4, 5, 20. 2 Tim.
14. Tit. iii. 9. e Deut. xviii. 10, gu nuig
4. Gniomh xix. 13. f 2 Tim. iv. 3, 4. Romh.
iii. 13, 14. 1 Riogh. xxi. 9. 10. Jude r. iv.
Gniomh xiii. 45. 1 Eoin. iii. 12. h Salm i.
. 2 Phead. iii. 3. i 1 Phead. iv. 4. k Gniomh
iii. 45, 46, 50. & iv. 18. & xix. 9. 1 Teff. ii.
6. Eabhr. x. 29. l 2 Tim. iii. 5. Maith. xxiii.
4. & vi. 1, 2, 5, 16. m Marc viii. 38.

neamh-fholafach *n*, neamh-Glic *o*, nean tharbhach *p*, agus oilbheumach *q*, no Culfleamhnughadh uaidhe *r*.

n Salm lxxiii. 14, 15. o 1 Cor. vi. 5, Eph. v. 15, 16, 17. p Ifa. v. 4. 2 Phead. 8, 9. q Romh. ii. 23, 24. r Gal. iii. 1, Eabhr. vi. 6.

C 114. Creud iad na Riafuine a Ceangailte ris an Treas Aithne ?

F, As iad na Riafuine ata Ceangailte i an Treas Aithne, ann, fna Briathraibh Eadhon, [An Tighearna do DHIA] ag [Nimheasfuidh an Tighearna neimhchionta an'ti bheir a Ainm an Diomhaineas/,] Bhri gur he an Tighearna agus air Diaine, ag uime fin, nach coir a Ainm do Mhiod naomhthughadh no air mhodh fambith Miodh-ghnathughadh, linn *t*, Gu har bhriogh gur combfhada ghabhas uaidh luchd Brifidh na Haithnefe a fhaoradh ag a Choigleadh, as nach fuilingion fe dhoib dol as o a cheartbhreitheamnus *u*, Ge bhfuil moran dhibh fin ag dol as, o fmac dughadh agus Dhioghaltas Dhaoine *w*.

f Exod. xx. 7. t Lebh. xix. 12. u Efe xxxvi. 21, 22, 23. Deut. xxviii. 58, 8. 5 Zech. v. 2, 3, 4. w 1 Sam. ii. 12, 17, 22, 2 air choimeas re 1 Sam. iii. 13.

C. 115. Creud i an Ceathramhadh Aithn

F. As i an Ceathramh Aithne, (Cuiml nigh la na Saboide da Choimhead naomhth a fe lathibh, faothairigh, agus dean hui

obai

bair, Achd as e an seachdmhadh la Saboid
n Tighearna do DHIA, air an la sin na
ean obair air bhith, tu fein, no do mhac,
o hinghean, hoglach, no do bhanoglach, no
ainmhidhe, no do Choigcrioch, ata a
taobh a stigh, dot dhoirsibh: Oir a se
ethibh, do rinn an Tighearna, Neamh
gus talamh, a nfairge, agus na huile neithe
a ionta, agus do ghabh se Comhnuidh an
achdinohadh la, uime sin do Bheannaigh
n Tighearna la na Saboide, agus do naomh-
uigh se e) *x*.

x Exod. xx. 8, 9, 10, 11.

C. 116. Creud ata air na Iarruidh san
heathramh Aithne?

F. Ata an Ceathramhadh Aithne ag Iar-
uidh, air na huile Dhaoine, naomhthug-
adh no Coimhead naomhtha do DHIA a
heanamh, air na Trathaibh suighighte sin
o Dhorduigh se iona fhocal, gu sunnrad-
ach, aon la Iomlan ann a seachd, agus be
n an seachdmhadh, o thosach an tsaoghail
u nuig Eiserigh Chriosd, agus an Ceud
, don tseachdmhuin riamh o sin, agus
maireochduin mar sin, gu deireadh an-
aoghail, is se so saboid na Gcriosduighidh *y*,
gus goirthear Dheth ann san Tiomna
uadh La an Tighearna *z*.

y Deut. v. 12, 13, 14. Gein ii. 2, 3. 1 Cor.
vi. 1, 2. Gniomh. xx. 7. Maith. v. 17, 18.
a lvi. 2, 4, 6, 7. z Foills. i. 10.

C. 117 Cionnas as Coir an Tsaboid n lo an Tighearna do naomhthughadh ?

F As Coir an Tsaboid no lo an Tighearna do naomhthughadh, le Tamh naomhth do ghabhail re fad an lo sin gu hiomlan ni amhain o na Hoibrighibh sin ata peacac gach uile uair, achd fos o na Gnothuig hibh saoghalta sin, agus o naidheir ata b hoil air Laethibh eile *b*, agus tlachd a ghal hail, ann san lathasa gu hiomlan [Ach an mheud deth sa ta feudhmoil, d'oibrighit na Hegin agus na Trocair *c*,] a Chaitheam a noibrighibh Adhraidh ; gu Diomhair agu follus *d*: agus chum na Crichese, is Co Dhuin ar gcroidhthe ulimhughadh, agu leis an uibhir sin do shcalladh roimhlaim do dhithchioll, agus do Chuimse, ar gn thuigheadh Saoghalta, ‡ shuighuighadh, agus g trathoil a ngcriochnug hadh, as gu bhfeudmoid bheith ni is † saoire agu ni is Iomchubhaidh * Chombair dleasdana s a la sin *e*.

‡ *Shocrughadh.*

† *Deise.*

**Chum, air son* :

C. 118

a Exod. xx. 8, 10. b Exod xvi. 25. g nuig 28. Neh. xiii. 15, gu nuig 22. Jer. xvi 21, 22. c Maith. xii. 1, gu nuig 13. d Isa. lvii 13. Luc. iv. 16. Gniomh xx. 7. 1 Cor. xv 1, 2. Salm lxxii. Tiodal. Isa. xvi. 23. Lebl xxiii. 3. e Exod. xx. 8. Luc. xxiii. 54, 5 Exod. xvi. 22, 25, 26, 29. Neh. xiii. 19.

C. 118. Cia air ion ata an Aithne, mu
ıoimhead na Saboid, air na Tabhairt ni is
nnraight, do cheannarduibh Teaghlaigh-
dh, agus Uachdranuibh eile?

F. Ata an Aithne mu Choimhead na Sa-
id, air na tabhairt ni is funnraighte
Chennarduibh Teaghlaigheadh, agus dó
ıchdranaibh eile; air an adhbhar, gu
fuil dfiachaibh orra, ni amhain iad fein
gCoimhead, achd fos, aire thabhairt, gu
bi fi air a Coimhead, le gach neach ata fa
ʒeuram; agus bhrigh gur furas leo gu tric
mBacadh le a agnothuighaibh fein *f*.

f Exod. xx. 10. Josh xxiv. 15. Neh. xiii.
5, 17. Jer. xvii. 20, 21, 22. Exod. xxiii. 12.

C. 119. Cia iad na peacaidh ata air na
toirmeafg fan Cheathramh Aithne?

F. As iad na peacaidh ata air na ntoir-
ıeafg fan Cheathramh Aithne, bheith ag-
:igeadh idir dhinn, na dleafdanais ata air-
ıa niarruidh ann *g*, gach uile Choimhlio-
ıadh neamhchuramach, neimh-dhichiollach,
gus neamhtharbhach orra, agus a bheith
igioth dhibh *h*, Gach uile Miodh-naomh-
hughadh an la fin tre Diombaineas, agus
heith ag deanamh a ni fin ata dheth fein
eacach *i*, agus le gach uile Oibrighibh,
Bhriathraibh agus Smuaintighibh, Neimh-

 fheudh-

g Esek. xxii. 26. h Gniomh xx. 7, 9. Esek.
xxiii. 30, 31, 32. Amos viii. 5. Mal. i. 13.
Esek. 30, 38.

fheudhmoil, mu ar gnothuighibh Saoghalta agus ar Naidhear *k*.

k Jer. xvii. 24, 27. Isa. lviii. 13.

C. 120. Creud iad na Riasuin ata air n ngcur ris an Cheathramhadh Aithne chum a teannadh oruinn ni is mo ?

F. Na Riasuin ata air na ngcur ris an Chea thramhadh Aithne, chum a teannadh ni i mo oruinn, ataid air na ntar ruing o a ‡ Ceartas, air bheith do DHIA ag Luigheasughadh dhuinn se Laethe do Sheachd, chum ar gno thuigheadh fein agus gun e ag cur air letl achd aon la dho fein, (Agus sin ann sna Bria thraibhse, eadhon a se laethibh Shaothairi gheas tu, agus do ni hobair uile *l*,) agus fos uaidhe so, eadhon, gu bhfuil DIA ag Agradh Sealbh-Choir arid air an la sin (Ann sna Briathraibhse) as e an Seachd-mhadh la, Saboid an Tighearna do Dhia *m*; O Eiseamploir Dhe, do rinn a se Laethibh Neamh, agus Talamh, a Nfhairge agus na huile Neithe ata ionta, agus do ghabh se Comhnuidh an Seachdmhadh la: Agus on Bheannughadh sin do chur Dia air an la sin, Ni amhain iona Naomhthughadh, chum bheith na la, da Sheirbheis, achd fos iona Ordughadh chum bheith na Mhadhon Be-annaighidh Dhuinne, ionar bheith ga Na-omhthughadh; agus sin ann sna Briathraibh-se,

‡ *comhtrom.*

l Exod. xx. 9. m Exod. xx. 10.

eadhon, Uime sin, do Bheannuigh an
ighearna la na Saboide, agus do Naomh-
uigh se e *n*.

n Exod. xx. 11.

C. 121. Cia air son ata an Focal sin
uimh nigh, air na chur ann a Ttosach na
eathramhadh Aithne ?

F. Ata an focal *Cuimhnigh* air na chur
Ttosach na Ceathramh Aithne *o*, a gcuid,
naobh na mor-shochair ata iona Cuimhni-
ghadh. Air bheith dhuinn thrid so, air ar
cuidiughadh, ionar N' ullmhughadh chum
Coimhead *p*, agus iona Coimhead, chum
a huile Aitheanta eile, a Choimhead, nios
earr *q*, agus chum Cuimhne Thaingeoil,
a Ghongbhail suas air an da Shochair mhor
in, an Chruthaighe agus na Saoirse iona
bhfuil Suim aithghearr an Chreidimh *r*; a-
gus a gcuid gur ro-Ullamh lein a Dioth-
chuimhniughadh *ſ*, brigh gu bhfuil nas lu-
gha do sholus Naduir air a son *t*, agus gid-
headh gu bhfuil ag cur stad air ar Saoirse
Nadurdha, ann a Neithibh ata Laghoil air
Uairibh eile *u*: Nach bhfuil si ag teachd
achd eunnuair ann a seachd Laethibh, agus

L 4 gu

o Exod. xx. 8. p Exod. xvi. 23. Luc
xxiii. 54, 56. le Marc xv. 42. Nech. xiii.
19. q Salm xcii. tiadal ar choimeas re rann
13, 14. Esek. xx. 12, 19, 20. Gein. ii. 2, 3.
Salm cxviii. 22, 24. le Gniomh. vi. 10, 11.
Foills. i. 10. ſ Esek. xxii. 26. t Neh. ix. 14.
u Exod. xxxiv. 21.

gu bhfuil iomadh gnothach saoghalta ; teachd a steach edir na Laethe Saboide, agu gu ro-thric a togbhail leo ar Ninntinn bheith ag smuaintigheadh air an tSaboi chum ar Nulimhughadh sa comhair, n chum a Naomhthughadh *w* : Agus gu bhfu an T'Aidhbhirseoir le na Ionnstrimeintib ag caitheamh moran Saothair, chum a gloi seadh agus a cuimhne, a dhu thadh amach, gcoinne gac uile * Aincreidamh agus ‡ A ndiaghuidheachd a thabhai a steach *x*.

* *Sgrios.*
‡ *mi chreideamh.*

w Deut. v. 14, 15. Amos viii. 5. x Caoi Je i. 7. Jer. xvii. 21, 22, 23. Neh. xiii. 15, gu nuig 2

C. 122. Creud i Suim na nSe Aitheant iona bhfuil ar dleasdanas do Dhuine air n chur sios ?

F. As i Suim na nSe Aitheanta, ion bhfuil, ar dleasdanas do Dhuine air na chu sios, ar gComharsan a ghradhughadh ma sin fein *y*, agus sinn a dheanamh do Dhaoi nibh eile, a Ni a baill linn iadsan a dhea namh Dhuinne *z*.

y Maith. xxii. 39. z Maith. vii. 12.

C. 123. Cia i an Cuigeadh Aithne ?

F. As i an Cuigeadh Aithne, [Tabhai Onoir do Tathair agus dod Mhathai chum go sinfidhe do laeth air an Talamh, ata ‡ an Tighearna *Jehovah* do Dhia ag Tabhairt dhuit] *a*.

C. 124.

a Exod. xx. 12.

C. 124. Cia iad a Thuigthear, faoi Ainm-
thar agus Mathair annsan Chuigeadh Aithne?
F. Faoi Ainm Athar agus Mathar san
huigeadh Aithne Tuigthear, ni Amhain,
arinteadh Nadurdha *b*, achd fos, na hui-
dh ata os ar gionn ann, a N'aois *c*, agus
ngiftaibh *d*, agus gu harid iadsan ata trid
rdugh Dhe os ar gcionn, a
aite ‡ Ughdarrais, cia aca
nn, ann a dteaghlach *e*, Eag-
is *f*, no Repuiblidh *g*

‡ *No rio-ghachd.*

b Scanraite xxiii. 22, 25. Eph. vi. 1, 2. c
Tim. v. 1, 2. d Gein. iv. 20, 21, 22. Gein.
lv. 8. e 2 Riogh. v. 13. f 2 Riogh. ii. 12.
gus xiii. 14. Gal. iv. 19. g Isa. xlix. 23.

C. 125. Cta air on a Ghoir-
hear Athair agus Mathair do
ndruing ata os ar gcionn?

‡ uachd-rain.

F. Goirtheas don druing ata
s ar gcionn, Athair agus Mathair, chum a
teagasg ann a Nuile dhleasdanais, da Ni-
chd ranaibh, mar Pharainteadh nadurdha,
hum Gradh agus caomhalachd
thaisbeunadh dhoibh do reir
n Dainihibh fa leth, agus
hum Iochdarain a tharruing
u tuilleadh Toile agus Suilbhireachd, ann
gcoimhlionadh an Dleasdanais da Nuach-
ranaibh, mar da Mparaintibh *i*.

* *mao-chro-idheachd.*

L 5 *C.* 126.

Eph. vi. 4. 2 Cor. xii. 14. 1 dTeff. ii. 7,
, 11. Uibher. xi. 11, 12. i 1 Cor. iv. 14,
5, 16. 2 Riogh. v. 13.

C. 126. Creud is Crioch gheneralt don Chui-geadh Aithne?

F. As i is Crioch gheneralt dōn Chui-geadh Aithne, Coimhlionadh na dleasdanais sin, ata dfiachaibh oruinn da Cheile ionar daimhibh fa leth, mar Iochdarain, Uachdarain, no ‡ ann a gcoimhmeas Inmhe *k.*

‡ *mar choi-measuigh.*

k Eph. v. 21. 1 Phead. ii. 17. Romh. xii. 10.

C. 127. Creud an Onoir ata a Dhfiachaibh air Iochdarain a thabhairt da Nuachdranaibh?

F. As i an Onoir ata a dhfiachaibh air Iochdarain a thabhairt da Nuachdranaibh, gach uile Urram dhlightheach, an a gcroidhe *l*, a mbriathar *m*, agus a N'iomchar *n*: Urnuigh agus Buidheachas air an son *o*, bheith ag leanamhain air a nSubhailceadh agus a Ngrasa *p*, Freagradh toileach, da Naitheantaibh Laghoil, agus do ngcomhairlibh *q*, † Umhlachd dlightheach da nsmachdughaibh *r*, Bheith tairis da mpearsaibh agus da Nughdarras *s*, agus iadsin a Sheasamh

† *Striochdach.*

l Mal. i. 6. Lebh. xix. 3. m Seanraite xxxi. 28. 1 Phead. iii. 6. n Lebh. xix. 32. 1 Riogh ii. 19. o 1 Tim. ii. 1, 2 p Eabhr. xiii. 17. Phil. iii. 17. q Eph. vi. 1, gu nuig 7. 1 Phead. ii. 13, 14. Romh. xiii. 1, gu nuig 5. Eabhr. xiii. 17. Seanraite iv. 3, 4. & xxiii. 22. Exod. xviii. 18, 19, 24. r Eabhr. xii. 9. 1 Phead. ii. 18, 19, 20. s Tit. ii. 9. 10.

amh *t*, is a Chumhdach, do reir a Naitibh a leth, agus Nadur a Ninmhe *u*, ag iomrughadh le a Nanbhuineachdaibh, agus ga nfolach sin, ann a ngradh *w*, chum mar sin gu mbiodh iad no Nonoir dhoibhsan, agus da nRiaghailt *x*.

t 1 Sam. xxvi. 15, 16. 2 Sam. xviii. 3. Esth. vi. 2. u Maith. xxii. 21. Romh. xiii. 6, 7. 1 Tim. v. 17, 18. Gal. vi. 6. Gein. xlv. 11. & xlvii. 12. w 1 Phead. ii. 18. Seanr. xxiii. 22. Gein. ix. 23. x Salm cxxvii. 3, 4, 5. Seanr. xxxi. 23.

C. 128. Creud iad peacaidh na Niochdarain, anaghaidh a Nuachdrainidh ?

A. A iad peacaidh na Niochdarain, a naghaidh a Nuachdrainidh, Bheith leigeadh, dhoibh eindleasdanas a dhlighthear uatha dhoibh *y*, Formad riu *z*; Dithmeas orra *a*, agus Ceannairce na Naghaidh *b*, do thaoibh a mpearsaidh *c*, agus a Ninmhe *d*, iona gcomhairlibh *e*, Aitheantaibh, agus Smachdughaibh Laghoil *f*, Mallughadh, Fanoid *g*, agus gach Iomchar cruaidh-bhraideach, Seannalach, ata na Mhasladh agus na Ealonoir dhoibhsan agus da nRiaghailt *h*.

y Maith. xv. 4, 5, 6. z Uibhir. xi. 28, 29. a 1 Sam. viii. 7. Isa. iii. 5. b 2 Sam. xv. 1, gu nuig 12. c Exod. xxi. 15. d 1 Sam. x. 27. e 1 Sam. ii. 25. f Deut. ii. 18, gu nuig 21. g Seanr. xxx. 11, 17. h Seanr. xix. 26.

C. 129. Creud Iarthar air Uachdaraineadh da Niochdrainibh ?

F. Ata

F. Ata a[illegible] air, Uachraineadh do Niochdrainibh, do reir an Chomais a dfuair siad o DHIA, agus na Daimhe iona bhfuil siad, a Niochdaraineadh a Ghradhughadh *i*, Urnuigh a dheanamh air an son *k*, agus a mbeannughadh *l*; a Noileunughadh *m*, a ngcomhairliughadh, Rabhadh a thabhairt dhoibh *n*, deagh-ghean a ‡ nochdadh *o*, Cliu *p*, agus Luidheachd a thabhairt, dhoibhsan ata ag deanamh Maith *q*: A ndeagh-ghean a Dhiultadh *r*, agus achmasan a thabhairt dhoibhsan ata ag deanamh Uile, agus Smachdughadh a dheanamh orra *s*, Bheith ga ndidinn *t*, agus ag saghail doibh na huile Neithe ata feudhmoil do Nanam *u*, agus do nChorp *w*, agus le Iomchar Shuighighte, Ghlic, Naomhtha, agas dheadh-Eisiomplarach, Gloir shaghail do DHIA *x*, Onoir dhoibh fein *y*, agus mar sin, an Tughdarras sin do chur DIA orra, a Choimhead *z*.

‡*thaisbeunadh.*

i Col. iii. 19. Tit. ii. 4. k 1 Sam. xii. 23. Job i. 5. l 1 Riogh. viii. 55, 56. Eabhr. vii. 7. Gein. xlix. 28. m Deut. vi. 6, 7. n Eph. vi. 5. o 1 Phead. iii. 7. p 1 Phead. ii. 14. Romh. xiii. 3. q Esth. vi. 3. r Romh. xiii. 3, 4 s Seanr. xxix 15. 1 Phead. ii. 14. t Job xxix 12, gu nuig 17. Isa. i. 10, 17. u Eph. vi. 4. w 1 Tim. v. 8. x 1 Tim. iv. 12. Tit. ii. 3, 4, 5. y 1 Riogh. iii. 28. z Tit. ii. 15.

C. 130. Creud iad peacaidh na Nuachdarain?

F. As

F. As iad peacadh air na Nuachdarain, [Thuilleadh air bheith Leigeadh dhiobh, na dleasdanais, ata air na niarruidh orra *a*] Bheith gu Neimh-chneasta ga Niarruidh fein *b*, ag Iarruidh a ngloire *c*, a Naithis, an Tairbhthe no a ‡ ntoiliughadh inntinn fein *d*; ag Aithneadh Neithe ata Miodh-laghoil *e*, no nach bhfuil ann gcomas na Niochdarain, a gcoimhlionadh *f*, ag tabhairt Comhairle orra *g*, ag tabhairt misnigh *h*, no ag taisbeunadh fabhur dhoibh, ann san Ni ata olc *i*; ag tabhairt Miodh-Chomhairle orra, Mith-Mhisneach dhoibh, agus ag congbhail a nbeagh-ghean Uatha ann san Ni ata Maith *k*; ga nSmachdughadh gu neamh iomchubhidh *l*, Bheith gu neamhchuramach, ga ngcur, no ga mfagbhail a nluib eugcoir, Buaidhreadh, agus Cunntabhart *m*, Ga mBrosnughadh gu feirg *n*, No air mhodh air-bith, ag tarruing Easonoir orra fein, no ag

‡ *Saimhe.*

a Esek. xxxiv. 2, 3, 4. b Phil. ii. 21. c Eoin v. 44. & vii. 18. d Isa. lvi. 10, 11. Deut. xvii. 17. e Dan. iii. 4, 5, 6. Gniomh iv. 17, 18. f Exod. v. 10, gu nuig 18. Maith. xxiii. 12. g Maith. xiv. 8. air choimeas re Marc vi. 22. h 2 Sam. xiii. 28. i 1 Sam. iii. 13. k Eoin vii. 46, gu nuig 49. Col. iii. 21. Exod. v. 17. l 1 Phead. ii. 18, 19, 20. Eabhr. xii. 10. Deut. xxv. 3. m Gein. xxxviii. 11, 26. Gniomh xviii. 17. n Eph. vi. 4.

ag Lughdaghadh a Nughdarrais ‡ *Lag.* le Iomchar eugcorach, midh-eagnuigh, ro-theann, agus ‡ ro thais.

o Gein. ix. 21. 1 Riogh. xii. 13, gu nuig 16. 1 Riogh. i. 6. 1 Sam. ii. 29, 30, 31.

C. 131. Creud iad dleasdanais na druinge ata Coimhmeas ann a Ninmhe?

F. As iad Dleasdanais na druinge ata Coimhmeas a Ninmhe, Speis a bheith aca do dhiongmhaltas agus do fheabhas a cheile *p*: Bheith ag dul air thosach air a cheile ann a Nonoir a thabhairt seachad *q*, agus ag deanamh Gairdeachas ann a giftaibh agus † Ardughaidh a cheile, mar iona giftaibh agus iona Nardughadh fein *r*.

† *dul air aghaidh, a cheel, barr aite.*

p 1 Phead ii. 17. q Romh xii. 10. r Romh. xii. 15, 16. Phil. ii. 3, 4.

C. 132. Creud iad peacaidh na druinge ata Coimhmeas ann a Ninmhe?

F. As iad peacaidh na druinge ata a gcoimheas Inmhe [Thuilleadh, air, na dleasdanais ata air an Iarruidh orra *s*, a Leigeadh dhiobh] bheith ag deanamh dithmeas air seabhas *t*, formad re *u*, doilghios air son Barr-aite no Soirbhis a cheile *w*, agus ag

s Romh. xiii. 8. t 2 Tim. iii. 3. u Gniomh vii. 9. Gal. v. 26. w Uibhir. xii. 2. Esth. vi. 12, 13.

ag glacad chuca Ardcheannas ofcionn a cheile *x*.

x 3 Eoin 1. 9. Luc xxii. 24.

C. 133. Creud e an Riasun ata air na chur ris an chuigcadh Aithne da teannadh oruinne ni is mo?

F. An Riasun ata air na chur ris an Churgeadh Aithne, ann sna briathraibhse (Chum go sinfidhe do laethe air an Talamh ata an ‡ Tighearna do DHA, ag tabhairt dhuit *y*) as Gealladh Soilleir e air Saoghal fada agus Soirbheas d'uile luchd Coimhead na haithnese, do reir mar thig sin re Gloir DHE, agus a Maith fein *z*.

‡ *Jehovah.*

y Exod. xx. 12. z Deut. v. 16. 1 Riogh viii. 25. Eph. vi. 2, 3.

C. 134 Cia i an Seiseadh Aithne?

F. As i an Seiseadh Aithne, (Na dean Marbhadh *a*.)

a Exod. xx. 12.

C. 135. Creud iad na Dleasdanais ata air an Iarruidh, san tseiseadh Aithne?

F. As iad na Dleasdanais ata an seiseadh Aithne ag Iarruidh, Gach saothair churanach, agus ditchioll Laghamhuil air ar nanam fein *b*, agus anam dhaoine eile do Choimheadh *c*, le bheith ag cur a naghaidh gach

b Eph. v. 28, 29. c 1 Riogh xviii. 4.

gach uile Smuaintigheadh, agus run *d*, ag Ceannsughadh gach fhulangthadh uile phaisuihidh *e*, agus ag Seachnadh gach sath *f*, Buaidhreadh *g*, agus deanadas, ata chum Anam Neach air bhith a bhuin as gu hegcorach *h*, Trid so a sheasamh anaghaidh forreignadh *i*, lamh DHE iomchradh gu foighidneach *k*, Samhadas Inntinne *l*, Suilbhireachd Spiorad *m*, gnathughadh measurdha air Biadh *n*, ar Dibh *o*, air cungaibh Leughas *p*, air Codal *q*, air Saothair *r*, agus Aidhear *s*, Tre smuaintighaibh Scircioil *t*, Gradh *u*, Truacantas *w*, ceannsachd, Seimheachd caomhalachd *x*; Caint agus Iomchar Shiothchainteach *y*, Chiuin, agus Suairce: Iomrughadh le cheile *z*, So-reiteachas, eugcoir Iomrughadh gu faignidneach, agus a Mhai-

d Jer. xxvi. 15, 16. Gniomh xxvi. 12, 16, 17, 21, 27. e Eph. iv. 26, 27. f 2 Sam. ii. 28. Deut. xxii. 8. g Maith. iv. 6, 7. Seanraite i. 10, 11, 15, 16. h 1 Sam. xxiv. 12. 1Sam xxvi. 8, 10, 11. Gein. xxxvii. 21, 22. i Salm lxxxii. 4. Seanr. xxiv. 11, 12. 1 Sam. xiv. 45. k Sheum v. 7, gu nuig 11. Eabhr. xii. 9. l 1 dTess. iv. 11. 1 Phead. iii. 4. Salm xxxvii. 8, gu nuig 11. m Seanr. xvii. 22. n Seanr. xxv. 16, 27. o 1 Tim. v. 23. p Isa. xxxviii. 21. q Salm cxxvii. 2. r Senm. v. 12. 2 dTess. iii. 10, 12. Seanr. xvi. 26. s Senm. iii. 4, 11. t 1 Sam. xix. 4, 5: & xxii. 13, 14. u Romh. xiii. 10. w Luc x. 33, 34, 35. x Col. iii. 12, 13. y Sheum. iii. 17. z 1 Phead. iii. 8, gu nuig 11. Seanr. xv. 1. Breith. viii. 1, 2, 3.

Mhaitheamh; agus ag deanamh maith air son uile *a*, Bheith ag Tabhairt Comfhurtachd, agus Cabhair don drong ata ann a Naire; ag Didin agus ag seasamh na Neimhchiontach *b*.

a Maith. v. 24. Eph. iv. 2, 32. Romh. xii. 17, 20, 21. b 1 d'Tess. v. 14. Job xxxi. 19, 20. Maith xxv. 35, 36. Seanr. xxxi. 8, 9.

C. 136. Creud iad na peacaidh, ata air na ntoirmeasg ann san tseiseadh Aithne?

F. As iad na peacaidh ata air na ntoirmeasg ann sann tseiseadh Aithne, An tanam do bhuain asuin fein *c*, no as daoinibh eile *d*, air ac air bhith, saor o chuis Comhthrom Ceartais fhollsuis *e*, Cogadh laghoil *f*, no fein Choimhead feudhmoile, meadhoin laghoil agus seudhmoil a Choimhead anama, a leigeadh seachad, no an tarruing uaidh *h*, Corrigh pheacach *i*, Fuath *k*, formad *l*, Tograd h gu dioghaltas *m*, gach uile Paisiunu an barach *n*, Curam buaidhreasach *o*, gnathughadh neamhchuimseach air biadh, air dibh *p*, air saothair *q*, agus Aidheir *r*, Briathra brosnuigh-

c Gniomh xvi. 28. d Gein. ix. 6. e Uibhir xxxv. 31, 33. f Jer. xlviii. 10. Deut. xx caibidil. g Exod. xxii. 2, 3. h Maith. xxv. 42, 43. Sheum. ii. 15, 16. Senm vi. 1. 2. i Maith. v. 22. k 1 Eoin iii. 15. Lebh. xix. 17. l Seanr. xiv. 30. m Romh, xii. 19. n Eph. iv. 31. o Maith. vi. 31, 34. p Luc xxi. 34. Romh. xiii. 13. q Senm. xii. 12. & ii. 22, 23. r Isa. v. 12.

nuighthe *f*, Foirneart *t*, Caonnag *u*, Bualadh, Lotadh *w*, Agus ge be air bith ni eile, ata chum anam einneach do sgrios *x*.

f Seanr. xv. 1. & xii. 18. t Esek. xviii. 18. Exod. i. 14. u Gal v. 25. Seanr. xxiii. 29. w Uibhir. xxxv. 16, 17, 18, 21. x Exod. xxi. 18. ga dheiridh.

C. 137. Cia i an seachdmhadh Aithne?

F. As i an seachdmhadh Aithne (Na dean Adhaltranus *y*.)

y Exod. xx. 14.

C. 138. Creud iad na Dleasdanais ata air an Iarruidh ann san tseachdmhadh Aithne?

F. As iad na dleasdanais ata air an Iarruidh an san tseachdmhadh Aithne, Geamnuidheachd Cuirp, Intinne, Miannaidh *z*, Briathraidh *a*, agus Beusaidh *b*, agus a Coimhead ionnuin fein agus a ndaoinibh eile *c*, Faire air na suilibh, agus na Ceudfaidhibh uile *d*, Measuireachd *e*, Cuideachd gheamnuigh a ghnathughadh *f*, Stuaime anna a sgeadughadh *g*, Posadh na druinge sin aignach bhfuil gift na congbhalachd *h*, Gradh lanuin phosda *i*, agus Comhchomhnuidh *k*, saothair dithchiol-

z 1 dTess. iv. 4. Job xxxi. 1. 1 Cor. vii. 34. a Col. iv. 6. b 1 Phead. iii. 2. c 1 Cor. vii. 2, 35, 36. d Job xxxi. 1. e Gniomh. xxiv. 24, 25. f Seanr. ii. 16, gu nuig 20. g 1 Tim. ii. 9. h 1 Cor. vii. 2, 9 i Seanr. v. 10, 20. k 1 Phead. iii. 7.

chiollach ionar Gaimibh fein *l*, ſeachnadh gach ſath neamhghloine, agus ag ſeaſamh anaghaidh Buaidhridh chuige ſin *m*.

l Seanr. xxxi. 11, 27, 28. m Seanr. v. 8. Gein. xxxix. 8, 9, 10.

C. 139. Creud iad na peacaidh ata air na ntoirmeaſg ann ſann tſeachdmhadh Aithne?

F. As iad na peacaidh ata air na ntoirmeaſg, ann ſan tſeachdmhadh Aithne, a thuilleadh air na dleaſdanais ata air Iarruidh, a leageadh tharruinn Adhaltranas, ſtreopachas, Eigniughadh, Colna *p*, Sodomachd, agus gach uile ainmiann Miodh-nadurdha *q*, Gach uile Bhreathnughadh, ſmuainteadh, rnn, agus mianna neamhghlan *r*, gach uile chomhluadar truaillidh no Salach, no Eiſteachd riu *ſ*, Braiſeineachd na nSul *t*, Iomchar mhiodh narach no eadtrom, Sgeadughadh miodh-ſtuamtha, Bheith ag toirmeaſg poſaidh laghamhuil *w*, ag Ceudughadh poſaidh miodhlaghamhuil *x*, ag luidheaſughadh, ag fullang no ag Congmhail ſuas Tigheadh ſtriopachuis, agus a bheith tathuigh

n Seanr. v. 7. o Eabhr. xiii. 4. Gal. v. 19. p 2 Sam. xiii. 14. 1 Cor. v. 1. q Romh. i. 24, 26, 27. Lebh. 20. 15. 16. r Maith. v. 28. & xv 19. Col. iii. 5. ſ Eph. v. 3, 4. Seanr. vii. 5, 21. 22. t Iſa. iii. 16. 2 Phead ii. 14. u Seanr. vii. 10, 13. w 1 Tim. iv. 3. x Lebh. xviii. 1, gu nuig 21. Marc vi. 18. Mal. ii. 11, 12,

thuigh orra *y*, Moide na Beatha neamhphosda a chuibhrigheas Sineadh tharr cuimse *z*, a bposadh a dheanamh *a*, tuilleadh mnai posda, no firpholsda thar a haon bheith aig neach, san aon uair *b*, Dealughadh *c*, no diobradh eugcorach *d*, Diomhaineas, Craos, Misg *e*, Comunn ueimhghe-nmnuigh *f*; Orain, leabhair, Deilbh, damhsadh agus stais cleasuidheachd fhollus, bhraisenach *g*, agus gach brosnughadh eile gu neamhghloine no gach gniomh eile dhith, ionnuim fein, no ann a ndaoinibh eile *h*.

y 1 Riogh. xv. 12. 2 Riogh xxiii. 7. Deut. xxiii. 17, 18. Lebh. xix. 29. Jer. v. 7. Seanr. vii. 24, gu nuig 27. z Maith xix. 10, 11. a 1 Cor. vii. 7, 8, 9. Gein. xxxviii. 26. b Maith. ii. 14, 15. Maith. xix. 5. c Mal. ii. 16. Maith. v. 32. d 1 Cor. vii. 12, 13. e Esek. xvi. 49. Seanr. xxiii. 30, 31, 32. f Gein xxxix. 10. Seanr. v. 8. g Eph. v. 4. Esek. xxiii. 14, 15, 16. Isa. xxiii. 15, 16, 17. & iii. 16. Marc vi. 22. Romh. xiii. 13. 1 Phead. iv. 3. h 2 Riogh. ix. 30. le Jer. iv. 30. & Esek. xxiii. 40.

C. 140. Cia i an tOchdmhadh Aithne?

F. As i an Ochdmhadh Aithne, [Na dean Gaduigheachd *i*.]

i Exod. xx. 15.

C. 141. Creud iad na dleasdanas ata air an Iarruidh ann sin Ochdmhadh Aithne?

F. As iad na dleasdanais iarthar san Ochdmhadh Aithne firinn, Disleachd, agus Ceartas a Ccomhcheanglaibh agus

Comhmhalairt edier Dhuine agus Dhuine *k*, a Dhligheadh fein a thabhairt do gach einneach *l*, Ni a chongmhadh gu miodh-laghoil o a fhior shealbhadoiribh thabhairt air ais *m*, Tabhartas agus lasachd saor do reir ar Comais fein agus feudhmolachd Dhaoine eile *n*, Cuimse air ar Tuigse; air ar Toil, agus air ar Miannaibh, mu mhaoin shaoghalta *o*, Curam agus dithchioll freasdalach, do sholathar do Choimheadh, do a gnathughadh, agus do a mharasclughadh na neithe sin, ata feudhmoil agus Iomchubhidh do chongbhail suas air naduir agus ata cuimseach air ar staid *q*, Gairm Laghoil *r*, agus Dithcioll innte Deadh mharasclughadh *s*, Agartus Lagha *t*, no dul a nUrras, an tan a taid neimhfheudmoil, do sheachnadh, no anSamhuill sin do Cheanglaidhe eile *w*, Agus ditchioll fos, le gach uile mheadhoinibh ceart agus lag-

k Salm xv. 2, 4. Zech vii. 4, 10. & viii. 16, 17. l Romh. xiii. 7. m Lebh. vi. 2, 3, 4, 5. le Luc. xix. 8. n Luc vi. 30, 38. 1 Eoin iii. 17. Eph. iv. 28. Gal. vi. 10. o 1 Tim. vi. 6, 7, 8, 9. Gal. vi. 14. p 1 Tim. v. 8. q Seanr. xxvii. 23, ga dheiridh. Seanmor. ii. 24, & iii. 12, 13. 1 Tim. vi. 17, 18. Isa. xxxviii. 1. Maith. xi. 8. r 1 Cor vii. 20. Gein. ii. 15. & iii. 19. s Eph. iv. 28. Seanra. x. 4. t Eoin vi. 12. Seanra. xxi. 20. u 1 Cor. vi. 1, gu nuig 9. w Seanra. vi. 1, gu nuig 9. & xi. 15.

laghamhuil, chum saidhbhrios agus maoin shaoghalta dhaoine eile do theagradh, do choimhead, agus do chur air aghaidh, co-mhaith re air saidhbhrios agus maoinshao-ghalta sein *x*.

x Lebh. xxv. 35. Deut xxii. 1, 2, 3, 4. Exod. xxiii 4, 5. Gein. xlvii. 14, 20. Phil. ii. 4. Maith. xxii. 39.

C. 142. Creud iad na peacaidhe, ata air na ntoirmeasgàn san Ochdmhadh Aithne?

F. A Thuilleadh air na dleasdauais atá air an Iarruidh, do leigheadh tharruin *y*, as iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg san Ochdmhadh Aithne, Gaduidheachd *z*, Rebinn *a*, Slad-Dhuine *b*, ni bradach air bith do Ghabhail *c*, mealltoireachd a gno-thuighaibh *d*, Tombaisidh agus Cudthrui-midh fallsa *e*, Comhthartha Criche fearruin do Atharughadh *f*, Eugcoir agus neimh-dhìs-leachd a gcomhcheanglaibh edir Duine is Duine *g*, no a gcuisibh ata air an Earbsa *h*, foirneart *i*, foireigneadh *k*, Ocar *l*, Cum-ha *m*, Agartus Lagha Dhoiliosach *n*, Fasu-

y Sheu. ii. 15, 16. 1 Eoin iii. 17. z Eph. 4. 28. a Salm lxii. 10. b 1 Tim. i. 10 c Seanr. xxix. 2. Salm l. 18, 41 d 1 dTess. iv. 6. e Seanr. xi. 1 & xx 10. f Deut. xix. 14. Seanr. xxiii. 16. g Amos viii. 5. Salm xxxvii. 21. h Luck xvi. 10, 11, 12. i Esek xxii. 29. Lebh. xxv. 17. k Maith. xxiii. 25. Esek xxii. 12 l Salm xv. 5. m Job xv. 34. n 1 Cor vi. 6, 7, 8. Seanr. iii. 29, 30.

ghadh, agus pairceadh eugcorach ar fonn *o*, ceannachd air airneis roimh-laimh, do mheudughadh a nfiacha *p*, ‡*Eoillain*-Dreachda ‡ neamh laghoil *q*. agus *no*. eunmhodh eile, eugcorach, no pheacach, air na bhuineas dar gcomharſain, a thabhairt no a chongbhail uaidhe, no air ſinn fein do dheanamh ſaidhbhire *r*, Sannt*ſ*, bheith ag meas agus ag miannughadh, maoin ſhaoghalta gu neamhchuimſeach *t*, Curam agus Dithchiol Anearbſach agus buaidhreaſach, iona nteagradh iona gcoimhead, agus iona gnathughadh *u*, Formad re ſoirbheas Dhaoine eile *w*, Agus mar a ngceudna Diomhaineas *x*, Anacaithcamh lomairt ann ſtruighbheach, Agus gach eunmhodh eile leis a bhfuilmed gu neimhdhlighteach, ag deanamh cron, air ar maoin ſhaoghal a *y*, Agus ag Congbhail gu heugcorach uain, foghnamh agus ſolas dligheach, na maoine ſin do thug DIA dhuine *z*.

o Iſa. v. 8. Mica ii. 2. p Seanr. xi. 26. q Gniomh xix. 19, 24, 25. r Job xx. 19, Sheum. v. 4. Seanr. xxi. 6. ſ Luc xii. 15. t 1 Tim. vi. 5. Col. iii. 2. Seanr. xxiii. 5. Salm lxii. 10. u Maith vi. 25, 31, 34. Seanm. v. 12. w Salm lxxiii. 3. & xxxvii. 1, 7. x 2 dTeſſ. iii. 11. Seanr. xviii. 9. y Seanr. xxi. 17. & xxiii. 20, 21 & xxviii. 19. z Senmor. iv. 8 & vi. 2. 1 Tim. v. 8.

C. 143. Cia i an Naoimh Aithne ?

F. As i an Naoiamh Aithne, [Na dean fiaghnuise bhreige anaghuidh do Chombar-Soin *a.*]

a Exod. xx. 16.

C. 144. Creud iad na Dleasdanais ata air an Iarruidh ann san naoiamh Aithne ?

F. As iad na Dleasdanais ata air an Iarruidh san naoiamh Aithne, ut Firinn do Choimhead is dó chur ar aghaidh, edir Duine is Duine *b*, agus Deadh-Ainm ar gcomharsoin, comhaith is ar deadh Ainm fein *c*, Bheith gar taisbeunadh fein, agus ag seasamh air son na firinne *d*, agus o ar chroid he *e*, gu trebhdhireach *f*, toileach *g*, soilleir *h*, agus gu hiomlan *i*, a nfhirinn do labhairt, agus a nfhirinn amhain, a gCuisibh breitheambnais, gus Ceartuis *k*, Agus ann sgach einni air bith eile *l*: Meas sheirceamhuil air ar gcomharsoin *m*, bheith Ag gradhughadh agus ag mainnughadh a ndeadh Ainm, agus ag deanamh gairdeochas as a leth *n*, Ag solughadh a nanbhuineachd *o*, agus faoi dhoilghios air a shon *p*, Ag Admhail gu toileach a ngifta agus

b Zech. viii. 16. c 3 Eoin 12. r. d Seanr. xxxi. 8, 9. e Salm xv. 2. f 2 Chron. xix. 9. g 1 Sam. xix. 4, 5. h Josh. vii. 19. i 2 Sam. xiv. 18, 19, 20. k Lebh. xix. 15. Seanr. xiv. 5, 25. l 2 Cor. i. 17, 18. Ephes. vi. 25. m Eabher vi. 9. 1 Cor. xiii. 7. n Romh. i. 8. 2 Eoin iv. 3. Eoin iii. 4. o 2 Cor. iii. 4. & xii. 21. p Seanr. xvii. 9. 1 Phead. iv.

agus a ngrasa *q*, ag seasamh a neimhchiontais *r*, Bheith gu hullamh ag gabhail re deadh Iomradh *s*, agus miodthoileach re droch iomradh do ghabhail, ma ntimchioll *t*, Ag cur dimhisnich faoi luchd iomraichtheaidh sgeile *u*, luchd miodail *w*, agus luchd scannluighe *x*, Gradh, agus Curam dar Deadhainm fein, agus a sheasamh a nuair is feudhmoil *y*, ag coimhlionadh geallamhna Laghamhuil *z*, ag foghlum agus ag cur a gniomh, gach cinni ata fior, coir, ionmhuineach, agus faoi dheadh, Iomradh *a*.

q 1 Cor. i. 4, 5, 7. 2 Tim. i. 4, 5. r 1 Sam. xxii. 14. s 1 Cor. xiii. 6, 7. t Salm xv 3. u Seanr. xxv. 23. w Seanr. xxvi. 24, 25. x Salm ci. 5. y Seanr. xxii. 1. Eoin viii. 49. z Salm xv. 4. a Phil. iv. 8.

C. 145 Creud iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg san naoiamh Aithe ?

F. As iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg san naoiamh Aithne, Gach ledthrom air an fhirinn, agus air deadh ainm ar gcomhairsoin, ionan is air ar deadh ainm fein *b*; gu sunnradhach, ann a mbreithe-amhnas fhollas *c*, Comhdughadh fallsa a thabhairt eachad *d*, fiaghnuisedh bhreugach fhastadh no gnathughadh *e*, Bheith le ar

b 1 Sam. xvii. 28. 2 Sam. xvi. 3. & i. 9, 10. 15, 16. c Lebh. xix. 15. Eabhr. i. 4. d Seanr. xix. 5. & vi. 16, 19. e Gniomh vi. 13.

sios gar taisbeunadh fein agus ag tagradh
leth droch chuis, bheith gu handana a
spreigeadh agus a congbhail sios na firinn *f*
Breith eagcorach a thabhairt amach *g*, Maith
a ghoirtheadh don olc, agus olc don mhaith
luigheachd a thabhairt don Aingidh, do rei
obair an fhirein, agus don fhirein do rei
obair an Aingidh *h*, Cumadh n

‡ *feall* ‡breige*i*, agus ag cleath na firinne
scriobhadh. Tochdachd neimhiomchubhaid
ann a gcuis cheart *k*, Bheith na
Tosd, an tan is coir, achmhasan a thab-
hairt don Aingidheach *l*, no a Casoid
daoinibh eile *m*. A nfhirinn a labhairt
nam neimhiomchubhaidh *n*, no gu miodhru
nach chum droch chriche *o*, no a Siathu
ghadh chum seadhmhearachdach *p*, no
mbriathraibh timchiollach as a ntogbh
iomad seadh, chum leadthrom air an fhirin
agus air ceartas *q*, a neimhfhirinn do lal
hairt *r*, breug *s*, scannloghadh *t*, Culcha
neam

f Jer. 9. 3, 5 Gniomh 24. 2 5. Salm 1
3, 4. & 52. 1, 2, 3, 4. g Seanr. 17. 15. 1 Riog
21. 9, gu nuig 14. h Isa. 5. 23. i Salm 11
69. Luc 19. 8. Luc 16. 5, 6, 7. k Lebh.
1. Deut. 13. 8. Gniomh v. 3, 8. 9. 2 Ti
4. 16. l 1 Riogh 1. 6. Lebh. 19. 17. m I
59. 4. n Seanr. 19. 11. o 1 Sam. 22. 9, 1
le Salm 52. 1, 2, 3, 4. p Salm 56. 6. Eoin
19. air chomeas re Maith. 26. 60, 61. q Ge
3. 5. & 26. 7, 9. r Isa. 59. 13. s Lebh. 1
11. Col. iii. 9. t Salm 50. 20.

ſamh *u*, Toigh bheam *w*, Iomchar-ſgeil *x*, ogair ſuigh *y*, Sceug *z*, Caineadh *a*, a heith ag tabhairt breith gu hobin *b*, u fiata *c*, agus gu leithchomhthromach *d*, un, briathra, agus gniomhairha Dhaoine ile, a thogbhail a mearachd *e*, Miodal *f*, aiteachas *g*; Meas no Iomradh anabarrach, no ro-ſhuarach oruinn fein, no air Dhaoinibh eile *h*, Tiodhlaice is Graſa DHE o aithcheadh *i*, Anntromughadh na nlochta is lugha *k*, bheith ag ſolach a gabhail leithſ-eil, no ag lughdaghad, peacaidhe, an tan is oir dhuinn ban Admhail thoileach a dheanamh, Foillſiughadh *l*, neimhfheudhmoil, air nbhuineadhda *m*, Iomradh fallſa do thogbhail *n*, Droch Iomraidhe a ghabhail, no neiſneach a thabhairt doibh *o*, agus ar gcluaſa do dhruideadh anaghaidh Cuiſe a ſheaſamh

u Salm 15. 3. w Sheum. 4. 11. Jer. 38. 4. x Lebh. 19. 16. y Romh. i. 29, 30. z Gein. 21. 9. air choimeas re Gal. iv. 29. a 1 Cor. vi. 10. b Maith. 7. 1. c Gniomh 28. 4. d Gein. 38. 24. Romh. 2. 1. d Neh. 6. 6, 7, 8. Romh. 3. 8. Salm 69. 10. 1 Sam. 1. 13, 14, 15. 2 Sam. 10. 3. f Salm 12. 2, 3. g 2 Tim. iii. 2. h Luc 18. 9, 11. Romh. 12, 16. 1 Cor. 4. 6. Gniomh. 12. 22. Exod. 4. 10, 11, 12, 13. Job 27. 5, 6. & 4. 6. k Maith. 7. 3, 4, 5. Seanr. 28. 13. & 30. 20. Gein. iii. 12, 13. Jer. 2. 35. 2 Riogh 5. 25. Gein. 4. 9. m Gein. 9. 22. Seanr. 25. 9, 10. n Exod. 23. 1. o Seanr. 29. 12.

samh gu ceart *p*, Droch-Amharus *q*, formad no doilghios ris an chliu, a thoilleas cinneach *r*, Ditchioll no miann air a lughdughadh *s*, Aoibhneas iona nEasonoir, agus iona michliu *t*, Diomas fanoideach *u*, Iongnadh Aimideach *w*, Briseadh air Geallamhna Lagh mhuil *x*, na neithe sin air an bhfuil deadh-iomradh, a Leigeadh tharruin *y*, Agus sin fein ag cur a gniomh, no gun sin a seachnadh, na neithe sin a choisneas mi-chliu, no gun sin ga mbacadh ann a ndaoinibh eile, mheud is a dheudfas sin *z*.

p Gniomh vii. 56, 57. Job xxxi. 13, 14. q 1 Cor. xiii. 5. 1 Tim. vi. 4. r Uibhir. xi, 29. Maith. xxi. 15. s Ezra iv. 12, 13. t Jer. xlviii. 27. u Salm xxxv. 15, 16, 21. Maith. xxvii. 28, 29. w Jude 16. Gniomh xii. 22. x Romh. i. 31. 2 Tim. iii. 3, y 1 Sam. ii. 24. z 2 Sam xiii. 12, 13. Seanr. v. 8, 9. & vi. 33.

C. 146. Cia i a Deicheamh Aithne?

F. As i an Deicheamh Aithne, [Na Miannuigh Tigh do chomharsoin, na Miannuigh Bean do chomharsoin, no a oglach, no a bhanoglach, no a Dhamh, no a Assal, no einni a bhuineas dod chomharson *a*.]

a Exod. xx. 27.

C. 147. Creud iad na dleasdanais ata air an Iarruidh san deicheamh Aithne?

F. As iad na dleasdanais ata air an Iarruidh san Deicheamh Aithne, Bheith Colan thoilighte le ar staid fein *b*, agus fonn

co-

b Eabhr. xiii. 5. 1 Tim. vi. 5.

o-sheirceamhuil, ionar nuile Anam, do heith aguin dar gcomharsan, as gu mbi ar uile ghluasachd agus thogradh, ntaobh a igh dhinn da thaobhsan, ag rith air an ihaith sin uile is leis, agus ga chur sin ar ghaidh *c*.

c Job xxxi 29. Romh. xii. 15. Salm cxxii. , 8, 9. 1 Tim. i. 5. Esth. x. 3. 1 Cor. xiii. , 5, 6, 7.

C. 148 Creud iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg san Deicheamh Aithne ?

F. As iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg san Deicheamh Aithne, Bheith niodh-thoilighte le ar staid fein *d*, Fornad *e*, agus doilghios, re maith ar gcomharsoin *f*, Maille re gach uile thogradh, no gluasachd, miRiaghailteach ionar uinntiibh, chum einni is leis *g*.

d 2 Riogh. xxi. 4. Esth. v. 13. 1 Cor. x. 10. e Gal. ii. 26. Sheum. iii. 14, 16. f Salm cxii. 9, 10. Neh. ii. 10. g Romh vii. 7, 8. & xiii. 9. Col. iii. 5. Deut. v. 21.

C. 149. An bhfuil Duine air bithcomasach, air Aitheanta DE do Choimhead gu foirfe ?

F. Ni bhfuil Duine air bith comasach, dheth fein *h*, no thaobh gras air bhith ata se ag faghail ann san bheathuisa, air Aitheanta DHE a Choimhead gu foirfe *i*, Achd ata se

h Sheum. iii. 2. Eoin xv. 5. Romh. viii. 3. i Seanmor. vii. 20. 1 Eoin i. 8, 10. Gal. v. 7. Romh. vii. 18, 19.

ga mbrileadh gach lo a imuianteadh *k*, a bhfocal, agus a gniomh *l*.

k Gein. 6. 5. & 8. 21. l Romh. iii. 9. gu nuig 21. Sheum. 3. 2, gu nuig 13.

C. 150. An bhfuil gach uile bhriseadh air lagh DHE, comh uathmhartha re a cheile, ionnta fein, agus a bhfiaghnuise DE?

F. Ni bhfuil gach uile bhriseadh air Lagh DHE, comh-uathmhurtha re a cheile, Achd ata cuid pheacaidhe ionnta fein, agus do bhrigh neith egin ata ga Nanntromughadh, ni is uathmhuire na cheile a bhfiaghnuise DE *m*.

m Eoin 19. 11. Esek. 8. 6, 13, 15. 1 Eoin 5. 16. Salm 7. 8, 17, 32, 56.

C. 151. Cieud iad na neithe sin, ata ag anntromughadh an Pheacaidh, air chor as gu bhfuil cuid do pheacaidhe, ni is uathmhuire no peacaidhe eile?

F. Ata peacaidhe air n'anntromughadh, thaobh a nti ata ag deanamh an lochd *n*, ma thanig siad gu tuilleadh aois tuilleadh *o*, Dearbhadh, o no Gras *p*, no ma taid ainmoil thaobh Aidmheile *q*, tiodhlaice *r*, inmhe *s*, oiffige *t*, na nluchd iuil do Dhaoinibh eile *u*, Agus

n Jer. 2. 8. o Job 32. 7, 9. Senmor. 4. 13. p 1 Riogh 11. 4, 9. q 2 Sam. 12. 14. 1 Cor. 5. 1. r Sheum. 4. 17. Luc 12. 47, 48. s Jer. 5. 4, 5. t 2 Sam. 12. 7, 8, 9. Esek. 8, 11, 12. Ruomh. 2. 17, gu nuig 2.5.

Agus gur colmhail gu nlean Daoine eile a n'Eifiomplair *w*.

w Gal. 2. 11, 12, 13.

II. Thaobh a naitim a nitar lochd na naghaidh *x*, mas ann gu neimh-meadhonach anaghaidh DHE *y*, anaghaidh a Bhuaidhibh *z*, agus adhraidh, Anaghaidh Chriofd agus a Ghras *b*, Anaghaidh an Spioraid naomh *c*, a Theiftais agus oibriughaidh *e*: Anaghaidh uachdaraine, Dhaoine mhoir-Inmheath *f*, Agus iadfan ris an bhfuil gu harid, Daimh aguin, agus Ceangal oruinn *g*, Anaghaidh einneach do na naoimhe *h*, gu funnradhach Braithridh anbhuinne *i*, anaghaidh a nanamafan, no anmana einneach arbith eile *k*, agus maith coitchionn na nuile, no mhoran Dhaoine *l*.

x Maith. 21. 38, 39. y 1 Sam. 2. 25. Gniomh 5. 4. Salm 51. 4. z Romh 2. 4. a Mal. 1. 8, 14. b Eabhr. 2. 2, 3. & 12. 25. c Eabhr. 10. 29. Maith. 12. 31, 32 d Eph. 4. 30. e Eabhr. 6. 4, 5. f Jude 8. Uibhr. 12. 8, 9. Ifa. 3. 5. g Seanr. 30. 17. 2 Cor. 12. 15. Salm 55. 12, 13, 14. h Zeph. 2. 8, 10, 11. Maith 18. 6. 1 Cor. 6. 8. Foills. 17. 6. i 1 Cor. 8 11, 12. Romh. 14. 13, 14, 15, 21. k Efek. 13. 19. 1 Cor. 8. 12. Foills. 18. 13. Maith. 23. 15. l 1 dTeff. 2. 15, 16. Jofh. 22. 20.

III. Thaobh Nadur agus gne an lochd *m*, ma ta fe gu direach anaghaidh Litir an Lagha,

m Seanr. 6. 30. ga dheiridh.

ha *n*, ma ta se ag brileadh iomadh Aithne, ma ta iomadh peacadh ann *o*, ma ta se ni amhain air na ghinfinn san chroidhe, achd a briseadh amach a mbriarthraibh agus an gniomharthaibh *p*, ag tabhairt ‡ oilbhem do dhaoinibh eile *q*, agus mas ni nach fedir lesughadh a Thabhairt ann *r*, Ma ta se anaghaidh meadhoine *s*, tiodhlaice *t*, Breitheamhnaise *u*, solus an naduir *w*, mothughadh air Gcoinsias *x*, Earoil fholus, no dhiomhaire *y*, smachdughadh Eagluise *z*, pionas o uachdranaibh saoghalta *a*, agus anaghaidh ar nurnuighe fein, ar run, ar Geallamhna *b*, ar moide *c*, ar Ccumhnanta *d*, agus ar Comhcheangail, Do DHIA no do Dhaoinibh *e*, Ma ta se air na deanamh gu sui-

‡ *abhar tuisledh.*

n Ezra ix. 10, 11, 12. 1 Riogh xi. 9, 10. o Col. iii. 5. 1 Tim. vi. 10. Seanr. v. 8, 9, 10, 11, 12. & vi. 32, 33. Josh. vii. 21. p Sheum. i. 14, 15. Maith. v. 22. Mica ii. 1. q Maith. xviii. 7. Romh. ii. 23, 24. r Deut. xxii. 22, air choimeas re 28, 29. Seanr. vi. 32, 33, 34, 35. s Maith. xi: 21, 22, 23. Eoin xv. 22. t Isa. i. 3. Deut. xxxii. 6 u Amos iv. 8, 9, 10, 11. Jer. v. 3. w Romh. i. 26, 27. x Romh. i. 32. Dan. v. 22. Tit. iii. 10, 11. y Seanr. xxix. 1. z Tit iii 10. Maith. xviii 17. a Seanr. xxvii. 22 Seanr. xxiii. 35. b Salm lxxviii. 34, 35, 36, 37. Jer. ii. 20. Jer. xlii. 5, 6, 20, 21. c Seaumor. v. 4, 5, 6. Seanr. xx. 25. d Lebh. xxvi. 25. e Seanr. ii. 17. Esek. xvii. 18, 19

uithnighte *f*, gu toileamhuil *g*, gu dana *h*, gu miodh-naireach *i*, gu bostamhuil *k*, gu niodh runach *l*, gu tri *m*, gu cruaidhe-phraideach *n*, le tlachd *o*, le buanachd ann *p*, le aththuitin a ndiaigh aithreachais *q*.

f Salm xxxvi. 4. g Jer. vi. 16. h Uibhir. xv. 30. Exod. xxi. 14. i Jer. iii. 3. Seanr. vii. 13. k Salm liii. 1. l 3 Eoin 10. m Uibhir. xiv. 22. n Nech. vii. 11, 12. o Seanr. ii. 14. p Isa. lvii. 17. q Jer. xxxiv. 8, 9, 10. 2 Phead. ii. 20, 21, 22.

IV. Ata peacaidhe air a Nanntromughadh, a thaobh an am *r*, agus an aite *ſ*, ina ndeantar an Lochd, mas ann air la an Tighearna *t*, no a namanaibh eile ina bhfuil DIA air na Adhradh *u*; no air ball rompa *w*, no na ndiagh ſud *x*, no Congnaimh eile chum a nleithide ſo do dhroch-iomchar a bhacadh, no a Leughas *y*, Mas an gu follas, no a bhfiaghnuiſe Dhaoin eile, air a bhfuil ſe cosmhuil gu mbi ſiad air a mbrosnughadh, no air a ntruailleadh Leis *z*.

r 2 Riogh v. 26. ſ Jer. vii. 10. Iſa. xxvi. 10. t Esek. xxiii. 37, 38, 39. u Iſa. lviii. 3, 4, 5. Uibh. xxv. 6, 7. w 1 Cor. xi. 20, 21. x Jer. vii. 8, 9, 10. Seanr. vii. 14, 15. Eoin xiii. 27. 30. y Ezra ix. 13, 14. z 2 Sam. xvi. 22. 1 Sam. ii. 22, 23, 24.

C. 152 Creud atá gac haon pheacadh agtoil tinn air laimh DHE?

F. Air

F. Air bheith do gach aon pheacadh, feadh fos a bpeacadh is lugha, anaghaidh ard Thighearnas *a*, Maitheas *b*, agus naomhthachd DHE *c*, agus naghaidh a Laghcombthromach *d*, ata se ag toiltinn fheirg agus a mhallughadh *e*, araon san bheathuidse *f*, agus san bheatha ata re teachd *g*, agus ni bhfedir dioghladh air a shon, achd le fuil Criosd *h*.

a Sheum. 2. 10, 11. b Exod. 20. 1, 2 c Hab. 1. 13. Lebh. 10. 3. & 11. 44, 45. d 1 Eoin 3. 4. Romh. 7. 12. e Eph. 5. 6. Gal. 3. 10. f Coai 3. 39. Deut. 28. 15. ga dheiridh. g Maith. 25. 41. h Eabh. 9. 22. 1 Phead. 1. 18, 19.

C. 153. Creud ata DIA ag Iarruidh oruinn, chum gu tearnamoid o a fheirg agus o a mhallughadh, a dhlighthear dhuinn, brigh brisidh an Lagha ?

F. Chum gu ntearnamoid o fheirg agus o mhallughadh DHE, dhlighthear dhuinn bhrigh brisidh an Lagha, ata se ag Iarruidh oruinn, aithrighe a thaoibh DHE, agus Creideamh a thaoibh ar Thighearna Iosa Criosd *i*, Agus gnathughadh dithchiollach air na meadhoinaibh an leth a muigh, leis an bhfuil *k*, Criosd ag compartughadh ruin fochaire Edir-mheadhontheoireachd fein.

i Gniomh 20. 21. Maith. 3. 7, 8. Luc 13. 3, 5. Gniomh 16. 30, 31. Eoin 3. 16, 18. k Senar. 2. 1, gu nuig 6. & 8. 33, ga dheiridh.

C. 154. Creud iad na meadhoine gnathuigh-

te a nleth a muigh leis a bhfuil Criosd ag partughadh rinne sochair a Eidirmheadhonthoireachd ?

F. As iad na meadhona gnathuighte anleth a muigh leis an bhfuil, Criosd ag Compartughadh da Eagluis sochair a Eidirmheadhonthoireachd, a Orduinansa uile, gu sunnradhach, an focal, sacramuinteadha, agus urnuigh, ata gu huilidh air na ndeanamh eifeachdadh chum Slainte do na Daoinibh Taghta *l*.

l Maith. 28. 19, 20. Gniomh 2. 42, 46, 47.

C. 155. Cionnas ata an Focal air na Dhean-amh eifeachdach chum Slainte ?

F. Ata Spiorad DE, ag tabhairt air leughadh an fhocal, achd gu harid air sermainiughadh an fhocal, bheith na mheadhoin Eifeachdach, chum peacaich fhoillsiughadh *m*, a msagbhail ris, agus a nirisliughadh *n*, a niomain asta fein, agus chum a ntarruing gu Criosd *o*, chum fos a ndeanamh cosmhuil re a Iomhaigh *p*, agus a ngceannsughadh da Thoil *q*, a Nneartughadh anaghaid buaidhridhe agus truaillidhe *r*, a ngcur suas ann a ngras *s*, agus a ngcroidhe a dhain-

m Neh. 8. 8. Gniomh 26. 18. Salm 19. 8. n 1 Cor. 14. 24, 25. 2 Chron. 34. 18, 19, 26, 27, 28. o Gniomh 2. 37, 41. & 8. 27, gu nuig 39. p 2 Cor. 3. 18. q 2 Cor. 10. 4, 5, 6. Romh. 6. 17. r Maith. 4. 4, 7, 10. Eph. 6. 16, 17. Salm 19. 11. 1 Cor. 10. 11. s Gniomh 2. 31, 2 Tim. 3. 15, 16, 17.

dhaingueochadh, ann naomhthachd agus a gcomhfhurtachd trid Creidimh chum Slainte *t*.

t Romh. xvi. 25. 1 dTeſſ. iii. 2, 10, 11, 13. Romh. xv. 4. & x. 13, 14, 15, 16, 17. & i. 16.

C. 156. An coir do ua huile Dhaoinibh, an focal a Leughadh ?

F. Ge nach coir a cheadughadh do na huile Dhaoinibh, an focal a leughadh gu follas, don Choimhthionol *u*, Gidheadh ata dfiachaibh, air gach uile ſheorſa pobuil, a leughadh, air leth leo fein *w*, agus le a dteaghlachaibh *x*, agus chum na criche ſi, as coir na ſcrioptuir naomhtha do tharruing, as na Ceud Chanamhnaibh gu Canamhnaibh coitchionnda gach duthcha *y*.

u Deut. xxxi. 9, 11, 12. 13. Neh. viii. 2, 3. & ix. 3, 4, 5. w Deut. xvii. 19. Foills i. 3. Eoin v. 39. Iſa. xxxiv. 16. x Deut. vi. 6, 7, 8, 9. Gein. xviii. 17. 19. Salm lxxviii. 5, 6, 7. y 1 Cor. xiv. 6, 9, 11, 12, 15, 16, 24, 27, 28.

C. 157. Cionnas as coir focal DE do leughadh ?

F. As Coir na Scrioptuire naomhtha do leughadh, le meas mhor, urramach orra *z*, le lan dearbhbheachd, gur hiad fior-fhocal DE *a*, agus gur eſſn amhain, dfheudfas ar deu-

z Salm xix. 10. Neh. viii. 3. gu nuig 10. Exod. xxiv. 7. 2 Chron. xxxiv. 27. Iſa. lxvi. 2. a 2 Phead. i. 19, 20, 21.

ꞇanamh Comaſach, re a ntuigſin *b*, le toradh fos chum Toil DHE, ata air a foillughadh ionnta, aithnuighadh, a chreidſin, gus a freagradh *c*, le Ditchioll fos *d*, agus aire don chuis ma bhfuil iad, agus don hrich gus an bhfuil iad *e*, le beachd-ſmuintuighadh orra *f*, le a ngeur ruinn *g*, le ein aithcheadmh *h*, agus le urnuighe *i*.

b Luc xxiv. 45. 2 Cor. iii. 13, gu nuig 16. Deut. xvii. 19. 20. d Gniomh xvii. 11. e Gniomh viii. 30. 34. Luc x. 26, 27. 28. f Salm c 119. 97. g 2 Chron. xxxiv. 21. h Seanr. i. 5. Deut. xxxiii. 3. i Seanr. ii. 1, gu nuig . Salm cxix. 18. Neh. viii. 6, 8.

C. 158. Cia, leis an gcoir focal DE, bheith air na Shearmonughadh?

F. As coir do focal DE bheith air na hearmonughadh, leoſan amhain aig an bhfuil Giftaidh diongmhalta *k*, agus ata mar n gceudna gu hiomchubhaidh air a ndearhadh agus air a ngairm chum na hoiffige in *l*.

k 1 Tim. iii. 26 Eph. iv. 8, 9, 10, 11. Hoſ. v. 6 Mal. ii. 7. 2 Cor. iii. 6. l Jer. xiv. 15. Romh. x. 15. Eabhr. v. 4. 1 Cor. xii. 28, 29. 1 Tim. iii. 10. 1 Tim. iv 14. 1 Tim. v. 22.

C. 159. Cionnas is coir dhoibhſan ata air na ngairm chuige ſin, an focal a ſhearmonughadh?

F. As Coir Dhoibhſan, ata air na ngairm ch m ſaorthriughadh a nn a minioſtralachd an Fhocail teagaſg fhallain a ſhearmanu-

ghadh *m*, agus sin gu diobiollach *n*, a nam agus a tam *o*, gu soilleir *p*, n hann a ‡ millseach briatha Ghliocas Daonna, achd a nla fhoillsiughadh dhearbhachd a Spioraid, & agcumhachd *q*, gu tairis *r*, a foilsiughadh comhairle DHE gu hiomlan gu heagnuidh *t*, ga ngcur fein re huirea bhuidh agus tuigse an Luchd eisdeachd gu heudmhar *w*, le teas-ghradh d DHIA *x*, agus anmanaibh a phobuil *y*, g trebhdhireach *z*, ag cur mar chrich rompa asin a ghlorughadh *a*, iadsan Iompodh agus a n'alltrun suas *c*, agus a nsabha ladh *d*.

‡ *coitui-ghaidh.*

m Tit. ii. 1, 8. n Gniomh xviii. 25. o 2 Tim iv. 2. p 1 Cor. xiv. 19. q 1 Cor. ii. 4. r Je xxiii. 28. 1 Cor. iv. 1, 2. s Gniomh xx. 27 t Col. i. 28. 2 Tim. ii. 15. u 1 Cor. iii. 2. Eabh v. 12, 13, 14. Luc xii. 42. w Gniomh xvii 25. x 2 Cor. v. 13, 14. Phil. i. 15, 16, 17. Col iv. 12, 2 Cor. xii. 15. z 2 Cor. ii. 17. Cor. iv. 2. a 1 dTess. ii. 4, 5, 6. Eoin vii. 18 b 1 Cor. ix. 19, 20, 21, 22. c 2 Cor. xii. 19 Eph. iv. 12. d 1 Tim. iv. 16. Gniomh xxv 16. 17, 18.

C. 160. Creud iarthar orrasan, ata a eisteachd an Fhocail air na shearmonug hadh?

F. Iarrthar orrasan ata ag eisteachd a Fhocail, air na shearmonughadh, bheit a

ag feitheamh air, le dichioll *e*, ullmhughadh *f*, agus urnuigh *g*, a ni do chluinid, a rannsughadh leis na scriobtuirebh *h*, ad do gabhail, na firinne, le Creideamh *i*, le Gradh *k*, le Ciuineas *l*, agus inntinn allamh *m*, mar fhocal DE *n*, bheith bechdsmuaintuighadh *o*, agus ag comhluadar air *p*: iad dá fholach iona ngcroidhibh *q*, agus a thoradh do thabhairt amach iona nbeathuidh *r*.

e Seanr. viii. 34. f 1 Phead. ii. 1, 2. Luc viii. 18. g Salm cxix. 18. Eph. vi. 18, 19. h Gniomh. xvii. 11. i Eabhr. iv. 2. k 2 dTess. i. 10. l Sheum. i. 21. m Gniomh xvii. 11. n dTess. ii. 13. o Luc ix. 44 Eabhr. ii. 1. p Luc xxiv. 14. Deut. vi. 6, 7. q Seanr. ii. 1. Salm cxix. 11. r Luc viii. 15. Sheum. i. 25

C. 161. Cionnas ata na Sacramuintidh, air na ndeanamh na meadhoin Eifeachdach chum Slainte?

F. Ata na Sacramuinteadha air na ndeanamh na meadhoin Eifeachdach chum Slainte, ni hann o chumhthachd air bith ionta fein, no obriogh air bith ata ag teachd o Dhiaghachd, no o run, a nti leis an bhfuil iad air na mfritheoladh, achd amhain trid oibriughadh an Spioraid naoimh, agus beannughadh Chriosd, leis a n dorduigheadh iad *f*.

f 1 Phead. iii. 21. Gniomh. viii. 13, le 23. 1 Cor. iii. 6. 7. & 12. 13.

C. 162. Creud is Sacramaint ann?

F. Sacramaint, is orduinnasa naomhtha air a hordughadh le Crioſd iona Eaglais *t*, chum ſochaireadh a Eidirmheadhonthoireach *u*, a Chiallughadh, a Sheilughadh, agus a thabhairt ſeachad *w*, aon dronga ata an taobh a ſtigh do Chombcheangal na nGras *x*, chum a ngcreideamh, agus na huile ghraſa eile do neartughadh agus mheadughadh *y*, iadſan do cheangal re humhlachd *z*, chum fos a ngradh agus a ngcomhchomun re a Cheile, a thaisbeunadh agus altram *a*, Agus Eidirdhealughadh a chur eadarthaſan, agus an dron ata an leith a muigh *b*.

t Gein. xvii. 7, 10. Exod. xii. caib. Maith. xxviii. 19. & 26. 27, 28. u Romh. iv. 11. 1 Cor. xi. 24. 25. w Romh xv 8. Exod xii. 48 x Gniomh. ii. 38. 1 Cor. x 16. y Romh. iv. 11. Gal. iii. 27. z Romh. vi. 3, 4. 1 Cor. x 21. a Eph. iv. 2, 3, 4, 5. 1 Cor. xii. 13. b Eph. ii. 11, 12. Gein. xxxiv. 14.

C. 163. Creud iad Codtuigheadh na Sacramuinte?

F. Ata da chuid ahn Sacramuinte, ſe an cheud chuid dibh, comharth a an leth a muigh agus ‡ Somhothuigh, air na ghnathughadh, do reir ordugh Chrioſd fein, agus a ſe an dara Cuid Gras Spioradoil an leth a ſtigh, air na chiallguhad leis a Sud *c*.

‡ *So aithnigh ſo ſhaicſin.*

C. 164

c Maith. iii. 11. 1 Phead. iii. 21. Romh. ii 28. 29.

C. 164. Cia lion Sacramuint d'orduigh Criosd, iona Eaglais faoi n'Tiomna Nuaidhe?

F. Dhorduigh Criosd iona Eaglais, faoi n Tiomna Nuadh, Da Shacramaint amain, Baisteadh, agus Suipeir an Tighearn *d*.

d Maith. xxviii. 19. 1 Cor. xi. 20, 23, Maith. xxvi. 26, 27. 28.

C. 165. Creud e Baisteadh;

F. An Baisteadh, is Sacramuint an Tiomnaid Nuaidh e, ann a ndorduigh Criosd, onnlad le huisge, Nainm a Nathar, an Mhic, agus an Spioraid Naoimh *e*, bheith a chomhartha, agus na sheul, ir ar ‡ suighiughadh ann fein ‡ *tathadh*. , air Maitheamhnas peacaidh rid fhola *g*, agus ar nath-ghineamhainachd trid a Spioraid *h*, air Uchdmhacachd os *i*, agus iserigh chum na beatha suhain *k*, agus leis an bhfuil an drong a haisdear, air a ngabhail gu salamuin a teach don Eaglais fhaicsinneach *l*, agus ag dul faoi cheangal fhollus, agus admhaighte gur leis an Tighearna iad gu hiomlan, agus eisin amhain *m*.

e Maith. xxviii. 19. f Gal. iii. 27. g Marc. 4. Foills. i. 5. h Tit. iii. 5. Eph. v. 26. i Gal. iii, 26, 27. k 1 Cor. xv. 29. Romh. vi. 5. l 1 Cor. xii. 13. m Romh. vi. 4.

C. 166. Cia da ngcoir an Baisdeadh do hritheoladh?

F. Ni ngcoir an Baisteadh do fhritheoladh, do neach air bith, ata an taobh a muigh don Eagluis fhaicsionnuigh, agus mar sin na ngcoighrighe o Chomhcheangal an Gheallaimh, No gu Naidmheochaid a Ngcreideamh ann a Ncriosd, agus a Numhlachd dho *n*, achd Naoidheana ag teachd o Phairȩintaibh ata, araon, no amhain a haon dibh ag admhail creidimh a nCriosd, agus Umhlachd dho, ataid sin, as a leth sin, an taobh a stigh don Chomhcheangal, agus is coir a mbaisteadh *o*.

n Gniomh viii. 36, 37. & 2. 38. o Gein. xvii. 7, 9. le Gal. iii. 9, 14. & Col. ii. 11, 12. & Gniomh ii. 38, 39. & Romh. iv. 11, 12. 1 Cor. vii. 14. Maith. xxviii. 19. Luc xviii. 15, 16. Rom. 11. 16

C. 167. Cionnas as Coir dhuinn ar Baisteadh do bhuiliugheadh?

F. An dleasdanas feudhmoil sin, achd air a leigeadh gu mor faoi dhearmad, eadhon Builiughadh an Bhaistidh, is coir a choimhlionadh linn, re fad ar beathuidh, gu hiomlan, gu harid a nam Buaidhridh, agus an tan ata sin a lathair a nam a fhritheolaidh do dhaoinibh eile *p*, agus sin le bheith gu duthrachdach, agus gu taingeoil ag ‡ Cudthromughadh a Nadair, agus na criocha ma ndorduigh Criosd e, gach coi shunn

‡*Comhdthromughadh.*

p Col. ii. 11, 12. Romh. vi. 4, 6, 11.

unnradhach, agus na Sochair ata air a nta-
iairt feachad agus air a nfeulughadh leis,
gus ar Moid ‡ fholamuin do
'hug finn ann *q*, agus le bheith ‡ *fhollus.*
ir ar Nirifliughadh airfon ar
'ruailleadh pheacach, agus air n'easbhuidh,
nn a ngras an Bhaiftidh, is a thaoibh ar
:omhcheangail *r*, agus air fon ar Gluafachd
a Naghaidh ; Le bheith ag fas fuas chum
in dearhbheachd air Maitheamhnas pea-
aidh, agus air gach uile bheannughadh eile,
ta air na fheulughadh dhuinn, ann fan Tfa-
ramuintfe *f*, Le bheith ag tarruing Neart o
has agus eiferigh Chriofd, ann a bhfuil finn
iir ar Mbaifteadh, chum Marbhadh an phea-
:aidh, agus beothughadh Grais *t*, agus le
bheith ag deanamh dichill cum ar beatha do
Chaitheamh trid Criedimh *u*, agus ar Ni-
omchar a bheith ann a Naomhthachd agus
i Fireuutachd *w*, mar Dhaoine a thug fuas
a Nainmnadh doChriofd iona Mbaifteadh *x*,
agus chum gluafachd ann a ngradh Brai-
thcheamhuil, mar Dhaoine ata air na Mbai-
fteadh trid a nein-Spiorad, chum ein-
Chorp *y*.

q Romh. vi. 3, 4, 5. r 1 Cor. i. 11, 12, 13. Romh. vi 2, 3. f Romh. iv. 11, 12 1 Phead. iii. 21. t Romh. vi. 3, 4, 5. u Gal. iii. 26, 27. w Romh. vi. 12. x Ghiomh ii. 38. y 1 Cor. xii. 13, 25, 26, 27.

C. 168. Creud i Suipeir an Tighearna?

F. Suipeir an Tighearna, is Sacramuint an Tiomna Nuatah i *z*, ann a bhfuil Bas Chriosd air na fhoillsiughadh, le aran agus fion a thabhairt agus a ghabhail, do reir orduighe Iosa Criosd, agus an Drong ata ag Comunughadh gu hiomchubhidh, ataid ag beathughadh a Nanmana air a Chrop agus air Fhuil, chum a Nalltrum Spioradoil, agus a mfas ann a ngras *a*, ata a Naonadh agus a ngcomhchomunn ris, air a ndaigniughadh dhoibh *b*, ataid ag taisbeunadh, agus ag Nuadhthughadh a mbuidheachais *c*, agus a ngceangail do DHIA *d*, A ngradh da cheile, agus a Ngcaomh-Chompanas re a Cheile mar bhuill, a Neun-Chuirp dhiomhaire cheudna *e*.

z Luc xxii. 20. a Maith. xxvi. 26, 27, 28 1 Cor. xi. 23, gu nuig 26. b 1 Cor. x. 16. c 1 Cor. xi. 24, 25, 26. d 1 Cor. x. 14, 15, 16, 21. e 1 Cor. x. 17.

C. 169. Cionnas Dorduigh Criosd, Aran agus fion bheith air a ntabhairt seachad, agus air na ngabhail, ann a Sacramuint Suipeir an Tighearna ?

F. Dhorduigh Criosd, do Mhinioftraibh Fhocail, ann a bhfritheoladh Sacramuinte Suipeir an Tighearna, an Taran agus an Fion a Chur air leth o fhognamh cumanta, tre focal an orduighthidh, buidheachais agus Urnuighe, an taran do ghlacadh agus a bhriseadh, agus an taran agus an fion araon do

tha

abhairt don luchd Comunuighe; de
gcoir, bhrigh an orduighe cheudna, an ta-
n a ghabhail agus ithe agus an Fion do
l, mar chuimhneughadh taingeoil, gu
raibh Corp Chriosd air na bhriseadh, agus
r na thabhairt, agus fhuil air a dortadh
r an son *f*.

f 1 Cor. xi. 23, 24. Maith. xxvi. 26, 27,
8. Marc xiv. 22, 23, 24, Luc xxii. 19, 20.

C. 170. An Drong ata ag Comunughadh
u hiomchabaidh ann a Supeir an Tighearna,
ionnas ataid ag tarruing beatha a Corp
gus a Fuil Chriosd, ann?

F. Mar nach bhfuil Corp agus Fuil Chri-
sd, a lathair gu corpordha no gu feolmhur,
aoi a Naran agus anfhion, ionta, no maille
iu *g*, ann a Suipeir Tan Tighearna; Agus
Gidheadh ataid air mhodh Spioradoil a la-
hair, do chreideamh, anti ata ga ngabhail,
omh-fhior agus da rireamh, is ata na He-
emein teadh fein, da nceudfaidhibh Corpor-
lha *h*, as Amhliudh an drong ata ag Co-
nunughadh gu hiomchubbaidh ann a Sa-
cramuint Suipeir an Tighearna, ataid ag
tarruing beatha as Corp agus Fuil Chriosd,
ni hann air mhodh Corpordha no feolmhar,
Achd air mhodh Spioradoil, Gidheadh sann
gu fior agus da rireamh *i*, o ataid, le Crei-
deamh, ag gabhail, agus ag cur riu fein

N 5 Criosd

g Gniomh iii. 21. h Maith. xxvi. 26, 28. i
1 Cor. x. 2 14, gu nuig 29.

Crioſd air na Chesughadh agus uile ſho ſhochaire a bhais *k*.

k 1 Cor. x. 16.

C. 171 Cionnas is Coir don Drong ata ag Gabhail Sacramuint Suipeir an Tighearna iad fein Ullmhughadh, ſol fa ndtig iad, da hionnſaidh?

F. As Coir Dhoibhſan ata ag Gabhail Sacramuint Suipeir an Tighearna, iad fein do Ullmhughadh fa Comhair, ſol fa ndtig ſiad le iad fein do Cheaſnughadh *l*, Mathiomchioll a mbeith ann a Ncrioſd *m*, ma mpeacaidhibh agus a Nuireasbhuidhibh *n*, ma fhirinn agus thomhas a Neolais *o*, a ncreidimh *p*, a Naithrighe *q*, a ngraidh do DHIA, agus do Mbraithribh *r*, a nſeirce do na huile Dhaoinibh *ſ*, ag tabhairt Maitheamhnas don Aitim, do rinn eugcoir orra *t*, Ma ntogradh a ndiaigh Chrioſd *u* agus ma Nuadh umhlachd *w*, agus le bheith ag athnuadhthughadh gnathughadh na ngraſa ſin *x*, trid Beachd ſmuaintighadh duthrachdach *y*, agus Urnuigh thethchroidhtheach *z*.

C. 172

l 1 Cor. xi. 28. m 2 Cor. xiii. 5. n 1 Cor v. 7. air choimeas re Exod. xii. 15. o 1 Cor xi. 29. p 2 Cor. xiii. 5. Maith. xxvi. 28. q Zach. xii. 10. 1 Cor. xi. 31. r 1 Cor. x. 16. 17. Gniomh. ii. 56, 47. ſ 1 Cor. v. 8. & 11 18, 20. t Maith. v. 23, 24. u Iſa. lv. 1. Eoin vii. 37. w 1 Cor. v. 7, 8. x 1 Cor. xi. 25, 26. 28. Eabhr. x. 21, 22. 24. Salm xxvi, 6. y 1 Cor. xi. 24, 25. z 2 Chron. xxx. 18, 19. Maith. xxvi. 26.

C. 172. An coir do neach, air an bhfuil a Namharus e fein do bheith ann a Ncriosd, no bheith air ullmhughadh gu hiomchubhaidh, teachd chum Suipeir an Tighearna?

F. Feudfuidh Neach air an bhfuil an Namharus, e fein do bheith ann a nCriosd, no air e bheith air ullmhughadh gu hiomchubhaidh fa Chomhair Sacramuint Suipeir an Tighearna, fior choir do bheith aig air Chriosd, Ge nach bhfuil se cheana, dearbhtha as *a*, Agus ann a Meas DE ata so aige, ma ta a bhreathnughadh air e bheith a dheasbhuidh air, ‡ ag cur air gu hiomchubhaidh *b*, Agus e gu neimh-chealgach ag miannughadh gu bhfuighthi ann a Ncriosd e *c*, agus gu nimthigheadh e o aingidheachd *d*, agus air an chor so (do bhrigh gu bhfuil Geallamhna air na ndeanamh, agus an tSacramuintse ar na hordughadh, chum furtachd, seadh fos do Chriosduighibh anbhunna, agus amharusach ma nstaid *e*) as

‡ *ga ruighteachd.*

a Isa. v. 10 1 Eoin v. 13. Salm lxxxviii, gu hiomlan. Salm lxxvii. 1, gu nuig 12. Jonah ii. 4, 7. b Isa. liv. 7, 8, 9, 10. Maith. v. 3, 4. Salm xxxi. 22. & 73. 13, 22, 23. c Phil. iii. 8, 9. Salm x. 17. & 42. 1, 2, 5 11. d 2 Tim. ii. 19. Isa. l. 10 Salm lxvi. 18, 19, 20. e Isa. xl. 11, 29, 31, Maith. xi. 28. & 12. 20. & 26. 28.

as coir dho a neimhchreideamh do Chaoi *f*, agus saothair do Chaitheamh chum a Ni ata mar cheisd air, do fhuasgladh *g*, agus air so dho do dheauamh, feudfuiodh se, agus is coir dho, teachd chum Suipeir an Tighearna, ngcoinne gu mbitheadh se, Ni as mo air na Neartughadh *h*.

f Marc ix. 24. g Gniomh ii. 37. & 16. 30. h Romh. iv. 11. 1 Cor. xi. 28.

C. 173. An gcoir Neach air bith, ata ag admhall an Chreideamh agus leis an Miannach teachd chum Suipeir an Tighearna, a chongbhail air ais uaidhe?

F. An Drong a mhothuighear Aineolach, no Scannalach, Ge taid ag admhail an Chreideamh, agus a Miann chumteachd gu Supeir an Tighearna feudfuighthear, agus as Coir a ngconbhail air a Nais, o ntsacramuintse, trid an Chomais dfag Criosd iona Eagluis *i*, Gus a ngabh siad foghlum, agus gu a mfoillsigh siad a nleasughadh Beatha *k*.

i 1 Cor. xi. 27, ga dheiridh, air choimeas re Maith. vii. 6. 1 Cor. v. caibidil, & Jude xxiii. & 1 Tim. v. 22. k 2 Cor. ii. 7.

C. 174. Creud Iarthar air na Druing ata ag gabhail Sacramuint Suipeir an Tighearna, a Nam a frithcoluighe?

F. Ata air Iarruidh orrasan ata ag Gabhail Sacramuinte Suipeir an Tighearna, re-Am a fritheolaidh, iad do fheitheamh, air DHIA an san Orduinansa, le gach uile Ur-

ram,

ram agus aire Naomhtha *l*, iad do thabhairt fa dear, gu ditchollach, na hEleamcinteadh agus na gniomhartha Sacramuinteach *m*, agus Aithne do dheanamh, air Chrop an Tighearna, gu faicilleach *n*, agus iad do bheith ag beachd smuaintiughadh gu teo-chroidheach air a Bhas agus Fhullangthas *o*, Agus thrid sin, iad fein do bhrosnughadh sua, chum a ngrasa do bheith ag oibriugh-adh gu beothamhuil *p*, ann a mbdith ag ta-bhairt breithorra fein *q*, agus faoi dhoilghios air son peacaidh *r*, ann a ngcur ocras agus iota do bheith orra a ndiaigh Chriosd *s*, ann a mbeatha do tharruing as trid Creidimh *t*, bheith ag gabhail as Iomlaine sin *u*, ag earbsa as a thoilltiunas *w*, ag deanamh gairdeachas iona ghradh *x*, ag tabhairt buidheachias air son a Ghras *y*, ag athnuadhthughadh a nGcomhcheangail re DIA *z*, agus a ngraidh do na Naomhibh uile *a*.

l Lebh. x. 3. Eabhr. xii. 28. Sal v. 7. 1 Cor. xi. 17, 26, 27. m Exod. xxiv. 8. air choimeasre Maith. xxvi. 28. n 1 Cor. xi. 29. o Luc xxii. 29. p 1 Cor. xi. 26. & x. 3, 4, 5, 11, 14. q 1 Cor. xi. 31. r Zach. xii. 10. s Foills. xxii. 17. t Eoin vi. 35. u Eoin i. 16. w Phil. iii. 9. x Salm lxiii. 4, 5. 2 Chron. xxx. 21. y Salm xxii. 26. z Jer. l. 5. Salm l. 5. a Gniomh ii. 42.

C. 175. Creud as Dleasdanas do Chriosdui-

ghibh

ghibh, a ndiaigh dhoibh Sacramuint Suipeir an Tighearna do gabhail ?

F. As e is dleasdanas do Chriosduighibh, tar eis doibh Sacramuint Suipeir an Tighearna do ghabhail, iad a thabhairt fadear gu duthrachdach, cia an tiomchar do bheith aca ann, agus cionnas do shoirbhthigh siad *b*, ma taid ag mothughadh beothuighidh & comhfhurtachd, iad do bheannughadh DHE air a shon *c*, d'aslughadh gu mairfeadh so *d*, faire do Dheanamh anaghaidh tuitim air an ais *e*, a moide do Choimhlionadh *f*, agus misneach do ghabhail chuca fein chum feitheamh gu tric, air a N'orduinanso *g*, Achd ma se is nach mothuigh siad tairbhe air bith san am, iad do gabhail ath-shealladh Ni is geirthe da N'ullmhughadh air coinn na Sacramuinte agus da Niomchar aice *h*, agus ma fheudfuid ionta so araon, iad fein do dhearbhadh ionmholta do DHIA agus do ngcoguisibh, as coir dhoibh feitheamh re a Toradh a Nam iomchubhaidh *i* : Achd ma chiosaid gu ndfailnigh siad a neunchuid dibh so, is coir dhoibh bheith air an Irisliughadh

b Salm xxviii. 7. & 85. 8. 1 Cor. xi. 17, 30. 31. c 2 Chron. xxx. 21, gu nuig 26. Gnioмh. ii. 42, 46, 47. d Salm xxxvi. 10. Caint. iii. 4. 1 Chron. xxix 18. e 1 Cor. x. 3, 4, 5, 12. f Salm. l. 14. g 1 Cor. xi. 25, 26. Gniomh. ii. 42. 46. h Caint. v. 1, gu 6. i Salm cxxiii. 1, 2. & 42, 5, 8. & 43. 3, 4, 5.

hadh *k*, agus feitheamh air an tSacramuintse aris, le tuilleamh Curam agus Dithill *l*.

k 2 Chron. xxx. 18, 19. Isa. i. 16, 18. l 1 Cor. vii. 11. 1 Chron. xv. 12, 13, 14.

C. 176. Cia iad na neithe iona bhfuil Sacramuinteadh an Bhaiste-dh, agus Suipeir an Tighearna, Comhchosmhuil re a Cheile?

F. Ata Sacramuinteadh an Bhastidh agus Suipeir an Tighearna cosmhuil re a cheile, ann sna neithibh so, eadhon, gur e DIA is Ughdar Dhiobha raon *m*, gur e an chuid Spioradoil dibh araon, Criosd agus a shochair *n*, ga bhfuilid araon na nseula air an e in-chomhcheangal *o*, gur hann le Ministraibh an tSoisgeil as coir a mfritheoladh, agus nach ann le neach air bith eile *p*, agus gur coir a ngconbhail air marthuin ann a neagluis Chriosd, gu nuig a dhera teachd *q*.

m Maith. xxviii. 19. 1 Cor. ix. 12. n Romh. 6. 3, 4. 1 Cor. x. 16. o Romh. iv. 11. air choimeas re Col. ii. 11, 12. Maith. xxvi. 27, 28. p Eoin i. 33. Maith. xxviii. 19. 1 Cor. xi. 23. & 4 1. Eabhr v. 4. q Maith. xxviii, 19, 20. 1 Cor. xi. 26.

C. 177. p, Cia iad na neithe ann a bhfuil, Sacramuinteadh an Bhaistidh, agus Suipeir an Tighearna, neamh-Chosmhuil re a cheile?

F. Ataid Sacramuinteadh an Bhaistidh agus Suipeir an Tighearna, neamhchosinhuil re a cheile, ann sua neithibh so, eadhon, nach coir an Baisteadh do shritheoladh

achd

achd aon uair, le huisge fos, chum a bheith na chomhartha agus na sheul air ar nathghineimhuneachd, agus air ar Suighiughadh ann a Ncriosd *r*, agus sin do naoidheanaibh fos *f*: Achd as coir Suipeir an Tighearna do fbritheoladh gu tric ann a nElemaintibh Arain agus fiona, chum Criosd do thaisbeunadh agus a thabhairt seachad mar bhiadh spioradoil don Anam *t*, agus chum ar mair theachduin agus ar cinneas annsan, do dhaingniughadh *u*, Agus sin amhain don drong dtanig chum aois agus Comas air iad fein do Cheasnughadh *w*.

r Maith. iii. 11. Tit. iii. 5. Gal. iii. 27. f Gein. xvii. 7, 9. Gniomh ii. 38, 39. 1 Cor. vii, 14. t 1 Cor. xi. 23, gu nuig 26. u 1 Cor. x. 16. w 1 Cor. xi. 28, 29.

C. 178. Creud is urnuigh ann?

F. As i is urnuighe ann, tabhairt snas ar nathchoinghthe do DHIA *x*, a Nainm Chriosd *y*, tre Congnamh a Spioraid *z*, le Admhail air ar bpeacaidhe, agus admughadh taingcoil air a thiodhlaice *b*.

x Salm lxxxviii. 8. y Eoin xvi. 23. z Romh. viii. 26. a Salm xxxii. 5, 6. Dan. ix. 4. b Phil. iv. 6.

C. 179. A nann re DIA amhain is coir dhuinn Urnuigh do dheanamh?

F. O as e DIA amhain ata Comasach air na croidhthe do rannsughadh *c*, athchoingthe do eisteachd *d*, peacaidhe do mhaithe-amh

c 1 Riogh viii. 39. Gniomh i. 24. Romh. viii. 27. d Salm lxv. 2.

amh *e* agus mianna gach neach do choimlionadh *f*, Agus o is ann Iann amhain is coir creidsin *g*, agus do amhain is coir Adhradh do dheanamh, le Adhradh crabhadh *h*, As coir do na huile dhaoinibh, urnuighe (noch ata na cuid shunnradhach don Adhradhsa *i*) do dheanamh re DIA amhain *k*, agus ni hann re neach ar bith eile *l*.

e Mic. vii. 18. f Salm cxlv. 18, 19. g Romh. x. 14. h Maith. iv. 10. i 1 Cor. i 2. k Salm l. 15. l Romh. x. 14.

C. 180. Cieud e urnuigh do dheanamh a nainm Chriosd?

F. Urnuigh do dheanamh a nainm Chriosd, as e sin, a n'umhlachd da Aithne, agus lan-mhunighin iona ghealIamhnaibh, Trocair do Iarruidh as a leth *m*, ni hann le lom-iomradh air a Ainm *n*, Achd le ar missneach chum urnuigh, agus ar danadas, neart, agus dochas air ar bheith taitneambhach, ann a nurnuigh, do tharruing o Chriosd, agus o a Eidirmheadhonthoireachd *o*.

m Eoin xiv. 13, 14. & xvi. 24. Dan. iv. 17. n Maith. vii. 21. o Eabhr. iv. 14, 15, 16. 1 Eoin v. 13, 14, 15.

C. 181. Creud fa ngcoir urnuighe do dheanamh a nainm Chriosd?

F. Air bheith do pheacuidheachd an Duine, agus shaide o DHIA da thaobh sin; comh-mhor, as nach feud sin teachd na lathair as fheughmhais Eidirmheadhno-

thoir

thoir *p*, Agus o nach bhfuil neach air bith air neamh no ar thalamh, air ordughadh chum no hoibrid he glormharsa, no iomchubhaidh air a son, Achd Criosd amhain *q*, ni ngcoir dhuinn urnuighe do dheanamh a nainm air bith eile, achd Ainmsin amhain *r*.

p Eoin xiv. 6. Isa. lix. 2. Eph. iii. 12. q Eoin vi. 27. Eabhr. vii. 25, 26, 27. 1 Tim. ii. 5. r Col. iii. 17. Eabhr. xiii. 15.

C. 182. Cionnas ata an Spiorad ag Cuidiughadh linn chum urnuighe do dheanamh?

F. Air bheith Dhuinne gun fhios aguin-Creud do fhiarrfamoid ann a urnuigh mar bu choir, ata an Spiorad ag cuidiughadh linn ionn ionar nanbhuineach le ar deanamh comaſach, do thuigſin araon, cia a naitim as coir urnuigh do dheanamh air a nſon, Cia iad na neithe as coir iarruidh ann a nurnuigh, agus Cionnas as coir urnuigh do dheanamh; Agus le bheith ag oibriughadh agus ag beothughadh ionar gcroidhtbibh (ged nach ann, an ſgach uile neach, no gach uile uair, air a neuntomhas) no ſmuaintighidh, na miannna, agus na Graſa ſin, ata feadhmoil chum an dleaſdanas ſo, do chur a ngniomh gu ceart *ſ*.

ſ Romh. viii. 26. 27. Salm x. 17. Zach xii. 10.

C. 183. Cia an Aitim as coir dhuinn urnuigh do dheanamh air a nſon?

F. As coir dhuinn urnuighe do dheanamh, air ſon Eagluis Chriosd air thalamh, gu

huilidh *t*, Air son Uachdaranuibh *u*
us miniosdraibh *w*, air ar son fein *x*, air
n ar braithribh *y*, feadh fos ar naimh-
ɔh *z*, Agus air son gach uile sheorsa dha-
ne ata beo *a*, no a bhios beo na dhiaigh
, *b* Achd ni gcoir urnuighe do dheanamh
: son na marbh *c*, no air son an aitim, ma
ifuil fios gu ndo pheacuighid an bpeacadh
a chum bais *d*.

t Eph. vi. 18. Salm xxviii. 9. u 1 Tim. ii.
2. w Col. iv. 3. x Gein. xxxii. 11. y Sheum.
16. z Maith. v. 44 a 1 Tim. ii. 1, 2. b
oin xvii. 20. 2 Sam. vii. 29. c 2 Sam. xii.
1, 22, 23. d 1 Eoin v. 16.

C. 184. Creud iad na neithe as coir dhuinn
irriudh ann a nurnuigh ?

F. i As coir dhuinn ann a nurnuighe bheith
g iarruidh na huile neithe ata chum gloir
)HE *e*, leas na Heagluise *f*, ar maith fein *g*,
o Maith dhaonibh eile *h*, achd ni gcoir
huinn ni bith ara miodh- lagh ambuil do
arruidh *i*.

e Maith. vi. 9. f Salm li. 18. & 122. 6. g
Maith. vii. 11. h Salm cxxv. 4. i 1 Eoin v. 14.

C. 185. Cionnas as coir dhuinn urnuighe
lo dheanamh ?

F. As coir dhuinn urnuigh do dheanamh, le
reathnughadh urramach ma mhordhachd
DE *k*, le gcur-mhothughadh dar suara-
chais *l*, riachduineas *m*, agus dar bpeacaid-
hibh

k Senm. v. 1. l Gein. xviii. 27. & 32. 10.
n Luc. xv, 17, 18, 19.

hibh *n*, le croidthibh aithrigheach *o*, tairgeoil *p*, agus farsingthe *q*, le tuigse *r*, Creideamh *s*, trebhdhireachd *t*, teas-chroidhthe *u*, gradh *w*, agus buanas *x*, ag feitheamh air *y*, le striochdadh iriosol da thoil *z*.

n Luc xviii. 13, 14. o Salm li. 17. p Phil. iv. 6. q 1 Sam. i. 15 & 2. 1. r 1 Cor. xiv. 17. s Marc. xi. 24. Sheum. i. 6. t Salm cxlv. 18. & 17. 1. u Sheum. v. 16. w 1 Tim. ii. 8. x Eph. 6. 18. y Mic. vii. 7. z Maith. 26. 39.

C. 186. Creud an Riaghail thug D I A dhuinn dar seoladh ann a ndleasdanas na hurnuighe?

F. Ata foghnamh ann a focal DE gu huilidh dar seoladh ann an dleasdanas na hurnuigh *a*, achd as e an Riaghail shunradhach dar sheoladh, an urnuighe chuimte sin, do theagaisg ar slanuighthear Criosd da dheisciobla ibh, da ngoirthear, gu coitchionda *Urnuighe an Tighearna b.*

a 1 Eoin v. 14. b Maith. vi. 9, gu nuig 13. Luc xi. 2, 3, 4.

C. 187. Cionnas ata urnuighe an Tighearna re na ghnathughadh?

F. Ni bhfuil urnuighe an Tighearna Amhain chum ar seoladh, mar shomplair, is coir dhuinn urnuighe eile do dheanamh da reir, achd fedir fos a ghnathughadh mar urnuigh, m nitar sin le tuigse, Creideamh, urram, agus grasaibh eile ata feudhmoil

chum

um dleasdanas na hurnuighe do chur a gniomh gu ceart *c*,

c Maith. vi. 9. le Luc. xi. 2.

C. 188. Cia lion Earthun ata ann a Nurnuighe an Tighearna?

F. Ata Tri Earthuin ann a nurnuighe an Tighearna, Romhradh, Iartuis, agus Comhdhunadh.

C. 189. Creud ata Romh-radh urnuighe an Tighearna ag teagasg dhuinn?

F. Romh-radh urnuigh an Tighearna Ata air na chur sios, ann sna briathraibhse, Ar Nathair ata air neamh *d*] ata se ag teagasg dhuinn anntan do ni sinn urnuighe, rechd a bhfogus do DHIA, le lan-bheachd na mhaitheas Aithaireamhuil, & ma air shoir air sin *e*, le hurram fos agus gach uile ghne eile mhacamhuil *f*, gach uile Mhianaibh neamhdha *g*, agus breanughadh iomchubhaidh ma chumhachda Ard-thighearnoil, ma Mhordhachd, agus ma aontughadh Grasmhur *h*; mar an gceudna, agus urnuigh do dheanamh maille re daoinibh eile agus air an son *i*.

d Maith. vi. 9. e Luc xi. 13. Romh. viii. 15. f Isa. lxiv. 9. g Salm cxxiii. 1 Coai. iii 41. h Isa. lxiii. 15, 16. Neh. i. 4, 5, 6. i Gniomh xii. 5.

C. 190. Creud atamuid ag guidhe san Cheud Iarrtas?

F. Ann san cheud Iarrtas, Eadhon [Gu ma beannuighthe tainm se *k*] Air bheith dhuinn

k Maith. vi. 9.

ag apmahail, a nuile neamechomas agus n
amhiomchubhaidheachd, ata ionuin fein ag
ann fna huile Dhaoinibh, chum DIA on
rughadh gu ceart *l*, Ata finn ag guidhe g
ndeanadh DIA finne agus Daoine eile,
neartughadh agus aomadh le na ghras, chu
Aithne, agus admhail do dheanamh, ag
mor-mheas do bhi aguinn, air DHIA *m*, a
a thiodolaibh *n*, a bhuaidhibh *o*, orduinan
faibh, fhocal *p*, oibrighibh, agus air gac
einni ar bith, leis an toil leis fein do fhoil
fiughadh *q*. Agus fos chum efin do ghlo
rughadh, ann a fmuainteadh, briathar *r*, a
gus gniomh *f*; Gu feachnadh e oriunn, agu
gu ntogohadh fe uain, Neimh-Dhe'dhachd *t*
Aineolas *u*, Iodholadhradh *w*, miodh-gha
ghidhachd *x*, agus cia air bith ni ata eafono
rach dhofan *y*: Agus gu ndeanadh fe le n
fhreafdal ard-Riaghailtheach, na huile neith
a ftiubhradh agus a fhuighthiughadh chun
a ghloire fein *z*.

C. 191

l 2 Cor iii. 5. Salm li. 15. m Salm lxvii. 2, 3, n Salm lxxxiii, 18, o Salm lxxxvi, 10 11, 12. 13, 15, p 2 dTeff, iii, 1, Salm 147. 19. 28, & 138. 1, 2, 3, 2 Cor, ii, 14, 15, q Salm cxlv. gu hiomlan, & 8, gu hiomlan, r Salm cii. 1 &, 19, 14, f Phil, i, 9, 11, t Salm lxvii. 1. 2. 3 4, u Eph, i, 17. 18. w Salm xcvii. 7. x Shlm lxxiv, 18, 22, 23, y 2 Riogh xix. 15, 16. z 2 Chron, xx, 6, 10, 11, 12, Salm lxxxiii, gu hiomlan, & 140, 4, 8,

C. 191. Creud ata sinn ag guidhe san Dara Hiartus ?

F. Ann san dara Hiartus, eadhon [Gadtigeadh do Rioghachdsa *a*], air bheith dhuinn ag admhail, gu bhfuil sinn fein agus an cinne Daonna uile, thaoibh naduir, fuidh uachdranachd an pheacaidh agus an Aidhbheirseoir *b*, Atamuid ag guidhe, gu mboidh Rioghachd an pheacaidh agus an Aidhbheir seoir air a sgrois *c*, an Soisgeul air na chraobh-sgaoileadh air feadh an Domhuin *d*, Na hluduighe air na ngairm *e*, Iomlainc na Geineadhach air na thaibhairt a steach *f*, An Eagluis air a fuirneisiughadh, le uile oifigeachibh, agus orduinansaibh an tSoisgeil *g*, air a glanadh o thruailleadh *h*, gu mbiodh deadh ghean an uachdarain shaoghalta air a thaisbeunadh dhi, agus i air a seasamh leis *i*, gu mbiodh orduinansa Chriosd air na mfritheoladh gu fiorghlan, agus air na ndeanamh eifeachdach, chum a naitim ata gu nuige so, iona mpeacaidhibh, do Iompodh, Agus a naitim ata cheana air a niompodh, do dhaingniughadh, do Chomhfhurtughadh, agus a ntogbhail suas *k*, Gu nriaghluighadh Criosd

a Maith. vi. 10. b Eph. ii. 2, 3. c Salm lxviii. 1, 18. Foills. xii. 10, 11. d 2 Tess. iii. 1. e Romh. x. 1. f Eoin xvii. 9, 10. Romh. xi. 25, 26. Salm lxvii. gu hiomlan. g Maith. ix. 38. d Tess. iii. 1. h Mal. i. 11. Zeph iii. 9. i 1 Tim. ii. 1, 2. k Gniomh 4. 29, 30. Eph. vi. 18, 19, 20. Romh. xv. 29, 30, 32. 2 Tess. i. 11, 12, 16, 17.

osd ionar gcroidthibh an so *l*, Agus gu nluathuighead hse Am a Dhara teachd, ‡ agus an ambi sinne ag ‡ Rioghaghadh maille ris a mfeasda *w*, Agus gu bu toill leis Rioghachd a chumhachda, a chur a ngniomh; air feadh an tsaoghail uile, Mar is smo a bhios chum na criochaibse *n*.

‡ *nar rioghuidh.*

l Eph. iii. 14, gu nuig 21. m Foills. xxii. 20. n Isa. lxiv. 1, 2, Foills. v. 8, 9; 10, 11.

C. 192. Creud ata sinn ag guidhe san Treas Iarrtas?

F. Ann san treas Iarrtas, eadhon [Deantar do thoilse, air dtalmhain mar do nitar air neamh *o*] le bheith ag admhail, gu bhfuil, a thaoibh naduir, sinne agus na huile Dhaoine, ni amhain neamhchomasach agus neamh thoileach, gu tur, chum eoloas fhaghail air thoil DE, agus chum a deanamh *p*; Achd ullamh fos chum ceannairceas do dheanamh anaghaidh fhocail *q*; Aineadas do bheith oruinn, agus monmhar do dheanamh anaghaidh a Fhreasdail *r*, agus uile thogarach chum toil na feola agus an Daibhail dheanamh *s*; Atamuid ag guidhe gu dtugadh DIA le na Spiorad uain fein agus o Dhaoinibh eile, gach uile Dhaille *t*, anbhfanachd

o Maith. vi. 10. p Romh. vii. 18. Job. xxi. 14. 1 Cor. ii. 14. q Maith. viii. 7. r Exod. xvii. 7. Uibhir xiv. 2. s Eph. ii. 2. t Eph. i. 17, 18.

ıachd *u*, midhghleus *w*, agus Crosdach croidhe *x*, Agus le na ghras gu ndeanadh se Comasach agus toileach sinn chum eolas fhaghail air thoil, a deanamh, agus striochdadh dhi ann sna huile neithibh *y*, leis a leithid cheudna do dhIrisleachd *z*, shuilbhireachd *a*, thairiseach *b*, dhithchiol *c*, ghradh-laiste *d*, threbhdhireachd *e*, agus gna mhaitheohachd *f*, is do ni na Haingil air neamh *g*.

u Eph. iii. 16. w Maith. xxvi. 40, 41. x Jer. xxxi. 18, 19. y Salm cxix. 1, 8. 35, 36. Gniomh xxi. 14. z Mic. vi. 8. a Salm c. 2. Job i. 21. 2 Sam. xv. 25, 26. b Isa. xxxviii. 3. c Salm cxix. 4, 5. d Romh. xii. 11. e Salm cxix. 80 f Salm cxix. 1, 2. g Isa. vi. 2, 3. Salm ciii. 20, 21. Maith. xviii. 10.

C. 193. Creud ata muid ag guidhe san Cheathramh Iarrtas?

F. San Cheathramh Iarrtas, Eadhon [Tabhair dhuinn a Nuigh ar Naran laetheamhuil *h*] Air bheith dhuinn ag Admhail, gu ndo chaill sinn ann a n*Adamh*, agus le ar Bpeacaidhibh fein, ar coir air gach uile bheannughadh a nleth a muigh san bheathuidhse, Agus gu ndo thoill sin gu ndtugadh DIA Uair iad gu hiomlan, agus gu mbiodh iad air na Mallughadh dhuinn ona ngnathughadh *i*, Agus ag admhail

h Maith. vi. 11. i Gein. ii. 17. & 3. 17. Romh. viii. 20, 21, 22. Jer. v. 25. Deut. xxviii. 15. gu deiridh.

fos Nach bhfuil iadsan dhiobh fein c
masach air ar congbhail suas *k*, Na sinr
air a ntoillتin *l*, No le ar dichioll fein,
nteagradh *m*, Achd gur ro-ullamh linn,
Miannughadh *n*, a mfaghail *o*, agus a ngn
thughadh gu Miodh-laghamhuil *p* : Ata s
ag guidhe, air ar son fein, agus air sc
Dhaoinibh eile, air bheith dhoibhsan ag
dhuinne araon, ag feitheamh air Freasd
DE, o lo gu lo ann a ngnathughadh Me
dhona laghamhuil, gu mealsamoid da sha
thoir-bheartas, agus mar is fearr a chitfar c
Ghliocas Athaireamhuil, cuibhrionn chuin
seach dhibh *q*, agus gu mbiodh sin air
bhuanughadh agus air na bheannughac
dhuinn, ionar bheith ga ngnathughadh
Naomhtha, sclasach *r*, agus ionar toil
ghadh-Inntinn ionnta *s*. Agus gu mbiod
maid air ar gcoimhead, o na huile neithib
ata anaghaidh ar gconbhail-suas agus
Ccomfhurtachd lan bheathuidhe *t*.

k Deut. viii. 3. l Gein. xxxii. 10. m De
viii. 17, 18. n Jerem. vi. 13. Marc vii.
22. o Hos. xii. 7. p Sheum. iv. 3. q Gein. x
12, 13, 14. & 28. 20. Eph iv. 28. 2 d Te
iii. 11, 12. Phil. iv. 6. r 1 Tim. iv. 3, 4,
s 1 Tim. vi. 6, 7, 8. t Seanr. xxx. 8, 9.

C. 194. Creud ata sinn ag guidhe
Chuigeadh Iarrtas ?

F. San Cuigeadh Iarrtas, eadhon, (Ag
Maith dhuinn ar bfiacha mar mhaithm

e das bhfeicheamhnaibh *u*) Air bheith
huinn ag admhail, gu bhfuil sinne agus na
uile Dhaoine eile, Ciontach do Pheacaidh
ein, agus gniomhthe araon; Agus thrid so
ir ar ginntin nar feicheamhnaigh do cheartas
DE, agus nach bhfuil fuidh Chomas duinne
o do Chreatuir air bith eile, an Dioghladh
: lugha do thabhairt air son an ainbhfeichse
v: Atamuid ag guidhe air ar son fein agus
ir son Dhaoinibh eile, gu toil le DIA, o a
aor ghras, trid Umhlachd agus Diogh-
adh Chriosd, air a ghabhail chuguin, agus
ir na chur rinn le Creideamh, ar saoradh,
raon o chionta agus o dhioghaltas an phea-
aidh *x*, agus gabhail rinn gu
aitneamhach iona ‡ Mhac lon-
nhuin *y*, fhabhar agus a ghras
lo bhuanughadh dhuinn *z*, ar
uiflidhlaetheamhuil do mhaitheamh *a*, agus
r Lionadh le sith agus subnachas anna ntuil-
eadh agus tuilleadh deirbh-bheach a tha-
hairt duinn gach lo air Maitheamhnas *b*,
Noch as Moid ar danachd iarraidh, agus
r misneach re suil do bheith aguin ris, an-
an ata an Teisteas so aguin ionuin fein, gu
bhfuilmid o ar gcroidhe ag tabhairt Mai-
O 2 theam-

‡ *graidhein feircin.*

u Maith. vi. 12. w Romh. iii. 9, gu 21. Maith. xviii. 24, 25. Salm cxxx. 3, 4. x Rom. iii. 24, 25, 26. Eabhr. ix. 22. y Eph. i. 6, 7. 2 Phead. i. 2. a Hos. xiv. 2. Jer. 14. 7. b omh. xv. 13. Salm li. 7, 8, 9, 10, 12.

theamhnas do dhaoinibh eile, iona nioch-duibhsin *c*.

c Luc xi. 4. Maith. vi. 14, 15. & 18. 35.

C. 195. Creud ata sinn ag guidhe san tSeiseadh Iarrtas?

F San tSeiseadh Iarrtas, eadhon [Agus na leig a mbuaidhreadh sinn, achd saor sinn o nolc *d*] Air bheith dhuinn ag Admhail, gu bhfeud an DIA ro-ghlic, ro-cheart, agus ro-ghrasmhur, chum iomadh criochNaomhtha agus cheart, Neithe ordughadh air chor as gu bhfeud buaidhridh, ionnsaidh a thabhairt oruinn, ar Sarughadh, agus re seal ar tabhair a mbraighdeanas *e*, Gu bhfuil an tAidhbhirseoir *f*, an Saoghal *g*, an Fheoil ullamh air ar tarruing gu cumhachdach a thaoibh, agus ar glacadh ann a nrib *h*; agus Ni amhain gur hullamh linn, seadh fos a ndiaigh dhuinn Maitheamhnas ionas bpeacaidhibh fhaghail, thaoibh air truailleadh *i*, anbhfuineachd, agus di furachrais *k*, bheith air ar buaidhreadh, agus gu bhfuil sinn abuich chum sinn fein do theilgeadh a sslighe Buaidhridh *l*, Achd mar an gceudna, gu bhfuil sinn, dhinn fein, n amhchomasach agus Neamhthoileach air eothughadh na Naghaidh,

d Maith. vi. 13. e 2 Chron. xxxii. 31. f 1 Chron. xxi. 1. g Luc xxi. 34. Marc iv. 19. h Sheum. i. 14. i Gal. v. 17. k Maith. xxvi. 41. l Maith xxvi. 69, 70, 71 72. Gal. ii. 11, gu 15. 2 Chron. xviii. 3. le 19. 2.

haidh, air finn fein a theafairgin afda, agus uil mbaith a dheanamh dhiobh *m*, Agus ur airi finn air bheith air ar fagbhail fa Icomas *n*; Ata finn ag guidhe gu ndeanamh DIA, mar finn an faoghal, agus na uile Neithe ata ann Ard-Riaghaladh *o*, na heoil a Cheanfughadh *p*, an tAidhbhir :oir a chofg *q*, na huile Neithe fhuighiuhadh agus ordughadh *r*, uile Mheadhona a ngras a thaibhairt feachad agus a bheanuhadh *f*, agus finne do bheothughadh chum ırachras iona ngnathughadh; As gu ıbiodh finne, agus a phobul uile, air ar coimhead trid a fhreafdail, bheith air ar ıbuaidhreadh chum peacaidh *t*, No ma huairthear finn, gu mbiodhmoid, trid a pioradfan, gu Cumhachdach a r ar gconghail fuas, agus air ar deanamh comafach hum feafamh, a Nam Buaidhridh *u*, No n tan do thuiteas finn gu mbiodhmuid air r togbhail fuas aris, agus air ar teafairgin s *w*, agus gu bhfuighthimid foghnamh agus uil naomhtha a dheanamh dheth *x*, chum

O 3 gu

m Romh. vii. 23, 24. 1 Chron. xxi. 1, 2, 3, 4. Chron. xvi. 7, 8, 9, 10. n Salm lxxxi. 11, 12. Eoin xvii. 15. p Salm li. 10. & 119. 133. 2 Cor. xii. 7, 8. r 1 Cor. x. 12, 13. f Eabhr. ii. 20, 21. t Maith. xxvi. 41. Salm. xix. 13. Eph. iii. 14, 15, 16. 1 d Teff. iii. 13. Jude iv. w Salm li. 12. x 1 Phead. v. 8, 9, 10.

gu mbiodh ar Naomhthughadh, agus ar Slainte air na ndeanamh foirfe *y*, an tAidhbhirseoir air na Shalltradh faoi ar gcosaibh *z*, agus sinne air ar lan-saoradh o pheacadh o bhuaidhreadh, agus o gach uile olc, gu siorruighe *a*.

y 2Cor. xiii. 7, 9. z Romh. xvi. 20. Zach. iii. 2. Luc xxii. 31, 32. a Eoin xvii. 15. 1 dTeff. 52. 3.

C. 196. Creud ata Comhdhunadh urnuighe an Tighearna ag teaga'g dhuinn?

F. Ata Comhdhunadh Urnuighe an Tighearna, eadhon (Oir is Leatsa an Rioghachd, an Cumhachd, agus an Ghloir, gu siorruidh, Amen *b*) ag teagasg dhuinn, ar Niarrtais do ‡ daingnuighadh le riasuinibh ‡ *c*, ata re a ntarruing Ni hann o fheabhas air bith ionnuin fein, no ann a ncretuir air bith eile, Achd o DHIA *d*; Agus moladh do chur le ar Nurnuighe *e* Ag tabhairt do DHIA amhain, Ard-Thighearnas siorruigh, Uil-chumhadch, agus Oirdheirceas ghlormhar *f*, Agus mar ata esin da ntaoibh so, Comasach agus Toileach air ar cuidiughadh *g*, As Amhluidh ata sinne trid Creidimh ag saghail Danachd chuin

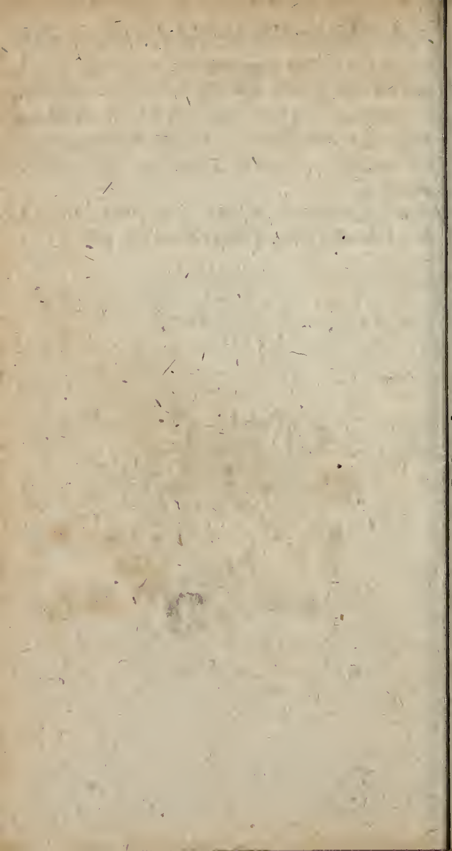
‡ *hargumaintibh.*

b Maith. vi. 13. c Romh. xv. 30. d Dan ix 4, 7, 8, 9, 16, 17, 18, 19. e Phil. iv. 6. 1 Chron. xxix. 10, 11, 12. g Eph. iii. 20, 21 Luc xi. 13.

chum bheith ag tagradh ris gu mbaill leis *h*, agus gu Samhach ag earbsa as, gur aill leis, ar Nathchoingthe, do Choimhlionadh *i* : Agus mar fhiaghnuise air an Mhiann, agus air an dearbh-beachd so ata aguin, deirmid, *Amen k.*

h 2 Chron. xx. 6, 11. i 2 Chron. xiv. 11. k 1 Cor. xiv. 16. Foills. xxii. 20, 21.

Foirceadul Aithghear

CHEASNUIGHE,

Ar ttus ar na ordughadh le

Coimhthionol na *Ndiaghaireadh*

Aig *Niarmhanister*, an

SASGAN;

Leis an Daontuighe

Ard-ſeanadh Eagluis na

HALBANN.

Chum na bheith na chuid egin daon-mhodh Chrabhuidh edir Eaglaiſaibh CHRIOSD annſna tri Rioghachdaibh.

Ar na chur a *Ngaoidheilg*, le *Seanadh* EARRAGHAOIDHEAL.

Clodh bhuailt' agus r'an Reic le JOIN ORR, Leabhair-reiceadoir. Ann GLA-GHO. M, DCC, LVII.

Aſſembly at *Edinburgh. July* 28. 1648. *Seſſ.* 19.

Act approving the *Shorter Catechiſm.*

THE General Aſſembly having ſeriouſly conſidered the Shorter Catechiſm, *agreed upon by the Aſſembly of Divines ſitting at* Weſtminſter, *with Aſſiſtance of Commiſſioners from this Kirk; do find, upon due Examination thereof, that the ſaid* Catechiſm *is agreeable to the Word of God, and in nothing contrary to the received Doctrine, Worſhip, Diſcipline and Government of this Kirk: And therefore approve the ſaid* Shorter Catechiſm, *as a Part of the intended Uniformity, to be a Directory for Catechiſing ſuch as are of weaker Capacity.*

A. KER.

Foirceadul Aithgheart CHEASNUIGHE, Ar ttus ar na ordughadh le Coimhthionol na Ndiaghaireadh aig *Niarmhaiſter* an *SASGAN*;

Leis an Daontuighe Ard-Seanadh Eagluis na *HALBANN*, chum a bheith na chuid egin daonmhodh Chrabhuidh edir Eaglaiſaibh CHRIOSD ſna tri Rioghachdaibh.

CEISD. 1.

CReud is crioch arid don Duine?

F. Is i is crioch arid don Duine DIA do ghlorughadh *a*, agus do mhealtuin gu ſnthaine *b*.

a 1 Cor. x. 31. Romh. xi. 36. b Salm lxxiii. 25, gu deiridh.

C 2 Creud an riaghail thug DIA dhuinne dar dteagaſg chum go bhſedmaoid eiſean do ghlorughadh agus do mhealochduin?

F. Is e Focal DE ata ar na chur ſios a Sgriobtuiraibh an Tſeintiomna agus an Tiomna nuaidh *c*) amhain is riaghail duinne dar

c 2 Tim. iii. 16. Eph. ii. 20.

dar teagasg chum go fedmaoid eision do ghlorughadh is do mhealtuin *d*.

d 1 Eoin i. 3, 4.

C. 3. Creud ata na Sgriobtuiridh gu harid ag teagasg ?

F. Ataid na Sgriobtuiridh gu harid ag teagasg, gach ni is coir don duine chreidsin adtimchioll DHE, agus an dleasdana ata DIA a giarraidh ar an Duine *e*.

e 2 Tim. i. 13. & 3. 16.

C. 4. Creud e DIA ?

F. DIA is Spiorad e *f*, ata neamh- chriothnuighach *g*, biothbhuan *h*, neamh-chlaochlodhach *i*, iona bhith *k*, ghliocas *l*, chumhachd *m*, naomhthachd *n*, cheartas, mhaitheas, agus fhirinne *o*.

f Eoin iv. 24. g Job xi. 7, 8, 9. h Salm xc. 2. i Sheum. i. 17. k Exod. iii. 14. l Salm cxlvii. 5. m Foills. iv. 8. n Foills. xv. 4. o Exod. xxxiv. 6, 7.

C. 5. A bhfuilid tuille Dee an achd a haon ?

F. Ni bhfuil acht a a haon amhain, an DIA beo fior *p*.

p Deut. vi. 4. Jer. x. 10.

C. 6. Cia lion Pearsa ata san Diaghachd ?

F. Ataid tri Pearsa san Diaghachd, an Tathair, an Mac, agus an *S*piorad naomhtha ; agus an Triarsa is aon DIA iad, ionann a Nadur, Coimhmeas a Ngcumhachd agus a nGloir *q*.

C. 7.

q 1 Eoin v. 7. Maith. xxviii. 19.

C. 7. Creud iad orduighthe DE ?
F. Is iad orduighthe DE, a run siorruidhe, o reir comhairle a thoise, leis an dorduigh : roimh laimh, chum a ghloire fein, gach i thig gu crich r.
r Eph. i, 4, 11. Romh. ix. 22, 23.
C. 8. Cionnas ata DIA ag cur a orduigheadh ngniomh ?
F. Ata DIA ag c r a orduigheadh a ngnimh a noibrighaibh an chruthaigh agus an hreasdail *.
* Foil!s. iv. 11. Dan. iv. 35.
C. 9. Creud is obair an chruthaigh ann ?
F. Is i obair an chruthaigh, DIA do dheaamh na huile neithe do neimhne, le Focal chumhachda, a bhfeadh se laithe agus iad ile ro-mhaith s.
s Gein. 1. gu hiomlan. Eabhr. xi. 3,
C. 10. Cionnas do chruthaidh DIA an Duine ?
F. Do chruthaigh DIA an Duine, fear gus bean, do reir a iomhaighe fein, a neoss, sireuntachd, naomhthachd, le uachdraaend osciono na gcretuireadh t,
t Gein. i. 26, 27, 28. Col. iii. 10. Eph. iv. 4.
C. 11. Crued iad oibrighe freasdail DE ?
F. Is iad oibrighe freasdail DE, gu bhfuil e ag coimhed, agus ag riaghladh na nuile bhretuireadh, lea nuile ghniomharthaibh u,
gu
u Salm cxlv. 17.

gu ro-naomhtha w, ro ghlic x, agus gu ro-chumhachdach y.

w Salm civ. 24. Isa, xxviii. 29. x. Eabhr. i. 3. y Salm. ciii. 19. Maith. x. 29, 30, 31.

C. 12. Crued an ngniomh arid freasdail do rinn DIA do thaobh an Duine san staid an do chruthuigheadh e?

F. An tan do chruthuigh DIA an Duine, do rinn se Combcheangal Beatha ris, ag iarraidh umhlachd iomlan air mar Chumhnant z: Agus ag toirmiosg dho ni ar bith ithe do chraoibh eolais maith agus uile, faoi phein a Bhais z.

z Gal. iii, 12. Gein. ii. 17.

C. 13. An dfanid ar gceud sinnsir ann san cheud staid ann do chruthuighadh iad?

F. Ar bheith dar gceud sinnsearaibh ar a mbhfagbhail gu saoirse a ndtoile sein, do thuireadar on staid ann do chruthuigheadh iad le peacadh anadhaigh DHE a.

a Gein. iii, 6, 7, 8 13. Senm. vii. 29.

C. 14. Creud e peacadh?

F. Is e peacadh briseadh lagha DE b.

b 1 Eoin iii. 4.

C. 15. Cia e an peacadh leis an do thuit ar ceud sinnsir on staid ann do cruthuighadh iad?

F. Do be an peacadh leis an do thuit ar ceud-sinnsir on staid an do cruthuighadh iad, gu dith siad an meas toirmisghthe c.

c Gein. iii. 6, 12.

C. 16. An do thuit an cinneadh daonna uile a ngceud pheacadh Adhamh?

F. G

F. O do bheth an coimhceangal ar na
[dh]eanamh re Adhamh, ni amhain air a shon
[fei]n acht air son a shoiochd : uime sin, an
[cin]neadh daonna uile do thanig anuas
[uai]dh, tre ginolachadh gnathaighthe, do
[pe]acuigh iad annsan agus do thuit siad
[ma]ille ris ann sa cheud-sheachran d.

[d] Gein. ii. 16, 17. Romh. v. 12. I Cor.
[xv.] 21, 22.

C. 17. Creud an staid ann dhug an leagadh
an cinneadh daonna ?

F. Do thug an leagadh ud an cinneadh
[dao]nna a staid peacaidh agus truaighe e.

[e] Romh. v. 12.

C. 18. Creud e peacadh na staide sin ann
[do] thuit an duine ?

F. Trid an leagadh ud, ata an duine faoi
[chi]onnta ceud pheacaid Adhamh, faoi eas-
[bh]aidh na ced fhirentachd, faoi thruailleadh
[a] naduir gu hiomlan (da ngoirthear gu
[c]oitchionda peacadh gein) agus fa gach
[uil]e bheacadh gniomhtha ata geintin uaidhe
f.

f Romh. v. 10, gu nuig 20. Eph. ii. 1, 2,
Sheum. i. 14. 15. Maith. xv. 19.

C. 19. Creud e truaighe na staide sin ann do
[thu]it an duine ?

F. Trid an leagadh ud do chaill an cin-
[ne]adh daonna uile a ngcomhchomunn re
[Dia] g, ataid faoi fheirg agus mhallachadh

[g] Gein. iii. 8, gu nuig 24. Eph. ii. 2, 3.

DHE h, agus mar sin ataid sa gach ui thruaighe san bheathuidhsa, san bhas fei agus sa phianaibh ifrinn gu siorruidhe i.

h Gal. iii. 10. i Coai. iii. 39. Romh. 23. Maith. xxv. 41, 46.

C. 20. An dfag DIA an cinneadh daon uile da mbeith caillte a nstaid an pheacai agus na truaighe?

F. Ar dtagha do DHIA da ghean-mai fein, roimh thosach an tsaoghail, cuid eg do na daoinaibh chum na beatha suthaine do rinn se coimhcheangal grasa riu; da nsa radh o staid an pheacaidh agus na truaigh agus da ntabhairt gu staidh slanuighe tr fhearsaoruidh l

k Eph. i. 4. l Romh. iii. 20, 21, 22. Ga iii. 21, 22.

C. 21. Cia is fearsaoruidh do phobul tag DE?

F. Is e is aon fhearsaoruidh do phob tagha DE, an Tighearna Iosa Criosd ar ham m, neach ar bheith dho na Mhac sio ruidhe do DHIA, do rinneadh e na dh ine n, agus mar sin ata se ag fantain DHIA, agus na dhuine, ann da nadur edi dhealuighte, agus a naon-phearsoin a msc da o.

m 1 Tim. ii. 5, 6. n Eoin i. 14. Gal. i 4. o Romh. ix. 5. Luc, i, 35. Col. ii. Eabhr. vii. 24, 25.

C. 22. Ar bheith do Chriosd na Mhac DHIA, Cionnas do rinneadh se na Dhuine

F.

F. Do rinneadh Chriosd Mac DHE na
duine, le Corp fior p, agus Anam reusunta
a ghabhail chuige fein q, ar bheith dho le
cumhachd an Spioraid naoimh ar na gha-
bhail a mbroinn Muire na hoighe, agus ar a
bhreith le r, gidheadh abhfegmhais pea-
cadh s.

p Eabhr. ii. 14, 16. & x, 5. q Maith. xxvi.
38. r Luc i. 27, 31, 35, 42. Gal. iv. 4. s Eabhr.
iv. 15, & 7: 26:

C. 23. Cia iad na Hoifigeadha ata Criosd
ag cur a ngniomh mar ar Fearsaoruidhne ?

F. Ata Criosd mar ar Fearsaoruidhne ag
cur a ngniomh Oifigeadha Faigh, Sagairt,
agus Riogh, araon an staid an Irilluigh agus
an Arduighe t.

t Gniomh iii. 22. Eabhr. xii. 25. le 2 Cor. xiii.
3. Eabhr. v. 5, 6, 7. & 7. 25. Salm ii. 6. Isa.
ix. 6, 7. Maith. xxi. 5. Salm ii. 8, 9, 10, 11.

C. 24. Cionnas ata Criosd ag cur Oifig Faigh
a ngniomh ?

F. Ata Criosd ag cur Oifig Faigh a ngni-
omh, ann toil DE chum ar slanuighe
d'fhoillsiughadh dhuinn, le na Fhocal agus
le na Spiorad u.

u Eoin i. 18. 1 Phead. i. 10, 11, 12. Eoin.
xv. 15. & 22. 31.

C. 25. Cionnas ata Criosd ag cur Oifig Sa-
gairt a ngniomh ?

F. Ata Criosd ag cur Oifig Sagairt a ngni-
omh, ann e fein do thabhairt suas aon-uair

na sobairt do dhioladh ceartuis DE w; ag do dheanamh ar reitigh re DIA x; agus gnatheadarghuidhe do dheanamh ar ar inne.

w Eabhr. ix. 14, 28. x Eabhr. ii. 19. Eabhr. vii. 24, 25.

C. 26. Cionnas ata Chriosd ag cur Oi Righ a ngniomh?

F. Ata Criosd ag cur Oifig Riogh a ngn omh, le sinne do cheannsughadh dho fein do Riaghladh a, agus do fheasamh b, ag le cosg do chur ar na huilibh is naimh dhosan agus duinne; c.

z Gniomh xv. 14, 15, 16. a Isa. xxxi 21. b Isa. xxxii. 1, 2. c 1 Cor. xv. 15. Sal cx. gu dheiridh.

C. 29. Cia iad na neithe iona raibh Chrio ar na irisliughadh?

F. Do bhi Criosd ar na irisliughadh, ior bheith ar a bhreith, agus sin a nstaid isail ar na dheanamh faoi an lagh e, ag dol gach truaighe na beathasa f, sa fheir DHE g, agus sa bhas mhasluighte na Cro che h, iona bheith ar na adhlacadh i, agus fuireach faoi chumhachda an bhais re seal

d Luc ii. 7. e Gal. iv. 4. f Eabhr. xii. 3. Isa. xxiii. 2, 3. g Luc xxii. 44. Maitl xxvii. 46. h Phil. ii. 8. i 1 Cor. xv. 4. Gniomh ii. 24, 25, 26, 27, 31. Maith. xii. 4

C. 28. Cia iad na neithe iona raibh Crios ar na ardughadh?

F. D

F. Dobhi Criosd ar na iardughadh, iona eiseirigh o na marbhuibh ar an treas la l, iona dhul suas ar neamh m, iona shuidhe ar deaslaimh DHE a Nathar n, agus iona theachd do thabhairt breithe mhnuis ar an tshaoghal ann san la dheigheannach o.

l 1 Cor. xv. 4. m Marc. xvi, 19. n Eph. i. 20. o Gniomh i. 11. & 17. 31.

C. 29. Cionnas atamoid air ar ndeanamh ionar luchd comhpairt don tsaoirse do chosainn Criosd?

F. Atamoid air ar ndeanamh ionar luchd comhpairt don tsaoirse do chosainn Criosd, leis an tsaoirse sin a chur rinne gu heifeachdach p, le na Spiorad naomhthasan q.

p Eoin i. 11, 12. q Tit. iii, 5, 6.

C. 30. Cionnas ata an Spiorad ag cur rinne na saoirse sin do chosain Criosd?

F. Ata an Spiorad ag cur rinne na saoirse sin do chosainn Criosd, le creideamh oibriughadh ionnain r, leis an bhfuil se ag ar comhcheangal re Criosd ionar gairm eifeachdach f.

r Eph. i. 13, 14. Eoin vi. 37, 39. Eph. ii. 8. f Eph. iii. 17. 1 Cor. i. 9.

C. 31. Creud is gairm eifeachdach ann?

F. Is gairm eifeachdach ann, obair Spiorad DE t, leis an bhfuil se ag ar bhfagbhail ris ionnain fein a bpeacadh agus truaighe u, ag foillsiughadh ar ninntinneadha a neolus Criosd

t 2 Tim. i. 9. 2 d Teff. ii. 13, 14. u Gniomh ii. 37.

Criosd w, ag athnuadhughadh ar dtoile x, agus air a lorg sin ag ar ndeanamh deònach agus comasach ar Iosa Criosd a dhlughabhail chuguin, mar ata se ar na thairgse dhuinne go saor ann san tsoisgeul y.

w Gniomh xxvi. 18. x Esek. xxxvi. 26, 27. y Eoin vi. 44, 45. Phil. ii. 13.

C. 32. Cia iad na sochair ata an drong ata ar a ngairm gu heifeachdach ag fagbail san bheathasa?

F. Is siad na sochair ata an drong sin ag faghail san bheathasa, Firenochadh z, Uchdmhacachd a, Naomhachadh; agus gach uile sochair ata ag sruthadh uatha san bheathuidhse b.

z Romh. viii. 30. a Eph. i, 5. b 1 Cor. i. 26, 30.

C. 33. Creud is Firenochadh ann?

F. Is e Firenochadh gniomh saorghrasa DE, leis an bhfuil se ag maitheamh dhuinne ar nuile pheacaidh c, agus ag gabhail rinne mar fhirenaibh iona fhiaghnaise fein d; agus sin amhain ar son sirentachd Chriosd ar na meas duinne e, agus ar a ghabhail chugainn le creideamh amhain f.

c Romh. iii. 24, 25. & 4. 6, 7, 8. d 2 Cor. v. 19, 21. e Romh. v. 17, 18, 19. f Gal. ii, 16. Phil. iii, 9.

C. 34. Creud is Uchdmhacachd ann?

F. Is i an Uchdmhacachd, gniomh saorghrasa DE g, leis an bhfuilmaoid air ar nga-bhail

g 1 Eoin iii. 1.

bhail a naireamh chloinne DE, agus leis an bhfuil coir aguinn ar gach uile shocharaibh agus uram bheanus doibh h.

h Eoin i, 12. Romh. viii, 17.

C. 35. Creud is Naomhachadh ann?

F. An Noamhachadh is obair saorghrasa DE e i, leis an bhfuil sinne air ar nathnuadhughadh san duine gu hiomlan do reir sioghrach DHE k, agus air ar deanamh comasach ni is mo agus ni is mo chum basughadh do pheacadh, is chum bheith beo don fhirentachd l.

i 2 dTess. ii, 13. k Eph. iv, 23, 24. l Romh. vi, 4, 6. & 8, 1.

C. 36. Creud iad no sochair ata ann sab heathuidhsa a ngcomhchuideachd no ag siuchadh o nfhirenochadh, on uchdmhacachd, agus on naomhachadh?

F. Is iad na sochair ata san bheathuidhsa na ngcomhchuideachd no ag siuthadh uatha sin, dearbh-bheachd air gradh DHE, sioth-chaint coguis m, aoibhnas san Spioradh naomh n, fas a ngrasa o, agus buanmhairthe-achduin ann, gu teachd na criche deigheannuighe p.

m Romh. v, 1, 2, 5. n Romh. xiv, 17. o Seanr. iv, 18, p 1 Eoin v, 13. 1 Phead. i. 5.

C. 37. Creud iad na sochair ata na creidmhigh ag faghail o Chriosd, re ham a mbais?

F. Ataid anmanna na ngcreidmhach re-ham a mbais air a ndeanamh foirfe ann naomhthachd q. agus ar na mball ataid ag dul chum gloire r, agus ar mbeith da ngcorpuibh fior-cheangailte le Criosd f, do nid comhnuid iona nuaigheannuibh t, gu nuig a neiseirigh u.

q Eabhr. xii. 23. r 2 Cor, v. 1, 6, 8. Phil. i. 23. Luc. xxiii. 43. f 1 dTeff. iv. 14. t Isa. lvii, 2. u Eoin xix, 26, 27.

C. 38. Creud iad na sochair ata na creidmhigh ag fagbail o Chriosd san eiseirighe?

F. Ann san eiseirighe, air bheith do na creidmhachaibh air a ndusgadh as a nuaigh a ngloir w, bithid siad air a naithniughadh gu follas, agus air a nlan-saoradh a nla an bhreitheamhnais x, agus air a ndeanamh uile bheannuight ann DIA a lan-mhealtuin y, gu siorruidhe z.

w 1 Cor. 15, 43. x Maith. xxv. 23. & 10. 32. y 1 Eoin iii. 2. 1 Cor. xiii. 12. z 1 dTeff. iv. 17, 18.

C. 39. Creud e an dleasdanas ata DIA ag Iarruidh air an duine?

F. Is e a dleasdanas ata DIA ag iarruidh air an duine, umhlachd da thoil ata air na foillsiughadh a.

a Mic. vi. 8. 1 Sam. 15. 22.

C. 40. Creud an riaghuil umhlachda thug DIA don duine ar thosach?

F. Do

F. Do bi san riaghuil umhlachda thug DIA don duine ar thosach, lagh na modhannidh b.

b Romh. ii. 14, 15. & 10, 5.

C. 41. Cia e an raite ionn bhfuil an laghsa na modhannidh ar na chur sios gu haithghearr a iomlan ?

F. Ata an laghsa na modhannidh ar na chur sios gu haithghearra iomlan annsna deich Aitheantaibh c.

c Deut. x. 5. Maith. xix. 17.

C. 42. Creud is suim do na deich Aitheantaibh ?

F. Is i is suim do na deich Aitheantaibh, an Tighearna ar DIA do ghradnughadh le ar nuile Chroidhe, le ar nuile Anam, le ar nuile Neart, le ar nuile Inntinn, agus ar gcomharsan do ghradhughadh mar sinn fein d.

d Maith. xxii, 37, 38, 39, 40.

C. 43. Creud is roimhraite do no deich Aitheantaibh ?

F. Ata roimhraite na ndeich Aitheanta ar na chur sios ann sna briathaibhse (Is mise an Tighearna do DHIA neach tugthusa as talamh na Heghiphte, as tigh na daoirse e.)

e Exod. xx. 2.

C. 44. Creud ata roimhraite na ndeich Aitheanta ag teagasg dhuinne ?

F. Ata

F. Ata Roimhraite na ndeich Aitheanta ag teagasg dhuinne, do bhriogh gur e DIA is Tighearna ann, agus gur e is DIA agus is fearsaorruidh dhuinne, uime sin gu bhfuil a Dhfiacha bh oruinne a uile aitheantasan do choimhead f.

f Luc i. 74, 75. 1 Phead. i. 15, gu nuig 19.

C. 45. Cia i an cheud Aithne?

F. Is i an cheud Aithne (Na biod Dee eile agad am fhiaghnuise g.)

g Exod. xx. 3.

C. 46. Creud ata ar na iarruidh san cheud Aithne?

F. Ata an cheud Aithne ag iarruidh oruinn, Aithniughadh agus admhail gur be DIA amhain an fior DHIA, agus gur be ar Diaine e h, agus sinne adhradh agus gloire do thabhairt do da reir sin i.

h 1 Chron. xxviii. 9. Deut. xxvi. 17. i Maith. iv. 10. Salm xxix. 2.

C. 47. Creud ata ar na thoirmiosg san cheud Aithne?

F. Ata an cheud Aithne ag toirmiosg an DIA fior do shenadh k, no an tadhradh agus an ghloir a dhligthear dhosan l, do ligionn thoruinn m, no a ntabhairt daon neach eile n.

k Salm xiv. 1. l Romh. iv. 21. m Salm lxxxi. 10, 11. n Romh. i. 25, 26.

C. 48. Creud ata ar na theagasg dhuinne go sunnradhach annsna briathraibhse san cheud Aithne, (Am fhiaghnuise?)

F. Ataid

F. Ataid na briathrasa san cheud Aithne (Am fhiaghnuise) ag teagasg dhuinne, gu bhfuil DIA do chi na huile neithe ag tabhairt aire don pheacadhsa, eadhon DIA, ar bith eile do bheith aguinn, agus gu bhfuil se ro-dhiombhach dheth o.

o Esek. viii. 5, gu dheiridh. Salm. xliv. 20, 21.

C. 49. Creud i an dara Haithne?

F. Is i an dara Haithne (Na dean duit fein iomhaigh ghrabhalta no enfhioghair neithe ata shuas air neamh, no ar talmhuin a bhos, no sa nuisge faoi thalmhuiń, na geillse dhoibh, agus na dean feirbhis dhoibh: oir mise an Tighearna do DHIA is DIA eudmhur me, leanas aingidheachd na naithreadh air an gcloinn, go nuige an treas no an ceathramh cem no glun ghinealuigh air an droing fhuathuigheas me: Agus a fhoillsigheas trocaire do mhiltibh don droing a ghradhuigheas me, agus a choimheadas maitheanta p.)

p Exod. xx. 4, 5, 6.

C. 50. Creud iarrthar san dara Haithne?

F. Ata an dara Haithne ag iarruidh gach uile ghne adhraidh agus orduighe Dhiagha a diarr DIA iona fhocal do ghabhail chuguinn, do chonmhail, agus do choimhead gu glan iomlan q.

Z C. 51.

q Deut. xxxii. 46. Maith. xxviii, 20. Gniomh ii. 42.

C. 51. Creud ata an dara Haithne ga thoirmeasg?

F. Ata an dara Haithne ag toirmeasg, adhradh do DHIA trid iomhaigh r, no air modh ar bith eile, nach bhfuil orduighte iona thocal fein s.

r Deut. iv. 15, gu nuig 19. Exod. xxxii. 5, 8. s Deut. xii. 31, 32.

C. 52. Creud iad na resuin ata ceangailte ris an dara Haithne?

F. Is iad na resuin ata Ceangailte ris an dara Haithne, ard-uachdranachd DE os ar gcionn t, an tsealbh choir ata aig ionnuinn u, an gradh laiste agus eud ata aige da adhradh fein w.

t Salm xcv. 2, 3, 6. u Salm xlv. 11. w Exod. xxxiv. 13, 14.

C. 53. Cia i an treas Aithne?

F. Is i an treas Aithne, (Na tabhair ainm an Tighearna do DHIA an diomhaoineas; oir ge be bheiras a ainm a ndiomhaoineas, ni budh neamhchiontach a bhfiaghnuisi an Tighearna e, no, ni a meas an Tighearna neamhchiontach e x.)

x Exod. xx. 7.

C. 54, Creud iarrthar san treas Aithne?

F. Ata an treas Aithne ag iarruidh, gnathughadh naomhtha urramach do dheanamh y, ar ainmnaibh z, tiodolaibh a, orduighaibh

y Maith. vi, 9. Deut. xxviii, 58. z Salm lxviii, 4. a Foills xv, 3, 8.

ghaibh b, briathraibh c, agus oibrighaibh DHE d.

b Mal. i, 11, 14. c Salm cxxxviii, 1, 2. d Job xxxvi. 24.

C. 55. Creud ata ar na thoirmeasg san treas Aithne?

F. Ata an treas Aithne ag toirmeasg minaomhthachadh no mighnathughadh ar bith do dheanamh air einni leis an bhfuil DIA gá fhoillsiughadh fein e.

e Mal. i, 6, 7, 12, & 2, 2. & 3. 14.

C. 56. Cia e an resun ata ar na cheangal ris an treas Aithne?

F. Is e an resun ata ar na cheangal ris an treas Aithne, ge gu bhfedfuid luchd briseadh na Haithneasa dol saor o dhioghaltas do thaobh dhaoineadh, gidheadh ni fhuilngionn an Tighearna or Diaine dhoibh dol as o a cheart-bhreitheamhnas fein f.

f 1 Sam. ii. 12, 17, 22, 29. 1 Sam. iii. 13. Deut. xxviii, 58, 59.

C. 57. Cia i an ceathramhadh Aithne?

F. Is i an ceathramhadh Aithne (Cuimhnigh la na Saboide a choimhead naomhtha; a se laethibh dean hobair, agus huile shaothair; acht is e an seachdmhadh la Saboid an Tighearna do DHIA; na dean en obair san lo sin, tu fein, no do mhac, no hinghean, hoglach, no do bhanoglach, no hainmhidhe, no do choigcrioch ata don taobh astigh dot dhoirsibh: Oir a se laethibh do rinn an

Tighearna, neamh agus talamh, a nfhairge, agus gach ni ata ionnta, agus do ghabh se comhnuidh an seachdmhadh la, uime sin do bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do naomhthuigh se e g.)

g Exod. xx. 8, 9, 10, 11.

C. 58. Creud iarrthar san cheathramhadh Aithne?

F. Ata an ceathramhadh Aithne a iarruidh coimhead naomhtha do dheanamh do DHIA ar na trathaibh suighighte do chorduigh se fein iona fhocal, gu sonnradhach aon la iomlan do na seachd laethibh, chum a bheith na Shaboid naomhtha dho fein h.

h Deut v. 12, 13, 14.

C. 59. Cia an la do na seach laethibh a dorduigh DIA bheith na Shaboid gach seachdmhuin?

F. O thosach an tsaoghail anuas gu nuig eiseirigh Chriosd dorduigh DIA an seachdmhadh la do bheith na Shaboid gach seachdmhuin; agus a riamh o sin a leth, an ceud la don tseachdmhuin a dhfhantain agus do ghnathughadh gu deireadh an domhain chum a bheith na Shaboid do na Criosduighaibh i.

i Gein. ii. 2, 3. 1 Cor. xvi. 1, 2. Gniomh. xx, 1.

C. 60. Cionnas is coir an Tsaboid do naomhthughadh?

F. Is coir an Tsaboid do naomhthughadh

la

le tamh naomhtha do ghabhail re fad an la sin gu hiomlan k, agus sin fos o ghnothuighaibh saoghalta, o aigher agus sugradh ata ceaduighte ar laethibh eile l, agus a nuile aimsir sin do bhuiliughadh re oibrighibh crabhuidh gu diomhuir agus gu follus m, le a muigh don mhead is ata iomchubhuidh re na chaitheamh re hoibrighuibh na hegin agus na trocaire n.

k Exod. xx. 8, 10. l Exod, xvi. 25, gu nuig 28. Neh. xiii. 15, gu nuig 22. m Luc. iv. 16. Gniomh xx. 7. Salm. xcii. tiodol. Isa. lxvi. 23. n Maith. xii. 1, gu nuig 13.

C. 61. Creud ata ar na thoirmeasg san cheathramhadh Aithne?

F. Ata an ceathramhadh Aithne ag toirmeasg minaomthachadh na Saboide le diombaoineas o. agus neamchuram a noibrighibh an la sin p, no fos le smuaintighuibh, briathraibh, no gniomharthaibh neamhsheumoil q, a dtimchioll gnothuigheadh saoghalta, no re aigher agus sugradh r.

o Esek. xxii. 26. Amos viii 5. Mal. i, 13. p Gniomh xx. 7, 9. q Esek. xxiii. 38. r Jer. xvii. 24, 25, 26. Isa. lviii. 13.

C. 62. Cia iad na Resuin ata ceangailte ris an ceathramhadh Aithne?

F. Is iad so na Resuin ata ceangailte ris an ceathramhadh Aithne, DIA do bheith ag ceadughadh dhuinne, se laethe don tseachdmhuin dar gnothuighaibh fein s, agus ag agra

s Exod. xx. 9.

agra cora arighthe dho fein air an tſeachd-mhadh la, agus a neiſiomplair do thug ſe fein uaidhe, agus go do bheannuigh ſe la na Saboide t.

t Exod. xx. 11.

C. 63. Cia i an cuigeadh Aithne?

F. Is i an cuigeadh Aithne, (Tabhair onoir dod Tathair, agus dod Mhathair: chum gu ſinſidne do laethe air a nfhearann do bheir an Tighearna do DHIA dhuit u.)

u Exod. xx. 12.

C. 64. Creud iarrthar ſan chuigeadh Aithne?

F. Ata an cuigeadh Aithne ag iarruidh, a nonoir do choimhead, agus an dleaſdanas do choimhlionadh, ata a dhfiachaibh do thabhairt do gach einneach a lorg a ninmhe agus an daimhaibh dha cheile ſa leth, mar ataid a nairde w, no niſle x, no ngcoimhmeas inmhe y.

w Eph. v. 21. x 1 Phead. ii. 17. y Romh. xii. 10.

C. 65. Creud ata air na thoirmeaſg ſan chuigeadh Aithne?

F. Ata an cuigeadh Aithne ag toirmeaſgni ar bith do dheanamh ata a naghaidh na honora agus an dleaſdanais, a bheanus do gach einneach a lorg a ninmhe agus a ndaimhe ſa leth da cheile z.

C. 66.

z Maith. xv. 4, 5, 6. Eſek. xxxiv. 2, 3, 4. Romh. xiii. 8.

C. 66. Creud e an Resun ata ceangailte ris an chuigeadh Aithne?

F. Is e an Resun ata ceangailte ris an chuigeadh Aithne, geall adh ar sonus, agus saoghal fada d'uile luchd coimhed na haithnesa, do reir mar thig sin le gloir DHE agus a maith fein a.

a Deut. v. 16. Eph. vi. 2, 3.

C. 67. Cia i an seiseadh Aithne?

F. Is i an seiseadh Aithne, (Na dean marbhadh b.)

b Exod. xx. 13.

C. 68. Creud iarrthar san tseiseadh Aithne?

F. Ata an seiseadh Aithne ag iarruidh gach uile dhithchioll dligheach do dheanamh chum ar nanma fein c, agus anma dhaoine eile do choimhead d.

c Eph. v. 28, 29. d 1 Riogh xviii. 4.

C. 69. Creud ata air na thoirmeasg san tseiseadh Aithne?

F. Ata an seiseadh Aithne ag toirmeasg ar nanma do bhuain a suin fein, no as ar gcomharsan gu hegcorach; Agus gach uile neithe a chuidiughas sin do dheanamh e.

e Gniomh xvi. 28. Gein. viii. 6.

C. 70. Cia i an seachdmhadh Aithne?

F. Is i an seachdmhadh Aithne, (Na dean Adhaltranus f.)

i Exod. xx. 14.

C. 71. Creud iarrthar san tseachdmhadh Aithne?

F. Ata

F. Ata an seachdmhadh Aithne ag iarruidh coimhead do bheith aguinn air ar geanmnuigheachd fein, agus geanmnuigheachd ar gcomharsoin, ionar gcroidhe, ionar gcainnte, agus ionar mbeusaidh g.

g 1 Cor. vii. 2, 3, 5, 34, 36. Col. iv, 6. 1 Phead. iii. 2.

C. 72. Creud ata an seachdmhadh Aithne ag thoirmeasg ?

F. Ata an seachdmhadh Aithne ag toirmeasg gach uile smuaintiughadh, briathar, agus gniomh neamhgheanmnuigh h.

h Maith. xv. 19, & 5. 28. Eph. v. 3, 4.

C. 73. Cia i an tochdmhadh Aithne ?

F. Is i an tochdmhadh Aithne, (Na dean goid i.)

i Exod. xx. 15.

C. 74. Creud iarrthar san ochdmhadh Aithne ?

F. Ata an tochdmhadh Aithne ag iarruidh gach cuidiughadh laghamhuil do dheanamh, do chum ar saidhbhrios saoghalta fein agus saidhbhrios dhaoine eile, do chur air aghaidh k.

k Gein. xxx. 30. 1 Tim. v. 8. Lebh. xxv. 35. Deut xxi, 1, 2, 3, 4, 5. Exod. xxiii. 4, 5. Gein. xlvii. 14, 10.

C. 75. Creud ata air na thoirmeasg san ochdmadh Aithne ?

F. Ata an tochdmhadh Aithne ag toirmeasg gach neithe ar bith a bhaecas ar saidhbhrios

bhrios saoghalta fein, no faidhbhrios ar gcomharsain gu heagcorach l.

l Seanr. xxi. 17. & 23. 20, 21. & 18. 19. Eph. iv. 28.

C. 76. Cia i an naoiamh Aithne?

F. Is i an naoiamh Aithne, (Na dean fiaghnuise bhreige a naghuidh do chomharsoin m.)

m Exod. xx. 16.

C. 77. Creud iarrthar san naoiamh Aithne?

F. Ata an naoiamh Aithne ag iarruidh a nfhirinn edir duine n; agus ar deadh ainm fein, agus deadh-ainm ar gcoimharsan do fheasamh o, agus sin gu sannradhach an fiaghnuis do dheanamh.

n Zach. viii. 16. o 3 Eoin i. 12. p Seanr. xiv. 5, 25.

C. 78. Creud ata ar na thoirmeasg san naoiamh Aithne?

F. Ata an naoiamh Aithne ag toirmeasg gach neithe ata ag cur lethtrom ar a nfhirinne no ni egcoir air ar deadh ainm fein, no air deadh ainm ar gcomharsan q.

q 1 Sam. xvii. 28. Lebh. xix. 16. Salm xv. 3.

C. 79. Cia i an deicheamh Aithne?

F. Is i an deicheamh Aithne, (Na smuain duit fein aros no teach do chomharsain, na smuain duit fein bean do chomharsain, no a oglach no a bhanoglach, no a dhamh, no assal, no einni eile bheanus do chomharsan r.)

r Exod. xx. 17.

C. 80. Creud iarrthar san deicheamh Aithne?

F. Ata an deicheamh Aithne ag iarruidh oruinn, bheith lan-toilighte le ar staid

fein

fein s, maille re fonn ceart agus inntinn
fheirceamhuil do bheith ionnuinn dar gcom-
harsan agus do gach uile ni bheanas do t.
 r Eabhr. xiii. 5. 1 Tim. vi. 6. t Job xxxi.
29. Romh. xii. 15. 1 Tim. i. 5. 1 Cor. xiii.
4. 5, 6, 7.

C. 81. Creud ata ar na thoirmeasg san dei-
cheamh Aithne ?

F. Ata an deicheamh Aithne ag toirmiosg
gach talach air ar sdaid fein u, ach doilghios
agus formad re maith ar gcomharsoin w, gach
togra agus miann anchneist, chum einni da
mbi aige x.

u 1 Riogh xxi. 4. Esth, v. 13. 1 Cor. x,
10. w Gal. v, 26. Sheum iii, 14, 16. x Romh.
vii, 7. 8. & 13. 9. Deut. v, 21.

C. 82. An bhfuil neach ar bith comalach
ar Aitheanta DE do choimhead gu foirfe ?

F. Ni hedir le heinneach nach bhfuil acht
na dhaine amhain, o cheud thuirim ar finn-
fear aitheanta DE do choimhead gu foirfe,
fan bheathuidhse y, acht ata siad gach la ga
mbriseadh a smuaintiughadh a bhfocal, agus
a ngniomh z.

y Senm. vii. 20. 1 Eoin i. 8, 10. Gal. v.
17. z Gein, vi. 5 & 8. 21. Romh. iii, 9, gu
nuig 21. Sheum iii, 2, gu nuig 13.

C. 83. An bhfuil gach uile bhriseadh an
lagha coimhmeas a nuathmhuireachd ?

F. Ata cuid do Pheacaidhaibh ionnta
fein, agus do bhrigh moran do neithibh ata
ga nanntromughadh ni is suathmhuire na
cheile a bhfiaghnuise DE a. C. 84.

a Esəck. viii, 6, 13, 15. 1 Eoin v, 16. Salm
lxxviii. 17, 32, 56.

C. 84. Creud ata gach aon pheacadh ga toilltinn?

F. Ata gach aon pheacadh ag toilltinn feirge, & mallachadh DE araon san bheathuidhse, agus san bheathuidh ata chum teachd b.

b Eph. v, 6. Gal. iii, 10. Coai iii, 36. Maith. xxv. 41.

C. 85 Creud ata DIA ag iarruidh oruinne chum gu bhfedmaoid tearnadh o na fheirge agus o na mhallachadhsan a thoill sinne thaobh ar bpeacaidh?

F. Chum tearnadh o fheirge agus o mhallachadh. DE a thoill sinne air son ar bpeacaidh, ata DIA ag iarruidh oruinne Creideamh a Niosa Criosd, aithrighe chum na bearha c, maille re gnathughadh dichiollach do dheanamh air na meadhonaibh ata an le a muigh, leis an bhfuil Criosd ag compartughadh rinne sochair na saoirse d.

c Gniomh xx, 21. d Seanr. ii, 1, gu nuig 6. & 8. 33. ga dheiridh. Isa. lv, 3.

C. 86. Creud is Creideamh a Niosa Criosd ann?

F. Creideamh a Niosa Criosd is Gras slaintamhail e e; leis an bhfuil sinne ga ghabhailsan, agus ag ar socrughadh fein airsan na aonar chum slainte, mar ata se air na thairgse dhuinne san tSoisgeul f.

e Eabhr. x, 39. f Eoin i, 12. Isa xxvi. 3, 4. Phil. iii, 9. Gal. ii, 16.

C. 87. Creud is aithrighe chum na beatha ann?

F. Aithrighe chum na beatha is Gras slaintamhail i g, leis an bhfuil an peacach (ar mo-

g Gniomh xi, 18.

mothughadh dho gu ceart da pheacadh fein h, agus do throcaire DHIA ann a Ncriosd i,) le doilghios agus le fuath a pheacaidh ag iompodh naidh gu DIA k, le lan run, agus gna thairgse nuadhumhlachd do thabhairt do l.

h Gniomh ii. 37, 38. i Joel ii. 12. Jer. iii, 22. k Jer. xxxi, 18, 19. Esek, 36, 31. l 2 Cor. vii, 11. Isa. i, 16, 17.

C. 88. Creud iad na meadhoin on le amuigh, leis an bhfuil Criosd ag comhpartughadh rinne sochair na saoi se?

F. Is iad na meadhoin sin, orduighe Chriosd gu harid an Focal, Sacramuinteadha agus Urnuighe: Ata gu huilidhe air a ndeanamh eifeachdach chum slainte, do na daoinaibh taghte m.

m Maith xxviii, 19. 20. Gniomh ii, 42, 46 47.

C. 89. Cionnas ata an focal ar na dheanamh eifeachdach chum slainte?

F. Ata Spiorad DE ag deanamh leighthoireachd a ofhocail, acht gu harid a shearmonughadh; na mheadhon eifeachdach chum peacacha fhagbhail ris, agus da niompodh, agus da ntogbhail suas ann naomhthachd, agus a ngcomhfhurtachd trid creideamh chum slainte n.

C. 90,

n Neh. viii, 8. 1 Cor. xiv, 24, 25. Gniomh xxvi, 18. Salm xix, 8. Gniomh xx, 32. Romh xv, 1. 2 Tim. iii, 15, 16, 17. Romh. x, 13, gu nuig 17. & 1, 16.

C, 90. Cionnas is coir an focal do leigheadh agus do eisteachd chum gu mbiodh se eiseachdach chum flanuighthe ?

F. Chum gu deanta an focal eiseachdach chum slanuighthe, is feidhmoil dainne aire do thabhairt do le ullmhughadh o, le urnuighe p, agus le dichchioll q ; a ghabhail chuguinn le creideamh agus gradh r, a chur an taisge ionar gcroidheadhaibh s, agus a chur a ngniomh ionar mbeathuidh t.

o Seanr. viii, 34: p 1 Phead. ii, 1. q Salm cxviii. 18. r Eabhr. iv. 2. 2 dTeff. ii, 10. s Salm cxix, 11. t Luc viii, 15. Sheum. i, 25.

C, 91. Cionnas ata na Sacramuinteadha ar na ndeanamh na meadhoin eiseachdach chum slanuighthe ?

F. Ataid na Sacramuinteadha, ar na ndeanamh eiseachdach chum slainte, ni hann o bhrigh ar bith ata ionnta fein, no san ti do ni a mfritheoladh, achd trid bheannughadh Chriosd amhain u, agus oibriughadh a Spioradsan, san droing a ghabhas chuca iad le creideamh w.

u 1 Phead iii, 21. Maith, iii, 11. 1 Cor. iii, 6, 7. w 1 Cor, xii, 13.

C, 92. Creud is Sacramuint ann ?

F. An Tsacramuint is ordughadh naomhtha, le Criosd i, iona bhfuil Criosd, agus sochair chumhnanta na ngras, air an tailbeineadh, agus air an seclughadh, agus air na

ngcur ris na gcreidmhachaibh le comharthaibh corpordha soſhaiosin x.

x Gein, xvii, 7, 10. Exod. Caib, xii, 1. Cor, xi, 23, 26.

C, 93 Cia iad Sacramuinteadha an Tiomna Nuaidhe?

F. Is iad Sacramuinteadha an Tiomna Nuaidhe, Baisteadh y, agus Suipeir an Tighearna z.

y Maith, xxviii, 19. z Maith, xxvi, 26, 27, 28.

C, 94. Creud is Baisteadh ann?

F. An Baisteadh is Sacramuint e, ann a bhfuil ionnlad le huisge, a Naimm a Nathar, agus an Mhio, agus an Spioraid naoimh a, ag ciallughadh agus ag selughadh gu bhfuil sinne air ar suighughadh ann a Ncriosdh, agus ionar luchd comphart do shochairaibh chumhnanta na ngras, agus ag selughadh fos ar mboid gur leis a Tighearna sinn b.

a Maith, xxviii, 19. b Rom, vi, 4. Gal, iii, 27.

C, 95. Cia da ngcoir a Mbaisteadh do thritheoladh?

F. Nior choir an Baisteadh do thritheoladh dein neach ata an taobh amuigh do neaglais fhaicsionnigh, no gu naid mheochaid a ngcreideamh ann a Ncriosd, agus a numhlachd dho c, acht is coir naoidheana na droinge, ata iona mbuill do neaglais fhaicsionnigh, do bhaisdeadh d.

c Gniomh viii, 36, 37, & 2, 38. d Gniomh ii, 38, 39. Gein, xvii, 10. le Col, ii, 11, 12. 1 Cor, vii, 14.

C, 96.

C, 69. Creud i Suipeir an Tighearna?

F. Suipeir an Tighearna is Sacramuint i ann a bhfuil bas Chriofd ar na fhoillfiughadh. le ar an, agus fion do thabhairt, agus do ghabhail do reir a orduighe fein: agus an drong a ghabhas chuca gu hionichubhidh iad, ataid fiad (ni ar mhodh feolinhar, achd) trid chreideamh ar a ndeanamh na ndluchd combpartach do chorp agus na fhuilfan, le uile fhocharaibh chum a naltrum agus a mfas a ngras e.

e 1 Cor. xi. 23, gu nuig 26, & 10, 16.

C, 97. Creud is feidhmoil do ndruing sin a dheanamh, leis a mbaill Suipier an Tighearna do ghabhail gu hiomchuibhidh?

F. Is feidhmoil dhoibh iad fein a cheasnughadh iona neolas chum Aithne do dheanamh air chorp an Tighearna f. iona ngcreideamh chum beatha a nanamah do tharruing as g, iona naithreachas h, na ngradh i, agus na nuadh umhlachd k: deagla, ar dteachd doibh gu neamhiomchubhaidh gu nithfuid agus gu nolfuid breitheamhnas doibh fein l.

f 1 Cor, xi. 28 29. g 2 Cor. xiii, 5. h 1 Cor, xi, 31. i 1 Cor. x, 16, 17. k 1 Cor, v, 7, 8 l 1 Cor, xi. 28, 29.

C, 98. Creud is urnuighe ann?

F. Is i is urnuighe ann, tabhairt suas ar aithchoingthe do DHIA m, ag iarraid neitheanna

m Salm lxii, 8.

theanna do reir a thoil n, a NainmChriosd o, ag adhabhal ar bpeacaidh p, agus ag tabhairt buidheachas do ar son a thiodhl[illegible]caibh q.

n 1 Eoin v, 14, o Eoin xvi, 23. p Salm xxxii, 5, 6. Dan, ix, 4. q Phil, iv, 6.

C, 99. Creud an riaghail thug DIA dhuinne dar seoladh ann urnuighe do dheanamh?

F. Ata focal de gu huilidhe gar seoladh a nurnuigh do dheanamh r, acht is i an riaghail shunnradhach a sheolas sinn, a nfhoirm urnuighe sio do theagaisg Chriosd da dheisgioblaibh da ngoirthar, guCcoitchiondaurnuighe an Tighearna s.

r 1 Eoin v, 14. s Maith vi, 9, gu nuig 13, air choimeas re Luc, xi, 2, 3, 4.

C, 100. Creud ata Romhraite urnuighe an Tighearna ag teagasg dhuinne?

F. Ata Romhraite urnuighe an Tighearna (iodhon, Ar Nathairne ata air Neamh t,) ag teagasg dhuinne, teachd a bhfogas do DHIA le gach uile urram naomhtha agus muinghin, mar chloinn chum a Nathar, ata comasach agus ullamh dar cuidiughadh u; agus gur coir guidhe dheanamh maille re daoinaibh eile, agus air an son w.

t Maith, vi. 9. u Romh, viii, 15. Luc xi, 13. w Gniomh xii, 5. 1 Tim, ii, 1, 2.

C, 101. Creud ata sinn ag guidhe san cheud iarrtas?

F. San chead iarrtas (iodhon, Gu ma, beannaighthe

annaighthe Hainmſe x,) ata ſinn ag guidhe gu ma toil le DIA ſinne agus daoine eile do dheanamh comaſach air e ſein do ghlorughadh anns gach cinni leis an-bhfuil ſe ga fhoillſiughadh ſein dhuinne y, agus gu ma toil leis gach ni do ſhuighughadh, agus ordughadh chum a ghloire ſein z.

x Maith, vi, 9. y Salm lxvii, 2, 3. z Salm lxxxiii, gu hiomlan.

C, 102. Crued ata ſinn ag guidhe ſan dara hiarrtas?

F. San dar hiarrtas (iodhon, Gu dtigeadh do rioghachdſa a.) ata ſinn ag guidhe DHE rioghachd a naibhirſeoir do ſgrios b, agus rioghachd na ngras do mheudughadh c, ſinn ſein, agus daoine eile do tharruing d'a thionnſaidh, agus do choimhead innte d, agus rioghachd na gloire do luathughadh e.

a Maith, vi, 10. b Salm lxviii, 1, 18. c Foills, xii, 10, 11. d 2 dTeſſ, iii, 1. Romh, x, 1. Eoin xvii, 9, 20. e Foills, xx, 20.

C, 103. Creud ata ſinn ag guidhe ſan treas iarrtas?

F. San treas iarrtas (iodhon, Deantar do thoilſi ar dtalmhain mar do nithar air neamh f,) atamuid ag guidhe DHE ſinne do dheanamh comaſach agus deonach le na ghras, cum eolas a ghabhail ar a thoil ſein, do bheith freagrach agus amhuil di anns

f Maith, vi, 10.

gach einni g, amhuil mar ataid na haingil ar neamh h.

g Salm lxvii. gu hiomlan. Salm cxix, 36. Maith, xxvi, 39. 2 Sam, xv, 25. Job i, 21. h Salm ciii, 20, 21.

C. 104. Creud ata sinn ag guidhe san cheathramh iarrtas ?

F. San cheathramh iarrtas (iodhon, Tabhair dhuinn a niugh ar naran laetheamhail i) ata sinn ag iarruidh gu bfhaighmaoid do shaor thoirbheartas DHE, rann chuimseach do neithaibh maithe na beathala, agus gu mealmoid a bheannughadh fein maille riu k.

i Maith, vi, 11, k Seanr, xxx, 8, 9. Gein, xxviii, 20. 1 Tim, iv, 4, 5.

C. 105. Creud ata sinn ag guidhe san chuigeadh iarrtas ?

F. San chuigeadh iarrtas (iodhon, Agus maith dhuinne ar bhfiacha, amhluidh mar mhaithmuid dar bhfeicheamhnaibh l,) atamuid ag guidhe DHE maitheamhnas do thabhairt dhuinn gu saor ann ar nuile pheacaidhaibh air son Chriosd m: Agus is moid ar misneach so iarraidh, gu bhfuilmaoid air ar neartughadh trid a ghrassan, ann maitheamhnas do thabhairt do dhaoinaibh eile o ar gcroidhe n.

l Maith, vi, 12. m Salm li, 1, 2, 7, 9. Dan, ix, 17, 18, 19. n Luc, xi, 4. Maith, xviii, 35.

C. 106. Creud ata sinn ag guidhe san tseiseadh iarrtas ?

F. San

F. San tseiseadh iarrtas (iodhon, Agus ra leig a mbuaidhreadh sinn, achd saor sinn e olc o,) ata sinn ag guidhe DHE ar gcoimhead o bheith air ar mbuaidhreadh chum peacaidh p; no ar gcongbhail suas, agus ar saoradh an tan do bi uaidhrear sinn q.

o Maith, vi, 13. p Maith, xxvi, 41. q 2 Cor, xii, 7, 8.

C, 107. Creud ata comhdhunadh urnuighe an Tighearna ga theagasg dhuinne?

F. Ata comhdhunadh urnuighe an Tighearna (iodhon, Oir is leatsa an rioghachd, agus an cumhachd, agus an ghloir, gu siorruidh, Amen.) Ag teagaig dhuinne ar misneach a nurnuighe do ghabhail o DHIA mahain s, agus ionar nurnuighe eisean do mholadh; le rioghachd, cumhachd, agus gloire do thabhairt do t: Agus mar fhiaghnuise air ar miann, agus ar dearbhbeachd a neisdeachd fhaghail, deirmid, Amen u.

r Maith, vi, 13. s Dan, ix, 4, 7, 8, 9, 16, gu nuig 19. t 1 Chron, xxix, 10. gu nuig 13. u 1 Cor, xiv, 16 gu nuig 22. Foills, xxii, 20, 21.

Na deich Aitheanta, Exodus 20.

DO labhair DIA na briathra so uile ag radh, Is mise an Tighearna do DHIA, an neach tug thusa amach as talamhna Hegiphte, as tigh na daoirse.

I, Na

I. Na biodh Dee ar bith eile agad am fhiaghnuise.

II. Na dean duit fein iomhaigh ghrabhalta, no en-fhioghair neithe ata shuas air neamh, no ar talmhuin a bhos, no fa nuisge faoi thalmhuin, na geilsi dhoibh, agus na dean seirbhis doibh: Oir mise an Tighearna do DHIA, is DIA eadmhar me, feanas aingidhachd na naithreadh air an gcloinn, gu nuige an treas no an ceathramh cem do glun ghinealuigh air an droing fhuathuigheas me, agus a fhoilsigheas trocaire do mhiltibh don droing a ghradhuigheas me, agus a choimheadas maitheanta.

III. Na tabhair Ainm an Tighearna do DHIA an diomhaoinas: Oir ge be bheiras a Ainm an diomhaoinas, ni bu neamlichiontach a bhfiaghnuise an Tighearna e, no, ni am meas an Tighearna neamhchiontach e.

IV. Guimhnigh fa na Saboide a choimhead naomhtha: A se laethibh dean hobair, agus huile shaothair; acht is e an seachdmhadh la, Saboide an Tighearna do DHIA, na dean enobair san lo sin, tu fein, no do mhac, no hinghean, hoglach, no do bhanoglach, no hainmhidhe, no do choigerioch ata ntaobh astigh dot dhoirsibh: Oir a se laethibh do rinn an Tighearna, neamh agus talamh, a nfhairge agus gach ni ata ionnta, agus do ghabh se comhnaidh an feachd-

mhachd

mhachd la: uime sin do bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agas do naomhthuigh se e.

V. Tabhair onoir do Tathair agus do Mhathair, chum gu sinsidhe do laethe air a nfhearann, do bheir an Tighearna do DHIA dhuit.

VI. Na dean marbhadh.

VII. Na de n adhaltrannus.

VIII. Na dean goid.

IX. Na dean fiaghnuisi bhreige a naghuidh do chomharsan.

X. Na smuain duit fein aros no teach do chomharsain, na smuain duit fein bean do chomharsain, no a oglach, no a bhanoglach, no a dhamh, no a asal, no einni eile bheanas dod chomharsan.

Urnuigh an TIGHEARNA.

AR Nathairne ata air Neamh, go ma beannuighte hainmsa, Gu dtigeadh do Rioghachdsa, Deantar do thoilsi air dtalmhuin mar ata air neamh, Tabhair dhuinn a niugh ar naran laetheamhuil, Agus maith dhuinne ar bhfiacha, amhuil mhaithmuid dar bhfeicheamhnuibh, Agus na leig a mbuaidhreadh sinn acht saor sinn o ole: Oir is leatsa an rioghachd, agus an cumhachd, agus an ghloir gu siorruidh. Amen.

A

A CHRED.

CRreidim a nDIA an Tathair uilechumhachdach, Cruthuighthcoir neamh agus talmhuin; Agus a nIosa Criosd aon-Mhacsan ar Tighearna, neach do ghabhadh leis an Spiorad naomh, do rugadh le Muire oighe, do fhuilning pais faoi Phontius Philait, do chesadh, do fhuair bas, do adhlacadh, do chuaidh sios a nifrionn*, do eirigh air an treas la o na marbhaibh, do chuaidh suas air neamh, do shuigh ar deaslaimh DHE a Nathar uile chumhachtaich; as sin do thiocfas do thabhairt breitheamhnuis ar bheothaibh agus ar mharbhaibh: Creidim san Spiorad naomh; Gu bhfuil Eaglais naombtha gu hcilidhe ann, comhchomunn na naomh, mhaitheamhnas na mbpeacadh. eiseirigh na colla, agus a bheatha shuthain. Amen.

* Dfurigh se a staid na marbh, agus faoi chumhachd a bhais gu nuig an treas la.

F I N I S.

HONI SOIT
AL Y PENSE

